TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU TUTANAK DERGİSİ

23'üncü Toplantı
25 Kasım 2021 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.– GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- AÇIKLAMALAR

1.- Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu'nun, Sayıştay bulgularıyla ilgili bilginin sunum yapılırken verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

2.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, sorduklara sorulara cevapların bakanlıklardan süresi içinde ulaşmadığına ve her soruya cevap verilmediğine ilişkin açıklaması

3.- Ankara Milletvekili Durmuş Yılmaz'ın, Giresun Milletvekili Cemal Öztürk'ün Sağlık Bakanlığı bütçesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki kendisiyle ilgili ifadelerine ilişkin açıklaması

4.-Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir'in Sağlık Bakanlığı bütçesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki kendisiyle ilgili ifadelerine ilişkin açıklaması

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.-Komisyon Başkanı Cevdet Yılmaz'ın Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu ve Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

2.- Komisyon Başkanı Cevdet Yılmaz'ın, Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in Sağlık Bakanlığı bütçesi üzerinde yaptığı konuşmasında geçen bazı ifadelerini doğru bulmadığına ilişkin açıklaması

3.- Komisyon Başkanı Cevdet Yılmaz'ın, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması

4.- Komisyon Başkanı Cevdet Yılmaz'ın, Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in Sağlık Bakanlığı bütçesi üzerinde yaptığı konuşmasında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

IV.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ve 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282) ile Sayıştay tezkereleri

a)Sağlık Bakanlığı

b)Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü

c)Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu

ç)Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı

d)Uluslararası Sağlık Hizmetleri Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

23'üncü Toplantı

25 Kasım 2021 Perşembe

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu saat 10.03'te açılarak üç oturum yaptı.

Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu, Sayıştay bulgularıyla ilgili bilginin sunum yapılırken verilmesi gerektiğine,

Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan,

Sorduklara sorulara cevapların bakanlıklardan süresi içinde ulaşmadığına ve her soruya cevap verilmediğine,

Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir'in Sağlık Bakanlığı bütçesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki kendisiyle ilgili ifadelerine;

Ankara Milletvekili Durmuş Yılmaz, Giresun Milletvekili Cemal Öztürk'ün Sağlık Bakanlığı bütçesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki kendisiyle ilgili ifadelerine,

İlişkin açıklama yaptı.

Komisyon Başkanı Cevdet Yılmaz,

Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu ve Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in Sağlık Bakanlığı bütçesi üzerinde yaptığı konuşmasında geçen bazı ifadelerini doğru bulmadığına,

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'ne,

Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in Sağlık Bakanlığı bütçesi üzerinde yaptığı konuşmasında geçen bazı ifadelerine,

İlişkin açıklama yaptı.

2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ve 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282) ile Sayıştay tezkereleri,

Sağlık Bakanlığının,

Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünün,

Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun,

Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığının,

Uluslararası Sağlık Hizmetleri Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün,

Görüşmeleri yapılarak,

Sağlık Bakanlığının,

Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünün,

Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun,

Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığının,

2022 yılı bütçeleri ile 2020 yılı kesin hesapları kabul edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından, bütçe görüşmelerine devam etmek üzere 26 Kasım 2021 Cuma günü saat 10.00'da açılmak üzere 21.21'de toplantıya son verildi.

25 Kasım 2021 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati:10.03

BAŞKAN: Cevdet YILMAZ (Bingöl)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, Sayın Bakanım, değerli Bakan Yardımcılarımız, kamu kurum ve kuruluşlarımızın kıymetli bürokratları, basınımızın değerli temsilcileri; Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 23'üncü Birleşimini açıyorum. (*)

Gündemimizde Sağlık Bakanlığı, Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu ve Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığının bütçe, kesin hesap ve Sayıştay raporları ile Uluslararası Sağlık Hizmetleri Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün Sayıştay raporu bulunmaktadır.

Görüşmelere geçmeden önce usul hakkında söz talepleri var.

Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

II.- AÇIKLAMALAR

1.- Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu'nun, Sayıştay bulgularıyla ilgili bilginin sunum yapılırken verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanın da dinlemesini özellikle rica ediyorum.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; geçen yıl da Sağlık Bakanlığı ve ilgili birimlerinin Sayıştay tarafından tespit edilen epey bir bulgusu vardı. Sayın Bakanım, geçen yıl hiç bilgi vermediniz o konuda; ne ilk sunumunuzda ne daha sonraki, akşam bölümündeki sunumunuzda bilgi vermediniz. Bugün, özellikle bu sabah bölümünde bilgi verebilirseniz bulgularla ilgili… Bu sene de çok önemli bulgular var, Sayıştay bulguları var. Onlarla ilgili bir bölüm ayırır, bilgi verebilirseniz memnun olacağız. Aksi takdirde, biliyorsunuz, kesin hesapla ilgili, 2020'yle ilgili yapılan harcamalarınız konusuna giremiyoruz. Hâlbuki çok önemli meblağlar söz konusu, onlarla ilgili bilgi verebilirseniz memnun olacağız. Ekibiniz burada, eğer hazırlanmadıysanız bile hemen şey yaparlar, not verebilirler size.

Teşekkür ederim Sayın Başkan, bunu sağlayabilirseniz memnun olurum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum Sayın Kuşoğlu. Sağ olun.

Sayın Paylan…

2.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, sorduklara sorulara cevapların bakanlıklardan süresi içinde ulaşmadığına ve her soruya cevap verilmediğine ilişkin açıklaması

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

*Coronavirüs salgını sebebiyle toplantı salonundaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri, katılımcılar ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, Sayın Bakan, sayın bürokratlar, basının değerli emekçileri; Komisyonumuza hoş geldiniz, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, Komisyon aşaması olarak bütçe maratonunun sonuna geliyoruz. Hepimiz yorgunuz ancak elimizden geldiğince denetim görevini yapmaya çalıştık. Bu süreçte de, biliyorsunuz, Bakanlara sorular sorduk Sayın Başkan ve siz her akşam Sayın Bakanlara diyorsunuz ki: "Size yarım saat veriyorum, size 100 tane soru geldi; bu soruların 3'üne, 5'ine, 10'una cevap verin, geri kalanına yazılı cevap verin." Öyle değil mi Sayın Başkan? Şimdi, bakın, yarın son gün Sayın Başkan. Şu ana kadar elime ulaşan Bakanlıkları okuyorum: Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay. Sağ olsun, zamanında cevap veren tek Bakan, yani süresi içerisinde cevap veren -benim bildiğim- tek Bakan, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Fuat Oktay; o konuda kendisine teşekkür ediyorum. Millî Eğitim Bakanı cevap verdi, Dışişleri Bakanı cevap verdi ve Çevre Bakanı cevap verdi; benim elime ulaşan cevaplar bunlar Sayın Başkan. Başka hiçbir Bakanın cevapları şu ana kadar ulaşmadı; bu, bir. Bu, yürütmenin yasamaya karşı büyük bir saygısızlığıdır. Bakın, sizin defalarca çağrı yapmanıza rağmen, şu ana kadar, bu cevaplar süresi içinde ulaşmadı.

İkinci konu Sayın Başkan, ulaşan cevaplarda da… Bakın, ben mesela Dışişleri Bakanına en az 10 tane soru sormuşum, bana 1 tane cevap vermiş. Çevre Bakanına 10-12 tane soru sormuşum -herhâlde her vekil arkadaşımız aynı durumdadır- 1 veya 2'sine cevap vermiş. Eğitim Bakanında da aynı şekilde Sayın Başkan, 10-12 tane sorum var benim, 1'ine cevap vermiş. Sayın Başkan, bu, kabul edilemez. Bakın, size defalarca bu konuda çağrı yaptım. Gelin, sorduğumuz soruları tasnif edin, bunları Bakanlıklara ulaştırın, süresi içinde cevap vermeyen Bakanları da uyarın dedim ama bu çağrıma cevap vermediniz. Neden biliyor musunuz Sayın Başkan? Çünkü Hükûmet, iktidar buraya bütçeyi gönderiyor, şu konuda emin: "Meclisin bir gücü yok, Meclisin bir yetkisi yok. Ben fermanı yazmışım, ferman aynen geçecek." diye emin, "Bir virgülünü bile değiştirmeye gücü yok bu Meclisin." diyor. "Soru sorar milletvekili, cevap vermem." diyor. Niye? "Cevap vermesem bile AKP, MHP çoğunluğu nasıl olsa el kaldıracak, el indirecek; bütçeyi geçirecek." diyor. Sayın Başkan, size ve bütün milletvekili arkadaşlarıma çağrımdır: Gelin, bütçe görüşmelerini durdurun Sayın Başkan, durdurun. "Bu bütçe, cevaplar gelmeden geçmeyecek." deyin. O zaman, bakın, yarın sabah bu cevaplar nasıl geliyor. Milletvekillerinin sorduğu soruları havada bırakmayın Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamamlarsanız…

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Milletvekilinin sözünü havada bırakmayın. Bakın, bugün bize, yarın size; kesinlikle öyle. İktidardan gidiyorsunuz, yarın burada oturacaksınız, soru soracaksınız. Diyecek ki oradaki Bakan: "Ya dün siz cevap vermediniz, bugün de ben vermiyorum." Muhalefete hazırlanın, muhalefetin saygı görmesini istiyorsanız bugünden bu bütçeyi geçirmeyin ve Bakanların cevap vermesini sağlayın Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.-Komisyon Başkanı Cevdet Yılmaz'ın Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu ve Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, Sayıştay raporları konusunda biz de çeşitli şekillerde hassasiyetimizi ortaya koyuyoruz. Sadece bütçeyi değil, kesin hesabı da konuşuyoruz. Dolayısıyla 2020 yılına ilişkin temel rakamlar, gelişmeler ve Sayıştay raporlarına ilişkin genel bir değerlendirme… Belki tek tek bütün bulgulara girecek vaktimiz, elbette, olmayabilir ama genel bir değerlendirme yapılmasında ben de fayda görüyorum.

Sorularla ilgili Sayın Paylan, defalarca, hemen hemen her gün bu konunun takibini yapıyoruz, hızlandırmaya çalışıyoruz. Çeşitli sebeplerden olabilir, hazırlıklar uzamış olabilir ama takip etmeye devam edeceğiz. Bunu bir saygısızlık olarak nitelendirmeyi ben doğru bulmuyorum ama bir hazırlık süreci var, özellikle önümüzdeki süreçlerde de daha yakın takip etmeye devam edeceğiz. Biz de, tabii, en kısa sürede gelmesini arzu ederiz. Bunun için de gayret etmeye devam edeceğiz.

Cevapların içeriğiyle ilgili bizim Komisyon olarak müdahale etme şansımız yok. Yani, onu, siz uygun görürsünüz, görmezsiniz; yeterli bulursunuz, bulmazsınız tabii ki buna ben bir şey söyleyemem. Böyle bir teknik altyapımız da yok maalesef. Bütün Bakanlıkların sorularını inceleyip… Böyle bir yetkimiz de yok bana göre. Ama bizim, sorulara cevap anlamında takip etmemiz lazım, bunu da inanın yapıyoruz, her gün bu takibi yapıyoruz. Özel kalemlerle, diğer arkadaşlarımızla takibi yapıyoruz; yapmaya da devam edeceğiz, hızlandırmak için elimizden gelen tüm gayreti sarf etmeye devam edeceğiz.

Meclisimiz kendi yetki alanında her zaman son sözü söyler. Meclis, kuvvetler ayrılığı içinde her zaman gücünü muhafaza eder. Bütçeyle ilgili de son sözü söyleyecek olan Meclistir. Ama Meclis çoğunluğunun hangi yönde oy kullanacağına tabii siz karar veremezsiniz. Meclis çoğunluğuna belli bir süre için halkımız, millî irade bir tercihte bulunmuştur; siyasi bir tercihte bulunmuştur ve çoğunluğun yönetme hakkı vardır. Sizin de eleştirme hakkınız vardır. Bu yönetimine çoğunluk devam edecektir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Az kaldı, az kaldı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir sonraki seçimlerde de halkımız herkesin performansını değerlendirecek. Demokratik olarak tavrını ortaya koyacaktır. Bunu seçimlerde göreceğiz. Şimdiden milletin tercihini hiçbirimiz "Herhâlde böyledir." diye ifade edemeyiz. Milletimizin tercihi neyse o da hepimizin başının gözünün üstünde, öyle diyelim.

Değerli arkadaşlar, şimdi, Sağlık Bakanlığımızın sunumuna geçeceğiz. Sunumdan önce yalnız Bakan Yardımcılarımızı ve bürokratlarımızı tanımak istiyoruz. Bakan Yardımcılarımızdan başlayalım. Ben mikrofonu açtım, buyurun lütfen.

(Bürokratlar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, tamamladık galiba.

Şimdi de sunumlarını yapmak üzere Sağlık Bakanımız Sayın Fahrettin Koca'ya söz veriyorum.

Sayın Koca, süreniz otuz dakikadır, gerekirse bir miktar uzatacağım.

Buyurun lütfen, söz sizde.

IV.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

*1.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ve 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282) ile Sayıştay tezkereleri**

a)Sağlık Bakanlığı

b)Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü

c)Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu

ç)Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı

d)Uluslararası Sağlık Hizmetleri Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Teşekkür ediyorum.

* (1/283) ile (1/282) esas numaralı Kanun Teklifleri 20/10/2021 tarihli 4'üncü Toplantı tutanağına eklidir.

Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, Sayın milletvekilleri; 2022 Yılı Bütçe Kanunu Teklifi kapsamında Sağlık Bakanlığının 2022 yılı bütçesi ve 2020 yılı kesin hesabının görüşülmesi dolayısıyla huzurunuzda bulunuyorum. Göstereceğiniz ilgi ve teveccüh için teşekkür ediyor, hepinizi şahsım ve Bakanlığım adına saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce, milletimiz için önemli bir müjdeyi vermek isterim. Yerli Covid-19 inaktif aşımız "Turkovac" bugün itibarıyla acil kullanım onayına müracaat etmiştir. Yıl bitmeden yaygın kullanıma gireceğini ümit ediyoruz. Hücreden aşıya kadar her aşaması ülkemizde ve ülkemiz bilim insanlarınca geliştirilen millî aşımızın ülkemize, milletimize ve tüm dünyaya hayırlı uğurlu olmasını dilerim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu ülkede aşı 1800 yılında yapıldı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bekaroğlu, rica ediyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – 1800'lerde aşı yapıldı.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Türkiye'ye ve Türkiye bilim insanlarına güvenin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bekaroğlu, usule uygun davranmıyorsunuz, rica ediyorum.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Sayın Bekaroğlu, o aşıya sizin de ihtiyacınız olacak, aşıya sizin de ihtiyacınız olacak.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Değerli hazırun, bugün sevinmenizi beklerdim, anlıyorum ki üzülüyorsunuz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – 1800…

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Kıskanmayın, siz bilim insanısınız, yapmayın ya. Teşekkür edeceğinize, takdir edeceğinize eleştiriyorsunuz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Lütfen…

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Değerli hazırun, görüşlerimiz her ne olursa olsun ortak paydamızın sağlıklı ve huzurlu bir yaşam olduğunu son iki yılda tüm dünyayla birlikte en unutulmaz şekilde tekrar öğrendik. Küresel salgın, güvenli ve erişilebilir sağlık hizmetlerinin değerini anlamamıza vesile oldu. Bakanlığımız bu süreçte sadece salgınla gündeme gelse de verdiğimiz hizmetler bu süreçte durmadan devam etti. Küresel gündem Bakanlığımızın sadece salgınla mücadele eden bir kurum gibi görünmesine neden olsa da bilmenizi isterim ki salgınla mücadele halkı doğrudan ilgilendiren gündem olduğu için ön plana çıktı.

Sayın Başkan ve değerli üyeler, geçirdiğimiz son iki yıl, fikrimiz her ne olursa olsun bize birlikte düşünmeyi, birlikte hareket etmeyi, birlikte üzülüp birlikte sevinmeyi bir kez daha öğretti. Sunumumun başında bilmenizi isterim ki yapacağınız her değerlendirmeyi şimdiden vatandaşımıza sunacağımız hizmetlerimizin kalitesini artırmak için bir fırsat olarak görüyorum. Her itirazınızı dikkate alacak, yarın bugünden daha güzel nasıl olur diye çalışmaya devam edeceğiz. Burada bulunan tüm üyelerin ülkemizde sağlık hizmetlerinin gelişmesinden sadece memnun olacağına eminim.

Bakanlığımızın değişmez hedefi, her bir vatandaşımızın sağlık hizmetine erişimini kolaylaştırmak, gelişmiş ülkelerin sağlık hizmetlerinden daha başarılı ve konforlu bir sağlık hizmeti vermek üzere sabitlenmiştir. Hiçbir vatandaşımızın tedavisini dışarıda aramayacağı bir sağlık altyapısını korumak için çalıştık ve çalışmaya devam edeceğiz. Sağlık; ekonominin, sosyal refahın, barışın, huzurun, mutluluğun, kısacası hayatta her şeyin başıdır. Sağlık çalışanlarının yetkin hizmeti bu anlamda olağanüstü bir önemi haizdir. Bu hizmetin hakkını verebilmek sadece profesyonel bir meslek tavrıyla, günlük mesai saatleriyle, ortalama iş gücüyle mümkün değildir; hoşgörü ister, güven ister, fedakârlık

ister. Başkalarının acısını dindirmek adına kendi acısını içine gömmek ister. Bir annenin acısını dindirmek uğruna kendi yavrusundan mahrum kalmak ister. Umarım, içinde bulunduğumuz pandemi, bu gerçeğin tüm toplumlar tarafından farkına varılmasına yol açmıştır.

Sağlık çalışanlarımızın çalışma şartlarını iyileştirmek için elimizden geleni yapıyoruz. Hastalarımız ile çalışanlarımızın buluştuğu hastane ortamlarını çağdaş normlara ulaştırmak için yatırımlarımızı arttırarak devam ediyoruz. Başta asistanlarımız olmak üzere doktorlarımızın nöbet yükünü hafifletmek için düzenlemeler yapmaktayız. Sağlık çalışanlarımızın özlük haklarını daha iyiye götürebilmek için büyük uğraş veriyoruz. Çalışanlarımızın çıplak maaşının, emeklerinin karşılığı olmadığının bilincindeyiz. Onları verilen hizmete layık, toplumda hak ettikleri hayat standardına kavuşturacak bir gelire kavuşturmak azmindeyiz. Doktor dışı sağlık personelimizin sabit ek ödemelerinde toplu sözleşmeyle artış sağlandı. Doktorların sabit ek ödemelerini artırmak ve bütün sabit ek ödemelerin genel bütçeden yapılmasını sağlamak istiyoruz. Bu konuda, sayın vekillerimizin desteğine ihtiyacımız var.

Türkiye, bir taraftan artan nüfusuyla dinamik bir yapı gösterirken diğer taraftan uzayan yaşam süresiyle birlikte hızla yaşlanan bir nüfusa sahiptir. Hızlı kentleşme, içinde bulunduğumuz coğrafyanın göç kavşağında bulunması, başta yakın komşularımız olmak üzere dünyada artan güvenlik sorunu ve tüm dünyayla birlikte ülkemizde de iki yıldır süren bir küresel salgın yükü sağlık hizmetlerinin yaygınlığı ve sürdürülebilirliği konusunda son derece dinamik olmamızı gerektirmektedir.

Bakanlık olarak öncelikle topluma yönelik koruyucu sağlık hizmetlerine odaklanmış durumdayız ancak özellikle ekolojik dengenin değişmesi ve yaşla birlikte ortaya çıkan hastalıklar başta olmak üzere ayakta ve yataklı hasta hizmetleri ile rehabilitasyon hizmetleri talebinin karşılanması için çaba harcıyoruz. Bir taraftan temel sağlık göstergelerimizde iyileşme sağlarken diğer taraftan hastaya zamanında ulaşılması, yerinde müdahale, ihtiyaç duyulan yatak sayısının ve niteliklerinin artırılması, cihaz parkının genişletilmesi, evde sağlık hizmetlerinin yaygınlaştırılması gibi hizmetlerin eksiksiz olarak yerine getirilmesi gerekmektedir. Bakanlığımız bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da insanı temel alan bir sağlık politikası izlemeye devam edecektir. Amacımız, tüm vatandaşlarımıza sağlık hizmetlerinin etkili, verimli ve hakkaniyete uygun bir şekilde sunulmasıdır.

Türkiye'deki sağlık hizmetlerinin yürütülmesinde Bakanlığımızla birlikte üniversiteler ve özel yatırımcılar olmak üzere başlıca 3 aktör mevcuttur ancak hizmetin büyük bir kısmı Bakanlığımız teşkilatınca yürütülmektedir. Kamu sağlık tesisleri sağlık sistemimizin omurgasını oluşturmaktadır. 944'ü hastane, 8 bini aile sağlığı merkezi olmak üzere toplamda 14 bini aşkın sağlık kuruluşumuzla hizmet veriyoruz. Paydaşlarımızla birlikte, Bakanlığımız koordinasyonunda 160 bin yatak kapasitesiyle ülkemizin her köşesindeyiz. 1 milyon 240 bini aşan sağlık çalışanıyla 84 milyon insanımıza hızlı ve kaliteli sağlık hizmeti sunma gayreti içerisindeyiz.

Başta hekimler olmak üzere sağlık personelinde hızlı bir artış göstermemize rağmen artan talepler karşısında açığımız hâlâ sürmektedir. Artan tıp fakültelerimize ve kontenjanlara rağmen hekim sayımızda OECD ülkelerine göre geride olduğumuzun farkındayız. Hemşire ve ebe sayımız yaklaşık 2,5 kat artmıştır, hâlâ istihdam artışı sağlanmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2003 yılında uygulanmaya başlanan sağlık politikalarıyla geçirdiğimiz süreci kısaca özetlemek ve geleceğe yönelik hedeflerimizi sizinle paylaşmak isterim. Ülkemizdeki ekonomik gelişmeyle paralel olarak her geçen gün sağlığa daha fazla kaynak ayrılmıştır ancak birçok ülkeyle kıyasladığımızda sağlık için ayırabildiğimiz kaynakların oldukça sınırlı olduğunu biliyoruz. Ülkemizin 2019 yılındaki toplam cari sağlık harcamalarının gayrisafi yurt içi hasıla

içindeki oranı yüzde 4,3'tür. Kaynağımız kısıtlı olmasına rağmen en kapsamlı sağlık hizmeti sunan ülke konumundayız. Pandemi döneminde bu husus herkes tarafından müşahede edildi. Amacımız, sürdürülebilir bir sağlık sistemini kalıcı kılmaktır.

Tüm dünyada olduğu gibi, vatandaşlarımızın sağlıklarını korumak ve iyileştirmek için harcanan kaynağın yıldan yıla artış göstermesi bir zorunluluktur. Kişi başı toplam kamu sağlık harcamamız yıllar içinde artmaya devam etmektedir, buna rağmen OECD ortalamasının oldukça altındayız. Daha iyi bir sağlık hizmeti için sağlığa ayrılan kaynakları önceliklendirmemiz gerektiği ortadadır. OECD sağlık verileri ve Avrupa Komisyonu raporlarında Türkiye yaptığı sağlık harcamasına göre sağlık hizmetlerinden en üst seviyede memnuniyet elde eden ülke olma özelliğini korumaktadır. Küresel salgına rağmen bu durumun değişmediği kanısındayız.

2002 yılından bu yana temel sağlık göstergelerinde önemli ilerlemeler kaydedilmiştir. Doğumda beklenen yaşam süresinde yetmiş sekiz yılı geride bıraktık. Bebek ve 5 yaş altı çocuk ölümlerinin azaltılmasında olağanüstü bir başarı elde ettiğimiz zaten bilinmekteydi. Kaybettiğimiz bebeklerimizin sayısı ciddi oranda azalmış olmasına rağmen bebek ölüm hızını düşürmeye devam ediyoruz.

Sağlık sisteminin gelişmişliğini gösteren en temel göstergelerden biri, bilindiği gibi, anne ölüm oranıdır. Gebelerimizin yakın takibi, özellikle riskli gebeliklerin yönetimi ve doğumların sağlık kuruluşlarında yapılmasıyla annelerimizin ölüm oranını yüz binde 64'ten yüz binde 13,1'e indirdik.

Birleşmiş Milletlerin yayınladığı rapora göre, son on sekiz yılda dünya sıralamasında 5 yaş altı ölümleri en hızlı düşüren ülkelerden biriyiz. Halk sağlığını tehdit eden tüm unsurlarla mücadele etmek ve halkın yaşam kalitesini yükseltecek önlemleri almak için elimizden gelenden fazlasını yaptığımız ortadadır.

2022 yılı merkezî yönetim bütçesinde koruyucu sağlık hizmetlerine ayırdığımız kaynağı önceki yıla göre yüzde 103 oranında arttırarak 38 milyar 729 milyon TL'ye çıkardık.

Artık anne adaylarımızın yüzde 98'i hastanelerimizde doğum yapıyor. Doğum yapılan hastanelerin tamamı bebek dostu hastanedir. Doğum ünitelerinin sunduğu hizmetleri her açıdan geliştirmek ve normal doğumu desteklemek amacıyla anne dostu hastanelerimize yenilerini ekliyoruz. Hastanelerimizde, 420 gebe okulunda ve birinci basamak hizmet birimlerinde, 1.080 gebe bilgilendirme sınıfında gebe ve eşlerine yönelik doğuma hazırlık eğitimi ve danışmanlık hizmeti sunuyoruz. Sezaryenin kadın ve bebek sağlığını riske sokacak şekilde gereksiz yere yapılmasını önleme kararlılığımız devam ediyor. Bebek ve çocuklarımızın muhtemel sağlık problemlerini erkenden tespit ederek kalıcı hasar oluşmasını engellemek için taramalarımızı sürdürüyoruz. Bu yolla toplamda yılda ortalama 25 bin bebek ve çocuğumuz erken tanıyla tedavi ve rehabilitasyon şansına sahip olmaktadır. Bölgesel pilot çalışma olarak başlattığımız konjenital adrenal hiperplazi taramasını önümüzdeki yıldan itibaren yurt sathında gerçekleştireceğiz.

Başka yeni hastalıkları da tarama paneline eklemek için çalışmalarımızı sürdürüyoruz. SMA taramalarında evlilik öncesi ve yenidoğan olmak üzere hazırlıklarımızı tamamladık. Ülke sathında taramalarımız yıl bitmeden başlıyor.

Bağışıklama çalışmalarında ülke olarak başarımızı kesintisiz sürdürme kararlılığındayız. Bağışıklama Bilim Kurulumuzun önerileri doğrultusunda okul aşılarımızın takvimini güncelledik ve sınıflarda toplu aşılamalar yerine her bir çocuğumuzun bağlı bulunduğu aile hekimi tarafından aşı uygulanmasına geçtik. Genişletilmiş Bağışıklama Programı çerçevesinde 13 antijenle en geniş aşılama programı uygulayan ülkeler arasındayız.

Nüfus büyüklüğüne oranla aşılama başarısında dünyadaki liderliğimizi korumaktayız. Son on yıllık süreçte aşı oranlarımız tüm dünyanın hedef olarak belirlediği oran olan yüzde 95 ve üzerinde seyretmektedir. Aşı kapsayıcılığımızın yüksek olması sayesinde aşıyla önlenebilir hastalıkların çoğunluğu kontrol altına alınmış, çiçek ve çocuk felci gibi hastalıkların da ülkemizde kökü kazınmıştır.

Salgın koşullarında bile bağışıklama oranlarımızı dünyanın gıpta ettiği düzeyde tutmayı başardık. 5 yaş altındaki geçici koruma altındaki misafirlerimiz ve göçmenlerimizi kendi çocuklarımıza uyguladığımız çocukluk çağı aşılama takvimine göre düzenli bir şekilde aşılıyoruz. Aşı oranlarını geçici koruma altındaki nüfusta bile DSÖ Avrupa Bölge ortalamalarının üzerine çıkarmayı başardık. 1998 yılında başlatılan çocukluk çağı Hepatit B aşılamasında yüzde 98'lik bağışıklama oranına ulaştık.

Emeklerimiz meyvesini vermektedir. Dünya Sağlık Örgütü, 2019 yılı sonu itibariyla ülkemizde endemik kızamıkçık virüsü dolanımının otuz altı ay süresince kesilmiş olduğunu ve Türkiye'nin kızamıkçığı elimine eden ülkeler arasına katıldığını açıklamıştır. Aile hekimlerimiz Hastalık Yönetim Platformu'yla kronik hasta takibine başladı. DSÖ tarafından belirlenen kronik hastalık yönetimi politikalarının hayata geçirilmesinde Norveç'le birlikte dünya lideri olarak literatüre geçtik. Birinci basamak hizmetlerimizin daha kapsamlı ve daha yaygın şekilde verilebilmesine imkân tanıyan Sağlıklı Hayat Merkezlerini yaygınlaştırmaya devam ediyoruz. Sağlık Hayat Merkezi sayımızı 2021 Ekim ayı itibarıyla 212'ye çıkardık.

Vatandaşlarımızın içme ve kullanma sularına güvenli bir şekilde ulaşmalarını sağlıyoruz. Halk sağlığı laboratuvarlarımız ülkemiz genelinde 65 bini aşkın noktada sürekli olarak gelen numuneleri test etmek suretiyle vatandaşlarımızın kullandığı suları kontrol etmektedir.

Marmara Denizi Eylem Planı'nda Müsilajın Çevre ve İnsan Sağlığına Etkilerinin Belirlenmesi Alt Çalışma Grubu'nu koordine ettik.

Sağlıklı beslenmeye rehberlik etmek için Ulusal Beslenme Komisyonu Teknik Raporlarını ve 2021-2025 Türkiye Beslenme Rehberi'ni hazırladık.

Sigara bırakma polikliniklerini ülke genelinde yaygınlaştırdık. Bu merkezlerde sigara bırakma tedavisinde kullanılan ilaçları ilgililere ücretsiz olarak ulaştırıyoruz. Ancak, tüm çabalarımıza rağmen tütün kullanımını azaltmada arzu ettiğimiz seviyeyi yakaladığımızı söyleyemeyiz. ALO 171 Sigara Bırakma Danışma Hattı aracılığıyla tütün ürünü bırakmak isteyen vatandaşlarımıza destek olmaya devam ediyoruz.

Toplumun ruh sağlığının korunmasına ve geliştirilmesine yönelik olarak çok sayıda programla hizmetlerimize devam ediyoruz. Ruh Sağlığı Eylem Planı'mızı revize ettik. Çok önem verdiğimiz Davranışsal Bağımlılıkla Mücadele Eylem Planı'nı da uygulamaya başladık.

İhtiyaç halindeki vatandaşımıza ulaşmak için mümkün olan bütün yolları kullanıyoruz. 659 mobil sağlık ekibiyle belde, köy, mezra ve uzak mahallelerde yaşayanların koruyucu sağlık hizmetlerine erişimini sağlıyoruz.

Ülkemize sığınma durumunda kalmış geçici koruma altındaki misafirlerimize 29 ilde, 181 Göçmen Sağlığı Merkezinde, 800 sağlık ekibiyle hizmet veriyoruz. İhtiyaçlar çerçevesinde insani sorumluluğumuzu yerine getirmeye devam edeceğiz.

Sayın Başkan değerli milletvekilleri; Covid-19 salgınının, bilimsel verilerin ışığında, Bilim Kurulunun rehberliğinde yönetimini sağlarken salgınını sosyolojik, psikolojik, iletişim gibi sosyal bilimler alanındaki etkilerini incelemek ve bu yönde tedbirler almak amacıyla Toplum Bilimleri

Kurulunu hayata geçirdik. Köy köy, mahalle mahalle, ev ev tarama yaparak yüzde 99'un üzerinde filyasyon ve temaslı takibi sağladık. Sahada görev yapan ekiplerimizle aşılarımızı ülkenin en ücra köşelere ulaştırdık.

Sağlıkta kullanılan veri tabanlarını tek çatı altında entegre ettik. Türkiye'de ilk Covid-19 vakasının açıklandığı günden itibaren vakaları kayıt altına aldık. Bulaşma ve filyasyon çalışmaları kayıtlarıyla salgının yayılım haritasını canlı olarak takip ettik. Vatandaşlarımızı Covid-19 salgını konusunda bilgilendirmek, yönlendirmek ve salgın hastalıkla ilgili yaşanabilecek riskleri en az seviyeye indirmek amacıyla Hayat Eve Sığar mobil uygulamasını geliştirdik. Ardından HES kodu uygulamasıyla tüm kurumlara dijital kontrol imkânı sağladık. En yoğun dönemde bile sistemin zaafa uğramasına fırsat vermedik. Mart 2020'den bu yana yeni binalar ve kapasite artırımıyla kamu hastanelerinde toplam 13.271 yatak artışı gerçekleştirdik.

İstanbul Atatürk Havalimanı içinde yer alan Prof. Dr. Murat Dilmener Acil Durum Hastanesi ile Sancaktepe'de bulunan Prof. Dr. Feriha Öz Acil Durum Hastanesini kısa sürede tamamlayıp hizmete açtık.

Covid-19 aşısına erken ulaşan ülkelerden biri olduk. TİTCK ile kendi güvenlilik çalışmalarımızı yaptık.

Aşı gruplarının önceliklendirilmesinde bilimsel ve etik ilkeleri gözettik ve DSÖ rehberiyle uyumlu bir programlama yaptık. Vatandaşlarımızın istedikleri aşıyı tercih ederek ücretsiz bir şekilde Covid-19 aşısı olmalarını sağladık. Bakanlığımız tarafından hazırlanan AŞILA uygulaması sayesinde karekodlarla kontrol edilen güvenli bir aşılama zinciri oluşturduk. 81 ilimizde kurduğumuz destek ekipleri ve psikososyal destek iletişim hatlarıyla Covid-19 salgınının yol açtığı psikolojik ve sosyal sorunlarla da mücadele ediyoruz. Covid-19'a yakalanan vatandaşlarımızı en son tıbbi imkânları kullanarak ülkemize getirdik. Ambulans uçaklarımızla kıtaları aşarak hasta vatandaşlarımıza ulaştık. Salgının başlangıcından itibaren sadece ülkemizin ihtiyaçlarını gidermekle kalmayıp salgının etkilerini azaltmak ve küresel sağlığa katkıda bulunmak üzere pek çok ülkeye yardımda bulunduk. Hükûmetler, denetleyiciler, laboratuvarlar ve yolcular arasında gerekli test, aşı, bağışıklık verilerinin güvenli akışını yönetmeyi ve doğrulamayı sağlayan "sağlık pasaportu" uygulamasını devreye soktuk.

Sadece hizmete değil, kısa sürede sonuca ulaşacak AR-GE faaliyetlerine hız verdik. TÜSEB tarafından toplam 7 adet aşı AR-GE projesine destek verildi. Ülkemizdeki ilk yerli inaktif Covid-19 aşı adayı olan Turkovac'ın klinik çalışmaları TÜSEB desteğiyle yürütülmektedir. Tamamlanma aşamasına gelinmiştir, bu çalışma Türkiye'nin en geniş kapsamlı, tamamen yerli imkânlarla yürütülen ilk faz 3 klinik araştırma özelliğini taşımaktadır. Bugün itibarıyla acil kullanım onayı başvurusunun yapıldığını belirtmek istiyorum.

Covid-19 pandemisi kapsamında Covid-19 aşılarının alımı için 17 milyar TL, koruyucu malzeme, ilaç ve tıbbi sarf malzemesi alımları için 2 milyar TL, Covid-19 personeli ek ödemeleri için ise 1,7 milyar TL olmak üzere toplamda 20,7 milyar TL cari harcama yapılmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bakanlığımız ekip ve ekipman olarak afet ve acil durumlara hazırdır ve dünya standartlarında hizmet sunmaktadır. 2021 yılı içerisinde 5,5 milyona yakın vatandaşımıza ambulanslarımızla müdahale ederek onların sağlık tesislerimize naklini gerçekleştirdik. 5.946 olan ambulans sayımızı 2022 yılında 6.340'a çıkarmayı hedefliyoruz. Standart ambulanslarımızın yanında, vakalara motosikletli ekipler ve özel donanımlı ambulanslarımızla da müdahale ediyoruz. 2002 yılından bu zamana kadar ambulans başına düşen nüfusu 107 binden 14 bine indirerek vatandaşımıza

daha etkili acil sağlık hizmeti vermeyi başardık. Önümüzdeki yıl yeni açacağımız istasyonlarla 112 istasyon sayısını 3.141'den 3.230'a çıkaracağız. 2008'den bugüne kadar hava ambulanslarıyla 53 bin, deniz bot ambulansımızla 27 bin vakanın naklini gerçekleştirdik.

Marmara depremi sonrasında uygun donatılmış eğitimli sağlık gönüllülerinden oluşan Ulusal Medikal Kurtarma Ekiplerimiz yani UMKE, her ihtiyaç anında harekete geçmektedir, 244 araçla 11.555 personelimiz her an hazır beklemektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hedefimiz, ülkemizde ilgili tüm paydaşlarla birlikte vatandaşlarımıza hakkaniyete dayalı, kolay erişilebilir, güler yüzlü, nitelikli sağlık hizmeti sunulmasıdır. Sağlık hizmetiyle ilişkili Enfeksiyonlar Ulusal Önlem Paketi uygulamalarını bütün hastanelerimizde başlattık. Salgın döneminde yoğun bakım yataklarını günümüz ihtiyaç ve beklentilerine uygun olarak hızlı bir şekilde artırdık. Tüm dünya yoğun bakım kriziyle boğuşurken yoğun bakım artış yükünü omuzlayan sağlık personelimizin özverili çalışması sayesinde ülkemizde bu konuda bir sorun yaşanmamıştır.

Yanık tedavisi yatak sayımızı ihtiyaç oranında artırmaya devam ediyoruz, şu anda 596 yatağa ulaşmış durumdayız.

Ağız ve diş sağlığı teşhis ve tedavi hizmetlerinin erişebilirliğini ve etkinliğini artırıyoruz. Ağız ve diş sağlığı hastanesini 34'e, ayaktan ağız ve diş sağlığı merkezini 133'e çıkardık. Tüm sektörler birlikte değerlendirildiğinde 100 bin kişiye düşen diş hekimi sayımız 46'ya ulaştı. İlaçların ve tıbbi malzemelerin temininin kolaylaştırılması ve tüketimde yerlilik oranını artırmak amacıyla Devlet Malzeme Ofisiyle birlikte Sağlık Market'i hayata geçirdik. Yıllık ilaç ve tıbbi malzeme ihtiyacımızın büyük kısmını DMO'dan tedarik eder duruma geldik. İhaleler DMO tarafından yapılarak tek elden alımlarla kamu yararını korumayı amaçlıyoruz.

Kadavradan organ naklinde istediğimiz düzeyde olmasa bile önemli bir aşama kaydettik. Yürütülen kampanyalarla gönüllü bağışçı sayısı 600 bini geçti. Bildiğiniz gibi ilik naklinde yabancı ülkelere bağımlılıktan kurtulmak için "TÜRKÖK" adıyla Ulusal Kemik İliği Bankamızı kurduk. 2015 yılından bu yana 777.570 gönüllü bağışçı adayı kaydettik. Bugüne kadar 3.369 hastamıza TÜRKÖK kaynaklı nakil gerçekleştirildi. Böylece ülkemizde nakil olan hastaların kök hücrelerini kendi imkânlarımızla karşılama oranımız yüzde 90'a ulaşmıştır.

Sağlık turizminde iddiamızı sürdürüyoruz. 2020 yılında salgınla birlikte sağlık turisti sayısında bir azalma meydana gelmişti ancak bu yılın ilk üç çeyreğinde belli bir artış trendine girdik. Bu hususta çalışmalarımız devam ediyor. 1.346 sağlık tesisi ve 246 aracı kuruluşa Uluslararası Sağlık Turizmi Yetki Belgesi verildi. Uluslararası Hasta Destek Birimi Tercümanlık ve Çağrı Merkezimiz 38 tercümanla 6 dilde hizmet vermektedir.

Ülkemizin girişimci ve insani dış politika vizyonu çerçevesinde sağlık diplomasisi faaliyetlerimize ara vermeden devam ettik. Bu kapsamda, 90 ülke ve uluslararası kuruluşla 242 anlaşmamız bulunmaktadır. Sudan, Somali, Nijer, Arnavutluk, Kırgızistan ve Bangladeş'te hastanelerimizde toplamda 896 yatakla hizmet sunmaya devam ediyoruz. Bangladeş'in Cox's Bazar şehrinde, kamp yangınında tahrip olan hastanenin yerine 70 yataklı ağır iklim sahra hastanesi sevk edilerek hizmet sunumuna başlanmıştır. Suriye'de insani yardım hastanelerimizle bölge halkının yaralarını sarmaya devam ediyoruz. Cerablus, Afrin, El Bab, Çobanbey, Mare, Azez, Tel Abyad ve Rasulayn'da 8 hastane, 1 ağız diş sağlığı merkezi, 61 sağlık ocağı, 5 dispanser ve 3 mobil sağlık ünitesiyle sağlık hizmeti sunuyoruz.

Değerli milletvekilleri, bu dönemde dijital sağlık altyapısının avantajını yaşadık. Özellikle, e-nabız altyapımızın getirdiği avantajla salgınla mücadelenin merkezinde yer alan HSYS, HES, FİTAS, AŞILA gibi uygulamaları çok kısa sürede hayata geçirerek sağlık çalışanlarımızın ve vatandaşlarımızın hizmetine sunduk.Normal muayene dışında aşı randevularını da MHRS üzerinden yönettik. Bu yılın ilk on aylık döneminde 290 milyonu aşkın randevu verilmiş durumdadır. Hâlihazırda 55 milyon vatandaşımız kişisel sağlık kaydı olan e-nabız kullanıcısıdır ve kendi sağlık kayıtlarına ulaşabilmektedir. İşitme engelli vatandaşlarımızın sağlık hizmetlerine erişimini kolaylaştırmak ve sağlık hizmeti sunumu sırasında yaşadıkları iletişim sorununu ortadan kaldırmak üzere Engelsiz Sağlık İletişim Merkezini hizmete sunduk. Artık sağlık kuruluşlarınca verilen tüm raporlar elektronik ortamda, e-imzalı olarak verilmekte ve e-devIet kapısı üzerinden erişilebilmektedir. Güvenli veri akışında ve hasta güvenliğinde en güçlü aracımız dijitalleşmedir. Bu amaçla hastanelerimizde dijitalleşme seviyesini arttırma yönünde yoğun çalışmalar yaptık. Dijitalleşme konusunda HIMSS kriterlerine göre Seviye-6 hastane sayımız 66'ya, en üst seviye olan Seviye-7 hastane sayımız ise 5'e ulaşmıştır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bakanım, on beş dakika ek süre veriyorum.

Devam edin lütfen.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Teşekkürler.

ABD'den sonra dünyada en fazla dijital hastaneye sahip ülke olduk.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; nüfusu yıllara göre artış gösteren ülkemizde, vatandaşlarımıza yerinde, nitelikli sağlık hizmetinin verilmesi amacıyla yeni sağlık tesislerinin eklenmesi, mevcut olanların yenilenmesi kaçınılmaz bir gerekliliktir. Bölge ve kentlere göre değişen ihtiyaçları doğru tespit ederek planladığımız sağlık yatırımlarını hızla hayata geçirdik. Hızlı, güvenilir, kaliteli, konforlu hizmet verebilmesi için nitelikli hasta odalarından son teknolojiye sahip tıbbi cihazlara, gelişmiş ameliyathanelerden modern laboratuvarlara kadar uluslararası standartları gözeterek hastaneleri ve sağlık tesislerini ülkemize kazandırdık.

Son on dokuz yılda 3.823 sağlık tesisini tamamladık. Bunların 2.609'u birinci basamakta hizmet veren aile sağlığı merkezi, toplum sağlığı merkezi gibi sağlık tesisleri; 1.214'ü ikinci ve üçüncü basamakta hizmet veren sağlık tesisleridir. Bu tesislerin 715'i hastane, 393'ü ek bina ve 106'sı ağız ve diş sağlığı merkezidir. Önümüzdeki yıl, 55'i hastane olmak üzere 206 sağlık tesisini tamamlayarak 14.938 nitelikli yatak kapasitesini daha ülkemize kazandırmayı hedefliyoruz.

2020 yılında Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde açılışını yaptığımız 100 yataklı acil durum hastanesinin yanı sıra 2021 yılında Arnavutluk'un Fier şehrinde 150 yataklı acil durum hastanesinin de yapımı tamamlanarak hizmete açılmıştır. Ayrıca, Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde 500 yataklı Lefkoşe Hastanesinin proje çalışmaları tamamlanmış olup ihale aşamasına geçilmiştir. Hâlen inşaat, ihale, proje aşamasında olan 932 birinci basamak ile 335 hastane ve ADSM binasını 2023'e kadar tamamlamayı planlıyoruz.

Son üç yılda sağlık kamu-özel iş birliği modeliyle alanında hizmette kalite çıtasını yükselten 18.258 yataklı 13 şehir hastanemizi vatandaşlarımızla buluşturduk. Aynı modelle 5 adet şehir hastanesi inşaatımız da devam ediyor.

Genel bütçe kaynaklarımızla yaptığımız şehir hastanelerimizi de bir yandan hizmete almaya devam ediyoruz. Bu kapsamda, 15.024 yatak kapasitesine ulaşan 9 şehir hastanemizin ihale süreçleri tamamlanmış olup inşaat çalışmaları devam etmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tüm vatandaşlarımızı kapsayan nitelikli sağlık hizmeti sunumunu sınırlı sayıda fedakâr sağlık çalışanımızla gerçekleştiriyoruz. Yirmi dört saat kesintisiz verilen hizmetlerin, çalışanlarımız üzerindeki yükünü takdir edersiniz. Sağlık ordumuz, kar kış demeden

ülkemizin en ücra köşesine ulaşıyor. Sağlık çalışanlarının sayısı, 737 bini Bakanlığımız bünyesinde olmak üzere 1 milyon 240 bine ulaşmış durumdadır. Bu salonda bulunan herkesin, hepimizin sağlık çalışanlarımıza şükranlarını sunacağından şüphem yok. Zorlu geçen salgın sürecini bu sağlık kahramanlarımızla yürütüyoruz. Yıllar itibarıyla sağlık çalışanlarımızın sayısını artırsak da ihtiyacımız büyüyerek devam etmektedir. Sağlık personelinin yurt içinde dengeli dağılımını sağlamak için uğraş veriyoruz. 2002 yılında uzman hekim başına düşen nüfus açısından en yüksek ve en düşük il arasında 13 kat fark varken bugün bu fark 2 kata inmiş durumdadır. Salgın süresince durmaksızın, fedakârca çalışan sağlık ordumuzu, bir yandan yapılan alımlarla güçlendiriyor diğer taraftan da mali ve sosyal hakları ile çalışma koşullarının iyileştirilmesi için gerekli olan her şeyi yapıyoruz. Bununla birlikte, çalışma koşulları ve ek ödemeleri başta olmak üzere mali haklarını iyileştirmek adına çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Değerli milletvekilleri, Bakanlığımızın ilgili kuruluşu olan Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünün faaliyetlerine de kısaca değinmek isterim. Uluslararası halk sağlığı risklerine karşı koruma görevi bu Genel Müdürlüğümüzce yerine getirilmektedir. Türk ve yabancı gemi adamlarına uluslararası standartlara uygun sağlık sertifikasyon hizmeti verilerek yurt dışında tanınırlığı sağlanmaktadır. Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğüyle iş birliği içinde ülkemizdeki uluslararası havalimanlarında oluşturulan sağlık birimlerinde acil hasta müdahale, sevk işlemi ve uçuş raporları başta olmak üzere sağlık hizmeti yürütülmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizde ilgili tüm paydaşlarla birlikte nitelikli sağlık hizmetinin gerekleri neyse onu görev biliyoruz. Fiziki şartlar ve insan kaynağı kadar kullandığımız ilaç, malzeme ve cihazlar da büyük önem arz ediyor. Dünya çapındaki regülasyonlara paralel görev icra eden Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumumuz (TİTCK), Uluslararası Uyum Konseyi'ne üye bir kuruluştur. Aynı zamanda, Uluslararası İlaç Denetim Birliği üyesi ülkelerin ilaç otoritesiyle iş birliği içinde çalışmakta ve alt komitelerinde kılavuzların hazırlanmasında görev yapmaktadır.

2020 yılında ülkemizde ruhsatlı, pazarda satışı bulunan ilaç tüketim miktarı 2,2 milyar kutu olarak gerçekleşmiştir. Akılcı ilaç kullanımı konusunda son yıllarda yürüttüğümüz etkili saha çalışmalarıyla 1.000 kişi başına düşen günlük antibiyotik tüketimi 42 birimden 24 birime düştü. 2019 yılında tüketilen her 100 kutu ilacın 88'i ülkemizde üretilmiştir. 2020 ve 2021 yıllarındaki duraklamanın salgın nedeniyle farklı olarak değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyorum. Katma değeri daha yüksek ürünleri yerel üreterek değer bazında daha yüksek rakamlara ulaşmak zorundayız.

İlaç Takip Sistemi, dünyaya örnek olan önemli dijital projelerimizdendir. Ülkemizde ilaçların tedarik sorununu önlemek için etkin şekilde kullanılan bu proje, ilaç politikalarına yön veren önemli bir araçtır. Aynı şekilde, tıbbi cihaz ve sarfları da Ürün Takip Sistemi üzerinden yönetiyoruz.

2020 yılında tıbbi cihaz ithalatımız yaklaşık 2,5 milyar dolardır, ihracatımız ise 1,2 milyar doların üzerine çıkmıştır. İthalatın ihracatı karşılama oranı son beş yılda yüzde 30'dan fazla artış göstermiş ve 2020 itibarıyla yüzde 50'ye ulaşmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sağlık alanında yapılan araştırmalar ve yerli sağlık teknolojilerinin geliştirilmesi bütün dünyada millî güvenliği de ilgilendiren öncelikli stratejik alan olarak kabul edilmektedir. Sağlık sistemini güçlendirici projeler yanında aşı, ilaç, tıbbi cihaz, tanı kiti ve diğer sağlık teknolojilerinde dışa bağımlılığı azaltacak çalışmaları desteklemek üzere 2014 yılında Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı kurulmuştur. TÜSEB, diğer görevlerinin yanı sıra salgın yönetiminde de çok önemli görevler üstlenmiştir. Türkiye çapında Covid-19 tanı laboratuvarlarını kurmuş ve ülkemizin test kapasitesini önemli derecede artırmıştır. Çıktığı açık çağrıyla aşı geliştirme projelerini desteklemiştir. Bunların arasında ülkemizin ilk yerli Covid-19 aşısı olan Turkovac

da yer almaktadır. Böylelikle, Türkiye'de, AR-GE aşamasından ürüne kadar ilk kez bir aşının tüm süreçleri gerçekleştirilmiştir. Yine, bir "startup" şirketi tarafından geliştirilen solunum cihazı üretim ve ticarileşmesi TÜSEB'in desteği sayesinde gerçekleşmiştir. Yerli solunum cihazı, 80 ülkeye ihraç edilmesinin yanı sıra birçok ülkeye yardım amaçlı olarak da gönderilmiştir. Hâlen aşı, ilaç, tanı kiti, tıbbi cihaz ve biyomalzeme, klinik araştırmalar, SMA başta olmak üzere çeşitli alanlarda toplamda 110 AR-GE projesi desteklenmektedir. Ülkemizin ilk ulusal biyobankası TÜSEB Aziz Sancar Araştırma Merkezi bünyesinde kurulmuştur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son olarak Sağlık Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatının yanı sıra, bağlı ve ilgili kuruluşlarının 2020 yılı kesin hesabı ve 2022 yılı bütçesi hakkında bilgi vermek istiyorum.

2020 yılı kesin hesabı; Sağlık Bakanlığı 65 milyar 196 milyon TL, Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 331 milyon TL, Türkiye İlaç ve Tıbbı Cihaz Kurumu 166 milyon TL, Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı ise 99 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Bakanlığımız 2020 yılı kesin hesabı; personel giderleri 33 milyar 430 milyon TL, mal ve hizmet alım giderleri 20 milyar 13 milyon TL, cari transferler 502 milyon TL, yatırım harcamaları ise 11 milyar 250 milyon TL'dir.

Sayıştay Başkanlığı tarafından gerçekleştirilen denetimler sonucunda tespit edilen bulgular dikkate alınarak hatalı ve eksik olduğu belirtilen uygulamalarımızı düzeltmek için gerekli işlemleri yapmaya devam ediyoruz.

2022 yılı merkezî yönetim bütçesinden; Bakanlığımız için 116 milyar 37 milyon TL, Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğüne 191 milyon TL, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumuna 237 milyon TL, Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığına ise 218 milyon TL bütçe planlanmıştır.

2022 yılı bütçesi içerisinde programlar itibarıyla; bağımlılıkla mücadeleye yüzde 1,5; koruyucu sağlık hizmetlerine yüzde 33,4; tedavi edici sağlık hizmetlerine yüzde 64,2; yönetim destek programına yüzde 0,6; program dışı giderlere yüzde 0,3 oranında pay verilmiştir.

2022 yılında bir önceki yıla kıyasla; personel giderleri yüzde 31, mal ve hizmet alım giderleri yüzde 77, cari transferler yüzde 52, yatırım harcamaları yüzde 57 olmak üzere toplamda Bakanlığımız bütçesi yüzde 49,5 oranında artırılmıştır.

Sunumu sabırla sonuna kadar dinleyen Komisyon üyelerimize, milletvekillerimize ve huzurlarınızda tüm sağlık çalışanlarımıza teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum Sayın Bakanım, sunumunuz tamamlanmıştır.

Değerli milletvekilleri, şimdi…

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kesin hesapla ilgili hiçbir şey duymadık.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Makro genel bazı rakamlar söylendi ama gün içi veya sonunda yine sorularınıza göre farklı bilgiler verilebilir.

Değerli milletvekilleri, şimdi, müzakerelere başlıyoruz.

Önce, her gruptan birer milletvekilimize daha sonra da Komisyon üyelerimiz öncelikli olmak üzere milletvekillerimize söz vermeye devam edeceğim. Daha önce belirlediğimiz usuller burası için de geçerli. Gruplar adına konuşacak arkadaşlarımız yirmi dakika söz hakkı kullanacaklar. Eğer söz devri söz konusuysa en fazla yirmi beş dakika söz hakkı kullanımı olacak. Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerimizin on dakika konuşma hakkı vardır. Komisyonumuzu teşrif etmiş olan, Komisyonumuz

üyesi olmayan arkadaşlarımızın ise beşer dakika konuşma hakları vardır. Her grubun üye sayısının 2 katı kadar komisyon dışından arkadaşımızın da gelip burada konuşma hakkı da bulunmaktadır, bunları tekrar hatırlatmış olayım.

Şimdi, bana gelen listeye göre Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Mehmet Bekaroğlu konuşacak, HDP Grubu adına Sayın Necdet İpekyüz konuşacak, İYİ Parti Grubu adına Sayın Arslan Kabukcuoğlu konuşacak, MHP Grubu adına Sayın Mustafa Kalaycı konuşacak, AK PARTİ Grubu adına Sayın İsmail Güneş konuşacak.

İlk sözü Cumhuriyet Halk Partisinden Sayın Mehmet Bekaroğlu'na veriyorum. Üye arkadaşlarımızın…

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Usulle ilgili…

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun Sayın Kuşoğlu, usulle ilgili.

Buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet, Sayın Başkanım, açılış bölümünde belirtmiştim Sayın Bakanın kesin hesaba, Sayıştay raporlarına girmesini, giremedi, bu konuda bilgi vermedi ama hiç olmazsa akşam bölümünde…

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, bu hatırlatmayı yaptınız.

Teşekkür ediyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Önemli bir konu. Yapmamız gereken bir iş, usul olarak böyle bir geleneğin gelişmesi lazım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Akşam konuşmasında beklediğinizi ifade ediyorsunuz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şimdi, 70'e yakın Sayın Bakanın Bakanlığı ve ilgili kurumlarında bulgu var, bunları da konuşmamız lazım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, gün içinde veya kapanış konuşmasında bu Sayıştay bulgularına dair biraz daha detaylı bir cevap beklediğinizi ifade ediyorsunuz.

Teşekkür ediyorum.

Şimdi, Sayın Mehmet Bekaroğlu Bey'e söz vereceğim. Mehmet Bey beş dakika da diğer arkadaşlar size devrettiler, daha fazla veremiyoruz çünkü diğer grupların insicamı bakımından, geçen bir tartışma yapmıştık, en fazla yirmi beş dakika, diğer gruplar da bunu yapabilir tabii, bunu buradan ifade etmiş olayım. Çünkü eşit davranmamız gerekiyor.

Sayın Bekaroğlu, söz sizdedir.

Süreniz yirmi beş dakikadır.

Buyurun lütfen.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sağlık Bakanlığı bütçesi üzerinde konuşmama başlamadan önce, özellikle pandemi döneminde göstermiş oldukları üstün gayret ve fedakârca çalışmaları nedeniyle tüm sağlık emekçisi meslektaşlarımı sevgi ve saygıyla selamlıyorum; bu süreçte ahirete intikal edenlere de Allah'tan rahmet diliyorum. Bu arada, Türkiye'de sağlığın sosyalizasyonunda emeği geçen, kurucusu olan Nusret Fişek Hocam ile adına aşı enstitüsü kurulan Refik Saydam başta olmak üzere bütün hocalarımızı saygıyla, rahmetle anıyorum.

Değerli arkadaşlarım, baştan şunu ifade edeyim: Biz, Cumhuriyet Halk Partisi olarak sağlığa bir temel insan hakkı olarak baktığımızı ifade etmek isterim. Dolayısıyla, sağlığın ticarileştirilmesine karşıyız, ağırlıklı bir şekilde sağlığın kamu hizmeti şeklinde yürütülmesinden yanayız, bunu ifade edeyim.

Değerli arkadaşlarım, 2020-2021 yılı dünyada ve ülkemizde uzun yıllardır uygulanan neoliberal sağlık politikalarının Covid-19 pandemisi nedeniyle ciddi bir şekilde test edildiği yıllar oldu. Ülkemizde 12 Eylül darbesinden bugüne uygulanan neoliberal politikalar Sağlıkta Dönüşüm Projesi'yle nihayet sağlığı da bir hak olmaktan çıkarıp ticarileştirmiştir. Türkiye'de yirmi yıllık AKP iktidarında sağlık alanının ticarileşmesiyle ortaya çıkan yeni koşullar, düşük gelirli halkın ve sağlık emekçilerinin aleyhine işlemektedir. Pandemiyle mücadele noktasında ülkemizde başta Sağlık Bakanlığının verileri gizleme politikasından kaynaklı olmak üzere kamu kurumlarına yönelik güven ciddi bir şekilde aşınmıştır. Sağlık Bakanlığının takdim edilen bütçesi, pandemi koşullarına rağmen geçen yıla göre sadece yüzde 49,5 artmıştır. 2017 yılından itibaren Sağlık Bakanlığı bütçesinden şehir hastaneleri için ödenmeye başlayan kira ve hizmet bedellerinde artış trendi yaşanmaktadır. Pandemide harcananlar ve şehir hastanelere aktarılanlara baktığımız zaman Sağlık Bakanı bütçesindeki bu artışı zaten bu iki kalem götürmektedir.

Değerli arkadaşlarım, Sağlık Bakanlığının koymuş olduğu hedeflerde de ciddi problemler var. Bütün övünmelerinize rağmen 2014'te başlayan Onuncu Kalkınma Planı'nda 2018 yılı için konulan temel sağlık hedefleri yani yatak sayısı, hekim sayısı, hemşire sayısı, bebek ölümü ve anne ölümü tutmamıştı. 2019'da gerçekleşenlere bakarak 2019'da başlayan On Birinci Kalkınma Planı'nın 2023 hedeflerinin de tutmayacağını söyleyebiliriz. Tabii, ben muhalefet partisi adına konuşuyorum ve hiçbir şey yapmadığınız anlamında söylemiyorum fakat yirmi beş dakika süre içinde elbette eksikliklerinizi sıralayacağım.

Sağlık politikalarında yaşanan zafiyetin en temel sebebi, Hükûmetin "Sağlıkta Dönüşüm Programı" adı altında sağlığı sermaye için yeni bir kârlılık alanı olarak görerek yoğun bir özelleştirme ve taşeronlaştırma politikasını izlemesidir. Otuza yakın şehir hastanesi açılmış olmasına rağmen yatak sayısının 2023'te bile sadece yüzde 30 artması hedeflenmektedir, bu hedefin tutmasıyla ilgili ciddi kuşkular bulunmaktadır. Zira, bir taraftan şehir hastaneleriyle yeni yataklar gelirken diğer taraftan şehir merkezindeki hastaneleri kapatıyorsunuz ve hasta yatak sayısı azalıyor.

Pandemiyle başladık yine bu konuda devam edeyim. Ülke olarak pandemide büyük bedeller ödememizin temelinde bu Hükûmetin sağlık politikaları yatmaktadır. AKP'nin büyük devrim olarak sunduğu Sağlıkta Dönüşüm Programı'nın koruyucu hekimlik ayağının sakat olması pandemiyle mücadeleyi zora sokmaktadır. Maalesef, Sağlıkta Dönüşüm Programı'nın aile hekimliği sistemi tedavi merkezli ve bireyselleşen tıp anlayışıyla çalışıyor. Oysa koruyucu hekimlik toplum merkezli ve bölge tabanlı olmak zorundadır. Bugün birinci basamakta yapılan hizmetler polikliniklere hapsedilmiş, kişisel hizmetlerle sınırlanmıştır. Bunu pandemide çok acı bir şekilde gördük, konuşup durdunuz ama sonuç ortada, başarılı olamadınız, toplumu bu işe katamadınız. Halkla ilişkilerinizde çok kötüydü, hâlâ kötü. Kimse sizin söylediklerinize, rakamlarınıza inanmadı, hâlâ inanmıyor. Toplumda gerçekleri söyleyip destek isteyeceğinize, siz Avrupa'daki durumun ne kadar vahim olduğunu abartarak anlattınız, hâlâ anlatıyorsunuz. Bu şekilde, topluma, Türkiye'de işlerin ne kadar yolunda gittiği algısı oluşturmaya çalışıyorsunuz. Oysa hâlâ günde 25-30 bin yeni vaka açıklıyorsunuz ve bu ülkede günde 200 insan ölmektedir; İzmir depreminde ölen insan sayısı 114 kişiydi.

Sağlık kontrolüne dönük birinci basamak sağlık hizmetlerinin yok mesabesinde olmasından doğan boşluk, filyasyon uygulamasıyla giderilmeye çalışılmıştı. Yüzde 98 gibi rakamlar veriyorsunuz ama işler öyle değil. Şehir hastanelerine yönelimi artırmak için kapatılan şehir içindeki hastanelerin yokluğu da pandeminin gerektirdiği çeşitli sağlık hizmetlerinin aksamasına neden olmuştur. Öte yandan aşılamayla ilgili ciddi yavaşlama var, ülkemizde hâlihazırda 2 farklı Covid aşısına erişilebilmektedir. Sağlık Bakanlığı verilerine göre, uygulanan toplam aşı miktarı 120 bine yakındır. Gerek ilk doz gerekse ikinci doz ve tanımlanmış gruplara takviye doz için günlük aşılama oranlarında azalmanın nedenleri üzerinde ayrıca durmak gerekiyor. Birini ben söyleyeyim: İnsanlar çok iyi tanıdığı ve güvendiği sosyalizasyonu sağlık görevlilerinde göremeyince ilk defa karşı karşıya geldiği filyasyon ekibine güvenmemektedir. Bu süreç Türkiye'de, Sağlıkta Dönüşüm Programı'nın yan çıktısı olarak aşı üretiminin âdeta yasaklanmasının ne kadar yanlış bir şey olduğunu da açık, net bir şekilde ortaya koymaktadır. Covid'le mücadelede toplumla yeni iletişim kanallarının kurulması gerekiyor, yeni bir söylemin geliştirilmesine, özetle yeni bir başlangıca ihtiyaç var.

Bu Sağlıkta Dönüşüm Programı'na biraz daha yakından bakalım. Diğer ülkelerde olduğu gibi Türkiye'de de politikaların temel hedefi kamuoyunun, vatandaşların sağlık hizmetlerine ulaşılabilirliğini sağlamak, finansal kontrolü gerçekleştirmek, verimliliği ve hizmet sunum kalitesini artırmak olarak ifade edilmiştir. AKP hükûmetleri, Sağlıkta Dönüşüm Programı'nın hedeflerine ulaşmak için neoliberal piyasa dinamiklerini esas almışlardır. Program, sağlığın finansmanının kurulacak sağlık sigortasından karşılanması, devletin sağlık hizmetlerinin sunumundaki payının azaltılması, hastanelerin işletme hâline getirilmesi, özel sektörün payının artırılması ve sağlık hizmetleri alanlarında ayrıca katılım payı alınması şeklinde formüle edilebilir. Bu şekilde temel insan hakları olan sağlık, kâr güdüsüyle hareket eden piyasanın insafına terk edilmiştir, sizle bizim en temel farkımız budur.

Sağlık Bakanlığının sistemdeki rolü; organizasyon, koordinasyon, yol gösterici, denetleyici, takip edici ve politika üreticisi şeklinde tanımlanmıştır. Ancak denetimle ilgili işler hiç iyi yürümemiş; böylece, sistem önce piyasanın insafına bırakılmış, maliyetler kontrol edilemez hâle gelince de prim ve vergi veren vatandaşlardan katkı payları istenmeye başlanmıştır. Artan finansman sorunları nedeniyle ilaç fiyatları baskılanırken gelişmekte olan yerli ilaç sanayisine de önemli bir darbe vurulmuştur.

Hükûmet, Sağlıkta Dönüşüm Programı'na kamu sağlık hizmetini kötüleyerek, kamu sağlık çalışanlarını itibarsızlaştırarak, özel sektörü yücelterek başlamıştır. Sağlıkta özelleştirme sürecinde kamu kuruluşları bazı hizmetleri dışarıdan satın almaya başlamıştır. Hizmet satın alma döner sermayeden bedel ödenmek koşuluyla önce destek hizmetleri; temizlik, güvenlik, yemekle başlamış, daha sonra röntgen ve diğer laboratuvarlara kadar uzanmıştır.

Sağlıkta Dönüşüm Programı'nın getirdiği bir yenilik de performansa dayalı ücretlendirme sistemidir. Değerli arkadaşlarım, performans sistemi sağlık hizmeti için uygun bir yöntem midir Allah aşkına? Ne kadar iş, o kadar para. İş denilen, SGK'ye fatura edilecek işlemdir; iğne yapmak, kan tahlili istemek, ameliyat yapmak ve bunun gibi. Her şeyden önce, bu, kurumsal ahlakı erozyona uğratan bir sistemdir. Her çalışan, her yaptığını işaretleyecek, ona göre para alacak; daha çok işaret, daha çok para. Kısa sürede çok hasta bakmak -şimdilerde bu süre beş dakikaya kadar inmiştir- ve tetkik yazmak, müdahale etmek, puan toplamak… Kaliteden uzaklaşan, hekim-hekim ve hekim-hasta ilişkilerini bozan, dejenere eden ciddi ve zor sağlık sorunlarının tedavisini engelleyen bir ortam oluşturmuştur maalesef bu insanlık dışı performans sistemi.

Değerli arkadaşlar, sırası gelmişken söyleyeyim, Sağlıkta Dönüşüm Programı'ndan en olumsuz etkilenen kesim sağlık çalışanları oldu. Kamunun sunduğu hizmetlerde yaşanan aksaklıklar hep sağlık çalışanlarına mal edilmiş, onlar toplumun gözünde küçük düşürülmeye çalışılmıştır. Hükûmet yetkilileri

“Sistemden kaynaklanan bir sorun olmadığını, herhangi bir sorun varsa oradaki sağlık çalışanının bundan sorumlu olduğunu” her fırsatta dile getirmişlerdir; sağlık çalışanları hedef hâline getirilmiştir. Sağlıkta şiddetin artmasında bu davranışın önemli bir etkisi vardır.

Kışkırtılmış sağlık düzeni hekimler ve diğer sağlık çalışanları için zor bir çalışma ortamı oluşturmaktadır. Hekim artık zanaatkâr değil, kâr amaçlı hastane zincirlerinde işçileştirilmiş bir eleman olmuştur; buraya doğru gidiyor iş. Demokratik ve katılımcı olmayan yönetim anlayışı hekimleri bıktırmıştır, sağlıkçılar mutlu değildir. Yurt dışına gitmeye çalışan çok sayıda hekim vardır, yılda bin civarında hekim ülkeyi terk etmektedir Sayın Bakan. Bu, sağlıkta çok büyük bir kan kaybıdır. Ayrıca erken emeklilik isteyen ve özel hastanelere yönelen çok sayıda hekimimiz var.

“Sağlıkta Dönüşüm” adı altında yürütülen bu program, aynı zamanda sağlık sektöründe yabancı sermayenin payını artırıcı sonuçlar da doğurmuştur. Sayın Bakanın ifade etmiş olduğu ilaç sanayisindeki falan gelişmelerin büyük çoğunluğu yabancı sermaye tarafından yapılmaktadır, kötü bir şey değil tabii. Bu dönemde yerli ilaç sanayisinde pek çok üretim kuruluşu yabancı sermayenin eline geçmiştir. Buna gayret edilmiştir, bu özellikle yapılmıştır. Yerli üretimi ve yerli sermayeyi teşvik için herhangi bir kalıcı program uygulanmamıştır. Sayın Bakanım, sağlıkta AR-GE ile ilaç ve tıbbi cihaz konusunda ne kadar bütçe ayırıyorsunuz merak ediyorum.

Sağlıkta Dönüşüm Programı’nın temelinde aile hekimliği var. “Sevk zinciri esastır.” deniliyor ama bu lafta kalıyor. Bugün sevk zinciri kopmuştur, hiçbir şekilde işlemiyor. Gereksiz hastane başvuruları hem maliyeti artırmakta hem de gerçek ihtiyacı olan hastaların hekime ulaşmasını engellemektedir. Bu durum aynı zamanda özel hastanelere yönelişi artırmaktadır. Optimal en uygun hastane büyüklüğünün 600 yatak civarında olduğu ifade edilmektedir. 3 bin, 5 bin yataklı hastaneler yönetilemez, nitekim, dünya bu organize sanayi sitesi anlayışıyla kurulan hastaneleri terk ediyor. Hastanenin insanların hızla ulaşabileceği, hasta yakınlarının destek alabileceği bir mesafede olması gerekiyor. Şehir hastanelerine harcanan paranın yarısıyla kentin farklı yerlerinde çok sayıda hastane yapılabilir. Kaldı ki hastalar şehir hastanesine gitmek zorunda kalsın diye şehir merkezlerindeki hastaneler kapatılmaktadır. Maliyeti bir tarafa bırakalım, sağlık sosyal bir konudur. Şehir hastaneleri bu sosyallikten maalesef uzaktır.

Sağlıkta Dönüşüm Programı, sağlık hizmetlerini sermayenin kâr elde etme güdüsü doğrultusunda düzenlemiştir. Bazıları bunun kaçınılmaz olduğunu, insan yaşam süresinin uzadığını, daha fazla sağlık talebinin olduğunu, sağlık hizmetlerini yüksek teknolojiye, yeni ilaç üretmeye, sanayiye, özetle sermayeye bağlandığı bir dönemde sağlığın ticarileşmesinden kaçınmanın mümkün olmayacağını söylüyorlar. Elbette bu doğru değildir. Sağlık hizmetlerinin bu denli ticarileştirilmesi temel insan hakkı olan sağlık esprisine aykırıdır. Yeterince tartışılmadan, konuşulmadan sağlık çalışanları ve halk yeterince haberdar edilmeden pek çok yasa, tüzük ve yönetmelik değiştirilerek ülkede sağlık sistemimiz dönüştürülmüştür. Sağlığa ayrılan kaynaklar artmıştır ama bugün sağlığımız daha iyi değildir. Büyük ölçüde hizmete ulaşım kolaylığı ve otelciliğe bağlı olan hasta memnuniyeti işi anlattığınız gibi değil. İşin rengi değiştiği zaman bu memnuniyet azalmaya başlamıştır. Şimdi ortaya çıkan randevu sorunu “pandemi sonrası hasta akımı”yla izah edilmektedir. Hayır! Kurduğunuz bu sistemden kaynaklanmaktadır. Özel hastaneler zinciri -ki şehir hastaneleri de aslında özel hastanelerdir- daha çok hasta, daha çok temas, daha çok tetkik, daha çok reçete, daha çok para, daha çok kazanç denklemine hapsedilen sağlık sisteminde harcamalar giderek artıyor. Bu harcamalar artık devlet için, SGK için taşınabilir olmaktan çıkıyor. Bu harcamaların büyük çoğu gereksizdir. Bunu bir defa daha vurgulamalıyım ki bu sistemde harcamaların artması kesinlikle kaliteli sağlık hizmeti anlamına gelmiyor.

Sağlıkta Dönüşüm Programı özerk tıp fakültesi ve üniversite hastanelerini de sevmiyor. Çünkü sermayenin dayatmaları üniversitenin özerkliğiyle bağdaşmıyor. Bu dönemde en çok darbe gören alan tıp eğitimi olmuştur. 663 sayılı Kararname'yle düzenlenen Sağlıkta Dönüşüm Programı'nda sağlık hizmetleri kaliteye göre değil, maliyete göre formatlanmıştır. Oysa tıp eğitimi "daha çok para" sloganıyla uyuşmaz. Hâlâ üniversite hastanelerinin Sağlık Bakanlığına bağlanması, öğretim üyelerinin şehir hastanesinin sermaye değirmenine su taşıyan işçilere dönüştürülmesi isteği bitmiş değil. "Çok doktor çok temas, çok para" deyip tıp fakültelerinin kontenjanı artırıldı; hesapsız, kitapsız, hocasız, onlarca yeni tıp fakültesi açıldı. Doktor ithalatı yoluna bile gidildi. 64 tıp fakültesiyle Avrupa'da lideriz, acınası halde olan Almanya ve İtalya'da 38 tane tıp fakültesi var.

Sağlıkta Dönüşüm Programı'nın en problemli yanı birinci basamak hekimlik hizmetleridir. Aile hekimliği sistemi, her şeyden önce birinci basamak hekimliğinin de özelleştirilmesidir. Derme çatma binalarda, apartman dairelerinde daha az masrafla hizmet vermek için uğraşıp duruyor doktor arkadaşlar. Hâlâ aile hekimliği eğitimi kurumsallaştırılamamıştır. Bu eğitimin prosedürleri oluşturulamamıştır. Bu kadroyu tutan arkadaşların büyük bir kısmı böyle bir eğitim almamıştır. "Sağlıkta Dönüşüm Programı'nın koruyucu hekimlik ayağı sakattır." dedik çünkü bu alanda yeteri kadar para toplanmamaktadır. Maalesef, oluşturulan aile hekimliği, toplum hekimliği merkezleri ve halk sağlığı merkezleri iç içe geçmiş, kargaşa oluşmuş, koruyucu hekimlik hizmetleri ciddi bir şekilde aksamıştır. Aile hekimleri bireysel koruyucu hizmetlerini bir şekilde yürütmektedirler ama toplum sağlığı merkezlerine ve halk sağlığı merkezlerine bırakılan toplumsal koruyucu hekimlik hizmetleri yok mesabesindedir. Sağlık Bakanlığı bu konuda sadece laf üretmektedir. Koruyucu sağlık hizmetlerine yeteri kadar bütçe ayrılmamakta, yatırım yapılmamaktadır. Bakanlığın yaptığı iş elli yıllık sosyalizasyonu yıkmak oldu, oysa var olan ve Türkiye'nin en başarılı projesi olan sosyalizasyona dayalı sağlık ocağı sistemindeki aksaklıklar giderilebilir, daha güçlü bir şekilde organize edilebilirdi. İddia ettiğiniz gibi Sağlıkta Dönüşüm Programı'nda aile hekimliği ile toplum sağlığı uygulamalarını bütünleştiren entegre bir birinci basamak yapılanması söz konusu değildir. Elimde bir çalışma var; Yıldırım Beyazıt Üniversitesi ve Eskişehir Osmangazi Üniversitesi tarafından yapılmış. Araştırmada, toplum sağlığı merkezlerinde mevzuatla belirlenmiş görevleri yerine getiren insanlara sorular yöneltilmiş, yeterlilik araştırılmış. Sonuç şöyle: Görevli doktorlar, bulaşıcı hastalıklar konusunda yüzde 51, sağlığın gelişmesinde ve teşviği konusunda yüzde 21, çevre sağlığı hizmetlerinde yüzde 27 oranında kendileri ve verdikleri hizmeti yeterli bulmaktadırlar. Araştırmanın yapıldığı toplum sağlığı merkezlerindeki hekimlerin yüzde 89,2'si pratisyen ancak yüzde 2,5'i halk sağlığı uzmanı. Yirmi senede ne oluyor arkadaşlar? Niye bu konuda da bir adım atamıyorsunuz?

Değerli arkadaşlar, sağlığa ayrılan kaynak ile sağlık üzerinde rantiyeye ayrılan kaynağı ayrıştıramıyoruz. Sağlığa ayrılan pay konusunda -Sayın Bakan da ifade etti- OECD ortalamasının çok altındayız. TÜİK'in Sağlık Hizmeti Memnuniyet Anketi de beklenen sonuçları artık vermemektedir. Sağlık Bakanlığına 3 kaynaktan para geliyor; merkezî yönetim bütçesiyle aldığı pay, SGK'de protokollerde aldığı pay, döner sermaye gelirleri. Ama biz baktığımız zaman Sağlık Bakanlığının ortaya koymuş olduğu verilere, bunlar nereye gidiyor, nereden geliyor ayıramıyoruz.

Değerli arkadaşlarım, gördüğünüz gibi her taşın altından şehir hastaneleri çıkıyor. Şehir hastaneleri, Türk sağlık sistemini bir habis ur gibi kemiriyor. Şehir hastaneleri, tipik olarak sağlığın özelleştirilmesinin çok ötesinde bir dönüşüm projesidir. Şimdi soruyorum: Gerçekten şehir hastaneleri bir ihtiyaç sonucu mu oluşturulmuştur? Türkiye'de sağlık personeli ihtiyacı, açığı varken ve ciddi bir yatak ihtiyacı yok iken mevcut hastaneleri terk edip şehir hastanelerine yönelmenin sebebi nedir? Şehir hastanelerine 2021 Haziran itibarıyla yapılan toplam ödeme miktarı 22 milyara ulaşmıştır. Bakanlık, bu yıl sadece Ankara Bilkent Hastanesine ayda 500 milyon TL hizmet bedeli -kira bu rakamın içinde

değil- ödemektedir, ayrıca kira veriyoruz. Biliyorsunuz, bu bedelin hesaplanmasında döviz kurları esas alınmaktadır. Değerli arkadaşlarım, son döviz tırmanışıyla bu meblağ, ayda 700 milyon TL'ye çıkmıştır ancak bu hastane için verilen gelir garantileri Sağlık Bakanlığı ve Bakanlık kuruluşlarının hesap tablolarında yer almamaktadır. Sözleşmeler konusunda da bir bilgimiz yok. Sayın Bakanım, Sağlık Bakanlığı, şehir hastaneleri üzerinde ne kadar taahhüt altına girmiştir? Yani sözleşme bedeli kaç liradır? Yatırım bedeli kaç liradır? Ne kadarlık yatırıma karşılık, geleceğimizden ne kadar para harcadınız? Bu konuyla ilgili açıklama yapın lütfen.

Şehir hastaneleri, aynı zamanda kent rantlarının da bir aracı oldu. Merkezdeki boşaltılan hastanelerden ortaya çıkan arsalar da ayrıca belli kesimlere rant amacıyla dağıtılmaktadır.

Sayın Bakanım, üniversite hastaneleriyle bir derdiniz mi var? Üniversite hastanelerini batırıyorsunuz, tıp fakültelerini çökertiyorsunuz. Yirmi yıldır bunun için mi uğraşıyorsunuz? Sayın Bakanım, hekim yetiştiren kurumları niçin yıkıyorsunuz? SUT yani Sağlık Uygulama Tebliği üniversite hastanelerini batırma aracı hâline geldi. Değerli arkadaşlarım, bildiğiniz gibi sağlık hizmeti sunumunun bir tarifesi vardır, bunun adı SUT'tur. Üniversite hastaneleri, verdiği sağlık hizmetlerinin bedelini SGK'den SUT tarifesine göre alıyor ama bu SUT tarifesi 2016'da kaldı fakat Sayın Bakan, bakanlık hastaneleri, şehir hastaneleri her sene ayrı protokol alarak bu SUT'taki tarifelerin bir misli yukarısından para alıyor. Tıp fakülteleri para alamıyor, para alamadığı için ihtiyaçlarını karşılayamıyor, her tarafa borçlu. Evet, bir kere affettiniz, doğru, bir kere sildiniz borçlarını ama aynı şekilde devam ediyor. Niye üniversite hastanelerini batırıyorsunuz, tıp eğitimiyle bir derdiniz mi var Sayın Bakanım?

Sağlıkta dönüşüm, ticarileşme sürecinde sağlık hizmetlerinde kamusal yükümlülüğün bireysel tercihlere, bireysel sorumlulara transferi, aşılama hizmetlerinin yürütülmesini de ciddi bir şekilde aksatmıştır. Devletin eliyle kamu sağlık hizmetlerinin zayıflatılması, teknik donanımdan yoksun bırakılması, gizli ve açık özelleştirme ve özellikle ilaç ve teknoloji transferi gibi alanlarda yabancı sermayeye tanınan olanaklar neoliberal sağlık reformu paketinin ana unsuru olmuştur. Aşı üretimi de bu süreçten bağımsız değildir. Ne garip bir tesadüf ki kendine yetecek düzeyde bakteri aşı üretebilen bir ülkede son yirmi yılda aşı üreten kamu kurumuna yatırım yapılmayarak, teknik açıdan geri bırakılarak rekabet edemeyeceği noktaya getirdikten sonra ithalat gündeme gelmiştir. Covid-19 sürecinin tanıklığında, yine, burada olanları acı bir şekilde bir daha gördüm.

Değerli arkadaşlar, Türkiye 1800'lerde aşı yapmaya başlamıştır. Cumhuriyet döneminde, 1928 yılında Ankara'da Hıfzıssıhha Enstitüsü kurulmasıyla aşı çalışmaları kurumsallaşmış, aşı ve serum üretimi burada gerçekleşmiştir.

KANİ BEKO (İzmir) – Bravo, bravo!

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Aşı üretiminde yüz yıllık deneyimi olan ve her çeşit aşı üretebilen, 70'e yakın aşı çeşidi üreten Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsünü 2011'de kapattınız. Bu ülkede sağlığa yapılan en büyük darbedir.

KANİ BEKO (İzmir) – Helal olsun sana be, helal olsun!

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Nasıl böyle bir şey yaparsınız, insan anlamıyor. Şimdi aşıların neredeyse tamamı dışarıdan geliyor; Hindistan, Endonezya, Belçika, Çin, Kore, Almanya gibi ülkelerden geliyor. Bir tane aşı Türkiye'de yapılıyor, konjuge pnömokok aşısı Türkiye'de yapılıyor ama onu da Pfizer yapıyor maalesef. İlaç üretiminde dışa bağımlılığı ve yakın zamanda borçları yüzünden ilaç bulmakta sıkıntı çekecek olan Türkiye'de sadece patentli ilaç üretimi yapılabilmektedir. İlaçta AR-GE'nin yok denecek kadar az olmasından kaynaklanan çok ciddi problemler mevcuttur. Bu problemler aşı üretimine de aynı şekilde yansımaktadır.

Değerli arkadaşlarım, sürem daralmaktadır, birkaç tane konu daha kaldı, bazı sorularım var Sağlık Bakanına.

Başta hemşirelik olmak üzere, teknik ve yardımcı hizmetler sınıfında ciddi bir problem var. Yani en önemli konu sağlığımız, sağlığımız en önemli konu yani. Niçin buraya kadro ayırmıyoruz? Tamam, öğretmen de çok önemli. Oraya da yeteri kadar kadro niçin ayırmıyorsunuz?

Sağlık çalışanlarının özlük hakları… Üniversite hastanelerinde hoca kalmadı, hepsi özel sektöre gidiyor, yurt dışına gidiyor. Evet, bazı şeyler söylediniz "Yapacağız, edeceğiz." diye de yirmi senedir neredeydiniz Sayın Bakanım? Bakın, bazı hastanelerde, önemli hastanelerde -isim vermek istemiyorum- doktor kalmadı; beyin cerrahisi, kardiyovasküler cerrahi, kanser cerrahisi gibi nitelikli işlemler artık üniversitelerde yapılamaz hâle geldi. İki sebebi var: Bir, doktor yok; iki, malzeme yok değerli arkadaşlarım. Ameliyathane malzemeleri yok üniversite hastanelerinde değerli arkadaşlar. Hacettepe, Ankara Üniversitesi, Çapa, Cerrahpaşa gibi, bu ülkenin sağlığının en temel taşlarını yıkıyor bu Hükûmet değerli arkadaşlarım. Böyle bir şey olabilir mi? Nedir yani bu? Anlaşılır şeyler değil.

Sayın Bakanım, uzun aradan sonra eczanelerde ilaçla ilgili çok ciddi problemler var. Ya, bu yapılamayacak iş mi, nedir? Yani sadece dövizin artmasıyla izah edebilir miyiz? Ne oluyor eczanelerde Sayın Bakanım? Her şeyi kontrol edebilen Sağlık Bakanlığı, Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti niçin burada bir şey yapamıyor? Yani insan şey yapıyor… Siz gerçekten sağlıkta tasarruflar yapıp bunları şehir hastanelerine mi aktaracaksınız?

Sayın Bakanım, bir de çok özel bir soru soracağım size. Kurucusu ve sahibi olduğunuz Medipol Üniversitesinin Diş Hekimliği Fakültesinin yeni Ankara Tren Garı bitişiğindeki parselde yaptığı inşaatı takip ediyor musunuz? Yüksek Hızlı Tren Garı'nın girişini kapatıyor. Bu arsa size nasıl tahsis edildi ya da kuruma nasıl tahsis edildi? Oraya imar iznini kim verdi? Bütün bunları, birkaç ay önce inşaatın yanında yangın olmasaydı bilmeyecektik. Bunun olmasında sizin Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetinin Kabinesinde Bakan olmanızın bir katkısı var mı? Bunu da sormak isterim.

Başka bir sorum da Sayın Bakanım -Sayıştayda- il sağlık müdürlüğü depolarında bekletilen 2,5 milyon doz Covid aşısının son kullanma tarihinin dolduğu, bozulduğu ve imha edildiği söyleniyor. Sayıştay bunu bulgu olarak teslim ediyor ama Bakanlığa gelen rapordan çıkarılıyor. Bu konuyla ilgili sizin bir bilginiz var mı? Bunu arkadaşlarımız tespit ettiler ve bilgi olarak da basına verdiler ve bu saate kadar sizin… "Ya, ne kadar para verildiği önemli değil. Yani 25 milyon filan para verdik, mühim mi 25 milyon dolar?" filan diyemeyiz yani öyle diyecek durumda değiliz. Gerçekten, bu çok büyük bir felaket.

Bir de Sayın Bakanım, sağlıkta bir sürü holding ticarileşmeye doğru gidiyor, şirket kuruyor; devletin her tarafında işler böyle yürüyor maalesef. Ya, paralel bir devlet kuruldu.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Doğru değil…

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bekaroğlu, normal süreniz bitmiştir, iki dakika ek süre veriyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Tamam, çok teşekkür ediyorum.

Paralel bir devlet gibi Varlık Fonu kuruldu, orada işte kontrol edilemiyor filan, gidiyor. Bütün bakanlıklarda ve Sağlık Bakanlığında işleri birtakım şirketlere havale ediyorsunuz. Bu şirketlerin başka şirketlerle birtakım ilişkileri var, aşı ilişkileri falan var, onlara girmiyorum. Niye böyle bir ihtiyaç duyuluyor Sayın Bakan? Merak ediyoruz yani gerçekten devlet başka şekilde bu hizmetleri veremiyor mu?

Bir de Sayın Bakanım, 2021 yılında şehir hastanelerine hem hizmet bedeli olarak hem de kira olarak kalem kalem ne kadar para ödendi, bunu açıklar mısınız? Benim söylediğim rakam yanlış mı mesela? Ankara Şehir Hastanesine, Bilkent Şehir Hastanesine ayda 500 milyon lira hizmet bedeli ödediğiniz yanlış mı? Buradaki sözleşmeleri niye göremiyoruz Sayın Bakanım ya? Türkiye Cumhuriyeti devleti seçilmiş milletvekilleriyiz, bütçe yapıyoruz, Türkiye Büyük Millet Meclisi adına, ne yaptınız bunu görmek istiyoruz. Ya, kardeşim devlet sırrı mı? Bu paralar örtülü ödenek mi? Millî güvenlikle ilgili bir konu mu? Sağlık Bakanlığının bu şirketlerle, bu insanlarla yaptığı sözleşmenin ayrıntılarını niçin göremiyoruz? Örneğin, bu paralar, hizmet bedeli olarak verilen paralar nasıl hesaplanıyor? Her sene artan kura göre mi hesaplanıyor? Nasıl verildi? Ve böyle bir anlaşmanın altına nasıl imza attınız Sayın Bakanım? Yani gerçekten bunlar böyle değil Sayın Bakanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Son cümlelerinizi alalım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Son cümlem.

Bitiriyorsunuz Sayın Bakanım. Gülümsüyorsunuz, iyi bir insansınız, ben sizi biliyorum sivil hayatta, fakat bu yaptıklarınız, bu attığınız imzalar cidden başınızı yakacak, cidden siz çocuklarınıza bu imzaları izah edemeyeceksiniz.

Saygılarımla.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bekaroğlu, teşekkür ediyorum.

Şimdi, HDP Grubunu atlıyorum, İYİ Parti Grubundan Sayın Arslan Kabukcuoğlu'na söz veriyorum.

Sayın Kabukcuoğlu, süreniz yirmi dakikadır, buyurunuz lütfen.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli üyeler, milletvekili arkadaşlarım, Sayın Bakan Yardımcıları, değerli Bakanlık bürokratları ve sayın basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Dünyanın Covid-19 pandemisiyle tanışalı iki yıl oldu. Pandemi sadece insan sağlığında deprem yaratmadı aynı zamanda sosyoekonomik düzende de deprem yarattı. 22 Kasım 2021 itibarıyla dünyada 257 milyon pandemi vakası tespit edilmiş olup mortalitesi yüzde 2 iken Türkiye'de 8,5 milyon vaka tespit edilmiş olup mortalitesi binde 8'dir. Bizdeki ölüm oranlarının dünyadan ve diğer ülkelerden düşük olması resmî rakamlar üzerinde bir tereddüt yaratmaktadır. Pandemide, sağlık ordusu, Bakanından, hizmetlisine kadar cansiparane mücadele vermiştir. Emekleri için teşekkür ederiz. Biz bu mücadelenin içerisinde meslek aşkını, vatan sevgisini, ülkesine yararlı olma duygularını gördük. On binlerce sağlık personeli Covid-19 nedeniyle hasta oldu, 508 sağlık personeli hayatını kaybetti. Ölenlere Allah'tan rahmet, hastalara şifalar dileriz. Bunların hepsi fiilî olarak görev şehididir. Yürütmenin bu vefatları şehit olarak kabul etmemesi bu gerçeği değiştirmez. Covid-19 hastalığına yakalanan sağlık personelinin durumunun meslek hastalığı sayılması istenmiş, Sağlık Bakanlığı kabul etmemiştir. Olaya müdahale eden yasama organı bu garabeti ortadan kaldırdı. Sağlıkta başarı, sistemin değil, personelindir.

Covid-19 pandemisiyle mücadelede henüz kabul görmüş bir ilaç yoktur. En önemli mücadele silahı, aşıdır. Covid-19 aşı uygulaması 22 Kasım itibarıyla ülkemizde birinci doz 56 milyon, ikinci doz 50 milyon, üçüncü doz ise 12 milyondur. Hükûmet, aşı temininde zikzaklar çizmiştir. 400 bin doz Sputnik aşısının akıbetiyle ilgili soru sorduk ama biz bu getirilen aşıların akıbetinin ne olduğunu öğrenebilmiş değiliz. Yerli aşının imalatıyla ilgili pek çok zaman hedefler konuldu, nihayet, biraz önce, Sayın Bakanın konuşmalarından aşının artık uygulamaya geçtiğini duyduk ve sevindik. Çiçek aşısının 1721'de bulunmasında Osmanlı İmparatorluğu'nun önemli payı varken, İkinci Dünya Savaşı'nda 1944 yılında Türkiye Cumhuriyeti aşı ihracatçısı iken 2011 yılında Hıfzıssıhha Araştırma Enstitüsü

kapatılarak aşı imalatından çekilmemiz kabul edilebilir bir durum değildir. En kısa zamanda, yüz binlerce doktor, on binlerce eczacı, binlerce genetik uzmanı, biyolog, biyokimyacının bulunduğu ülkemizde hiçbir mazerete sığınmadan daha çeşitli, daha teknolojik aşıları geliştirmeliyiz.

Ne yazık ki ülkemizde belli bir aşı karşıtlığı vardır. Sağlık Bakanlığı haricinde diğer Hükûmet birimlerinin aşı karşıtlığını ortadan kaldıracak söylemlerini duymuyoruz. Pandemi döneminde değişik zamanlarda yapılmak istenen mitingler pandemi nedeniyle engellenmiş iken aşı karşıtlarının yapmış olduğu Ankara, İstanbul ve diğer şehirlerdeki pek çok mitingi Hükûmetin engellediğini görmedik. Hükûmet, aşı karşıtlığını zımni olarak desteklemektedir.

Günümüzde pandemiyle mücadele bir Hükûmet eylemi olması gerekirken tamamen Sağlık Bakanlığının omuzlarına bırakılmıştır. Pandemi boyunca ülkemizde Covid-19 enfeksiyonu nedeniyle diğer hastaların hastanelere başvuru oranlarında belli bir düşme olmuştur. Bu hastaların ihmal edildiğine inanmak istemiyoruz. Sağlık Bakanlığı pandemi hastaneleri ile diğer hastalara ait hastaneleri ayırmalıdır.

Neoliberal sistem ve küreselleşme desteğiyle AK PARTİ Hükûmeti sağlığı meta hâline getirmiştir. Sevk zincirlerine uymayan hastalar, gösterişli özel hastaneler, şehir hastaneleri rüyaları sağlığa sadece bir meta gözüyle bakıldığının yansımalarıdır.

Pandemi boyunca görüldü ki birinci basamak sağlık hizmetleri çok önemlidir. Birçok ülkede pandemide birinci basamak sağlık hizmetlerine maddi yardım artırılmış, ilavelerde bulunulmuştur. Bizde ise Hükûmetin göz yumması yüzünden birinci basamak sağlık hizmetleri vatandaşın şamaroğlanı olmaya devam ediyor. Yaşanan pandemi tecrübesi de göstermiştir ki sağlığın en önemli ayağı birinci basamaktır. Koruyucu sağlık hizmetlerinin albenisi yoktur. “Mortaliteyi şuna düşürdük. Tedavide bu kadar başarılıyız.” Bunlar birinci basamakta görülmez ancak halkın fark edemediği bir el, birinci basamak çok daha fazlasını başarabilir. Bu durum insanları hastalıklardan korur. Eğer gösterişli binalar konulacaksa mahalle aralarına sıkışan, kıt imkânlarıyla hizmet veren birinci basamak seçilmelidir.

Aile hekimlerinin bir önceki yıla göre giderleri yüzde 14 kadar artarken gelirleri de yüzde 7 azalmıştır. Aile hekimleri 2019 yılında toplam hekim sayısının yüzde 16’sını temsil ederlerken toplam poliklinik hizmetlerinin yüzde 34’ünü gerçekleştirdiler. Aile hekimleri birtakım dayatmalarla karşı karşıyadırlar. Yıllık izinlerine ayrılırken devletin hiçbir memuruna uygulamadığı “Siz bizimle sözleşmelisiniz.” sözünden hareketle, aile hekimi yerine bir hekim bulup ondan sonra ancak yıllık izne ayrılabilirler.

Çalışma koşullarındaki zorluk, ücretlendirmeyle ilgili yetersizlik, sağlık çalışanlarında gelişen tükenmişlik, sağlıkta şiddet tüm sağlık çalışanlarının ortak sorunudur. Sadece 2020 yılında 12 bine yakın beyaz kod alarmı verilmiştir. İktidar bu sirenleri işitmiyorsa, üzülerek söylüyorum, sistemin tamamen çökmesini beklediğini “Bırak, düşene kadar gitsin.” fiili içinde olduğu hissini yaratıyor.

Aile hekimlerinin maruz kaldıkları şiddet sağlık müdürlerince görmezlikten gelinmekte veya personel failiyle uzlaşmaya zorlanmaktadır. Sağlık Bakanlığı, bu fedakâr sağlık çalışanlarını şiddetten koruyacak tedbirleri almalı, personelinin hakkını sonuna kadar savunmalıdır.

2020’de kişi başına muayene OECD’de 6,8; Türkiye’de 9,8’dir. Vatandaş her fırsatta hekime koşuyor, hastane hastane geziyor, Hükûmet de buna seyirci kalıyor. Sonra da beş dakikada 1 muayene randevusu veriliyor. Bu kadar hızlı muayeneyi Superman bile yetiştiremez.

Bakanlık, kurumlarında toplam kaliteyi artırıcı klinikopatolojik korelasyon, aynı hastalıktan hastaneye dönme oranı, hastane enfeksiyonu, sezaryen sayılarının azaltılması gibi parametreleri dikkate almalı; toplum sağlığını tehdit eden obezite, diyabet gibi hastalıklarla mücadeleye daha fazla ağırlık verilmelidir. Dilerim ki bir sonraki bütçe toplantısına gelecek olan Sayın Sağlık Bakanı bize bu parametreleri getirir ve nereden nereye geldiğimizi anlatır.

Buna ilave olarak, hipertansiyon, böbrek yetmezliği, göz, karaciğer hastalıkları gibi pek çok hastalıklarda erken tanı yöntemleri geliştirilmeli ve ülkemizde bunlar uygulanmalıdır.

Diyabet ve obezite çok önemli bir problemdir. 2014 yılında yapılan bir hesaplamaya göre, sağlık giderlerinin dörtte 1'i diyabet ve komplikasyonlarına ayrılmıştır. Ülkemiz için çok büyük bir problem olarak kendini göstermektedir.

Kamu işlerini özel sektöre yaptırma Roma İmparatorluğu zamanından beri vardır. Osmanlılar ise ilk kez 1910 yılında bu yöntemi kullanmışlardır. Maliyetleri incelenince şehir hastanelerinin ülkemizin, insanlarımızın ihtiyacı olmaktan öteye birtakım mülahazalarla kurulmuş olduğu anlaşılır. Şehir hastaneleri, sağlık otoritelerince dünyada kabul edilen 200-600 yataklı kurumların çok ötesinde, bulundukları lokasyon gereği kilometrelerce yol gidilmesine neden olan, böylece şehirlerin başına trafik sorunu yaratan, hasta için de ulaşım sorunu yaratan, israfa yol açan, ülke kaynaklarını sömüren verimsiz yapılardır. Şimdiye kadar 17.500 yataklı 13 şehir hastanesi yapılmış olup buna mukabil Sağlık Bakanlığının 2022 bütçesinin yüzde 14'ünün buraya gideceği hesap edilmektedir, oysaki hastaların sadece yüzde 4'ü bu hastanelerden yararlanmaktadır. Görülüyor ki şehir hastanelerine ayrılan bütçe, oran itibarıyla diğer hastanelerden daha yüksektir.

Sayın Bakan, şehir hastaneleri yaparken lütfen devlet hastanelerini yapmayınız. Sizi savunma yetersizliğine sokmak istemeyiz. Devlet hastaneleri kötü örnek olmaktadır. Şehir hastanelerinin maliyeti yatak başına 238 ile 581 bin dolar arasındayken, devlet hastanelerinin maliyeti yatak başına 28 bin ile 105 bin dolar arasında değişmektedir. Oysa, yatak başına maliyet Ödemiş Devlet Hastanesinde yine 28 bin dolar, Erzurum Hastanesinde 73 bin dolar, Yalova Hastanesinde 105 bin dolar. Şehir hastaneleri arasındaki bu farklılıkların nedeni nedir ya da devlet hastaneleri arasında da yine, bu farklılığın nedeni nedir? Özellikle şehir hastaneleri ile devlet hastanelerinin maliyet bakımından bariz farklılıkları vardır. Devlet hastanelerine yapıldığında bir yatağın maliyeti şehir hastanelerinin üçte 1'i, dörtte 1'i, beşte 1'i fiyatına mal oluyor. Bakanlığın yaptırdığı hastaneler yoksa daha mı çürük? Sayın Bakan, siz aynı zamanda sağlık işverenisiniz. Bu rakamlara ne diyorsunuz? Tüyü bitmemiş yetimin hakkını koruyabiliyor muyuz?

Sayın Bakan, Sayın Başkan; Sayıştay incelemelerinde şehir hastaneleri sözleşmelerinde karşılıklılık esasının olmadığı ortaya çıktı. İşletici firma için kusura bağlı tazminat yokken Bakanlığın kusurlu olduğu durumlarda işletici firma lehine tazminata hükmedilmektedir. Şehir hastaneleri ve diğer kamu-özel iştiraki anlaşmalarının topluma kapalı olması asla anlaşılabilir bir şey değildir. Hükûmet sık sık ulusallık iddialarını gündeme getirirken altı üstü bir hastanenin sözleşmesinin gizlenmesi hiç anlaşılır gibi değil. Uyuşmazlık durumunda Londra mahkemeleri yetkiliyken Hükûmetin hâlâ "millîlik" kavramını kullanması, millîlik kavramının içinin boşaltıldığının güzel bir ifadesidir.

Sağlık finansmanında devlet kendini gittikçe geriye çekmekte, hastanın yükümlülüğünü artırmaktadır. Hastanın ücretsiz ilaç alma hakkında sınırlamalar getirilmesi, alınan ilaç sayısının sınırlanması, kimi sağlık gereçlerinin hastaya yüklenmesi, ilaç veya diğer sağlık malzemelerine hastaların fazlaca katkılarının istenmesi vatandaşa ek yükümlülükler getirmektedir. Bugünlerde 640 kalem ilaç tedarik edilememektedir. Bakanlık bu konuda sorumluluğunu yerine getirmelidir.

Üzülerek söylemeliyim ki sağlık sisteminde yaşanan sıkıntılar nedeniyle 2020 yılında yaklaşık 4 milyon vatandaş özel sağlık sigortası yaptırma gereğini duymuştur. Devletin, yaşama hakkını güvenceye alma ve sağlık sorunlarını çözme görevlerine karşın sağlık konusunu özel sektörün alanına aktarması vatandaşlarımıza ek maddi yük getirmektedir. Hele hele çekilen bu ekonomik sıkıntılarda bunlar hiç çekilmez hâle gelmiştir.

Sağlık hizmetlerinde var olan personel açığı pandemiyle daha da belirginleşmiştir. Bir an önce yeterli sayıda kadrolu sağlık çalışanı istihdam edilmeli, personel açığı kapatılmalıdır. Bu dönemde söz verilen 40 bin kadro sağlık sistemi için yeterli değildir, eksik neyse tamamen karşılanmalıdır. Bunun yanında, açılmasına izin verilen pek çok sağlık meslek yüksekokulları vardır ve buralardan mezun olan on binlerce gencimiz, çocuğumuz iş için beklemektedir.

Sağlık çalışanlarının önündeki en büyük engellerden biri döner sermaye sistemidir. "Ek ödeme" adı altında verilen ya da vadedilip verilmeyen, sağlık çalışanlarının geleceğine hiçbir yansıması olmayan ücretlendirme modeli kandırmacadan başka bir şey değildir.

Türk Tabipleri Birliğinin derlediği verilere göre, on sekiz ayda istifa eden doktor sayısı 8 bini bulmuştur. Önceki dönemle karşılaştırınca yüzde 20'lik bir artış söz konusudur. Yine, son yirmi yılda 3 bin hekim emekli olmuştur, önceki döneme göre artış yüzde 40'ı bulmaktadır. Bu meslektaşlarımızın özel sağlık kuruluşlarında çalışmaya devam etmek durumunda olduğu aşikârdır. Özlük haklarıyla ilgili iyileştirmeler ve ekonomik krizin etkilerini giderecek bir düzenleme yapılmazsa kamuda erime daha da fazla olacaktır, yurttaşlar özel hastanelere mecbur kalacaktır.

Ne yazık ki özel sağlık kurumlarında çalışan sağlıkçıların iş güvencesi devlet ve özel sermaye iş birliğiyle ortadan kaldırılmıştır. Özel hastanelerde çalışan hekimler şirket kurmaya zorlanarak birer taşeron hâline getirilmiştir. Sonuç olarak, tekelleşmiş özel hastaneler daha az vergi öderken hekimler hak kaybına uğramıştır.

Türkiye'deki çalışma koşulları ve ekonomik sıkıntılar nedeniyle son zamanlarda artan istifa ve hekim göçüyle çöken sağlık sisteminin yükü eğitim hastanelerinde asistan hekimlerin omzuna yüklenmiştir. Asistan hekimler, yoğun iş yükü ve dinlenme hakları yok sayılmasına rağmen hak ettikleri ücreti alamamaktadırlar. Bu zorlamalara dayanamayan bazı asistan doktorlar ihtisaslarını tamamlamadan görevden ayrılma gereği duymaktadır.

Yıllardır çözüm getirilemeyen hemşire ve diğer sağlık çalışanlarının hakkı olan 3600 ek göstergenin çözümünde Hükûmet sözünü yerine getirmelidir.

Yine pandemi esnasında dünyada ortaya çıkan hekim açığı nedeniyle artık bizde pratisyen hekimler önceden TUS'a hazırlanırken maalesef artık TUS'a hazırlanmıyorlar; onun yerine, gitmeyi düşündükleri ülkede dil kursuna gidiyorlar. Orada karşılaştıkları maddi gelirin çok daha fazla olduğu söylenmektedir.

Ankara, taşranın sesine kulak vermelidir. Köyden kente göçün en büyük nedenleri sağlık ve eğitimde duyulan eksikliklerdir. Örneğin, 18 köye merkezlik yapan Eskişehir Kırka'da nöbetçi sağlık personeli kalmamaktadır. Derviş Yunus'un türbesinin bulunduğu, Yunus Emre Türbesi'nin bulunduğu yer merkez ve 4 köye hitap etmektedir. Köylüler diyorlar ki: "Bir hemşire, bir ebe, bir sağlık memuru, kim olursa olsun, günde gelsin, belli bir saat kalsın, enjeksiyonumuzu yapsın, tansiyonumuza baksın, bir şikâyetimiz olursa dinlesin, bu yerine getirilsin." Ben bu talebimi Sağlık Bakanlığına ilettim, maalesef karşılık göremedim.

Sivrihisar ve Çifteler ilçelerimiz büyük ilçelerdir, ana branş hekim eksikliğinin tamamlanmasını beklemektedirler. Vatandaşlarımız için diğer branşlardan yine periyodik, haftanın belli bir gününde, bir doktor gelsin… Göz olur, kulak burun boğaz olur, hangi branş olacaksa gelir, muayenesini yapar, gider ve bu onlara büyük kolaylık sağlayacaktır.

Ülkemiz, işçi kazalarında Avrupa'da 1'inci. On dokuz yıllık AK PARTİ iktidarında en az 28.320 işçi iş kazalarında hayatını kaybetti. On binlerce iş yeri hekimine ihtiyaç vardır. Hükûmet, sağlık kurumlarında istihdam edecek hekim bulamazken iş yeri sorunlarını hiç çözemez. Şu var ki özellikle bazı Emekli Sandığı hekimlerinin aldığı 2.000-2.500 lira ve diğer BAĞ-KUR ve SSK emeklilerinin almadığı 2.000-2.500 liralık bu emeklilik tazminatı eğer iş yerinde çalışacak doktorlar için kaldırılmazsa bu doktorlarımız iş yerlerinde çalışacak… Şu dar ekonomik ortamda hem kendilerine bir miktar gelir sağlamış olacaklar hem de Türkiye'nin iş yeri hekimliğinde önemli bir ihtiyaca cevap vermiş olacaklardır.

Son sözüm, SMA'lı ailelerin acılarına son verilmesi, bu yavrularımızın tedavisi için gerekli düzenlemelerin yapılmasıdır. Bu hastaları devlet sahiplenmeli ve hastalar bir kısım istismarcıların elinden kurtarılmalıdır. Eskişehir'de SMA hastası bebeğin annesi bu büyük çöküntüye boyun eğmiş, maalesef hayatına son vermiştir, Allah rahmet eylesin.

Sayın Bakanım, bu arada, bana gönderilen, grubumdaki bazı arkadaşlarımın Bakanlığımıza iletmiş olduğu ve cevap alamadıkları birtakım soru önergeleri var, isterseniz onların size ben belgesini vereyim.

2022 yılı Sağlık Bakanlığı bütçesinin ülkemize hayırlı olmasını ve Sağlık Bakanlığına başarılar getirmesini dilerim.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Çok teşekkür ediyorum. Vakti tasarruflu kullandığınız için de ayrıca teşekkür ediyorum.

HDP Grubundan Sayın Necdet İpekyüz, süreniz yirmi dakikadır.

Buyurun lütfen.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Değerli Bakan Yardımcıları, değerli bürokratlar, sevgili milletvekili arkadaşlarım, basının değerli mensupları, Mecliste çalışan emekçiler; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

15 Ekimde Cumhurbaşkanlığı tarafından önümüzdeki yılın bütçesi Meclise sunuldu. Geçmişle ilgili muhasebe ve önümüzdeki yılı nasıl bir bütçeyle yöneteceğimiz konusunda, her zamanki klasik şekilde koskoca kitaplar Meclise getirilip verildi ve biz de Plan ve Bütçe Komisyonu olarak her gün bir bakanlıkla buluşmaya çalışıyoruz.

Sağlık çok önemli. Kendiniz emek harcıyorsunuz, uzun yıllar sağlıkta çaba harcamışsınız ve kadronuzla da... Dönem dönem eleştirilerimiz oluyor ve her eleştirimiz aslında Türkiye'nin daha sağlıklı olması için. Bir hekim olduğunuz için ve -kadronuz da biliyor ki- Türkiye'nin daha sağlıklı olması için Sağlık Bakanlığı yetmiyor; organizasyon lazım, koordinasyon lazım, hep beraber yola çıkmak lazım. Nitekim, sağlık emekçileri, sağlık alanında çalışanlar sağlığın tanımını çok iyi özümsediklerinde, sağlığın ne olduğunu bildiklerinde… Sağlık sadece Sağlık Bakanlığıyla, hekimlerle, sağlık çalışanlarıyla olmuyor.

Nasıl ki Nasrettin Hoca "Paranı ver, düdüğünü çal." demiş, dünya öyle bir aşamaya gelmiş ki… Keşke sağlık bütün dünyada eşit olsa, ücretsiz olsa. Bir eşitsizlik, dünyaya pandemiyle beraber nelerle karşı karşıya olduğumuzu gösterdi ve parası olmayan ülkelerde hâlâ aşı olamayan çocuklar var, hâlâ

su içemediği için, temiz su içemediği için yaşamını yitirenler var. Böyle bir dünya ve dünya kendi kendini yok ediyor parasıyla. Bir kısım insanlar çok çok zengin olurken bir kısım insanlar sürünmekte. Niçin bunları anlatıyorum? Bizim ülkemizde eşitsizlik giderek artıyor, eşitsizlik arttıkça sağlıkla ilgili problemleri Sağlık Bakanlığı çözemeyecektir. Bakanlık kadrosu her ne kadar birçok şeyle uğraşsa bile ekonomideki gidişat sağlığı etkileyecektir.

Sevgili arkadaşlar, 15 Ekimde Cumhurbaşkanlığı tarafından verilen bütçedeki dolara baksanız, bugünkü dolara baksanız 50 milyar dolara yakın bir kayıp var, 50 milyar dolar. Bu ne demektir? Bizim sağlığımızdan bir şeyler alınacaktır. Nasıl alınacaktır? Bu, yoksulluk olacaktır, işsizlik olacaktır, açlık olacaktır ve beraberinde hayat standartlarımız düşeceği için sağlığımız bozulacaktır. Türkiye'de zaten bir adaletsizlik vardı -dün Adalet Bakanlığında da söyledik- ekonomik alanda da bir adaletsizlik var. Türkiye'de en çok çalışanlar en yoksul olanlar; asgari ücretle geçinen nüfus, emekli maaşıyla geçinen nüfus verginin en fazlasını veriyor. Çok kazanan az vergi veriyor, az kazanan daha fazla vergi veriyor; bu bile sağlığı bozan etkenlerden biridir. Sağlığın olmazsa olmazları var, bunu dünya literatüründe bütün kitaplar söylüyor. Olmazsa olmazlardan biri barınma, iyi konutta yaşama; biri, ısınma -şimdi, kış başlayacak, insanlar doğal gaz kullanacak, kömür kullanacak, odun kullanacak, ısınması lazım- bir diğeri beslenmesi lazım ki nitekim "açlık sınırı" denilen -konut kirası, ulaşım, eğitim, sağlık yok- temel besin ihtiyaçlarına ulaşamıyoruz ama insanlar temel besin ihtiyaçlarına ulaşamıyorsa bir problem var. O yüzden Sayın Bakan, biz ilk günden beri, bu tabloyu, geldiklerinde birçok bakana gösterdik. Biz diyoruz ki: Türkiye'de hazırlanan bütçenin bir kısmı tümüyle güvenliğe gidiyor ama keşke sağlığa gitse. "Güvenlik" denip sağlık öteleniyorsa bir problem var hele "güvenlik" denip sağlık, açlık, yoksulluk, işsizlik konuşulmuyorsa canımızdan olacağız yani "güven, güven" diye canımızın güvenliğini neredeyse açlıkla karşı karşıya bırakacağız. Bir diğeri, faize gidiyor; Türkiye'nin kamu ve özeldeki döviz borçlarına baksanız bu dövizle beraber faize gidiyor. Bir diğeri şatafata gidiyor, tasarruf olmadığı için.

Sağlık Bakanlığı ilk başta görülüyor birazdan konuşacağız, siz de söylediniz, Sağlık Bakanlığının bütçesinin de çoğu tedavi edici hizmetlere gidiyor. Maalesef, maalesef, maalesef siz de söylediniz Plan Bütçede "Şehir hastanelerini biz yapacağız." Dediniz. Şehir hastanelerini daha önce şirketler yaptığı için, döviz bazlı anlaşmalar olduğu için, bir dahaki yıl sizin bütçeniz sağlık çalışanlarından daha da az olacak, koruyucu sağlıktan daha az olacak. Sizin elinizde değil, anlaşmayı sizden önce öyle bir düzenlemişler ki bütçeniz giderek, birazdan rakamları söyleyeceğim... Ne yaparsanız yapın bürokratları toplayacaksınız, diyeceksiniz ki: "Ya, buna bir çözüm bulalım." Evet, kamu yapmalı. Bizim Halkların Demokratik Partisi diyor ki: "Erişilebilir, eşit, ulaşılabilir, ana dilinde ücretsiz sağlık hizmeti." Keşke böyle bir şeyi oturtabilsek. Şimdi arkadaşlar diyecek ki: Bu imkânsız, neoliberal politikalar... İnanın, neoliberal politikalar bitti. Neden bitti? Dünya şu anda, pandemiyle beraber şunu tartışıyor, tartıştığı şu: Kamu, olmalı; kamu, öncelikli bu işi yapmalı; kamucu anlayış olması lazım.

Sayın Bakan, Türkiye'de ne oldu? Siz "bütün şehir hastaneleri" diyorsunuz, ona şöyle demek lazım, şehir değil, bütün pandemi mücadelesini kamuda yürüttüler. Peki, bunu yapanlar kimdi? Belki de en başta söylemem lazımdı; bir kere, biz yaşamını yitiren bütün sağlık çalışanlarının anılarının kıymetini bileceğiz, onları saygıyla anacağız. Önceki gün İstanbul'dan başlayıp yürüyen, başta sağlık emekçileri olmak üzere hepsini selamlamanız lazım çünkü onlar sadece kendileriyle ilgili değil, bütün hepimizin sağlığıyla ilgili bir mücadele yürütüyorlar ve söylem geliştiriyorlar ve diyorlar ki: "Şeffaflık, verileri paylaşma, buluşma ve toplumu geliştirme." Ben bunları anlatırken sizin niyetiniz dışında, bu eşit, ulaşılabilir olmamanın getirdiği boyutları aktarmaya çalışacağım. Yürüyorlar, eleştiriyorlar ve aslında buraya geldiklerinde onlarla en kısa sürede buluşmanızı öneriyoruz. Buluşursanız, birbirimizi eleştirirsek, birbirimizi dinlersek daha iyiye gideriz, belki de bunları gidermiş oluruz.

Sayın Bakan, aşı ve pandemide konuştuk, o kadar anlatıyoruz; Türkiye'de, siz TRT Kurdî'de Kürtçe klipler yayınladınız, 112'yi çeviriyorsunuz, Kürtçe mesaj dinliyorlar; İstanbul'da aşı karşıtları miting yapıyor, İzmir'de aşı karşıtları miting yapıyor; Kızıltepe'de hekimler, sağlık çalışanları Kürtçe, Arapça, Türkçe broşür basıyor, İçişleri Bakanlığı toplatıyor. Siz sağlığı nasıl yöneteceksiniz? Batman'da Ticaret ve Sanayi Odası, Batman Tabip Odası, sağlık emekçileri sendikalarının hepsi stant kuruyorlar aşıyla ilgili Kürtçe, Türkçe çağrı yapıyorlar. Biz barışla ilgili bir miting düzenledik, Eş Genel Başkanımız Pervin Buldan'ın açılışta ilk açıklaması Kürtçe "Aşı olmamız lazım, mesafeyi korumamız lazım." dı. Ama mitinge girmek için 10 tane bariyer geçmek lazım. Ama İstanbul'da aşı karşıtlığı mitingine, eyvallah, gelin... Bunu İçişleri Bakanı yaparken birçok şeye engel olduğunu bilmiyor mu Sayın Bakan? Şu anda pandemi yasaklarında tek İçişleri Bakanlığı kuralı geçerli, biliyorsunuz, saat on ikiden sonra müzik çalınmayacak. O gün burada konuşurken sağlıktan, eğitimden, hastanelerden... Sanki bu ülkenin bütün şeyi onda. İçişlerinden söz etmiyor, güvenlikten söz etmiyor "Her şeyi biliyorum." diyor. İşte böyle olunca olmaz. Millî Eğitim Bakanı geldi, YÖK orada, barış akademisyenlerini söyledik, erteledi. Siz diyorsunuz: "Turkovac çıkacak." Biz kendi bilim insanlarımıza sahip çıksaydık belki de aşıyı çok kısa sürede geliştirirdik. Sayın Bekaroğlu söyledi, aşı üreten ülke şu anda üretemiyor, çok geciktik. Bu, sadece sizin elinizde değil ki. "YÖK" denen statükocu bir yapı, bilimi ne hâle getirdi. Üniversite hastaneleri şu anda malzeme alamıyor. Üniversite hastaneleri, değil eğitim, malzeme alamıyor, üretemiyorlar. Giderek şuna dönüşüyor: Rektörler tutabilmek için gözlerini kapatıyorlar, dışarıda ameliyat yapıyorsa, bir şey yapıyorsa görmeyeyim de o elimde bulunan kadro da kaçmasın diye. Kadrolar nasıl belirleniyor? Ayakkabı numarası yazmaya varana kadar… "Şu numarada, şu işi yapmış kişi…" Böyle eğitim, böyle üniversiteler olmaz; biter. Para yok, eğitim yok. Bu şekilde bir sürece geliyoruz. O yüzden bir an önce eşit, ulaşılabilir, koordinasyonu olan, organizasyonu olan bütün bakanların sağlığı sizinle koordineli şekilde yürütmesi lazım. Şeffaf olması ve mutlaka sivil toplum örgütlerinin, demokratik kitle örgütlerinin katılımı lazım.

Şimdi, doğal gaz… Zam gelecek, vergi artırılacak. Siz diyorsunuz ki: "Ellerinizi yıkayın, maske takın." Arkadaşlarım biliyor, ilk günden söylemiştim: Batman'ın 7 köyünde yirmi gündür su yok. Şimdi, siz bu çağrıyı yapıyorsunuz, biz bu çağrıyı yapıyoruz. Sevgili Demirtaş, cezaevinden diyor ki: "Aşı olun." Sevgili Adnan Selçuk Mızraklı diyor ki: "Aşı olun." Birçok kişi Türkçe, Kürtçe "Aşı olun, kendinizi koruyun." diyor; su yok, içme suyu yok. Şimdi, bu nasıl olacak? Oradaki kayyum gidip orayı ziyaret edemiyor. Şu anda Batman'ın Bekirhan beldesinde beş gündür su yok. Sayın Bakan, neden yok? Elektrik firması özel şirkete verilmiş. İşte bu, tercihtir. Kamu yapması gerekeni yapmayınca siz gece gündüz "Aşı olun." deseniz de olmuyor. O nedenle biz bir haritaya baktığımızda, bu haritanın nedenlerini görmediğimizde… Bu haritanın her zaman bir bölgesi farklı görünüyor. Şimdi, arkadaşlarımız diyor ki: "Niçin böyle?" Yani inanın, ben bir HDP Batman Milletvekili olarak, bu haritayı başka bir yere götürsem bana diyecekler ki: "Kayyum haritası mı gösteriyorsun?" "Olağanüstü hâl haritası mı gösteriyorsun?" "Yasakların haritasını mı gösteriyorsunuz?" Ama değil. Hepimizin kendi kendimize dönüp şunu sorması lazım: Niçin? Yıllardır bu böyle. Arkadaşlar diyor ki: "Eskiden yol yoktu, hastane yoktu, şu yoktu." Eskiden Türkiye'nin her yerindeydi ama Türkiye'nin her yeri aynı şekilde gelişmiyor. Bölgesel farklılıklar giderilmedikçe, eşitsizlik giderilmedikçe siz her yere hastane yapsanız da çözemezsiniz. Evinizin yanında en mükemmel hastane olsun; siz açsanız, yoksulsanız, işsizseniz, temel besine ulaşamıyorsanız, korunamıyorsanız sürekli hastaneye gideceksiniz. O yüzden koruyucu sağlığa bütçe ayrılması lazım. Ne oluyor? Sizin bütçenizin büyük bir kısmı tedaviye gidiyor, koruyucu hizmetlere az gidiyor. Ne oluyor? Sizin bütçenizin bir kısmı giderek eriyor ve beşte 1'i çalışanlara, emekçilere ulaşıyor. Şimdi, onları da ben sizinle paylaşmaya çalışacağım.

Sayın Bakan, sağlık çalışanları yıllara göre ne aşamaya geldi? Yıllara göre, biz baktığımızda, aslında -siz söylüyorsunuz- 2018 yılından 2022 yılına 37 milyardan 116 milyara gelen bir bütçeden söz ediyoruz, yıllara göre artmış. Burada diyebilirsiniz ki: "Arttı, arttı." Ben de dolara vursam eridi diyeceğim yani ilk aya göre vursam eridi. Siz de biliyorsunuz -ki bir özel girişimcisiniz- sağlık çok pahalı bir şey, hatta silahla yarışıyor. Hepsi dövize endeksli. Şimdi, eridikçe peki ne oluyor? Personel gideri… 2020'de bütçenizin yüzde 51'i personele gidiyordu, şu anda yüzde 33'ü gidiyor, yüzde 33'ü. Bu çalışanlar… Siz dediniz ki: "Meslek hastalığını çıkaracağım." Bakın, yine organizasyon yok; Çalışma Bakanı çıkarmıyor. Hani alkışlıyorlardı? Bütün dünya bunu meslek hastalığı yaptı. Türk Tabipleri Birliği söylediğinde "Bölücüdür, yıkıcıdır." sendika söylediğinde "Bölücüdür, yıkıcıdır." çünkü doğru bir şey söylediğinizde onu "Bölücüdür, yıkıcıdır." diye tanımlamak en rahat şey ama inanın, bunu yapanlar aslında hepimizin sağlığıyla oynuyorlar; böyle olduğu sürece de biz gelişemeyiz.

Sayın Bakan, öyle bir ayrımcı dil geliştirildi ki, öyle bir kutuplaştırıcı dil geliştirildi ki… Televizyonları izlediğinizde artık insanlar ürküyor. Keşke Bakanlık bürokratları bir çalışma ve araştırma yapsalar. Türkiye'de son on dokuz yılda anksiyeteyle yani bu stres, sıkılma, boğulma hissi ve depresyona, bunalıma eğilim hissiyle beraber polikliniklerde sayı ne olmuştur? İnanın, şöyle fırlamıştır. Diyorlar ya: "Büyüyoruz, büyüyoruz." Büyümüşüz, uçuyoruz. İşte, bu beraberinde şiddeti getirmiştir. İnsanlar birbirlerine tahammül edememiştir ve bu özelleştirmenin, neoliberal politikaların en rahat öfkesini çıkaracağı yer hekim ve sağlık çalışanlardır. Gittiğinde, çünkü televizyonlarda "Kuyruk yok, şu yok." deniyor. Diyorsunuz: "İlaç?" "İlacın şubat ayında fiyatı belirleniyor, yok." "Niye yazıyorsun? Alamıyorum." ya da sıra istiyorum bu Merkezi Hekim Randevu Sistemi'nden, diyor ki: "Ben senin ameliyatını üç ay sonra yapabilirim." "Ya, ama ameliyat olmam lazım." "Üç ay sonra." Ne oluyor? Öfkesini oradan çıkarıyor.

"Özel, özel, özel" diyor arkadaşlar. Özel ihya oldu Sayın Bakan. Kamucu hizmet, hizmet verdi. Kamuda çalışan sağlık çalışanları -zaten izni yasak, emekliliği yasak, tayini yasak- bir nevi tecrit gibi orada tutuldu. Herkes özele koştu, özel batıyordu, herkes özele koştu ve Sağlık Bakanına dediler ki -zaten bir tek ücret sistemi yoktu, performans vardı- "14 lira, 1 dolara yakın döner sermaye alanlar oldu." 1 dolar… Böylece işletmeye dönüştürülen bu performans sistemiyle, bütünüyle hem sağlık çalışanları arasında barış bozuldu hem de kamuda bozuldu ve özele bir ayrıcalık tanındı. Bununla beraber vatandaş giderek perişan oldu. Hani SGK denetliyordu, yüzde 200'den fazla almayacaktı? Arkadaşlarımızın hepsi biliyor ve de kendileri de iktidardakilere telefon açıyordu. "A yerinde benden 50 bin fark isteniyor, 70 bin fark isteniyor." Geçmişi arar hâle geldi. Peki, bunu arayanlar kim? En diptekiler. Peki, en çok hastalanan kim? En diptekiler.

Bir ülkede hastane sayısının artması, cezaevi sayısının artması doğru değil. Artsın, baş edelim ama koruyalım, koruyalım. Korursak onlar az olur. Biz demokrasiyi geliştirirsek nasıl cezaevi sayısı azalırsa, korursak hastane sayısı da azalır. Korumak nedir? Önce sevk sistemi olacak ve birinci basamak sağlık sistemi olacak. Birinci basamak sağlık sistemi olmazsa olmaz. Peki, birinci basamak sağlık sistemi ne oldu? Sayın Bakan, siz de ben de aynı dönemler başladık; sağlık ocakları vardı, problem vardı. Nusret Fişek'ten söz ettiler, rahmetli Yusuf Azizoğlu'nu anmak lazım. Muş'tan başlamıştı, bölgeden başlamıştı, "trahom savaş" demişti, "verem savaş" demişti; birçok problemi çözmüşlerdi. Şu anda biz aşının ne olduğunu hâlâ tartışıyoruz. Ve öyle bir hâle geldi ki şimdi "birinci basamak" denilen bir şey yok. Aile Sağlığı Merkezinde çalışan arkadaşlarla konuştum diyorlar ki: "Biz A'dan B'ye, B'den C'ye gideceğiz." C nedir dedim. Dedi ki: "C demek sadece hekim çalışıyor, yanında sağlık çalışanı olmuyor." "Niçin?" dedim. Dedi ki: "Asgari ücret buysa, bu şekilde olacaksa, biz cariden, giderden vergi vereceksek, artı binanın da kirasını vereceksek; kapatamayacağımız için de aç kalmayacağımız için de bunu düzenleyelim."

Şimdi, bölgeler arası eşitsizlikten söz ediliyor Sayın Bakan "3 bin, 3 bin, 3 bin" diye hekimlere verildi. "1.500, 1.500, 1.500" diğer çalışanlara verilemedi. Şimdi, Hakkâri'deki hekim bunu nasıl alacak? Size haritayı gösterdim. İstanbul'da Gaziosmanpaşa ile Bebek arasında bile fark var. Bebek'teki kişi aşı için telefonu açıp gidiyor ama Gaziosmanpaşa'da gitmiyor. Bizim, burada hekimi özendirmemiz lazım, sağlık çalışanları arasındaki bu farkı gözetmemiz lazım. Hemşire, ebe, onların sorunlarına arkadaşlarım değinecek. Ciddi bir bölünme var, ciddi bir kriz var; onları çözmemiz lazım.

Bir de Sayın Bakan, eminim, bu iktidardaki vekillerin veya iktidara yakın kişilerin getirdiği talepler sizi de bıktırmıştır. Her gün size gelenler, sağlıktan daha çok "Şu müdürü değiştirelim, şu başhekimi değiştirelim." Ya, bırakın, sağlık hizmetini bu koşullarda zor yürütenler beraber karar versinler. Sil baştan olmuyor, her bir değişim kutuplaşmayı artırıyor. Yani bu pandemi sürecinde yer değişikliğinden insanların utanması lazım. Daha iyisini nasıl yapabiliriz? Siz diyorsunuz ki: "Mecburi hizmetle hekim atanacak." İktidar milletvekilleri şunu yapıyor: "Ben Sason'a doktor atadım." Ya, bunu mecburi hizmet, planlama yapıyor, Allah'tan kork. Ben de bunu diyebilirim: "Ben de gittim, Sayın Koca'yla konuştum, bunu yaptım." Bu bir hamasettir ve sisteme yönelememektir, gidememektir. Siz Sason'a kadın doğum doktorunu on beş günde bir götürüp ona göz yumuyorsanız olmaz. Siz Batman'daki hastanenin tabelasını değiştirdiğinizde hastane aynı şartlarda kalıyorsa olmaz. Bir hastanenin önüne "şehir hastanesi" yazmakla olmuyor. Birçok problemi beraberinde ve katılımcılıkla çözmek lazım, çözmediğiniz zaman ilerleyemezsiniz.

Çok sorunlar var Sayın Bakanım, böyle sizi görünce bunları anlatmaya çalıştım fakat inanın, biz katılımcı, şeffaf olmazsak, birbirimizi dinleyerek sağlığın olmazsa olmazlarını yerine getiremezsek bütün ülkeyi sağlık çalışanlarıyla da donatsanız, bütün ülkeyi hekimlerle de donatsanız, bütün ülkede çağrı da yapsanız sağlık ilerlemez. Siz ısıtacaksınız, temiz içme suyu vereceksiniz, yoksulluğu önleyeceksiniz, işsizliği önleyeceksiniz.

Sayın Bakan, bürokratlar da biliyorlar, Dünya Sağlık Örgütü yoksulluğu hastalık kod sıralamasında tanımlamış. Biz, şimdi, Türkiye'de özgür ortamda olsak her hekim ve sağlık çalışanının yanına gelindiğinde, bizim şimdi kodlama sistemimiz var ya ona göre, birinci olarak "yoksuldur" yazacak çünkü yoksulluktan dolayı korunamıyor, gelişemiyor. Bizim bunlarla mücadele etmemiz lazım.

Bir diğeri de insanların mutlaka huzur ve barış ortamına ihtiyacı var. Huzur ve barış ortamı olmadığında -o da olmazsa olmazların en başındadır- biz hiçbir şeyi geliştiremeyiz. Okullardaki sağlık, cezaevlerindeki sağlık, sağlık çalışanları ile halk arasındaki problemlere hiç gelemiyorum çünkü ciddi bir problem var.

Ve siz, şimdi ne yaptınız Sayın Bakan? Bütçemizin hepsi şehir hastanelerine, oraya gidiyor; bütçemizin diyorum, hepimizin, oraya gidiyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Necdet Bey, normal süreniz dolmuştur. İki dakika ek süre veriyorum, lütfen toparlayınız.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Teşekkür ediyorum.

Bu şartlarda gittiğinde de "şehir hastaneleri" dediğiniz şey yutan bir şeye dönüşmüş; doymuyor, doymuyor, birbirlerine devrediyorlar. Orada çalışanlar resmen mobbing sistemine uğruyorlar ve sadece orada değil, ağırlıklı kamuda çalışanlar.

Sayın Bakan, beş dakikada muayene ne demek? Ya, Dünya Sağlık Örgütü "Yirmi dakika." diyor. Siz hekimsiniz, çok iyi biliyorsunuz, beş dakikada bu şartlarda muayene ne demek? "Siz muayene olmayın." demek, "Siz tetkik yapın, gelin." demek, "Siz o zaman hastaya dokunmadan, hastayı

dinlemeden -5 tane temel tanı muayene sistemi var, onlara girmeyeyim burada- bunu yapın.” demek. Siz böyle yaptığınız sürece insanlara “Özele gidin.” diyorsunuz. “Kamuda bu iş böyle, paran kadar. Paran yoksa gel kamuya beş dakika, varsa git orada yirmi dakika muayene ol.”

Ve ne oldu? Pandemideki bu emeklilik, izin açılınca herkes istifa etmeye başladı Sayın Bakan, herkes istifa etmeye başladı, herkes ayrılmaya çalışıyor. Ve mobbing demişken artık TUS’da insanlar cerrahi branşları seçmiyor, insanlar kaçınıyor. Ve ne oldu? Uzun nöbet sürelerine dayanamayan bir arkadaşımız trafik kazasında yaşamını yitirdi. “Otuz altı saat nöbet.” dendi. Siz dediniz ki: “Nöbet değil, nöbetten az çıkmış.” Sorun bir arkadaşımızın ölümü üzerinden değil ama gerçekten nöbetten çıkan arkadaşlar işe gitmekte, eve gitmekte, gelmekte sömürülüyorlar, eziliyorlar, her türlü şey…

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Son cümlelerinizi alalım, lütfen.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Ve ne oldu biliyor musunuz? Bütün Türkiye de kınadı, şehir hastanesi Başhekimi de kınadı, siz de o acıyı paylaştınız. Van Tabip Odası Başkanı bunu kınadığı için yerde sürüklenerek gözaltına alındı. Bu ülke böyle yönetilmez, bu ülkede böyle yaptığınızda haritanın bir kısmını kendi arasında bölünmeye…

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Necdet Bey, ek süreniz de dolmuştur. İsterseniz Garo Bey’den size iki dakika ekleyelim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir dakika…

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir dakika, buyurun.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Tamamlıyorum.

Şimdi, Sayın Bakanım bunları bizim yapmamız lazım; şeffaf, katılımcı, eğitim ve ben, kanun hükmünde kararnameyle atananlar… Bakın, Sayın Bakan, burada hep beraber, iktidarıyla muhalefetiyle beraber “Güvenlik ve arşiv soruşturması olmasın.” dedik. Sizinle konuştuk, Bakan Yardımcılarıyla konuştuk, çok da destek oldunuz, siz dediniz ki: “Olmaması lazım.” Hâlâ ataması yapılıp başlamayanlar var. Normalde bir ayda, üç ayda, otuz günde cevap verilmesi lazım; altı aydır size cevap gelmiyor, altı aydır size bilgi göndermiyorlar. Bu “Ben yaparım, kimseyi takmam, Anayasa’yı da takmam, hukuku da takmam, istediğimi de yaparım. Ben yönetiyorum, ben bu ülkenin tekçi kişisiyim.” O zaman böyle sağlık olmaz. O nedenle biz…

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Konuşmaya devam edebilirsiniz, Garo Bey’in süresinden düşüyoruz siz konuştukça.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – O zaman şunu demek lazım, biz hep söylüyoruz bölgede: Sağlıktan ve özgürlükten tasarruf edilemez. Sağlıktan tasarruf hastalık, ölüm getirir; özgürlükten tasarruf esaret getirir.

Saygılar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, Milliyetçi Hareket Partisinden Sayın Mustafa Kalaycı’ya söz vereceğim.

Buyurun Sayın Kalaycı.

Süreniz yirmi dakikadır.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Değerli Bakan Yardımcıları, kıymetli bürokratlar, basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanımıza yaptığı kapsamlı sunum için teşekkür ediyorum.

İnsanlık iki yıldır bir felaketle kesintisiz ve kıyasıya boğuşmaktadır. Covid-19 salgını dünya genelinde tekrar tırmanışa geçmiş, vaka ve vefat sayısı artmaktadır. Ülkeler yeniden kısıtlama tedbirlerini devreye almaktadır. Bütün ülkeler salgına karşı büyük uğraşlar vermektedir. Türkiye güçlü sağlık altyapısı, yetkin ve fedakâr sağlık ordusu, etkin yönetim şekli ve akılcı politikalarıyla dünyada pandemi sürecini başarılı bir şekilde yönetmede öne çıkan ülkelerden biri olmuştur.

Pandemiyle birlikte dünyada aralarında güçlü ekonomiye sahip ülkelerin de olduğu birçok ülkenin sağlık hizmetleri sistemi çökmüş, sağlık altyapısı yetersiz kalmış, hastaneler yatak yetersizliğinden dolayı yeni hasta kabul edemez duruma gelmiş, hastalar hastane kapılarında ve koridorlarında çaresiz kalmış, hastane ve morglarda yer kalmadığından halk cenazeleri sokaklarda bırakmak zorunda kalmış, cenazelerin kamyonlarla taşındığı ve dozerlerle toplu defnedildiği acıklı ve hazin olaylar yaşanmıştır.

Ülkemizde bu olayların hiçbirinin yaşanmamış olması bile Türkiye'nin salgınla mücadeledeki başarısını net bir biçimde göstermektedir. Türkiye, salgına yönelik zamanında, isabetli ve etkili önlemler almıştır. Sağlık Bakanlığı bünyesinde 2020 yılı Ocak ayında bir operasyon merkezi kurulmuştur. YÖK, Bakanlık yöneticileri ve ilgili uzmanlık alanlarında öğretim üyelerinin yer aldığı Bilim Kurulu oluşturularak ölümcül virüsün gelişmesi sıcak takibe alınmıştır. İllerde pandemi koordinasyon kurulları ve operasyon merkezleriyle hızlı, etkin ve sürekli güncellenen kararlar ve tedbirler aracılığıyla pandemiyle mücadeleye devam edilmektedir. Hastalığın bulaşmasına engel olmaya çalışmak, risk altındaki temaslı kişilere hızlıca ulaşmak amacıyla Filyasyon ve İzolasyon Takip Sistemi geliştirilmiştir. Evde takibi yapılan vakalar dâhil, tüm vakalar ile temaslılar ve risk grubunda olan kişiler saha ekipleri ve aile hekimliği birimleri tarafından takip edilmektedir. Sağlık bilişim sistemleri üzerinden tüm süreci kontrol edebilmek için Hayat Eve Sığar uygulaması vatandaşların hizmetine sunulmuştur. Bu uygulamayla üretilen kodla bireysel bazlı bilgilendirme ve takip sağlanmaktadır. E-Nabız Kişisel Sağlık Sistemi üzerinden vatandaşlar kendilerine dair tüm sağlık hizmetlerine yönelik işlemleri izleyebilmektedir. Hekimlerin ve sağlık personelinin, vatandaşların aşılanma sürecini kolay ve hızlı bir şekilde takip edebilecekleri "Aşıla" isimli mobil uygulama devreye alınmıştır. Aşı uygulamalarının Merkezi Hekim Randevu Sistemi'nde randevulu şekilde verilebilmesi sağlanmıştır. İkametten ayrılma kısıtlaması olan kişilerin aile hekimleriyle sesli, görüntülü görüşme yoluyla irtibata geçmeleri, tedavilerinin düzenlenmesi ve tedavi için belirlenen ilaçların reçetelendirilmesi suretiyle temel sağlık ihtiyaçlarının karşılanmasına ilişkin düzenlemeler yapılmıştır. Sağlık hizmet sunumuna yönelik kişisel koruyucu ekipman, laboratuvar ve numune alım malzemeleri ve diğer malzemelerin yanı sıra endikasyonu olan tüm hastalara tedavide gerekli ilaçlar temin edilmektedir. Tanı laboratuvarı sayısı 2021 yılı Eylül ayı itibarıyla 498'e yükselmiştir. Türkiye'nin tamamı yerli ilk COVID-19 PCR tanı kiti ve ventilatörü yurt içinde ve yurt dışında tüm insanlığın hizmetine sunulmuştur.

Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı, yerli aşı ve ilaç çalışmalarına yönelik verdiği bilimsel ve mali destekler, sağladığı koordinasyon ve işbirlikleriyle ülkemizin sağlık alanındaki yerlileşmesine önemli bir katkı sunmaktadır.

Sayın Bakanım, Covid-19 inaktif aşımız Turkovac'ın bugün itibarıyla acil kullanım onayına müracaat edildiğine dair müjdeniz hepimizi sevindirmiştir. Millî aşımız Turkovac'ı geliştiren ve milletimizi gururlandıran proje lideri Profesör Doktor Aykut Özdarendeli Hocamıza ve ekibine, Erciyes Üniversitemize ve Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığımıza teşekkür ediyor, kendilerini kutluyoruz.

Ülkemizde şu ana kadar hem sağlık hizmetleri hem gıda ve temizlik maddeleri tedariki hem de kamu güvenliği bakımından kayda değer bir meseleyle karşılaşılmamıştır. Sağlık malzemeleri konusunda, Türkiye, kendi ihtiyaçlarını karşılamanın yanı sıra tüm imkânlarıyla diğer ülkelerin de yanında olmuştur.

Hastanelerimizde yatak sayısı, yoğun bakım ünitesi, teşhis ve tedavi konusunda herhangi bir sıkıntı yaşanmamıştır. Pandeminin başlangıcından itibaren yatak kapasitesi 13.271 artırılmıştır. 1.008'er yataklı, tamamı tek kişilik ve istenildiğinde yoğun bakım yatağına dönüştürülebilen odalardan oluşan 2 acil durum hastanesi kırk beş gün gibi kısa bir sürede tamamlanarak hizmete sunulmuştur.

Konya'da yapımı tamamlanan şehir hastanemiz geçen yıl hizmete açılmıştır. Konya'mızı şehir hastanesine kavuşturan başta Sayın Cumhurbaşkanımıza, Sayın Bakanımıza ve emeği geçen herkese Konya olarak teşekkür ediyoruz.

Sağlık Bakanlığı, süreci etkili bir şekilde yönetmekte, kamuoyu doğru zamanda, isabetle bilgilendirilmektedir. Hükûmet, tarihî nitelikli görevini başarıyla yerine getirmektedir. Kim ne derse desin, kim ne kulp takmaya çalışırsa çalışsın güneş balçıkla sıvanmaz. Türk milleti, yapılan çalışmaları yakından takip etmekte, sağlık hizmetlerindeki başarıyı takdir etmekte, Sağlık Bakanımıza ve Bilim Kurulumuza büyük bir güven duymaktadır. Doktorlarımız, hemşirelerimiz, diğer bütün sağlık çalışanlarımız her türlü takdiri hak etmektedir. Sağlık Bakanımız başta olmak üzere, coronavirüs salgınına karşı fedakârca mücadele ederek canlarını ortaya koyan tüm sağlık çalışanlarımıza şükranlarımızı sunuyoruz. Covid-19 salgınında hayatını kaybeden sağlık çalışanlarımıza ve vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyorum. Ayrıca, tedavi gören kardeşlerimize acil şifalar temenni ediyorum. Cenab-ı Allah, her türlü salgın, afet, felaket ve musibetten Türk milletini, Türkiye'yi ve tüm insanlığı korusun.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sağlık hizmetlerinin etkili, verimli ve hakkaniyete uygun bir şekilde organize edilmesi, finansmanının sağlanması ve sunulması devletin önemli sorumluluklarından biridir. Günümüzde sağlık, bedensel, ruhsal ve sosyal yönden tam iyilik durumu olarak tanımlanmaktadır. Koruyucu, önleyici sağlığın geliştirilmesi, erken teşhis ve tedavi yöntemleriyle kişilerin yaşam sürelerinin ve kalitelerinin artırılması benimsenmektedir.

Ülkemizde sağlık hizmetlerine erişimde ve sağlık hizmet kalitesine ilişkin önemli ilerlemeler kaydedilmiştir. Sağlık hizmet altyapısı, hasta yatak kapasitesi ve hasta yataklarının niteliklerinde iyileşme sağlanmıştır. Bu iyileşmeler sayesinde sağlık hizmetlerinden duyulan memnuniyet oranı 2020 yılında yüzde 72,1'e yükselmiştir. Sağlıkta gelişmişlik endekslerinden olan bin canlı doğumda bebek ölüm hızı 2019 yılında 9'ken 2020 yılı itibariyle 8,5'e, yüz bin canlı doğumda anne ölüm oranı 2018 yılında 13,6'yken 2019 yılı itibariyle 13,1'e düşmüştür. Her geçen yıl daha da azalma sağlanan doğumda anne ve bebek ölümlerinin daha da düşürülmesi için anne ve bebek sağlığına yönelik hizmetlerdeki iyileşmeler devam ettirilmelidir.

Bulaşıcı olmayan hastalıkların toplam hastalık yükü içerisindeki payı, yaşlanan nüfusun da etkisiyle giderek artmaktadır. 2019 yılında gerçekleşen ölümlerin yüzde 73'ü dolaşım sistemi hastalıkları, tümörler, solunum yolu hastalıkları ile beslenme, endokrin ve metabolizmayla ilgili hastalıklardan kaynaklanmıştır. Bulaşıcı olmayan hastalıklara neden olan temel risk faktörleri; tütün kullanımı, fiziksel aktivite eksikliği ve dengesiz beslenmedir.

Türkiye Sağlık Araştırması sonuçlarına göre 15 yaş ve üstü obez bireylerin oranı 2016 yılında yüzde 19,6'yken 2019 yılında yüzde 21,1'e yükselmiştir. Her gün tütün kullanan 15 yaş ve üzeri bireylerin oranı 2016 yılında yüzde 26,5'ken 2019 yılında artarak yüzde 28'e çıkmıştır.

Risk faktörleriyle mücadele kapsamında kurulan ve sayısı 211'e ulaşan sağlıklı hayat merkezleri, halk sağlığının korunması bakımından önem arz etmektedir. Toplumda, kanser konusunda farkındalık oluşturmak için eğitimler vermek ve hedef gruba ücretsiz kanser taraması yapmak amacıyla kurulan Kanser Erken Teşhis, Tarama ve Eğitim Merkezleri 2020 yılında 283 tarama merkezinde hizmet yürütmüşlerdir.

Kalp damar hastalıkları, kanser, diyabet, kronik solunum yolu hastalıkları gibi ölüm nedenlerinin ilk sıralarında yer alan bulaşıcı olmayan hastalıkların gelişimine neden olan risk faktörlerinin azaltılmasına yönelik koruyucu sağlık programları etkin bir şekilde uygulamaya devam edilmelidir.

Hasta yatak kapasitesi ve hasta yataklarının niteliği açısından sağlık hizmet altyapısı iyileşmiş olup 2019 yılında 28,6 olan on bin kişiye düşen yatak sayısı 2020 yılında 30 olmuştur. Nitelikli yatak sayısının yoğun bakım yatakları hariç tüm yataklara oranı 2019 yılında ülke genelinde yüzde 74,7 iken, 2020 yılında yüzde 78,5'e yükselmiş, Sağlık Bakanlığında ise söz konusu oran yüzde 52,2'den yüzde 76,2 seviyesine ulaşmıştır.

2019 yılında 9,8 düzeyine yükselen kişi başı hekime müracaat sayısı, 2020 yılında pandeminin de etkisiyle 7,2 olarak gerçekleşmiştir.

2020 yılsonu itibarıyla 8.015 aile sağlığı merkezinde bulunan 26.594 aile hekimliği biriminde aile hekimi ve aile sağlığı çalışanları tarafından birinci basamak sağlık hizmeti sunulmaktadır. Birinci basamak sağlık hizmet birimlerinin daha da güçlendirilmesi, aile hekimlerince sunulan sağlık hizmetlerinin nitelik ve nicelik olarak iyileştirilmesi çalışmaları devam ettirilmelidir.

Hastanelerde hasta yatağı, donanım ve insan gücü kapasitesinden daha iyi yararlanılması, hasta taleplerinin zamanında karşılanması ve hizmet bekleme süresinin asgari düzeye indirilmesi için tam gün tam kapasite çalışma sağlanması, bu kapsamda hizmet veren personelin özlük haklarının da buna göre tanzim edilmesi yerinde olacaktır.

Kemoterapi merkezi ve diyaliz merkezi bulunmayan il ve büyük ilçelerimizde bu merkezlerin kurulması ve aktif hizmet vermesi sağlanmalıdır.

Yaşlı, yatalak ve engelli hastaların bakımı için büyük ve orta büyüklükteki illerimize özel bakım hastaneleri kurulmalıdır.

Sağlık turizmi konusunda ülkemiz mutlaka bir cazibe merkezi hâline getirilmelidir. Uluslararası Sağlık Hizmetleri Anonim Şirketi kuruluşuyla bu alanda önemli bir adım olmuştur. Covid-19 salgını döneminde birçok ülkede açığa çıkan sağlık sektöründeki zafiyetleri de fırsata çevirerek ülkemizdeki sağlık turizmi potansiyeline yönelik projeler hayata geçirilmelidir.

Bağımlılıkla mücadele çalışmaları kapsamında 2021 yılı Eylül ayı itibarıyla toplam 117 Alkol ve Madde Bağımlılığı Tedavi ve Eğitim Merkezi ve 20 Çocuk ve Ergen Madde Bağımlılığı Tedavi ve Eğitim Merkezi hizmet vermektedir. Halihazırda 81 ilde yataklı ya da ayakta arındırma merkezi bulunmaktadır. Madde bağımlılığıyla mücadele daha da etkinleştirilmeli; bağımlılıkla mücadele konusunda danışmanlık, tedavi ve rehabilitasyon hizmetlerine kolay erişimin sağlanmasını teminen bu hizmetlerin verildiği merkezlerin sayısı artırılmalı, tüm psikiyatri klinikleri içinde ayrı bir birim açılmalı ve sunulan hizmetlerin kalitesi yükseltilmelidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; TÜİK sağlık harcamaları istatistiklerine göre, ülkemizde toplam sağlık harcamasının gayrisafi yurt içi hasılaya oranı 2018 yılında yüzde 4,4 iken 2019 yılında yüzde 4,7'e çıkmıştır. Kişi başına sağlık harcaması 2019 yılında yüzde 19,9 artarak 2.434 liraya yükselmiştir. Hane halkı cepten sağlık harcamasının toplam sağlık harcamasına oranı 2018 yılında yüzde 17,3 iken 2019 yılında yüzde 16,7'ya gerilemiştir; 2020 yılı verileri henüz açıklanmamıştır. Sağlık harcamalarının pandeminin devam etmesi, bulaşıcı olmayan hastalıkların hastalık yükü içerisindeki payının artması, sağlık teknolojilerindeki hızlı ilerlemeler, daha kaliteli sağlık hizmeti talebindeki artış gibi sebeplerle yükselmesi beklenmektedir.

Sağlık harcamalarında etkinliğin sağlanması, arz ve talep yönlü düzenlemelerin hayata geçirilmesi önem taşımaktadır. İhtiyaç dışı tetkik, tahlil ve diğer işlemlerin azaltılması için tıbbi verilerin sisteme daha iyi entegre olması sağlanmalıdır. Ortalamanın üzerinde yapılan tetkik ve tahlil işlemlerine ilişkin bir izleme ve bilgilendirme sistemi etkin bir şekilde kurulmalı, işletmeye alınmalıdır. İlaç harcamalarında etkinlik sağlanmalı, akılcı ilaç kullanımı geliştirilmeli ve yaygınlaştırılmalıdır. İlaç harcamalarını artıran, ilaçlara karşı direnci güçlendiren ve ilaç yan etkileri üzerinden sağlık kaybına yol açan gereksiz ilaç tüketimini önleyecek tedbirler alınmaya devam edilmelidir.

Sayın Bakanım, bugünlerde eczacıların bazı ilaçların temininde ve hastaya ulaştırma konusunda güçlük yaşadığına dair bilgiler bize de geliyor, bu konuda hızla gerekli önlemleri alacağınıza inanıyoruz.

Yurt içinde ilaç, aşı, serum ve tıbbi cihaz üretimini önceleyen, bunun için uygun AR-GE iklimi yaratan üretim süreçlerinin, kamu alım politikaları ve üretim teşvikleriyle desteklendiği, bütüncül bir ilaç ve tıbbi cihaz stratejisinin geliştirilmesi büyük önem arz etmektedir. Tıp fakültelerinde daha kaliteli eğitim öğretim ve sağlık hizmeti sunulması sağlanmalıdır.

Sağlık hizmetlerinde sürekliliği ve erişilebilirliği sağlamak amacıyla, sağlık insan gücünün ülke genelinde dengeli dağılımını temin edecek bir istihdam politikası uygulanmalıdır.

Ülkemizde 100 bin kişiye düşen hekim sayısı 2019 yılında 193 iken 2020 yılında 205'e yükselmiş, 100 bin kişiye düşen hemşire ve ebe sayısı ise 2019 yılında 306 iken 2020 yılında 342'ye çıkmıştır. Hekim başına hemşire ve ebe sayısı ise 2019 yılında 1,6 iken 2020 yılında 1,7 olarak gerçekleşmiştir. Ülkemizde hekim, hemşire, ebe ve diğer sağlık personeli sayısında son yıllarda önemli artışlar olmakla birlikte, özellikle bazı alanlardaki sağlık personeli açığının giderilmesine yönelik çalışmalar devam ettirilmeli, sağlık personeli sayısı artırılmalıdır. Sağlık personeli okullarından mezun ebelerin, acil tıp teknisyenlerinin, anestezi teknisyenlerinin, sağlık memurlarının ve tıbbi sekreterlerin istihdam sorunu bulunmaktadır. Bunların gerek özel gerekse de resmî kuruluşlarda istihdam edilmesi için gerekli koşullar sağlanmalıdır.

Sağlık çalışanlarımıza yönelik şiddet, asla kabulü mümkün olmayan bir durumdur ve bu vakaları şiddetle lanetliyoruz. Şiddeti önlemeye dönük düzenlemeler etkin uygulanmalıdır. Şifa dağıtan kardeşlerimize saldıran her kim olursa olsun en ağır şekilde cezalandırılmalıdır.

Sağlık çalışanlarının özlük haklarında son dönemde bazı iyileştirmeler yapılmış olmakla birlikte, döner sermayelerde kronikleşen sorunlar çözülmeli, sistem yenilenerek çalışan merkezli ve adaletli bir yapıya kavuşturulmalıdır. Ek ödemelerin emekli aylığına yansıtılması için düzenleme yapılmalıdır. Mevcut yıpranma payı düzenlemesi, sağlık çalışanları lehine revize edilmelidir. Sağlık personelinin de heyecanla beklediği ve Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından 2022 yılında düzenleme yapılacağı müjdesi verilen 3600 ek göstergeyle ilgili çalışmada ek gösterge sisteminin tüm boyutlarıyla ele alınması, eşitsizliklerin giderilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, aynı yerlerde ve hizmetlerde, aynı işi yapmalarına rağmen statülerinin farklı olması nedeniyle çalışanlar arasında idari, mali ve sosyal haklar yönünden farklılıklar bulunması, çalışanların motivasyonunu ve çalışma barışını olumsuz etkilemektedir. Sözleşmeliler, vekil ebe hemşireler, aile sağlığı çalışanları umutla kadro beklemektedir. Asli devlet hizmetlerinde çalışanlar kadrolu hâle getirilmelidir. En azından, süresiz sözleşmeliler de süreli hâle getirilerek sözleşmeliler arasında eşitlik sağlanmalıdır. Yardımcı hizmetler sınıfında görev yapan personel genel idare hizmetleri kadrolarına alınmalıdır. Ayrıca, taşeron işçiler kadroya alınmalarına rağmen, yüzde 70 maliyet şartı nedeniyle hastanelerde bilgi işlemci, laborant, tekniker, kimyager, radyolog olarak çalışan binlerce sağlık personeli kadroya alınmayı beklemektedir.

Sağlık çalışanlarının beklentilerini karşılayacak düzenlemelerin yapılacağına inanıyor, Bakanlığın ve kurumlarımızın 2022 bütçelerinin hayırlı ve bereketli olmasını diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum Sayın Kalaycı.

Gruplar adına son konuşmacı AK PARTİ Grubundan Sayın İsmail Güneş.

Sayın Güneş, süreniz yirmi dakikadır.

Buyurun lütfen.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Başkanım, çok Değerli Bakanımız, Bakan Yardımcılarımız, çok değerli bürokratlarımız, değerli milletvekili arkadaşlarımız, basın mensuplarımız, değerli çalışanlarımız; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Covid salgını sırasında mücadele eden sağlık çalışanlarımızdan ve filyasyon ekibinden hayatlarını kaybedenler oldu; ben ilk önce, bu kardeşlerimize Cenab-ı Allah'tan rahmet diliyorum. Sağlık çalışanlarımızdan ve tüm vatandaşlarımızdan hasta olan kardeşlerimize de acil şifalar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, tabii, 2019 yılı sonunda başlayan ve yaklaşık iki yıl süren coronavirüs pandemisi tüm dünyada 250 milyon kişiyi etkilemiş, 5 milyon 140 bin kişinin hayatını kaybetmesine neden olmuştur. Bu süreç sağlık altyapısının ve hizmet sunumunu yapanların tecrübesinin ne kadar önemli olduğunu gösterdiği gibi, devletlerin sağlık hizmeti ve sosyal devlet olma yönünden dünyadaki yerini belirlemede gösterge olmuştur. Bu salgından önce ülkelerin fert başına sağlık için ayırdıkları para en önemli kriter olarak görülürdü. Bunun tamamıyla gerçekleri yansıtmadığını yaşayarak müşahede ettik. Daha önce gözümüzde büyüttüğümüz, sağlık sorunlarımız olduğunda belki de oralarda olmayı arzu ettiğimiz İngiltere gibi, İtalya gibi, Fransa gibi, Amerika Birleşik Devletleri gibi ülkelerin bu süreçte vatandaşlarına yeterince hizmet veremediğine, yoğun bakımlarda yataklarda yer olmadığı için yaşlılarını ölüme terk ettiğine, parası olanların sağlık hizmeti alabilme şansına sahipken parası olmayanların kendi kaderine terk edildiğine ve maske savaşlarının hâkim olduğuna şahitlik ettik.

Dünyada hastalığın başlamasıyla beraber Türkiye'de hastalık görülmeden ülkemizde Bilim Kurulu kurulmuş, Bilim Kurulunun tavsiyeleriyle Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan önderliğinde ve Sağlık Bakanlığımız koordinasyonunda gerekli tüm tedbirler alınırken bir yandan da aşı çalışmalarının yapılması için gerekli destekle 24 üniversite, 8 kamu AR-GE birimi ve 8 özel sektör kuruluşundan 216 araştırmacı tarafından 16 aşı ve ilaç geliştirme projesi hayata geçirilmiş ve Kayseri Erciyes Üniversitesi tarafından geliştirilen inaktif aşı olan Turkovac aşısının 3'üncü faz çalışmalarının son dönemine gelinmiştir. Ve bugün Sayın Bakanımız da Turkovac aşısının acil kullanım onayı için Bakanlığımıza başvuru yaptığını müjdeli bir haber olarak verdi. İnşallah, ben, bu sürecin kısa sürede tamamlanacağını düşünüyorum ve bundan sonra yerli ve millî aşımız olan Turkovac aşımızı tamamıyla bizlerin kullanacak olması bizleri son derece sevindirmiştir. Diğer taraftan, tabii ki yine TÜBİTAK tarafından üretilen vektör aşısı olan bir aşımızın da 2'nci faz çalışmalarının tamamlanması, 3'üncü faz çalışmalarına geçmek için başvurulmuş olunması da çok önemli.

Tabii, burada, arkadaşlar şunu dile getirdiler: İşte, aşı buluşlarında sanki geç kaldığımız gibi… Türkiye Cumhuriyeti devleti Sağlık Bakanlığı aşı çalışmaları yapacak ekibe tüm desteğini vermiştir ve bilim yapan hocalarımız da bu yönde çaba sarf etmiş, bu aşamaya gelinmiştir. Ona baktığımız zaman Almanya'da da işte BioNTech aşısını o kadar bilim adamı varken 2 Türk'ün bulmuş olması tabii bizi gururlandırmakta, Almanlar da tabii tam aksini düşünmektedir diye ben düşünüyorum.

Değerli milletvekilleri, on dokuz yıllık AK PARTİ iktidarında sağlığa devasa yatırımların yapılması neticesinde ve deneyimli ve özverili sağlık çalışanlarının sayesinde ve 84 milyonunu kapsayan sosyal güvenlik sistemi sayesinde bu süreç en az hasarla atlatılmaya çalışılmıştır. Tabii ki burada, Sağlık Bakanlığımızın, sağlık çalışanlarımızın hakkı asla ödenemez. Gerçekten de çok özverili bir çalışma süreci yürüttüler. Bu dönem sonunda vaka ve ölüm oranları yönünden değerlendirildiğinde, gelişmiş ülkelere göre ölüm oranlarının daha az olması ve pandemi sürecinde Türkiye dışından İngiltere, Almanya, İspanya, Fransa, İsviçre ve Amerika Birleşik Devletleri gibi değişik ülkelerde yaşayan 100 binden fazla Türkiye Cumhuriyeti vatandaşımızın bu süreçte ülkemizde olmak istemesi ve Türkiye'ye getirilmesi ülkemizin sağlık alanında nereden nereye geldiğini göstermede önemli bir kriterdir.

AK PARTİ iktidarları sağlıkta devrim niteliğinde değişim ve dönüşümler yapmıştır. Birinci basamak ve koruyucu sağlık hizmetlerinde yönetim değişikliğine gidilmiştir. Yeterli muayene odası olmayan, doktorların aktif olarak çalışmadığı, hatta pratisyen hekimlerin "hekim" olarak bile görülmediği ve ekonomik anlamda çok düşük maaşların verildiği dönem terk edilmiş; her hekimin kendisine ait bir muayene odasının olduğu, kendisinin sorumlu olduğu belli bir nüfusun olduğu aile hekimliği sistemine geçiş yapılmıştır. Koruyucu sağlık hizmetlerine bütçeden ayrılan para yükseltilerek aile hekimlerinin özlük hakları iyileştirilmiştir.

Şimdi, bizden önceki konuşmacılar sanki koruyucu hekimliğe az para ayrılıyor gibi şeyler iddia etti. Belki nispi olarak az ayrılıyor gibi görünse de önceki dönemlere göre baktığımız zaman gerçekten de hem aile hekimlerimizin hem de koruyucu hekimliğe ayrılan bütçenin kat kat arttığını görmekteyiz. Koruyucu sağlık hizmetleri bütçesi 2021 yılı bütçesine göre yüzde 103 arttırarak 2022 yılında 38 milyar 729 milyon TL'ye çıkarılmıştır.

Aile hekimliği sayesinde hamilelerde doğum öncesi ziyaret oranı yüzde 70'ten yüzde 99,7'ye çıkarılmıştır. Hastanede doğum oranı yüzde 75'ten yüzde 98'e çıkarılmıştır. Bebek başına izleme oranı yüzde 3,4'ten yüzde 9'a çıkarılmıştır. Tabii ki bunların hepsi önemli göstergelerdir. Yine, yenidoğanlarda oluşabilecek hastalıkları erken teşhis ve tedavisi yönünden yeni doğanlarda 2005 yılında işitme taramasının, 2007 yılında hipotiroidi taramasının, 2009 yılında biyotinidaz eksikliği taramasının, 2015'te kistik fibrozis taramasının, 2017'de konjenital adrenal hiperplazi taramasının hayata geçirilmiş olması gerçekten de yeni doğanlarda oluşabilecek hastalıkları önleme açısından çok önemli adımlardır. Bunun yanında yine Bakanlığımız tarafından müjdelenecek, SMA hastalığı için, evlenecek kişilere yine gen taraması yapılmış olması bu hastalığı önleme açısından da önemli bir adım olacaktır.

Diğer taraftan, çocuklara demir desteği 2004'ten beri verilmektedir, d vitamini desteği 2005'ten beri verilmektedir ve yaklaşık olarak 18 milyondan fazla çocuğa erişilmiştir.

Çocukluk çağı aşılamalarında Genişletilmiş Aşı Programı'na geçilerek yüzde 95'in üzerinde başarı sağlanmış ve bu hedef de Dünya Sağlık Örgütünün 2011-2021 hedeflerinin üzerindedir.

Covid sürecinde aşı geliştirme çalışmaları sürerken aynı zamanda aşı tedarikinde ve aşılamada bir sıkıntı yaşanmamış, Sinovac aşısı ve BioNTech aşısı uygulanmıştır. Tabii ki burada gönüllülük ilkesi esas alınmıştır ve halkımıza daha çok gönüllü olarak aşı yaptırılması tavsiyelerinde bulunulmuştur. Hükûmetimiz tamamen aşılama oranlarının arttırılması yönünde çaba sarf etmiş, başka ülkeler gibi zorunlu aşı yaptırma seçimine gidilmemiş, vatandaşımız da buna uymuş. Bugün baktığımızda birinci doz aşı 56 milyon yapılmış ve aşılanması gereken oranın yüzde 90,37'sine ulaşılmış; ikinci doz olarak da 50 milyon 93 bin aşı yapılmış ve aşılanması gereken hedefin yüzde 80'ine ulaşılmıştır. Diğer taraftan da üçüncü doz olarak 13 milyon doz aşı yapılmakla beraber toplamda 119 milyon 602 bin doz aşı yapılmıştır.

Görüldüğü gibi Türkiye Cumhuriyeti devleti gerçekten bu konuda da oldukça başarılıdır ve gerekirse aşı karşıtlarına karşı daha sonra diğer ülkelerin aldığı tedbirler gibi tedbirler alabilir. Yani kapalı alanlara aşısı olmayanların girememesi gibi veya toplu taşıma gibi hizmetlerden faydalanma gibi kısıtlamaya gidebilir ama şu anda Sağlık Bakanlığımız bunu öngörmemektedir.

Aile hekimlerinin çabaları ve sağlıklı hayat merkezlerinin hayata geçirilmesiyle sağlıklı yaşlanmak için önlenebilir hastalıkların önlenmesi açısından çok önemli çalışmalar yapılmaktadır. Diğer taraftan, bu çalışmaların neticesinde günümüz için çok önemli problem olan obezite gibi, şeker hastalığı gibi ve kalp damar hastalığı gibi önlenebilir hastalıkların önlenmesinde önemli mesafeler katedilmiştir. Halk sağlığı laboratuvarları da daha etkin hâle getirilerek daha fazla tahlil yapılabilir hâle getirilmektedir.

AK PARTİ iktidarlarında çok önemli bir mücadele de sigarayla mücadelede kapalı alanlarda sigara içme yasaklanarak gerçekten de devrim niteliğinde bir adım atılmış ve bugün 578 sigara bırakma polikliniğinde 942 sertifikalı hekimle halkımıza sigara bırakma konusunda yardımcı olmaya çalışılmaktadır ve sigara bırakmada kullanılan ilaçlar da ücretsiz olarak verilmektedir. Bu hizmetten şimdiye kadar 1 milyon 245 bin vatandaşımız faydalanmıştır.

Diğer önemli bir mücadele de kanserle mücadele. Gerçekten de 231 merkezde ve ayrıca gezici araçlarla kanserlerin erken teşhis edilmesi bakımından KETEM'ler daha aktif hâle getirilmiş, sayısı artırılmış, bu yolla kolorektral kanseri taramaları, meme kanseri taramaları, serviks kanseri taramaları gibi kanser taramaları yapılarak, erken teşhis edilerek bunların tedavi edilebilmesi sağlanmıştır. Tıbbi durumları nedeniyle özel gereksinimi bulunan, engelli, yaşlı ve kronik hastalıkları nedeniyle evde yatağa bağımlı olan vatandaşlarımızın ihtiyaç duydukları ve evde yapılması mümkün olan sağlık hizmetlerine erişimlerini kolaylaştırmak için evde bakım hizmeti hayata geçirilerek bu durumda olan hastalarımızın mağduriyetleri ortadan kaldırılmaya çalışılmış, böylece hastanelere olan ihtiyaç azalmıştır. 2012 yılından bu yana toplam 1 milyon 800 bin hastaya evde sağlık bakımı hizmeti verilmiştir ve kayıtlı hasta sayısı da 550 bine çıkmıştır.

Değerli milletvekilleri, acil hizmetleri… 17 Kasım 2021 tarihinde ABD'de yaşanan bir olayla ilgili haberler çıktı. Bunu sizlerle paylaşmak istiyorum: ABD'de hamile olan Kelsie VanMeveren isimli kadın, doğum için kendi arabasıyla yola çıkar, hastaneye 1,5 kilometre kala aracı bozulur ve ambulans hizmetlerini kendisini hastaneye götürmesi için arar, kendisini götüreceklerdir ama 1,5 kilometrelik yol için bin dolar para isterler. Kadın bu ücreti ödemeyeceğini bildirir ve bunun üzerine ambulans gelmez, hamile ve doğumu yakın olan kadın kış günü bu yolu yürüyerek hastaneye varır. Yolda eşine suyunun geldiğini ima ederek "Bacaklarım sırılsıklam, hava da çok soğuk, ne kadar var?" diye soran bu bayan üç gün sonra kucağında bebeğiyle videoyu paylaşmayı da ihmal etmez.

Şimdi, ülkemizdeki 112 acil hizmetlerine bakalım: Acil sağlık hizmetlerinde âdeta devrim niteliğinde değişiklikler yaşanmıştır. AK PARTİ iktidarları öncesi ambulans hizmetlerinden faydalanabilmek için ilk önce mazot parasını yatırmanız gerekirdi, eğer yatıramazsanız hizmet alınamayan dönemden sosyal güvencesi olup olmadığına bakılmaksızın 84 milyon kişiye ve ülkemizde misafir olarak kalan yabancı uyruklu kişilere dâhil ülkemizdeki tüm insanlara ücretsiz acil sağlık hizmeti verilmeye başlanmıştır. Sadece bununla da kalınmamış 2000'li yıllarda 107 bin kişiye 1 ambulans düşerken günümüzde 14 bin kişiye 1 ambulans düşecek şekilde ambulans sayısı artırılarak hizmetin süresi kırsalda otuz dakikaya, kentsel alanda on beş dakikaya indirilmiştir. Ülkemiz ve bizler için hayal olan uçak ve helikopter ambulansları ve deniz ambulansları hayata geçirilerek kimliğine, statüsüne, ekonomik durumuna ve uyruğuna bakılmaksızın kimin ihtiyacı varsa ona tahsis edilmektedir. İşte, Türkiye'nin farkı budur ve Türkiye Cumhuriyeti devleti vatandaşı olmak bu kadar kıymetli ve önemlidir diyorum.

Değerli milletvekilleri, hastane hizmetlerinde de gerçekten 2005 yılında yapılan köklü bir değişiklikle diğer kamu kurumlarına ait hastaneler Sağlık Bakanlığına aktarılarak tek elden yönetime geçildiği gibi, ikinci, üçüncü basamak tedavi hizmetleri veren hastaneler için yeni standartlar geliştirilmiş, her hekime bir poliklinik odası yapılandırılarak hekimlerin daha etkin ve verimli çalışabilmesine fırsat verilmiştir. Buna bağlı olarak hekim seçme hakkı getirilmiş, diğer taraftan Hasta Hakları Birimi kurulduğu gibi hasta ve çalışan memnuniyetine önem verilmiş ayrıca sağlık çalışanlarına şiddeti önleme adına da -bunları yapanları kınıyoruz- önemli yasal düzenlemeler yapılmıştır.

Hastanelerin fiziki şartları yeniden düzenlenmiş, hasta odaları 4,6,8 kişilik koğuş tipi oda sisteminden tuvaleti, banyosu olan, hasta refakatçi koltuğu, buzdolabı, televizyonu olan 1 veya 2 kişilik nitelikli odalara geçilmiştir. Yoğun bakım ve ameliyathane şartları yeniden düzenlenerek standartlar artırılmış, yoğun bakım yatak sayısı 869'dan 24.270'e çıkarılmıştır. Arkadaşlar, bu sayede pandemi sürecinde yoğun bakımlarda yer olmadığı için Allah'a şükür hiçbir vatandaşımızı ölüme terk etmedik. 100 bin kişiye düşen erişkin yoğun bakım yatak sayısı 2021 yılında 39,7 olup OECD ortalaması 14,1'in; Avrupa ortalaması 15,9'un çok çok üzerindedir. Tüm bu değişiklikler sayesinde -2002 yılında- doğumda beklenen yaşam süresinin 72,5'ten 78,6'ya çıkmış olması gerçekten de sağlıkta önemli bir dönüşümün yaşandığını göstermektedir.

Yine, göstergelerden bir tanesi bebek ölüm hızı. Her bin canlı doğumdan 31,5 bebeğimizi kaybederken bu sayının 8,5'lara düşmüş olması önemli bir göstergedir.

Yine, anne ölüm hızlarının yüz binde 64'ten 13,1'e düşmüş olması önemli bir göstergedir.

Yine, sağlıktan memnuniyet oranının 39,5'lardan 72,1'lere çıkmış olması bunun önemli bir göstergesidir.

Aynı zamanda -arkadaşlar söylediler- sağlığa başvurunun 3,1'den 9'lara çıkmış olmasını, bunu sanki insanlar daha çok hasta oluyormuş gibi vatandaşa algılattırıyorlar; bu, son derece yanlış.

(Gürültüler)

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Hayır, ondan değil. Yani insanlar hizmete ulaşabiliyorsa… Eskiden hizmete ulaşmak için insanların büyük bir kısmının sağlık karnesi yoktu, sosyal güvenceden eksikti, buna ulaşamıyordu ve dolayısıyla da şimdi imkân var. Şimdi, devletimiz Allah'a şükür 84 milyonun hepsine ücretsiz sağlık hizmeti verdiği gibi diğer taraftan da ilaçlarını köydeki vatandaşın evine kadar ulaştırıyor. Yani bunları diyelim ki fark etmeseniz de vatandaşımız bunların farkında, bunları görüyor.

Diğer taraftan, anne dostu hastane sayısını arttırarak…

Arkadaşlar, ben sizinle bir şey paylaşayım, tamam mı. Şimdi, Sağlık Bakanlığımız, Uşak'ta yeni bir hastane, ilave bir hastane yaptı ve dolayısıyla da kadın doğum ve çocuk hastanesi… Ya, oraya gittim.

(Gürültüler)

HABİP EKSİK (Iğdır) – Şehir hastanesi…

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Arkadaşlar, ikili diyalog usulümüz yok. Rica ediyorum, herkes sırası geldiğinde herkes fikrini… Katılmak zorunda değilsiniz sırası geldiğinde fikrinizi söylersiniz.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Diyelim ki hamile olan bir kardeşimiz kendi odasında yatıyor. Tek kişilik oda, tuvaleti, banyosu, hepsi içeride, otel odası gibi, tamam mı. Ve doğum geldiği an, doğum sancıları başladığı zaman yatağın alt kısmı hemen çıkarılıyor ve kolları takılıyor, doğum yatağı oluyor ve hiç yerinden ayrılmadan doğumunu yapıyor. Bu, gerçekten de çok çok güzel bir şey.

Diğer taraftan, anne doğum yaptı, iyi, çıktı hastaneden ve bebek hastanede kaldı. Bu bebek kaldığı zaman, eskiden bu bebekler diyelim ki yoğun bakımda kalıyordu. Bu anneleri biz, bir sandalye üzerinde bekletiyorduk çocuklarını emzirmeleri için. Elhamdülillah, bugün, bu çocuklar yoğun bakımdan çıkana kadar… Anne oteli geliştirdik biz. Bunlar da 1-2 kişilik odalar, aynı hasta odası gibi ve burada çocuk iyileşene kadar kalıyorlar.

Arkadaşlar, sizden istirhamımız, gidin bir hastaneleri görün ya, görmeden her şeye karşı çıkıyorsunuz arkadaşlar. Yani görünce siz de gerçekten nereden nereye geldiğimize bakacaksınız ve bunu takdir edeceksiniz.

Diğer taraftan, mesela, TÜRKÖK Ulusal Kemik İliği Bankasının geliştirilmesini çok önemli buluyorum. Organ naklinin de sayıları kat kat artmıştır.

Diğer bir sistem, tabii ki Merkezi Hekim Randevu Sistemi'nde birtakım olumsuzluklar olmasına rağmen aslında modern yaşam anlamında iyidir ama Sayın Bakanım, burada da tabii ki Merkezi Hekim Randevu Sistemi'ne de ulaşamayan veya işlemleri yapamayacak yaşlı hastalar için de yine başka yöntemlerin geliştirilmesini ben tavsiye ediyorum.

Diğer bir yöntem, tabii ki e-Nabız sistemi sayesinde -bugün 55 milyon kişi kullanıyor arkadaşlar- gereksiz MR, BT, mamografi çekimleri yaklaşık yüzde 29 azalmıştır. Bugün, hepiniz e-Nabız sistemine giriyorsunuz arkadaşlar, eskiye ait size ne teşhisler konmuş, hangi ilaçlar verilmiş, hangi tahliller yapılmış görüyorsunuz. Bunlar gerçekten tasarruf açısından da çok önemli ve bu sayede yaklaşık yüzde 32'lik gereksiz tahlillerden vazgeçilerek tasarruf yapılmıştır.

Diğer bir şey -arkadaşlar, zamanım çok az kaldı- sağlık yatırımları. Ülkemizde…

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bu arada zamanınızı aştınız. Bir buçuk dakika ek süre veriyorum, yarım dakikası gitti zaten.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Şimdi, sağlık yatırımlarında biz, 2.607'si birinci basamak ve 1.214 tanesi ikinci basamak olmak üzere çok sayıda hastane yaptık arkadaşlar; ağız ve diş sağlığı merkezi yaptık. Mesela, Uşak'ta hastane yapılmayan ilçemiz kalmadı bizim tamam mı. Burada, siz, tabii kamu-özel iş birliğini eleştiriyorsunuz ama arkadaşlar, neticede devletin imkânlarının yetmediği yerde buna başvurulabilir. Burada, sizin halkı aldattığınız bir netice var. Burada, kamu-özel iş birliğiyle yapılan hastanelerde, bu hastanelerde diyelim ki fizik tedaviyi, görüntüleme sistemlerini, laboratuvarlarını, yemek işlemlerini, temizlik işlemlerini ve oradaki elektrik parasını, su parasını, badanasını, boyasını, hepsini bu şirket tamamlıyor arkadaşlar yani bunun hepsini kira gibi göstererek vatandaşı yanıltıyorsunuz. Tabii, bu tercih meselesidir, sadece kamu-özel iş birliğiyle değilki. Aynı zamanda Sağlık Bakanlığı kendisi de altı tane şehir hastanesi yapmıştır ve yine devlet bütçesinden 9 tane şehir hastanesi yapmaktadır. Dolayısıyla da arkadaşlar, biz sağlıkta gerçekten de hem kapsayıcı hem kalitesi yüksek ve dolayısıyla da memnuniyet oranı yüksek ve çok önemli mesafeler katettik. Ben, Sayın Bakanım, bu hizmetlerde başta Cumhurbaşkanımız olmak üzere size ve ekibinize canıgönülden teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz, süreniz dolmuştur.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Bir dakika rica ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Rica ediyorum Sayın Güneş, süre veremiyorum.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Tabii ki sağlık çalışanlarımızın özlük haklarıyla ilgili dile getirdiğiniz…

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) ¬– Bir dakika…

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, sizden bir dakika veriyorum.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Ben de uzun süredir bununla ilgili uğraşıyorum. İnşallah, bu konuda kısa sürede müjdeli haberlerinizi bekliyoruz; bu çok önemli. Yani, döner sermayeden sabit kısmının bordrolu maaş kısmına aktarılması ve özlük haklarının artırılması gerçekten de çok önemli. Sağlık çalışanlarımızın en büyük talebi budur diyorum ben.

2022 yılı bütçemizin hayırlı olmasını temenni eder, hepinizi saygıyla selamlarım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz Sayın Güneş.

Evet, nazar değmesin, iyi gidiyoruz bugün süre olarak. Yemek arasından önce şöyle grupları bir dolaşabileceğiz gibi görünüyor. Cumhuriyet Halk Partisinden 2 arkadaşımıza art arda söz vereceğim beşer dakika. Sonra, HDP grubundan Sayın Habip Eksik'i görüyorum, eğer hazırsa ona söz vereceğim Cumhuriyet Halk Partisinden sonra. İYİ Partiden kimse yok gibi. Milliyetçi Hareket Partisinden Baki Şimşek Bey… Burada veya kimi isterseniz… Baki Bey'e söz vereyim. Bu şekilde bir devam edelim.

HABİP EKSİK (Iğdır) – Bence benim söz hakkım öğleden sonraya kalsın.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, tamam.

O zaman Ömer Faruk Bey hazırsa ona söz verebilirim? Ömer Faruk Gergerlioğlu'na söz verebilirim.

Şimdi Sayın Mehmet Göker'e söz vereceğim.

Süreniz beş dakikadır.

Buyurun lütfen.

MEHMET GÖKER (Burdur) – Sayın Bakanım, Sayın Başkanım; öncelikle Sağlık bütçemizin memleketimize ve Sağlık camiasına hayırlı olmasını dileyerek, ekonomik ve özlük hakları geçen yıla oranla daha da erozyona uğrayan sağlık çalışanlarımızın ciddi anlamda ve haklı talepleri olduğunu belirterek sözüme başlamak istiyorum.

Covid-19'da cephenin en önünde çalışanlara, evet, birtakım döner sermaye ödemeleri yapıldı ama Sayın Bakanım döner sermayeden üç aydır pay alamayan bir hemşire ve sağlık teknisyeni kısmı var, üç aydır döner sermayeden pay alamıyorlar. Bunun haricinde, pandeminin başından bu tarafa bu Covid-19'lu hastaların artıklarını toplayan ve temizliğini yapan temizlikçi sınıfındaki insanlarımıza, çalışanlara ise sıfır döner sermayeden pay verildi. Yani, sağlık çalışanları ilk üç ayda, bir miktar bu döner sermayeden faydalanabilmiş olsalar da temizlik görevlilerine döner sermayeden sıfır pay verilmesi o insanlar arasında bir ayrımcılık yarattı ve en fazla tehlikeye mağdur kalan arkadaşlarımız, kesimimiz onlardı.

Yine, bu dönemde getirmiş olduğunuz giysi yardım parasının 29 lira 24 kuruş olduğunu biliyor musunuz Sayın Bakanım? Döner sermayeden yapılan ek ödemelerdeki farklılıkların branşlar arasındaki barışı bozduğunu ve çok ciddi bir fark olduğunu, bunun nasıl bir şekilde giderileceğini… Bu konuda bir çalışmamız var mı? Sayın Bakanım, demin soruyorken duymadınız ama bu dönem yapılan giysi yardımı 29 lira 24 kuruş. Yani bununla nasıl bir önlük alınabilir, nasıl bir yardım olabilir veya bu fiyat neden bu kadar düşük verildi?

Yine, pandeminin başında sağlıkçılarımıza sağlanan ücretsiz ulaşım imkânına hiç olmazsa indirim olarak devam edilmesi gerekiyor diye düşünüyorum. Yine, bu yaz saati ve kalıcı saat uygulamasıyla ilgili olarak bize gelen psikolojik bunalım ve stres vakaları üzerine Bakanlığımızın bu konuda bir çalışması var mıdır? Aile hekimliği hizmetleri için ayrılan bütçe kalemindeki paranın il sağlık müdürlüğü döner sermayesine aktarılması yasanın hangi maddesiyle uyumludur? Hastaneye tıbbi malzeme temin eden

firmaların yaklaşık on yedi aydır ödenek alamadıkları ve bu nedenle 1 Aralıktan itibaren geçerli olmak üzere SUT'ta artık örnek almayacakları ve bunun üstünde fiyat yapacakları, gerekirse hastanelere malzeme temin etmeyecekleri konusundaki söylemleri karşılığında bir çalışmamız var mıdır?

Yine, ekonomik sıkıntılar içerisinde ve dahi mobbingden dolayı yurt dışına kaçan -bunun 3 bini Almanya'ya gitti- 8 bine yakın hekim için geri döndürmek adına veya çıkışı daha da azaltmak adına bir çalışmamız olacak mıdır? Çünkü en pahalı ihracatlardan biri de bence beyin göçü, bu anlamda bunun yapılması lazım. Hekimlere uygulanan baskı, mobbing ve Bakanlığın hekimlerin arkasında kalmadığı için gelen -ki buna regresyon tıp diyor- hekim kendini korumak adına… Siz de hekimsiniz, ben de hekimim Sayın Bakanım. Ultrason, tomografi ve MR'da çok sık tahlil istendiği ve bunun süreyi uzattığı, istenmediği zaman da hekimin olası kaygılarından dolayı bunu istemek yoluna gittiği yolunda çok ciddi kaygılarımız var. Bu da sistemi kilitlemekte. Bununla ilgili bir çalışmamız var mıdır?

Yine, bu MHRS on dakikaya düşürüldü benim ilimde. Bu da kapı önünde ciddi yığılmalara sebep oluyor, hele ki MHRS'deki yazılım programının düşüklüğünden kaynaklı olarak programa ulaşmak üç dakika alıyor, geriye hastaya yedi dakika kalıyor ve bu anlamda kapı önündeki yığılma hekim-hasta arasındaki kargaşayı çok ciddi anlamda artırmakta. Bunun için de bir çalışmanız var mıdır?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Son cümlelerinizi alalım.

MEHMET GÖKER (Burdur) – Evet, son cümlem.

Röntgen ve laboratuvar teknisyenlerine acil farkı olarak, yüzde 50 fark olarak ödediğiniz parayı geri istemiş olmanızın çalışma barışını bozduğunu düşünüyor musunuz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum Sayın Göker.

Şimdi -hemen yanınızda- Sayın Murat Emir Bey'e söz veriyorum.

Buyurun Sayın Emir.

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Bakan, 19 Temmuz 2020 tarihinde Konya Eğitim ve Araştırma Hastanesinin Yazır yerleşkesinde saat 00.30 sularında oksijen tükendi ve bir iddiaya göre sekiz saat, ön inceleme raporuna göre de beş saat hastane oksijensiz kaldı ve o gece, sadece o gece 40 civarında entübe hasta vardı. Ve ön inceleme raporunda ifade edildiğine inanacak olursak 8 hemşire ve 3 hekim ambu kullanmak suretiyle hastaları beş saat boyunca beyin ölümünden korumuşlar ve bu nedenle hiçbir vatandaşımız, hiçbir hastamız kaybedilmemiş. Doğrusu bu bizim aklımızla alay etmek, siz de hemen fark edeceksiniz, burada büyük bir örtbas çabası var. Buna el atın Sayın Bakan, orası sizin iliniz, Konya sizin iliniz, dolayısıyla -tabii Türkiye'den sorumlusunuz- bir hastanede oksijenin tükenmesi… Sekiz saat tükendiği iddia ediliyor ve orada 8'in üzerinde vatandaşımızın bu nedenle yaşamını yitirdiği iddiası var ve savcılığa başvuran kişiyi de memuru da daha sonra sürüyorsunuz ve disiplin cezası veriyorsunuz. Yine, o soruşturmanın ön inceleme raporu aynı hastaneden bir hekime yaptırtılıyor ve o sırada, o gece nöbetçi olan 2 hekim -birisinin eşi, diğerinin kendisi- başhekim yardımcısı ve başhekim yapılarak ödüllendiriliyor. Açık bir örtbas etme var. Bu konuya el atmanız çok önemli. Bakın, ön inceleme raporu ben de. "Ön inceleme raporunda şöyle yapılmıştır." demeyin bize, böyle cevap vermeyin çünkü ön inceleme raporuna siz de dikkatli baksanız, kim bakarsa baksın, sadece bu olayın üstünü örtmek için yapıldığı çok açık ortaya çıkar. Burada -biz tabii, AKP'de çok rastlıyoruz buna- İl Sağlık Müdürü, aynı zamanda ağabeysi de Hâkimler ve Savcılar Kurulunun üyesi. Böyle güçlü bir aile. "Acaba ondan dolayı mı örtülüyor üstü?" diye soruyoruz. Tabii, savcılığa başvurulduktan sonra soruşturmanın herkes açısından yürütülmesi gerekirdi ama sadece Başhekim açısından yürütülmüş, dolayısıyla bu da son derece yanlış ve eksik bir işlem olmuş. Bu 8 kişinin, eğer iddia doğrusuysa ki mutlaka araştırılması

lazım, eğer araştırılmazsa ciddi bir şekilde, ciddi bir soruşturmayla ve savcılık marifetiyle araştırılmazsa asla gerçeği bilemeyiz ve bu kişilerin ölümü üzerindeki hepimizin sorumluluğu devam eder, en başta da sizin. Dolayısıyla soruşturmaya izin vermenizi talep ediyoruz Sayın Bakan.

Bize aşı müjdesi verdiniz. Doğrusu Turkovac'ın başarılı olmasını hepimiz istiyoruz ama şunu anımsamadan edemedim: "BioNTech'i niye kapıda bekletiyorsunuz?" diye biz ısrarla soruyorken siz daha 2020'nin sonlarında "2021'in Nisan ayında zaten kendi aşımız olacak. 'Sen veriyorsan şimdi ver.' Dedim, veremedi, o yüzden istemedim." dediniz. Bakın, yılın sonuna geldik, yaklaşık dokuz aylık bir gecikme var. Dün, Adalet Bakanlığının bütçesini görüştük: Geç adalet, adalet değildir. Aynı şekilde, ben de bir söz söylemiş olayım: Geç aşı, aşı değildir. Üstelik o aşı biliyorsunuz, zayıflatılmış aşı, Wuhan virüsünden elde edildi. Şimdi Wuhan virüsü var mı? Yok. Hangi virüs var? Siz söylediniz, biz de biliyoruz. Daha üç ay önce siz "Baskın virüs delta varyantı." dediniz. E, delta varyantına Wuhan virüsünden üretilen Sinovac ne kadar etkili? Bu tartışmalı. Peki, bu aşının faz 3 çalışmalarını önce Hacettepe Üniversitesi koordine ediyordu, koordinatör değişti. Mesela, Turkovac aşısının faz çalışmalarıyla ilgili yazılar yazıldı mı, biliyor muyuz, hangi kriterlere göre yapıldığını kim biliyor? Bunlar alenileştirilmediği zaman nasıl bileceğiz?

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Hâlâ Hacettepenin koordinatörlüğünde devam ediyor.

MURAT EMİR (Ankara) – Peki, tamam. Ben o zaman geri alıyorum, bunu öğrenmiş oldum; teşekkür ederim.

Ama burada bakın, Turkovac'la ilgili herhangi bir kriter yazısı söz konusu değil, bilimsel bir ölçüt söz konusu değil.

Sayın Bakanım, ben sizinle gerçekten sohbet etmeyi çok istiyorum ama bana bir dakika verirseniz.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Bilinmesi gereken Türkiye'de yıllardan sonra bir defa aşı üretiyoruz.

MURAT EMİR (Ankara) – Gurur duyuyoruz.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Türk bilim insanlarımız tarafından üretiliyor. Bunun için gurur duyulması gerekirken…

MURAT EMİR (Ankara) – Gurur duyuyoruz zaten.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Ama hâlen "etkinlik" gündemi tartışmasıyla niye algı oluşturuyorsunuz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bakanım, en sonunda topluca cevap verirseniz rica ediyorum…

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Bunu bir araştırın, başka hiçbir şey söylemiyorum. Ayrıca Sinovac'la karşılaştırılarak çalışması yapıldı, Sinovac olarak çalışmasını da bilim insanları size anlatmış olacaklar, o zaman hepimiz göreceğiz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkür ediyorum ama Sayın Bakanım, topluca en sonunda cevaplarsak…

Sayın Emir'e bir dakikasını ilave edelim lütfen.

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Bakan, biz hiçbir şekilde algı oluşturmaya çalışmıyoruz; yanlış algıları kırmaya çalışıyoruz. Turkovac'la gurur duyduğumuzu ve duyacağımızı zaten ifade ettim. Ama burada Turkovac'la ilgili olarak hiçbir bilimsel yazının ve kriterin ortaya konmamış olması şu ana

kadar bir eksikliktir. Bakın, Almanya 3'üncü aşısını yaptı ve geri çekti. "Aşım yetersizmiş." dedi ve geri çekti. Şimdi, Acil Kullanım Onayı'na başvurduğunuzda neye göre onay vereceklerini ben burada sormazsam kim soracak Sayın Bakan? Bundan rahatsız olmayın.

Bakın, sizden samimiyetle sadece bir şey istiyorum; hiç olmazsa şunu yapın, bu da bir erdemdir… Türk insanına, insanlarımıza bir yıl boyunca fazladan Klorokin kullandırttınız, zorla; bir buçuk yıl Favipiravir kullandırttınız, zorla. Herkes söyledi "Dünyada böyle yaygın kullanımı olan hiçbir ülke yok." dedik, dilimizde tüy bitti. Kullandırttınız ve artık kalkın, hiç olmazsa bunu kullandırtmayın. Hekime sordurtmayın çünkü niye biliyor musunuz? Artık görüntüyü, zevahiri kurtarmak için yapıyorsunuz. Yanlıştan dönün, yanlıştan dönmek erdemdir.

Teşekkürler.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkürler, sağ olun.

Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu HDP grubundan, süreniz beş dakikadır.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

TTB İstanbul'dan Ankara'ya yürüyor; boşuna yürümüyor, bugünlerde sağlık çalışanlarının çok ağır sorunları var Sayın Bakan. Maalesef, büyük haksızlıkların, hukuksuzlukların olduğu bir bakanlık Sağlık Bakanlığı. Bana ve binlerce KHK'li doktora yaptıklarınızın bir gün mutlaka hukuk önünde hesabını vermeniz gerekiyor. Çok büyük haksızlıklarla, hukuksuzluklarla, sırf barış istediği için ihraç edilen, açığa alınan binlerce doktor adına konuşuyorum ben, burada size. Bizi hekimlikten attınız ama milletimiz bizi Meclise getirdi, milletin vekili olarak bu haksızlıklarınızı yüzünüze söyleyeceğiz.

Son bir yılda binlerce doktor görevinden ayrılıyor. 8.000 doktor istifa etti, geçen yıl 1.000 doktor yurt dışına gitti, bu yıl 1.500 doktor gidiyor. TTB Genel Sekreteriyle konuştum; yüzde 84 beyaz kod vakaları var, ağır bir şekilde bunlar cereyan ediyor ve TTB'nin seslerini duymuyorsunuz.

Aynı zamanda, Kocaeli'nin de sağlık sorunları var. 1 milyon civarında… Vekili olduğum ilde Gebze, Çayırova, Dilovası, Darıca, Körfez ilçesinde 112 sağlık hizmetlerinde çok önemli aksamalar var, çok önemli bir sanayi kenti ve önemli aksaklıkların olduğunu size söyleyeyim. Yine, Kocaeli Şehir Hastanesi açılacak ama çalıştığım Kocaeli İzmit Seka Devlet Hastanesi ve diğer hastanelerin kimi kapatılacak kimi başka hastanelere çevrilip sağlık hizmetleri minimuma indirilecek. Bu doğru değil Sayın Bakan. Kocaeli halkı, sadece Kocaeli Şehir Hastanesine gitmek zorunda kalacak. Bu çok yanlış. Bakın, İzmit Seka Devlet Hastanesinde çalışmış bir doktor olarak size söylüyorum. Çok kişinin hayatına kastedecek vakalar olabilir, hastaneye yetişemeyen vakalar olacak, çok ağır sağlık sorunları olacak. Maalesef ki bu, iktidarın ranta dayalı şehir hastaneciliği politikasından kaynaklanıyor.

Yine, medikal sektörü on dokuz aydır kamu hizmetlerinden alacaklarını tahsil edemiyor ve sektör bitirilmek üzere Sayın Bakan. Birçok medikal sektörü bana başvuruyor ve bu durumu söylüyor.

Ayrıca yine, bir KHK'li doktorla ilgili size çarpıcı bir örnek vereceğim, lütfen dikkatle dinleyin: Mustafa Gönen, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesinde "aile hekimi asistanı" olarak çalışırken açığa alındı, soruşturma geçirdi, iade edildi ama başına gelenler bitmedi. Tokat Başçiftlik Hastanesine atandı fakat güvenlik soruşturmanızı geçemedi. İdare mahkemesine başvurdu, idare mahkemesi hakkını iade etti, görevine başladı. Fakat başına gelenler yine bitmiyordu ve bütün bunlardan sonra 3 mahkemede aklanmasına, 1 idari soruşturmada aklanmasına rağmen onu ihraç ettiniz. Ayrıca bir kin, nefret ve intikam operasyonu yapıldı -böyle onlarca hekim var- ve ardından bu kişi aile hekimi olarak bir özel hastanede acilde çalışmak istedi, orada da izin vermediniz. İş yeri hekimliği sınavına girdi, onu kazandı, ona da izin vermediniz. Ya el insaf! Bu insanlar, açlıktan, susuzluktan ölsün mü KHK'li doktorlar? Bu nasıl bir Nazi uygulamasıdır? Şu anda yılların doktoru bomboş bir şekilde bekliyor, doktorluk yapamıyor.

Mustafa Gönen, alın, bakın, kesinleşmiş bir yargı kararı da yok. Ya, bu uygulamayı nasıl yaparsınız siz? Binlerce KHK'liye yapıyorsunuz, binlerce sağlık çalışanına, hekime yaptınız, bana yaptınız, bize, hepimize yaptınız ve devam ediyorsunuz. Bir aile hekimi bu ya! Niye görevini yapamıyor? Yine, bakın, başka böyle birçok vaka da var.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – KHK'li ihraç edilen…

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Daha sonra cevap verirsiniz Sayın Bakan, benim vaktim çok dar.

Mehmet Fatih Özkan, yine bize başvuran bir hasta… Bir de sizin hastanenizle ilgili skandal bir vaka için olan soru önergeme cevap vermiyorsunuz Sayın Bakan. Nedir vaka? Pendik Medipol Üniversitesi Hastanesinde kadın doğumcu, almamış bir kadını ve kadın hayatını kaybetmişti. Savcılık, il sağlık müdürlüğüne PCR testi negatif olunca muayene olma gibi bir uygulamanın yürürlükte olup olmadığını sormuş, yanıt olarak: "Kesin olarak hastaneye gelen her hastayı muayene edecektir, böyle bir uygulama yoktur." cevabını vermişti. "Taksirle adam öldürme suçunu işleyen Pendik Medipol Üniversitesi Hastanesi ve Doktor S.Ü.'nün haklarında işlem yapılması istiyorum." diye bize başvuran bir vatandaş var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Son cümlelerinizi alalım.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Sahibi olduğunuz hastanedeki bu büyük skandalı, ölen anneyi, kimsesiz kalan bebeği, feryat eden kocayı niye duymuyorsunuz? Niye bu konuda bir açıklama yapmıyorsunuz? Medyaya yansıdı, defalarca sordum size, bu konuda açıklamanızı bekliyorum Sayın Bakan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Süreniz dolmuştur, teşekkür ediyorum, sağ olun.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Hastaneye müracaat…

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, Sayın Bakanım, sonunda topluca cevap verelim yoksa ilerleyemeyiz.

MHP Grubundan Sayın Baki Şimşek; buyurun.

Süreniz beş dakikadır.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, öncelikle, bütçenin hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum.

Bu pandemi süreci içerisinde fedakârca çalışan Bakanlık çalışanlarına ve sağlık çalışanlarına teşekkür ediyorum. Onlar için ne yapsak azdır diyorum. Özellikle corona sürecinde hayatını kaybedenlerin de mutlaka sağlık şehidi olarak kabul edilmesini talep ediyoruz.

Sayın Bakanım, Mersin Şehir Hastanesi, Tarsus Devlet Hastanesi, Silifke, Mut ve Anamur Devlet Hastaneleri için teşekkür ediyorum. Tarsus Devlet Hastanesinin bir an önce hizmete açılmasını bekliyoruz. Hem Mersin Şehir Hastanesi hem de Tarsus Devlet Hastanesinin otobandan ve E5'ten girişlerinde sıkıntı vardır. Gerçekten, Tarsus'a ve Mersin'e yakışan 2 tane güzel hastane yapılmıştır ama şu anda yapılan yollar buraya yakışmamaktadır. Ulaştırma Bakanına da konuyu aktardık; sizin de bu hastanelerin giriş çıkışlarıyla ilgili olarak mutlaka buraya yakışan şekilde yapılması noktasında desteğinizi bekliyoruz Sayın Bakanım.

Sayın Bakanım, Tarsus 350 bin nüfuslu bir kent. 800 yataklı bir hastane yapılıyor. Burada mutlaka anjiyo, baypas, beyin ameliyatı ve bütün ameliyatlar yapılabilmelidir. 350 bin nüfuslu bir kentteki hastaların başka yere gitmesini biz istemiyoruz. Şu anda bize gelen bilgilere göre, burada işte "Mersin 30-35 kilometre, onun için bazı hastalar Mersin'e gitsin." gibi bir yaklaşım var. Kentin talebi, mutlaka bu hastanede bu ameliyatların yapılabilmesidir.

Yine, Çamlıyayla ve Tekir Yaylalarımız var yaz nüfusu 100 bini aşan. Buralarda da yazın vatandaşlarımıza mutlaka takviye doktor gönderiliyor, bunun için teşekkür ediyoruz ama mutlaka diyaliz ünitesi istiyorlar çünkü bu ilçelerde yaşayan insanların çoğunluğu yaşlı, yaylaya gidenlerin; yazın da ciddi nüfusları var, 100 bin civarında nüfus var. Onun için buraya mutlaka diyaliz ünitesinin en azından yaz aylarında konmasını istiyoruz.

Mersin eski Devlet Hastanesi var, şehrin de merkezinde, yürüme mesafesinde birçok insanın. Şu anda atıl durumda, buranın da fizik tedavi hastanesi olarak yapılması Mersinli hemşehrilerimizin talebi. Fizik tedavi noktasında gerçekten hastanelerden randevu almakta sıkıntı yaşıyoruz. Burada mevcut bina var, burada yapılacak bir tadilatla burası fizik tedavi hastanesine dönüştürülebilir ve bölgenin de ciddi bir sorunu çözülmüş olur.

Tabii, e-nabız gerçekten vatandaşlarımız için güzel bir hizmet ve devlet için de tasarrufa katkısı oluyor. Yalnız, özel hastanelerde çekilen filmler ve tahlil sonuçları devlet hastanesine gidildiği zaman, devlet hastanesindeki tahlil sonuçları da özel hastanelere gidildiği zaman oranın sisteminde birbiriyle bağlantılı olarak görülemiyor. Tabii, bilemiyorum, bunun hukuki bir sıkıntısı var mı? Ama oradaki doktorların da o şahsın verilerini, özellikle tomografi gibi veya birçok tahlil sonuçlarını buradan görebilmelerinin önü açılmalıdır.

Bir de Sayın Bakanım, tabii, yoğun bakımlarla ilgili vatandaşlarımızdan çoğu zaman -işte kaza oluyor veya başka- bize talepler geliyor. İşte, bir ilçede kaza oluyor -Mersin Şehir Hastanesi, Mersin Üniversite Hastanesi uzman doktor olarak ya da Adana Başkent ve Balcalı Hastanelerimiz var- yoğun bakımlar dolu ama bizim bir beyin kanaması geçiren ya da ciddi bir ameliyat olması gereken, trafik kazası geçiren vatandaşa bunu anlatabilmemiz mümkün değil. Yani burada, yoğun bakımlarda mutlaka doluluk olacak ama bu doluluktaki sıraya göre bile olsa, en azından uzman doktor olan yere mutlaka bu hastanın sevkinin anında yapılabilmesi lazım. Dün gece beni bir hemşehrim arıyor, hasta beyin kanaması geçiriyor, işte şehir hastanesinde ona müdahale edecek olan doktor yok, üniversiteye gidecek, üniversitede yoğun bakımda yer yok. Bu defa vatandaşlarımız gerçekten zor durumda kalıyorlar. Bununla ilgili mutlaka kökten bir çözüm bulunmalı. Yani oranın yoğun bakımında yer yoksa, belki oraya en yakın yardımcı bir yoğun bakımda yer açılıp… Yoğun bakım hastasına "Yer yok." demeyi biz vatandaşa izah edemiyoruz özellikle kazalarda ve acil durumlarda. Bununla ilgili de mutlaka bir çalışma yapmanızı bekliyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Son cümlelerinizi alalım lütfen.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Ben bütçenizin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum; başarılar diliyorum.

En kısa zamanda da Tarsus Devlet Hastanesini, inşallah, hep beraber açmayı Cenab-ı Allah nasip etsin diyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlar, 2 üyemizin söz sebebi var; Sayın Cemal Öztürk ve Sayın Abdüllatif Şener. 2'sine de söz verip sonra yemek arası vereceğim.

Cemal Bey, süreniz dokuz dakikadır.

Buyurun.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Sayın Başkanım, değerli Bakanım ve Bakan Yardımcılarım, değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım, milletvekillerim; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, Sağlık Bakanlığımızın 2022 yılı bütçesini ve 2020 yılı kesin hesap kanunu teklifini görüşüyoruz, hayırlı uğurlu olmasını diliyorum. Kanuni Sultan Süleyman'ın meşhur sözünü hepimiz biliyoruz: "Halk içinde muteber bir nesne yok devlet gibi. Olmaya devlet cihanda, bir nefes sıhhat gibi." Sağlık her canlının sorunu, hepimiz bir gün hasta oluruz, oluyoruz, yakınlarımız oluyor ve o zaman sağlığın kıymetini yakinen anlıyoruz.

Sayın Bakanımız güzel bir sunum yaptı. Sunumun da özetle, Türkiye'deki sağlık hizmetlerini hepimizin dikkatlerine sundu; kendisine teşekkür ediyorum. Giresun'daki yatırımları için, özellikle 350 yataklı hastanemizin hizmete girmesi, o süreçte verilen hizmetler, Bakanlığımız ile üniversitemiz arasındaki koordinasyon için her türlü yardımı gösterdiler. Ne istediysek doktor, araç gereç, her konuda Bakanlığımız insanımızın hizmetine koştular. Elbette ihtiyaçlar sınırsız, kaynaklar sınırlı. Özellikle şehirleşmeyle beraber yeni yeni ihtiyaçlar ortaya çıkıyor ve şehir hastaneleri de bu ihtiyaçları karşılamak üzere, Türkiye'de büyük bir açığı kapattı. Sayın Bakan sunumunda aslında "Bazı konularda OECD'nin altında kaldığımızı." ifade etti. Ama her geçen gün, bir önceki döneme göre, sağlık hizmetlerinde açık ara güzel çalışmalara şahitlik ediyoruz. Tabii, bu konuda da Bakanımızın şahsının özel gayretini, pandemi sürecinde de gösterdiği cansiparane çalışmaları, her akşam ekranlarda o güzel simasını görüyoruz ama müjdeli haberler bekliyoruz. İşte, bugün de bize, yerli Türkovac aşısıyla ilgili müjdeli haberi verdi. Gerçi muhalefetten yine tenkitler geliyor. Murat Bey sağ olsun, bazı şeyleri, mesela Hacettepe Üniversitesi'yle ilgili konuyu düzeltti ama şuna inanıyoruz: Türkiye bu alanda da dünyayla yarışır hâle gelecek. İnşallah, onu bekliyoruz. Tabii, muhalefetin görevi her zaman eleştiride bulunmak. Yapıcı eleştiri doğaldır ve bunu muhalefetin yapması demokrasinin bir gereğidir. Yapıcı eleştiriler de sadece Sağlık Bakanlığında değil bütün alanlarda yürütmeye yol göstermelidir, yürütme de bu eleştirileri dikkate alıp ona göre de politikalarını belirler. Şair diyor ki: "Anlamak masraflı iştir/ Emek, gayret, samimiyet ister/Yanlış anlamaksa kolaydır-Biraz kötü niyet, biraz da cehalet yeter."

Şimdi ben konuyu başka bir alana getireceğim, Bakanlıktan öteye. Geçen hafta cuma günü, bir Komisyon üyesi ve eski bir bürokrat arkadaşımız burada bir açıklama yaptı ekonomiyle ilgili; aynen okuyorum, dedi ki: "Ben sizleri bu gece saat on ikiden sonra teyakkuza davet ediyorum. Resmî Gazete'yi takip etmenizi tavsiye ediyorum. Bu gece bir şey olabilir, olduğu zaman da Türk Lirasının üzerine nasıl daha fazla bir sıkıntının geleceğini görürsünüz. On ikiden sonra Resmî Gazete'yi takip edin diyorum." Sayın Durmuş Yılmaz. Sayın Durmuş Yılmaz, AK PARTİ döneminde Merkez Bankası Başkanlığı yapmış, çok deneyimli, tecrübeli, iyi niyetine inandığımız bir bürokrat idi. Tabii, siyasete girdi, siyasette de iki dönemdir -bildiğim kadarıyla- milletvekili ama bu açıklama bir dayanağı, bir bilgisi, belgesi olmadan yapıldığı için, o gece Türkiye, Resmî Gazete'yi takip etmek üzere bilgisayarın, internetin başına geçti ve sistem kilitlendi. Ben de merak ettim çünkü burada yaptığı açıklamayı ben de dinledim ama bir şey olmadı. Aradan bir hafta geçti Sayın Durmuş Yılmaz. Dolayısıyla sizin bu açıklamanız -tırnak içinde söylüyorum- sizin bulunduğunuz konuma yakışmayan, sorumluluğu gerektiren bu açıklama -tırnak içinde- sorumsuzca yapılmış bir açıklama piyasalarda epey çalkantılara neden oldu. Dolayısıyla, ben, bir defa daha açıklamalar yapılırken milletvekilli arkadaşlarımızdan sorumluluk duygusuyla hareket etmelerini beklediğimi ifade etmek istiyorum. Bu açıklama sonrasında tabii ki Türkiye'de bir haftadır -onun da etkisiyle belki- ekonomi alanında, bilhassa para piyasalarında ciddi çalkantılar var. İnşallah bu çalkantılar daha fazla tahribata yol açmadan sular durulur. Bu nedenle konuya da açıklık getirmek istedim. Sayın Durmuş Yılmaz bu konuda tabii ki daha sonra düzeltme yaptı ama "Badel harabül Basra." diye bir deyim vardır, Basra harap olduktan sonra oldu bu.

Ben Sağlık Bakanlığı bütçemizin bereketli, uğurlu olmasını diliyorum. Bakanım, size ve ekibinize yaptığınız çalışmalar dolayısıyla teşekkür ediyorum ve bundan sonraki çalışmalarınızda da başarılar diliyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Yılmaz, söz hakkınız var on dakika, şimdi mi kullanmak istersiniz yoksa sadece bu…

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Buna cevap vereceğim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Kısaca olursa sevinirim. İsmen adınız geçtiği için…

Buyurun.

II.- AÇIKLAMALAR (Devam)

3.- Ankara Milletvekili Durmuş Yılmaz'ın, Giresun Milletvekili Cemal Öztürk'ün Sağlık Bakanlığı bütçesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki kendisiyle ilgili ifadelerine ilişkin açıklaması

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Efendim, Cemal Bey'in çizdiği genel çerçevede sorumluluk sahiplerinin sorumluluklarını sorumlu bir şekilde kullanmaları gerektiğine katılıyorum ve bu doğrudur. Dolayısıyla benim yaptığım şey, ortada bir belirsizlik var ve bu belirsizlik ülkenin parası üzerinde olumsuz etki yapıyor, yönetsel bir olumsuzluk, bunun bir an önce ortadan kaldırılmasıyla ilgiliydi. Ve eminim, o gün eğer ben… Tahminim odur, dediğim gibi, herhangi bir duyumum yok, herhangi bir şeyim yok; sadece, Merkez Bankasıyla ilgili yapılan operasyonlardan hareketle, o gece bir operasyon yapılacaktı ama dediğim gibi, bu söylediğim söz bu operasyonun yapılmasını engelledi ama hâlâ ortadan kaldırmadı. Dolayısıyla burada yapılması gereken şey, bu yönetsel belirsizliğin ortadan kaldırılması.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) - Ne operasyonu bu?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Efendim, Merkez Bankası yönetimi -gece saat on ikiden sonra- başkan yardımcıları vesaireleri görevden alındı. Bu tür operasyonlar da gece bu saatten sonra yapılıyor. Henüz Hazine ve Maliye Bakanı ile Sayın Cumhurbaşkanı arasındaki görüş farklılığı da tamamen ortadan kalkmış değil dolayısıyla bunu önümüzdeki günlerde tekrar göreceğiz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Yılmaz, yeterince süre kullandınız, ayrıca süreniz var, orada da konuşursunuz.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – İnşallah bu yapılacak olan operasyon burada kalır dolayısıyla benim temennim de odur. Bu Türk lirasına bir de istikrar kazandırır ama bu henüz ortadan kalkmış değil. Bunu siz kendi partiniz içinde benden gayet iyi biliyorsunuz.

IV.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A)KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ve 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282) ile Sayıştay tezkereleri (Devam)

a)Sağlık Bakanlığı (Devam)

b)Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü (Devam)

c)Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu (Devam)

ç)Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı (Devam)

d)Uluslararası Sağlık Hizmetleri Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü (Devam)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Abdüllatif Şener, buyurun lütfen.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Ben "Bilgiye ve belgeye dayanarak konuşuyorum." demedim.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) - Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Biraz önce Cemal Bey Muhibbi'den bir beyit okudular, sağlığın ne kadar önemli olduğunu vurgulayan. Gerçekten, Muhibbi haklıdır –biliyorsunuz, Kanunî Sultan Süleyman'ın mahlasıdır- çünkü sağlık hayattaki en önemli konudur, hatta trajedi, sanata, tiyatroya, müziğe, edebiyata hayat veren, ölüm ile sağlık, hayat ve memat arasındaki mücadelenin bir ürünüdür ve insanlık tarihi boyunca insanların asıl mücadelesi birbiriyle ve doğayla olmaktan öte mikroplarla ve hastalıklarla geçmiştir. İnsanlık tarihinin en büyük savaşları hep mikroplar ve insanlar arasında dönmüş dolaşmıştır. Bir taraftan insanlar mikroplara ve hastalıklara karşı kendilerini daha da savunacak ilaçlar geliştirirken, mikroplar da aynı şekilde bu ilaçlara karşı kendilerini savunacak mekanizmalar geliştirmişlerdir ve bu mücadele her alanda ve özellikle ekonomi alanında da bazı ülkeler için dönem dönem avantajlar ortaya çıkarmış, bazı ülkelerse yok olmuş gitmişlerdir.

Örneğin, 13'üncü yüzyıldaki veba salgınlarının ve bu veba salgınlarında kilisenin akıl, mantık dışı açıklamalarının Avrupa'da Rönesans'a yol açtığı ifade edilir. Veya Amerika Kıtası'nı keşfeden Pizarro'nin 168 kişiyle 80 bin kişilik İnka ordusunu yenmesi, İnka İmparatorluğu'nu dağıtması sadece çelikle ilgili değildir; beyazların Amerika kıtasına taşımış olduğu, başta çiçek olmak üzere mikroplarla bağlantılıdır. Veya 17'nci yüzyılda dünya kapitalist sisteminin tepesinde, piramidin tepesinde Hollanda vardı, İngiltere atağa geçmiştir ama İngiltere'nin bu büyük atağında da yine hastalıkların rolü vardır çünkü o dönemde artık denizciler şarap fıçılarını yüklemiyordu gemilere, damıtılmış içkileri yüklüyorlardı ve damıtılmış içkilerde C vitamini olmadığı için Fransa, Hollanda denizcileri iskorbüt hastalığına yakalanırken İngiliz denizcileri brediyi limon sıkarak içtikleri için iskorbüt hastalığına yakalanmamışlardır ve Atlas Okyanusu'ndaki deniz hâkimiyetini ve neticede de Sanayi Devrimi'ni gerçekleştirmişlerdir. Dolayısıyla, bu serüven uzar gider. Birinci Dünya Savaşı'nda da bildiğiniz gibi ölen insan sayısından kat kat fazla insan bu savaş sırasındaki ve sonrasındaki hastalıklardan ölmüştür.

Şimdi, bu pandemi vesilesiyle de bazı ülkeler avantajlar elde ederken bazıları da bu avantajlardan yararlanamaz, dezavantajlı duruma düşer vaziyete düşmüşlerdir. Onun için, her krizin bir avantaj olduğunu bilmek lazım ve krizi avantaja çevirmek, geleceği okumakla bağlantılıdır, ilişkilidir ama bunu kurgularken doğru kurgulamak lazım, yanlış kurgular ilave maliyetler getirebilir. Örneğin, Sayın Bakan sunuşu sırasında söylemedi, öyle bir düşüncesi belki de muhtemelen olmadığı için söylemedi ama Sayın Hükûmet cenahlarından bazen açıklamalar duyuyoruz Avrupa'nın Covid hastalarının Türkiye'ye getirilip Türkiye'de tedavi edilebileceğiyle bağlantılı olarak. Yani, bu tavsiye edilecek bir şey değil gibi geliyor bana çünkü böyle bir yola başvurulduğu takdirde Covid'in bütün varyantlarını Türkiye'ye taşıma gibi bir maliyetle karşı karşıya kalabiliriz. Onun için muhtemelen, Sayın Bakan böyle bir şeye değinmemiş olabilir.

Özellikle aşı meselesi… Gerçekten, aşıyı ilk piyasaya süren ülkeler bu işten büyük avantaj sağlamışlardır ve Türkiye'nin de Turkovac aşısını piyasaya sürmeye yakın olduğunu duymuş olmak sevindirici bir hadisedir. Ama burada şunu belirtmek isterim: Konuşmanızın son taraflarında "İlaçta ve tıbbi cihazlarda ithalatın ihracatı karşılama oranı yüzde 30'dan yüzde 50'ye çıkmış bulunuyor." dediniz, buyurdunuz. Burada şunu hesap etmek gerek: Yerli üretimin ne kadarı, yerli üretimle ortaya çıkan değerin ne kadarı Türkiye'de üretilendir yani katma değer içermektedir, buna bakmak lazım. Normalde ilaçlara bakıyoruz, ilaçların ithal edilenlerinin de miktarının değer olarak yüzde 60'a dayandığını görüyoruz ama yerli üretimde yüzde 75 ithal girdi kullanıldığı ifade ediliyor -tabii, resmi açıklamaları görmediğimiz zaman bazı çevrelerin yaptığı açıklamalara da her zaman ihtiyatla bakıyoruz- dolayısıyla, yüzde 75 eğer yerli üretimde ithal girdi kullanılıyorsa bunun ne kadarının yerli

olduğunu söyleyeceğiz? Turkovac'ın üretiminde de bunun maliyeti, girdiler vesaireyle birlikte ne kadarı yerli olacak, ne kadarı ithal olacak? Bu son derece önemli. Hem iç piyasada kullanımı hem ihraç edilebilecekse dış piyasada kullanımı ifade eden toplam üretimin ne kadarının yerli olacağı son derece de önemlidir diye bakıyorum.

Diğer taraftan, bir nokta dikkatimi çekti Sayın Bakan. Önümüzdeki yıl içerisinde ülkemize 55 tane hastane kazandırılacağı ifade edildi. Şimdiye kadar 13 tane şehir hastanesi var. Yani bütçeden yapılan hastaneler daha hızlı gidiyor anladığım kadarıyla. Bu şehir hastaneleri de sürekli tartışılıyor yani yapılış biçimi itibarıyla, finansmanının nasıl karşılandığı itibarıyla, yapılan sözleşmelerin niteliği itibarıyla. Ben bunun ayrıntısına girmeyeyim, bu tartışmaların ama hizmet alımı ve kira olarak bu 13 şehir hastanesine son beş yıllık periyotta ne kadar para ödendi? Önümüzdeki yıl için bütçede ödenecek para miktarı ne kadardır? Bunu lütfeder söylerseniz, açıklayabilirseniz biz de KÖİ modeliyle yapılan hastaneler hakkında daha doğru, daha gerçekçi değerlendirme yapma imkânına kavuşuruz diye bakıyorum.

Bu arada yüksekokul mezunu diyaliz teknikerinden bir talep aldım, o talebe istinaden size de ifade etmek istiyorum. Bu bölümden mezun olanların -yüksekokul mezunlarının- iş bulmakta büyük sorunları ve sıkıntıları olduğu ifade ediliyor. Bu sıkıntının önemli kaynaklarından biri de bu iş için sertifikasız sağlık personelinin çalıştırılıyor olması; buna neden oluyor. Onun için, yönetmelikte geçen "5 makineye 1 diyaliz teknikeri" ifadesinin "3 makineye 1 diyaliz teknikeri" şeklinde değiştirilmesinin kısmen sorunlarını çözeceği ama bu diyaliz teknikerlerinin yaptığı işe sertifikası olmayan başka elemanlarının görevlendirilmemesi hâlinde sorunlarının daha da çözümlü hâle geleceği ifade ediliyor. Bu talebi ben size iletmiş olayım.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Değiştirdik onu. Eskiler için devam ediyordu ama bundan sonrakiler için sertifika olmadan olmuyor.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Evet, değiştirildiği söyleniyor fakat "5 makineye 1 diyaliz teknikeri" deyince yönetmelik…

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Şener, son cümlelerinizi alalım.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – …o boşluğu diğer sertifikasızlarla hâlen, fiilen dolduruyorlarmış, bunu önlemek için "3 makineyi 1 diyaliz teknikeri" denirse biraz rahatlayacaklarını ifade ediyorlar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Süreniz dolmuştur Sayın Şener.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Teşekkür ediyorum, sağ ol.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Şimdi bir yemek arası veriyoruz.

14.15'te kaldığımız yerden devam etmek üzere, birleşime ara veriyorum.

Kapanma Saati: 13.34

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.27

BAŞKAN: Cevdet YILMAZ (Bingöl)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, 23'üncü Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

Kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Milliyetçi Hareket Partisinden Sayın Muhittin Taşdoğan'a söz vereceğim. Ardından Cumhuriyet Halk Partisinden Sayın Bayram Yılmazkaya'ya; daha sonra buradaysa HDP'den Sayın Semra Güzel'e veya daha sonra sizden alalım. Sayın Destici burada, o zaman 3'üncü sırada Sayın Destici'ye söz vermiş olayım.

Buyurun Sayın Muhittin Taşdoğan.

Süreniz beş dakikadır.

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; ülkemizde Cumhurbaşkanımızın geçtiğimiz günlerde müjdesini verdiği 40 bin sağlık personeli alımıyla birlikte başta seçim bölgem Gaziantep olmak üzere birçok ilimizde sağlık personeli ihtiyacı azalmış olacaktır. Yüzlerce sağlık çalışanını Covid-19'a kurban verdik, öncelikle onlara Allah'tan rahmet diliyorum. Sağlık personeli atama müjdesi bizleri ve atama bekleyen sağlık personellerini mutlu etmiştir. Sağlık çalışanlarımızın yanı sıra başta memleketim Gaziantep olmak üzere birçok ilimizde hekim ihtiyacının karşılanması da önem arz etmektedir. Mevcut sayısal yetersizlik, Covid'e bağlı hekim vefatları, yurt dışı hekim göçü, erken emeklilik, kamudan kaçış, branş hekimlerinin iş yeri hekimliğine geçişi ve hekimlik mesleğinin terk edilmesi sebeplerinden dolayı birçok hekim açığı mevcuttur. Geçmişten gelen sağlık çalışanı eksiklikleriyle birlikte yeni ortaya çıkan sorunlar da olumsuzluğun artmasına neden olmaktadır. Özellikle ana branşlar başta olmak üzere İslâhiye ve Nurdağı ilçemizden başlayarak Gaziantep ve birçok ilimizde hekim ihtiyaçlarının karşılanması adına gerekli çalışmaların yapılması büyük önem arz etmektedir.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; ülkemizde kanser hastalarına verilen hizmet kalitesinin en üst düzeye çıkarılması, tıbbi onkoloji servisi ve kemoterapi ünitelerinin ihtiyaca göre şekillendirilmesi ve kanser tedavisinde multidisipliner yaklaşımların yerleştirilmesi adına önemli adımlar atılmıştır. Avrupa standartlarına ulaşmak üzere atılan bu adımları görmekte ve takdir etmekteyiz. Bu adımlara ek olarak tıbbi onkoloji uzmanlarının 4924 sayılı Kanun'a tabi sözleşmeli uzman tabibi olarak çalışmalarına imkân sağlanması üniversite hastanelerine ve özel hastanelere geçişleri azaltacak, yurt dışında çalışma arayışlarını sonlandıracak, kanser tedavisinde ihtiyaç duyulan hizmet kalitesini daha da üst seviyelere çıkaracaktır.

Ayrıca, hastanelerimizdeki yoğun Covid mesailerini ve diğer sağlık çalışanlarını da yakından takip etmekteyiz ve sağlık çalışanlarımızın her zaman destekçisiyiz. Fakat son zamanlarda bu yoğunlukların vermiş olduğu etkiyle Alo 182 ve MHRS sistemi üzerinden randevu almak isteyen hastalar sorunlarla karşılaşmaktadır, randevular uzamaktadır. Ayrıca randevu alıp hastaneye giden bir hasta daha sonra aynı hastanede başka bir branştaki hekime yönlendirildiğinde tekrardan randevuyu alması gerektiği

ifade ediliyor ve sorun başa dönüyor. Hastalar tekrar randevu oluşturmak için Alo 182 ve MHRS sisteminden randevu almak zorunda kalıyorlar. Sağlık Bakanlığının ilgili çalışmalarda bulunması ve sorunu çözüme kavuşturması mağdur olan hastalarımız açısından büyük önem arz etmektedir.

Covid-19 sürecinde reanimasyon yani yoğun bakım uzmanlarına çok büyük görevler düşmüş ve çok şükür başarıyla görevlerini ifa etmişlerdir. İhtiyaç olan her yerde anestezi ve reanimasyon uzmanları gece gündüz çalışarak bu vazifeyi yerine getirmişlerdir. Yoğun bakım bilim dalı olması ve eğitimlerinde de Avrupa ülkeleri standartlarına ulaşılması gerekmektedir.

Sayın Başkan, Sayın Bakanım; sözlerime Gaziantep'te devam eden projeler ve sağlık çalışmaları konusunda birkaç hususla son vermek istiyorum. Öncelikle, Oğuzeli ilçemizde yapılması planlanan ve yatırım programına alınan 50 yataklı hastane için teşekkür ederim, bir an önce temelinin atılmasını bekliyoruz inşallah. Şehir merkezimizde bulunan çocuk hastanesinin yanında yapılan ve temel atma işlemi gerçekleşen 400 yataklı ek bina için ödenek talebi il müdürlüğünce yapılmıştır. Bu projenin sağlıklı devam edebilmesi ve gününde vatandaşlarımızın hizmetine açılabilmesi için talep edilen ödeneğin hızlandırılması ve sonraki ödeneklerin düzenli olarak gönderilmesi de önem arz etmektedir. Şehitkamil ilçesi Beykent'te yapılacak olan 400 yataklı hastanenin planlamaya alındığı haberini öğrendik ve bu, bölgemizin ihtiyacıydı; inşallah bir an önce temeli atılır. 25 Aralık Devlet Hastanesinin yenilenmesi çalışmalarına ve ek bina inşaatına başlanmıştır; destekleriniz için teşekkür ederim. Nurdağı'nda da en az 50 yataklı bir hastane ihtiyacı oluşmuştur, Nurdağlı hemşehrilerim de bunu beklemektedir.

Birinci basamak sağlık hizmeti sunan, bireysel ve ailesel sağlık şartlarının düzenli takibinin yapıldığı, sağlık problemlerinde detaylı tetkik gerektirmeyen aile hekimliği hizmeti verilen kuruluş olan aile sağlığı merkezlerinin gazi şehrimizdeki sayısı 172'dir. Bu sayının arttırılması ve mevcut ASM'lerin çeşitli bakım ve onarımlarının yapılması vatandaşlarımız için önemli bir hizmet olacaktır. Yapımı tamamlandığında Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin en büyük hastanesi özelliğini taşıyacak olan, Ankara ve İstanbul'un ardından Türkiye'nin 3'üncü büyük şehir hastanesi olma özelliğini taşıyan 1.875 yataklı Gaziantep Şehir Hastanesinin tamamlanması için atılan adımlara teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Süreniz dolmuştur, son bir cümle rica ediyorum.

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Tamamlıyorum Sayın Başkanım.

Tamamlanma süresi ve şu anki durumlarıyla ilgili bilgiyi Gaziantep kamuoyu merak ediyor.

Bu vesileyle, Gaziantep'e yapmış olduğunuz yatırımlar ve projelerden dolayı başta Sağlık Bakanımız Fahrettin Koca olmak üzere tüm ekibine ayrı ayrı teşekkür eder, bütçenin hayırlara vesile olmasını dilerim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

CHP Grubundan Sayın Bayram Yılmazkaya, buyurun lütfen.

Süreniz beş dakikadır.

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Sayın Bakanım, Sayın Bakan Yardımcılarım, sayın bürokratlar; hepiniz hoş geldiniz.

Hemen hemen her komisyonda -belki tekrar oluyor ama- tabii, bazı şeyleri söylemek zorundayız. Öncelikle, Sayın Bakanım, bence Bakanlığı vahşi kapitalizm dengesini koruyan bir şirket yöneticisi şeklinde değil de sizi tanıyan arkadaşların bize anlattığı şekilde, bir çocuk doktoru, deontolojiyi benimseyen bir hekim olarak yönetseniz inanın bu sorunların hepsi başlangıçta sizin o noktanızda bitecektir diye düşünüyorum; bunu söylemek istiyorum. Bugünkü sunumunuzda bile "Sağlık çalışanlarımızın çalışma şartlarını iyileştirmek için elimizden geleni yapıyoruz. Çalışanlarımızın çıplak

maaşının emeklerinin karşılığı olmadığının bilincindeyiz. Doktorların sabit ek ödemelerini artırmak ve bütün sabit ek ödemelerinin genel bütçeden yapılmasını sağlamak istiyoruz. Bu konuda sayın milletvekillerimizin desteğine ihtiyacımız var." dediniz. Vallahi, elinizi ne tutuyor? İnanın biz desteğe hazırız, yeter ki siz bu yolu açın. Elinizi tutan bir şey olmasın diye beklenti içindeyiz, onu bir kere söyleyeyim.

Sayın Bakanım, sayın bürokratlarım; burada bazı sıkıntıları anlatmak istiyorum. Özellikle bu, aile sağlık merkezlerindeki aile hekimlerimizin sıkıntıları çok fazla. Biliyorsunuz, Temmuz 2021'de yürürlüğe giren bir sözleşmeyle kronik hastalara da bakma talimatı verildi ve yerine getirmeyen aile hekimlerinin maaşlarından yüzde 10'luk bir kesinti yapılması gündeme getirilmişti. Hastanelerde randevu bulamayan, muayene edilemeyen, sadece test verebilen, beklediği sağlık hizmetini alamayan hastalara aile hekimleri bakmıştır. Hastaların büyük çoğunluğu evlerine yakın olması nedeniyle aile sağlığı merkezlerinde Covid aşılarını yaptırmıştır. Pandemi nedeniyle yapılamayan okul aşıları birincil sağlık merkezlerinde yapılmıştır. Bu süreçte tüm bu iş yükünün altında ezilen birinci basamak hekimler ve sağlık çalışanları bu pandemi darboğazında randevu sisteminin işlemediği aile sağlığı merkezlerinde hangi zaman aralığında bir uzmanlık alanı olan kronik hastalara bakacak, doğrusu ben bir kalp cerrahı olarak merak ediyorum. Yani mesela, bir kalp ameliyatı geçirmiş olan kronik bir hastaya bir pratisyen doktor arkadaş sağlık ocağında nasıl bakacak veya bir başka kronik hastaya uzmanlık gerektiren bir dalda nasıl bakacak, inanın, bilmiyorum. Hatta bu konuda tepki gösterdikleri için de bir sürü eleştiri ve kendilerine suç duyurusu şeklinde işlemler yapılmış diye duyduk.

Üstelik, bu aile sağlığı merkezlerinde sağlıkçılara karşı darp ve silahlı saldırı haberleri her geçen artmaktadır. Hastanelerde güvenlik görevlileri bulunmasına rağmen yaşanan şiddet haberleri medyada sıkça yer almaktadır. Birincil basamak sağlık hizmetlerinin bulunduğu aile sağlığı merkezlerinde hekimlere ve sağlık çalışanlarına ulaşmak hastanelere kıyasla çok daha kolay olmasına rağmen hiçbir güvenlik görevlisi ya da herhangi bir önlem bulunmamaktadır. Hasta sağlığına ve devlet bütçesine getirdiği zararları önlemek adına, gereksiz ilaç yazdırma ya da özel hastane tahlillerini devlet kurumlarında yaptırma taleplerine hekimler karşı koyduğunda yine sözlü ve fiziksel şiddet söz konusu olmaktadır. "Can güvenliğimizden korktuğumuz bir çalışma ortamında, gereksiz ilaç kullanımının, keyfî istirahat raporu ya da kan tahlil taleplerinin önüne geçebilmemiz şüphesiz mümkün değildir." diye aile hekimlerimiz feryat ediyor. Can güvenliklerinin tehlikede olduğunu söylüyorlar Sayın Bakanım. Zaten doktorlara ve sağlık çalışanlarına karşı yapılan bu şiddet olayının bence en basit, ilk basamağı; Sayın Cumhurbaşkanımız -nasıl başka kişilere söylediyse- "Sağlık çalışanlarına da dokunanlar karşısında beni bulur." gibi bütün kamuoyuna bir duyuru yapsa, inanın, kolluk kuvvetlerimiz de bundan sonra sağlık çalışanlarına yapılacak ufacık bir hakarette gereken en sert tepkiyi verecektir diye düşünüyorum.

Konuşacak çok şey var Sayın Bakanım, vaktim azalıyor. Şimdi, bu, genç doktorlarımız Almanya'ya, yurt dışına gitmeye çalışıyor. Dil kurslarında şu anda doktorların sayısı artmış. Şu anda bir uzman hekimin, devletteki, kamudaki bir uzman hekimin performansla eline en iyi 20-25 bin lira para geçiyor; şu anda 1.500 euroya yakın, Avrupa'daki asgari ücretin altında bir gelir elde ediyor. Üniversitelerdeki öğretim görevlileri bırakmaya çalışıyor, kaçmaya çalışıyor Sayın Bakanım. Bakın, bu öğretim görevlilerinin bir kısmının muayenehanesi var. Bu yeni düzenlemeyle şu anda bazıları muayenehane açabiliyor, bazıları açamıyor, mahkemelik olmuşlar; bunları da bir düzene sokun. Ya bu adamların tamamının muayenehanesini kapatın Sayın Bakanım ve özlük haklarını, maddi zeminlerini güçlendirin ya da bırakın fazla enerji sağlasınlar, geçinmeye çalışınlar. Çünkü şu anda bir uzman hekimin eline Türk parasıyla 20-25 bin lira geçiyor veya hadi 30 bin lira diyelim, euro karşılığı 1.500 euroluk bir gelir yani bir doktora yakışmıyor Sayın Bakanım. Yani bu sıkıntıları bizden çok siz öncelikle edinin lütfen bir hekim olarak.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Son cümlelerinizi alalım Bayram Bey.

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Bitiriyorum.

Hastanelerdeki SUT uygulaması, Sayın Bakanım, bitmiş durumda. Bakın, ödenen miktarlar şu anda son dolar ve döviz kurunda… Ki bütün girdiler ithaldir. Şu anda neredeyse bin dolara kalp ameliyatı yapılıyor hastanelerde, bin dolara. Yani bu rakamlar çok komik Sayın Bakanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Süreniz tamamlanmıştır, teşekkür ediyorum Bayram Bey.

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Peki.

Yine de bütçeniz hayırlı olsun efendim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sağ olun.

Şimdi bir sıralama okuyacağım, ona göre gideceğim: Sayın Mustafa Destici'ye söz vereceğim, sonra CHP'den Sayın Gamze Akkuş İlgezdi'ye, daha sonra İYİ Parti'den Sayın Aytun Çıray'a, sonra yine CHP'den Burhanettin Bulut Bey'e, daha sonra AK PARTİ'den Semiha Ekinci Hanım'a söz vereceğim.

Sayın Destici, süreniz beş dakikadır.

Buyurun lütfen.

MUSTAFA DESTİCİ (Ankara) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, kıymetli Bakanım, Bakan Yardımcılarımız, Sağlık Bakanlığımızın değerli yöneticileri, bürokratları, kıymetli milletvekillerimiz, Komisyon üyeleri; öncelikle sizleri saygıyla ve muhabbetle selamlıyorum.

Sağlık Bakanlığımızın bütçesinin hayırlı olmasını Yüce Rabb'imden niyaz ediyorum.

Tabii, öncelikle, pandemi süreci, Covid-19 hepimizin birinci gündem maddesi. Ben de bu vesileyle Covid'den hayatını kaybeden bütün vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum. Şu anda hastanelerimizde tedavi gören vatandaşlarımıza da acil şifalar niyaz ediyorum.

Tabii, Covid-19 dünyada yaşanan bir salgın; haklarını teslim etmek gerekir, Sayın Bakanımızdan Sağlık Bakanlığımızın tüm bürokratlarına ve özellikle sağlık çalışanlarımıza kadar hepsinin özveriyle çalıştıklarına şahitlik ettik. Hayatlarını kaybedenler oldu, özellikle sağlık çalışanlarımızdan hayatlarını kaybedenlere hassaten bir kere daha Allah'tan rahmet diliyorum, Allah onlardan razı olsun diyorum.

Tabii, bu arada vilayet gezilerimiz oluyor, il gezilerimiz oluyor, ilçe gezilerimiz oluyor; Ankara'da bulunduğumuz süre içerisinde yaşadıklarımız oluyor, kendi yaşadıklarımız oluyor; çevremizden, vatandaşlarımızdan bize ulaşanlar oluyor; şunu çok rahatlıkla ve açık yüreklilikle ifade edeyim ki: Bu süreçte Türkiye'nin dört bir tarafını hem ziyaret ettiğimizde gördüğümüz hem bizi aradıklarında söyledikleri; Bakanımızdan Bakan Yardımcılarımıza, bütün sağlık il müdürlerimize, başhekimlerimize, doktorlarımıza, hemşirelerimize kadar hem aradığımızdaki olağanüstü hassasiyetleri, ilgileri, hastalarımızın memnuniyeti hem de hastaneye düşenleri ziyaret ettiğimizde oradaki ilgi, alaka, tedaviye kadar gerçekten ziyadesiyle memnun etti; bu süreçte âdeta yüzümüzü güldüren ve içimizi rahatlatan, ferahlatan durumlardan oldu. Sadece ülkemizin belli bölgelerinde değil; bu ziyaretlerimizde, Şırnak'a özellikle de Cizre'ye gittiğimde orada muhtarlarımızla yaptığımız toplantıda, onlarla da istişare ettiğimizde aynı duygularını -bütün vatandaşlarımız ülkemizin pek çok tarafında- dile getirdiler. Tabii, bu arada talepleri olmadı mı? Eksiklikleri dile getirmediler mi? Onları da dile getirdiler. Ama röntgen cihazından doktor ihtiyacına ya da hemşireye kadar hangi ihtiyaçları dile getirildiyse, bu anlamda, gerçekten bu talepler haklı ise yine, bunlar iletildiğinde bunların da süratli bir şekilde yerine getirildiğini gördük; bunlar için de ayrıca teşekkür ediyorum.

Tabii, bir aşı süreci var Covid-19'da. Tabii ki herkes kendini muhafaza etmeli fakat devletin, Sağlık Bakanlığının birinci sorumluluğu, tedavi hizmetleri ve tabii ki bunun yanında aşı. Bu konuda aşı tedarikinde de yine Bakanlığımızın, diğer devletlerle kıyaslandığında, üstün bir gayretle aşılamada… Hem başlangıç noktası itibarıyla hem daha sonraki süreçte hem de bugün Türkiye'de bir aşı ihtiyacının olmaması, hatta aşı olmak istemeyenlerin dahi zorla, zorla dediğim, hani teşvik edilerek aşı yapılması… Mesela, burada yine rastladığım bir şey söyleyeyim: Şırnak girişinde Ankara'da dahi karşılaşmadığımız imkânlar var. Giriyoruz ve oradaki kontrol noktasında aynı zamanda istediğiniz anda aşı da yapılıyorsunuz. Aynı şekilde, Siirt'e gittiğimizde -esnaf gezerken- orada yine çadır kurulmuş, aşı isteyen aşısını olabiliyor. Bu hizmetleri yerinde gördük, bundan da büyük memnuniyet duyduk, bunu da ifade edeyim.

Tabii, beklentimiz yerli aşıydı. İnşallah, bugün Sayın Bakanımız bu müjdeyi de verdi; ben de yerli aşı bekleyenlerden biriyim. Daha önce aşılarımı oldum ama bu aşımı yerli aşı olmak istiyorum. Onun için, bugün bu müjdeyi aldık; inşallah, en kısa zamanda, başladığında ben de gelip yerli aşımı olmak istiyorum.

Ben bu duygu ve düşüncelerle Sağlık Bakanlığı bütçemizin -daha doğrusu Sağlık Bakanlığına ne kadar bütçe ayırırsak onu hak etmişlerdir diye düşünüyorum ve inşallah ben bu hizmetlerin ziyadesiyle artarak devam edeceğine inanıyorum- tekrar hayırlı olmasını Yüce Rabb'imden niyaz ediyor, bütün sağlık çalışanlarımıza ve yetkililerimize bir kere daha şahsım ve Büyük Birlik Partisi camiası adına şükranlarımı sunuyorum. Başarılarının ve hizmetlerinin devamını diliyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum Sayın Destici.

Şimdi Cumhuriyet Halk Partisi Grubundan Sayın Gamze Akkuş İlgezdi Hanımefendi'ye söz veriyorum.

Buyurun lütfen.

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (İstanbul) – Sayın Başkan, kıymetli vekiller, Sayın Bakan; Sağlık Bakanlığının 2022 bütçesiyle ilgili görüşlerimi ifade etmek istiyorum.

Bakanlık bütçesinde yaklaşık yüzde 50'lik bir artış görüyoruz ancak buna sevinemiyoruz. Neden mi? Bu artış sadece kâğıt üzerinde kaldı. 116 milyar liralık yani 12 milyar dolarlık Bakanlık bütçesinin kur artışından dolayı 9 milyar dolara gerilediğini görüyoruz, böylece Bakanlık bütçesinde bir ayda yüzde 25 erime söz konusu. Aslında baştan da açık verildi ve hükmünü yitirdi bu süreç. Bugün döviz kuru halk sağlığını yutan kara deliğe döndü. Bu bütçeyi geri çekip güncellemeyi düşünüyor musunuz?

Bunun dışında, Sayın Bakan görünen köy kılavuz istemiyor; aslan payı yine şehir hastanelerinin kirasına ayrılmış. Üzülerek söylemeliyim ki şehir hastanelerinin mevcut giderleri dolardan daha hızlı artıyor. 2020'de bu hastanelere 8 milyar liralık yapılan ödeme 2022'de 3 kat artmış, 21 milyar lira ödenecek yani saatte 2,5 milyon lira şehir hastanelerine harcanacak. Oysa bugün sayıları binleri geçen SMA hastası çocuklarımız ve daha nicelerinin tabloları ortadayken önceliğiniz beton değil, insan olmalıydı diye düşünüyorum ancak bugün hastane işleten müteahhitlerle, daha çok -milyarların aktarıldığını- yol yürüdüğünü görüyoruz; işte itirazımız ve isyanımız tam da buna.

Diyeceksiniz ki: Hastane demek, şifa demek. Haklısınız ama bu bütçede şifa olacak bir tablo da görmüyoruz. Neden mi? Koruyucu sağlık programına ayrılan bütçe ortada, yetersiz. Bu yıl için de yaklaşık 39 milyar lira verilmiş, 10 milyar lira burada personel ve SGK gideri olarak çıkarılırsa koruyucu sağlık için kişi başına aylık 28 lira düşüyor. Allah aşkına, bir grip aşısı 117 lirayken bu parayla halk sağlığını korumak sizce mümkün mü Sayın Bakanım? Kaldı ki büyük bir ilaç krizi de kapıda gene. Bakın, Diyarbakır'dan bir anne aradı, ensefalit hastası olan, nöbet geçiren çocuğu için "Clobium 10"

ilacını bulamadığını sesi titreyerek aktardı bana. Sayın Bakanım, ilacın temini ve tedavinin Ankara'da devamı için talimatınızın yeterli olduğunu düşünüyorum. Böylece Muhammet Emir evladımıza umut olurken Necla annenin de yüzünü güldürmüş olacağız.

Gelelim koruyucu sağlığın yapı taşı olan aile hekimlerine. Burada, etkin sağlık hizmeti için nüfus sayısı belirleyici olmalı diye düşünüyorum. Bu bütçede aile hekimine düşen kişi sayısı 2.800 olarak hedeflenmiş. Bu tutumun sağlık alanında daha fazla ticarileşmekten başka bir işe yaramayacağını düşünüyorum. Nitelikli hizmet için kişi sayısının 2 bin olarak yenilenmesini talep ediyorum.

Öte taraftan, pandemi sürecinde halk sağlığı taramaları da aksadı, kamu hastaneleri bütünüyle pandemi hastanelerine dönüştürüldü. Tablo buyken 2020 yılında meme kanseri erken teşhis oranını da yüzde 50,5; veri olarak açıkladınız. Bu verinin kaynağı ne, bunu merak ediyorum çünkü 2019'da Türkiye'de yapılan, meme kanseri tanısıyla ilgili bir araştırma var, evre 0'da yakalanan kadınların oranı yalnızca yüzde 4,7; evre 1'de yakalanan kadınlarımızın oranıysa yüzde 28,5 olarak belirtilmiş. Bu tabloya baktığımızda, kanıta dayalı bir açıklama mı, bunu merak ediyorum ya da bize net bilgi verilmesini rica ediyorum.

Bir de diş hekimleriyle ilgili, özellikle sahada filyasyonda çalışan hiçbir hekim grubu kalmadığı hâlde diş hekimleri hâlâ filyasyon yapıyor; bunu etik bulmuyorum. Ayrıca, 103 diş hekimliği fakültesi var, istihdam fazlası diş hekimi mezun oluyor, bunların azaltılmasını talep ediyorum.

Bunun dışında, gelelim sağlıkta şiddet konusuna. Eğer gerçekten önlemek istiyorsanız sağlıkta şiddeti, koruyucu sağlık hizmetlerine daha çok ödenek vermek zorundasınız çünkü bu hizmetlere erişemeyen yurttaşlarımız ikinci basamak alanına yükleniyor ve beraberinde şiddet daha da artıyor, katmerleniyor. Yine, ne yazık ki Şiddeti Önleme Yasası algıyı yönetmekten ileri gidemedi, geçtiğimiz yıl yaşanan 12 bin vaka da aslında bunun en net kanıtı. Küçük bir AVM'de bile x-ray cihazından geçilirken, kontroller yapılırken sağlık kuruluşlarına elini kolunu sallayarak silahlı insanlar girebiliyor ve sağlık emekçilerimiz bu başıboşluğa isyan ediyor. Bu cihazların konulmasının zor olmadığını düşünüyorum Sayın Bakanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın İlgezdi, süreniz tamamlandı ama arkadaşlardan iki dakika daha ilave ediyorum sürenize.

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (İstanbul) – Sağlıkçıların yaşadığı sorun sadece fiziki değil, sağlıkta dönüşüm sistemi aslında psikolojik şiddete de vesile oluyor. Hekimleri parça başı iş yapar gibi beş dakikada bir hasta bakmaya zorlamak aslında hasta-hekim ilişkisini de zedeliyor, bunu siz de biliyorsunuz. Meslek onurunu hiçe sayan hızlandırılmış muayene uygulamasının acilen geri çekilmesini talep ediyoruz.

Gelelim SABİM hattına: Asılsız ihbarlar, şikâyetler var burada. Gerçi pandemi döneminde siz "Şikâyetleri dikkate almayınız." dediniz, teşekkür ederiz. Ancak buranın yeniden revize edilmesi gerektiğini düşünüyorum. Pandemi demişken Covid hâlâ meslek hastalığı sayılmıyor, yıpranma payları verilmiyor. Oysa siz kaybettiğimiz sağlık emekçilerinin şehit sayılmasından memnuniyet duyacağınızı ve Covid'in meslek hastalığı olması gerektiğini ifade etmiştiniz. Bu konuda gerçekten çaba sarf ettiğinize tanığım fakat sizin bu yöndeki isteğinizi kimler engelliyor, neden engelliyor; bunu bilmek istiyorum. Emekçilerimizin bir de ek ödeme değil, tek ve güvenceli ödeme talepleri var. Bu yönde çalışmalar yapacağınızı umut etmek istiyorum.

Gelelim iktidarın pandemi yönetimine: Yirmi aydan beri olgu ve ölüm sayılarının yaşa, cinsiyete, mesleğe, illere sosyal sınıflara göre dağılımını bilmiyoruz; talep ediyoruz ama açıklanmıyor. Şeffaf olmayan bu yaklaşım güven vermiyor. Bu güven kaybı da en güçlü olan silahımız aşıyı vuruyor yani aşı karşıtlığı artıyor, tereddütler artıyor.

Sayın Bakan, kayıpları önleyebilmek adına daha radikal adımlar atmanız gerektiğini düşünüyorum. Zira, temenni hayat kurtarmıyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Son cümlelerini alalım lütfen.

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (İstanbul) – Yine, Tedavi Edici Sağlık Programı'nda 2022 için kişi başı hekime müracaat sayısını 9'a çıkarmışsınız. Oysa İsveç'te bu sayı -ki yaşlı nüfusu fazla- 3'te. Biz, bu sayının 9'a çıkarılmasını açıkçası garantili hasta anlayışına yorumluyoruz, bunu ifade etmek isterim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın İlgezdi, süreniz tamamlanmıştır.

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (İstanbul) – Son olarak şunu söyleyeyim: Bağımlılıkla Mücadele Programı'nda Hazine ve Maliye Bakanlığı dururken Yeşilaya Sağlık Bakanlığının bütçesinden ödenek aktarılmasını doğru bulmadığımı ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (İstanbul) – 187 milyonluk bu ödeneği kendi emek gücünüz ve kurumunuza daha etkin kullanabilirsiniz diye düşünüyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi…

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Sayın İlgezdi, Hazine ve Maliye Bakanlığı…

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (İstanbul) – Ama gene de sizden aktarılması daha doğru...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İYİ Parti Grubundan Sayın Aytun Çıray'a söz veriyorum.

Sayın Çıray, süreniz beş dakikadır.

Buyurun lütfen.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Sayın Bakan, değerli bürokrat arkadaşlarım, sayın milletvekilleri; hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Türkiye'nin en temel probleminin, geçtiğimiz dönemde ve hâlâ devam etmekte olan en temel sağlık probleminin Covid salgını olduğu bir gerçek. Yalnız, bu Covid salgını süresince biz bir muhalefet anlayışından ziyade bir tıp doktoru ve geçmişte Sağlık Bakanlığı bürokrasisinde görev yapmış, sorumluluk taşımış birileri olarak davranmaya çalıştık. Ben çıkardım; yaklaşık 34 ayrı dönemde, ayrı zamanda çeşitli konularda tavsiye ve uyarılarda bulunmuşuz. Tabii, bunu söylerken teknik kimliğimizden cesaret alarak söylüyoruz yoksa bizim, bürokrat arkadaşlara dışarıdan gazel okuyacak bir niyetimiz olamaz. Ancak siyaseten hadisenin doğru yönetilmediği kanaatindeyim. Sebebi de şu Sayın Bakan: Her şey sağlık bürokrasisine ve Sağlık Bakanlığına bırakılmadı diye düşünüyorum. Bu içinden geçtiğimiz rejimin bütün alanlarda olduğu gibi Sağlık Bakanlığı yönetiminde de komplikasyonlarına şahit olduk. Zaman zaman Sağlık Bakanlığının tavsiye ve iradeleri dışında sokağa çıkma yasakları veya yasakların ortadan kaldırılması gibi açık beyanlarla basına yansıyan olaylarla karşılaştık.

Bu arada erken tutumlar oldu. Mesela, hidroksiklorokin kullanımı Sağlık Bakanlığının çok aceleci ve erken tutumuydu. Fransa'da, sanıyorum Marsilya'da bir hastanede başlayan hidroksiklorokin kullanımı bütün dünyayı etkisi altına aldı ama biz fazla etkisi altına girdik. Hatta hidroksiklorokin depolayan, depolaması dâhil… Fakat siz de, meslektaşlarım da çok iyi bilir ki hidroksiklorokin iki ucu sivri bıçaklardan bir tanesidir; aynı zamanda hem antiaritmiktir hem de aritmiktir yani hem kurtarır

hem öldürür, yerinde kullanılması gereken ve kontrol edilmesi gereken bir ilaçtır. Ne yazık ki biz bazı hastaları taburcu ederken, evlerine gönderirken bu hastaların bu ilaçları eline verip "Evinizde kullanın." diye gönderdik.

Bu arada bu tür zor zamanlarda sağlık yönetimi bilgiye dayalı olarak yapılır. Bunun için de elimizde verilerin hep olması gerekirdi. Mesela hidroksiklorokin kullanımına başlarken Sağlık Bakanlığı kontrol grupları kurmadı dolayısıyla ben baktım, soru önergesi verip "Bunu bu tedaviden kaldıralım." dediğim zamanla Sağlık Bakanlığının bunu protokolden kaldırdığı zaman arasında büyük bir zaman farkı var. Biz, tabii, demokrasisi ve demokrasi gelenekleri çok sık yapılan darbeler yüzünden yerli yerine oturmuş bir toplum veya yönetim olamadık yani bizim geleneğimizde, geçmişte -kendimi kastetmiyorum- devlet deneyimi olan, bürokrasi deneyimi olan insanlardan tavsiye almak âdeta bir zül olarak görülür; bazen de hatta o tavsiyeler verildiği için ters etki de yaratabilir.

Şimdi, bir başka konu, Covid süresince -ne yazık ki- tutulan istatistikler, ölüm nedeni olarak yazılan teşhisler de doğru değildi. Çoğu zaman Dünya Sağlık Örgütünün bize önerdiği kodlama sistemini kullanmadık. Burada tek tek çıkarmaya gerek yok çünkü burada niyetim sadece siyasi bir konuşma yapmak değil, bundan sonra yapılacaklara ışık tutmaya çalışmak ama benim elimde belgeler var. Covid'den vefat etmiş, hastalığın komplikasyonlarından, vefat ettiğini yazıyor. Evet, Covidli hasta tabii ki pnömoniden vefat edebilir ya da bir böbrek yetmezliği gelişebilir ya da dissemine intravasküler koagülasyon nedeniyle vefat edebilir ama "Covid" kodlamasını koymazsanız böbrek yetmezliğinden ölmüş olur, o zaman da…

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Çıray, son cümlelerinizi alalım lütfen.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Sayın Başkanım…

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Benim süremden verebilirsiniz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Durmuş Bey'den dört dakika ilave ediyoruz, peki.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Durmuş Bey hesap adamı olduğu için beş dakika vermiyor, dört verdi dikkat ederseniz; vardır bir hesabı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Parayla uğraşanlar böyle oluyor.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) - Şimdi, dolayısıyla elimizdeki ölüm oranları ve hastalık oranları doğru yansımadı. Nitekim sonra siz, o meşhur "turkuaz tablo" diye nitelenen tablo yerine yeni bir tabloyu ihdas ederek gerçeğe yakın rakamları açıklamaya başladınız. Bunun problemi şu oldu: Yönetim problemi. Yönetim bilgiye dayalı yapılır çünkü. Yani elinizdeki veriler çok doğru değilse bu doğru olmaz.

Bu, yerli aşı meselesindeyse 13 ayrı yerde -elimdeki bilgi yanlış değilse- çalışma yapıldı. Bunların neden bir yerde koordine edilip masrafı da en az tutarak tek alanda yapılmadığı konusu ayrı bir problem. Ama bakınız, bu ülkede yapılan, taş üstüne taş koyulan her şey bizi gururlandırır. Ama sonuçta yanılmıyorsam, bana gelen bilgiler doğruysa yerli aşı dediğimiz, Sinovac'ın ismi "Turkovac" olan şekli. Bu da yapılsın, buna da itirazım yok ama pratiğinde de yaşayarak gördük ki BioNTech'in etkililiği yok. O hâlde bence siz şu anda doğru yoldasınız Bakanlık olarak BioNTech aşılaması konusunda, buradan çıkılmamasını bir hekim, bir eski bürokrat olarak size yine tavsiye ediyorum Sayın Bakan.

Yeni bir bilgiye ulaştım, Hans Kluge, Dünya Sağlık Örgütü Bölge Direktörü size bir teşekkür "tweet"i atmış, o "tweet"inde diyor ki: "Bu salgını ancak dayanışmayla yönetebiliriz… Bu doğru, ancak "Avrupa'daki yoğun bakımlar ve hasta yatakları konusunda sıkıntı olursa bizim hastalarımızı kabul etme konusunda Sayın Bakanın teklifini teşekkürle karşılıyoruz." diyor.

Sayın Bakanım, şu anda Avrupa'da bütün varyantlar kol geziyor başta İngiltere olmak üzere, onları Türkiye'ye taşırız. Başlarının çaresine baksınlar. Yani bu yeni konjonktür, dünyada yeni bir şey daha ortaya çıkardı -hani hep diyoruz ya "Covid'den sonra dünya aynı olmayacak." diye- yeni bir lojistik ve yeni bir yerli ve millî sağlık anlayışını ortaya çıkardı. Yani bütün lojistiğiniz ve imkânlarınız kendinize ait olacak çünkü herkesin başı sıkıştı mı size hiçbir şey göndermiyorlar.

Bu arada, üzülerek söylemek istiyorum ki şu ya da bu kişilerin ihmalleriyle Türkiye'de, vefat etmemesi gereken sayıda, çok sayıda insan vefat etti. Bu benim iddiam ama bu iddia subjektif bir iddia; bunun objektif hâle dönüştürülmesi için gelin siz önderlik edin, bu Mecliste ciddi bir araştırma yapılsın. Bakın, Brezilya'da bir araştırma yapıldı ve şu anda, Kongredeki araştırma komisyonu Brezilya Başbakanını insanlığa karşı suç işlemekle suçlayarak hakkında dava açıyor yani zamanında ve yerinde almadığı tedbirlerle çok sayıda insanın ölmesine neden olduğu için. Çünkü söz konusu ettiğimiz şey basit bir "Pardon ya!" diyeceğimiz, "Affedersiniz, yanlışlık oldu." diyeceğimiz bir hadise değil; vefatı olan her ailenin bütün ömrü, hayatı, istikbali, geleceği, hayalleri değişiyor; büyük bir travma.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Süreniz bitmek üzeredir, son cümlenizi alayım.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Dolayısıyla, böyle bir araştırma komisyonunu -iktidarın desteğiyle- talep ediyorum. Türkiye'de, bu vatandaşların canını biz sokakta bulmadık ve yeminimizin gereği de bunu gerektirir.

Benim bu kısa sürede söyleyebileceklerim kısaca bunlardan ibaret. Bir de aile hekimleri adına bir ricam var, bakmanızı istiyorum. O da şu: Aile hekimleri için Bakanlık bütçesine konulan ödeneklerin, il sağlık müdürlüklerinin döner sermayelerine aktarıldığına dair bana bir bilgi geldi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum Sayın Çıray.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Bu da hukuka uygun olmayabilir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Burhanettin Bulut, buyurun.

BURHANETTİN BULUT (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın...

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Sayın Başkan, bir şey söyleyeceğim, bir cümle sadece.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Bildiğiniz gibi, Almanya Sağlık Bakanının hastanelerin dolmaya başladığı şeklinde, "Komşu ülkelere hasta göndermek durumunda kalabiliriz." diye beyanatı oldu. Bizim de bildiğiniz gibi, Avrupa'da 5 milyona yakın vatandaşımız var. Biz gerekirse bu vatandaşlarımızı Türkiye'de tedavi edeceğimizi, gerekirse İstanbul'daki 2 tane acil durum hastanesinden 1 tanesini bu hastalarımız için, vatandaşlarımız için ayırabileceğimizi ifade ettik.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Bununla gurur duymayalım mı?

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Sayın Bakan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum, açıklığa kavuşturmuş oldunuz.

Buyurun Burhanettin Bey.

Tekrar başlatalım süreyi.

BURHANETTİN BULUT (Adana) – Evet.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Süreniz beş dakikadır.

Buyurun lütfen.

BURHANETTİN BULUT (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

(Gürültüler)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, ikili diyalog... Sonra görüşürsünüz, şimdi devam etmek zorundayız.

Tekrar Burhanettin Bey'in süresini başlatalım lütfen.

Buyurun.

BURHANETTİN BULUT (Adana) – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, bilmiyorum farkında mısınız ama tarihe geçiyorsunuz. Türkiye'de savaş yok, kıtlık yok ama ilaç eksikliği var, ilaç kıtlığı var. Bu konuda vatandaşlar nasıl un, şeker stokluyorsa eğer ilaç bulursa ilacı da stoklamaya başladılar. En basit ağrı kesiciler, grip ilaçları, özellikle çocuklarda antibiyotikler... Bu konuda, eczanelere gittiklerinde eğer ellerinde bir reçete varsa 5 kalemin 2'sini, 3'ünü bulur hâldeler ve bu sizin Bakanlığınıza nasip oldu, hayırlı olsun(!) Bu sorunun...

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – İnşallah, ilaç firmalarıyla bir yakınlığınız yoktur.

BURHANETTİN BULUT (Adana) – Ne yoktur?

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – İlaç şirketleriyle umarım bir yakınlığınız yoktur.

BURHANETTİN BULUT (Adana) – Ya, bakın, Sayın Bakan, geçen bütçede de bu, PCR testine ilişkin size bir laf söyledim "Sizin kendi hastaneniz bunu yayınladığınız genelgeden daha pahalıya yapıyor; hastanede daha pahalı, daha çok ücret alıyorsunuz." diye, siz oradan "Yalancı." dediniz. Ben o gün anlamamıştım, şimdi yine aynı şeyi yapıyorsunuz. Siz böyle bir iddiada nasıl bulunabilirsiniz ya? Ben insanların eczaneye gidip ilaç alamadıklarından bahsediyorum, siz de diyorsunuz ki: "İnşallah, ilaç firmalarıyla bir yakınlığınız yoktur." Ben oda başkanlığı yaptım; ilaç sektörünü gayet iyi bilirim, ilaç firmalarının içinde bulunduğu durumu da bilirim, oradaki suistimalleri de biliyorum. Ama daha başlamadan, daha ne söyleyeceğimi bile bilmeden böyle bir iddia çok çirkin; yakışmıyor, size yakışmıyor. Siz ki ben sizi görüyorum gayet naif, gayet yumuşak açıklamalar yaparken neredeyse her seferinde aynı şeyi yapıyorsunuz; özel bir kastınız mı var?

(Gürültüler)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, ikili diyalog usulümüz yok. Sayın Bakanım, sonunda toplu cevap verirseniz… İstirham ediyorum.

BURHANETTİN BULUT (Adana) – Lütfen süremi tekrar alın Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tekrar süreyi dört dakikadan başlatalım, bir dakika gitmiş oldu.

BURHANETTİN BULUT (Adana) – Çok teşekkür ediyorum.

Velhasıl, öyle ya da böyle, kabul edin etmeyin, siz tarihe geçtiniz Sayın Bakan. Ha, tabii, bu verilerin hepsi somut. Siz de açıklama yapıyorsunuz "Türkiye'de ilaca ilişkin herhangi bir sorun yoktur." diye. Ne yapıyorsunuz? Aynı anda eczaneleri denetliyorsunuz, ecza depolarını denetliyorsunuz ve açıklamanız "17 ecza deposu ve 144 eczanenin stok kayıtlarında uyumsuzluk tespit edildi." diye tüm cezayı kesiyorsunuz. Dün Hükûmetinizin patates eksikliğinde soğuk hava depocularına yaptığı baskın gibi ya da marketlere yaptığı baskın gibi. Suçu kendi üzerinizden atın da kim burada suçlanırsa suçlansın. Eczacılar bunu biliyordu. Önce şöyle bir afiş astılar eczanelerine, dediler ki: "Eczanede bulunmayan ilaçların sorumlusu eczacı değildir." Çünkü biliyor, bu iktidar ne zaman kendinden kaynaklı bir sorun

olsa mutlaka o kişiyi suçluyor. Fırıncı suçlandı bu ülkede, hain ilan edildi, aklınıza gelen tüm kesimler. Ancak bu sorunu siz çok iyi biliyorsunuz. Bu sorunun kökü nedir? İlaç fiyat kararnamesi değil mi? On iki yıl önce müdahale edildi ancak on iki yıldır herhangi bir müdahaleye sahip değil.

Kurda bir problem var, kur düşük; 4,57. Bu kur şu andaki kurla üçte 1'e falan geliyor. Burada bir iyileştirme ve üreticilerin üretimine destek verme gibi bir durum ortada. En yakın yerli ilaç sanayisi bile etken madde alırken sıkıntı çekiyor. Bakın, daha dün konuştum Türkiye'de önemli bir ilaç firmasının sahibiyle. Şu anda C vitamini bile ithal edemez hâlde çünkü ürün bulunmuyor ya da mevcut dolardan daha fazlaya ürün geliyor. Böyle bir durum var ve sizin bunların hepsini somut olarak bulabileceğiniz kaynaklarınız var. Eczaneye baktığınızda on iki yıl önceki ilaç fiyat kararnamesine ilaç satıyorlar. Sonuçta bunun ileride daha büyük krizlere neden olacağı açık.

Ekim ayında bir açıklama yaptım, o zaman depoları kolaçan ettim, 150 tane ilaç eksikliği vardı. Bu ayın başında da Türk Eczacıları Birliği açıklama yaptı, 650 kalemin olmadığını ifade etti. Bugün Türkiye'de 10 bine yakın ilaç var, bunun bininde sorun var. 180'e yakın sıfır stok ama diğerleri mevcut stokun altında. Ayda 10 bin tane satılan ilaçtan Türkiye'de IMS'e ya da ilaç takip sistemine giriyorsunuz, 100 tane, 200 tane var. Buna siz "Var." diyebilirsiniz ama bu yok anlamına geliyor. Şimdi, burada siz karekod uygulaması, ilaç takip sistemi gibi kolay ulaşılabilir bir sistem olmasına rağmen ve bu konuda da sektör bileşenleriyle bir araya gelmek yerine –ki özellikle Türk Eczacılar Birliği bu konuda her zaman ucuz ilacı savunmuştur, ilaç konusunda her türlü desteği de vermiştir– şöyle bir şey yapıyorsunuz. Bu işin sorumlusu biz değiliz kesinlikle, haşa, Sağlık Bakanı olur mu? Hele hele ekonomide bunca sorun yaşatan Cumhurbaşkanı olmaz. Kim? Bir kere en başında bu krizin ilk sorumlusu, en alçağı ağrı kesiciler. Bu ağrı kesiciler buna sebep oluyor. Ya da aspirin var, bunların en hainleri, vatan haini, buna terörist bile diyebiliriz. Ya da haysiyet fukarası, kim? Antibiyotikler. Onu çıkın açıklayın, deyin ki "Türkiye'de haysiyet fukarası antibiyotiklerdir, o sebep oluyor buna." Ya da millî birliğimize kasteden pastiller var. Onu da söyleyin, orada da sıkıntı var. Kesinlikle o da millî birliğimize kastetmek adına burada yok. Ya da yetimin kursağından geçmeyen gargaralar. Onlarda da sorun var, onlar da millî birliğimizi tehdit olarak gösteriyor. Şu anda da bu milletin hiçbir yarasına merhem olmamış en alçağı da pomatlar.

Şimdi, siz sorunları böyle, insanlara doğru uzaklaştırdığınızda meseleyi hâlletmiş olursunuz ama size söylüyorum –bakın, süre bitti– hemen şurada yakın eczanelere gidelim, elimize bir reçete yazalım, en basit kalemleri yazalım, bakalım bulabiliyor muyuz?

Son ifade, şunu da söyleyeyim: Bu ülkede beka sorunu bakampisilindir ve hangi hakla bu piyasada yoksa, ey bakampisilin, bir an önce gel, bu sorunları çöz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Süre bitti, teşekkür ediyorum.

AK PARTİ Grubundan Sayın Semiha Ekinci, buyurun lütfen.

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Teşekkür ediyorum Kıymetli Başkanım.

Sayın Başkanım, Kıymetli Bakanım, Komisyonumuzun kıymetli üyeleri, Bakan yardımcılarımız; hepinizi saygı, sevgi ve muhabbetle selamlıyorum.

Kıymetli Bakanım, sağlık alanında 80 ile olduğu gibi sultan şehrimiz Sivas'a da birçok hizmeti aldık. Akıncılar, Altınyayla, İmranlı, Ulaş, Koyulhisar Entegre İlçe Hastanelerimiz; Şarkışla, Yıldızeli, Suşehri, Gürün Devlet Hastanelerimiz; Şarkışla, Suşehri, Sivas Merkez Ağız ve Diş Sağlığı Hastanelerimiz yapımı tamamlanıp vatandaşlarımıza hizmet vermektedir. Gölova, Hafik, Gemerek ve Kangal Hastanelerimizin de inşaatı devam etmektedir. Ayrıca, yine, Sivas merkezde 1.070 yataklı Numune Hastanemiz hizmete devam etmektedir. Sizlerin de destekleriyle ve çabalarıyla da Sivas

Devlet Hastanemiz de tekrar sultan şehrimize hizmet vermeye başlamıştır. Daha önceden olmayan aile sağlığı merkezlerinden 59 tane de sultan şehrimiz Sivas'ta yiğidolara hizmet vermektedir; bunun 29 tanesi merkezde, 30 tanesi de ilçelerimizde. 20 olan ambulans sayımız 89'a, 17 olan acil sağlık istasyonu sayımız da 41'e yükselmiştir. Kıymetli Bakanım, bu hizmetlerden dolayı şahsınızda tüm Bakanlık çalışanlarına teşekkür ediyorum.

Sivas, biliyorsunuz, yüz ölçümü bakımından Türkiye'nin 2'nci büyük ili, yerleşim birimi açısından da Türkiye'nin en büyük ili. 17 ilçemiz, 7 beldemiz, 1.250'nin üzerindeki köyümüzle birlikte, söylediğim gibi, Türkiye'nin yerleşim birimi açısından en büyük ili. Kıymetli Bakanım, tabii ki daha önceden ilimizde ambulans helikopterimiz vardı, bu son teknik şartnameyle ambulans helikopterimiz hizmete ara vermişti. İnşallah sizden bugün burada sultan şehrimiz Sivas'ın ambulans helikopterinin tekrar hizmete girmesiyle ilgili bir müjde bekliyoruz. Ben bu müjdeyi hemşehrilerimize vereceğinize inanıyorum.

Diğer taraftan da Kıymetli Bakanım, söylediğim gibi, yüz ölçümü açısından Türkiye'nin 2'nci büyük ilinin temsilcisi olarak burada bulunuyorum ve söylediğim gibi, ilçelerimize çok güzel nitelikli hastaneler yaptık ama bu noktada da uzman hekim ihtiyacımız var. Buradan Sağlık İl Müdürümüz aracılığıyla Bakanlığımıza taleplerimizi ilettik. Tüm Türkiye'de olduğu gibi adaletli bir şekilde dağıtıyorsunuz ama biz Sivas'a biraz pozitif ayrımcılık istiyoruz. Özellikle yılbaşında Şarkışla ilçemizde uzman hekimlerimizin süresinin dolmasıyla birlikte yeni bir beklenti oluştu. Bu noktada taleplerimi de aynı anda iletmek istiyorum.

Türkiye'de ilk kez, farklı bir örneği olmayan ÇAGEM, Çok Amaçlı Geriatri Merkezimizi de kurmuştuk fakat pandemi dönemine denk geldiği için şu anda ÇAGEM hastanemizde Covid hastalarımıza hizmet veriliyor. Cumhuriyet Üniversitesi Kadın Doğum Hastanemiz hizmet veriyor. Ayrıca, Cumhuriyet Üniversitemizde 1.058 yataklı yeni hastanemiz de inşallah 2023 yılında hizmete girecek.

Ben tüm bu hizmetler için Bakanlığımıza, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a şükranlarımı sunuyorum. İnşallah, Türkiye'nin ve Sivas'ın bugünü dününden güzel, yarını da bugünkünden güzel olacak diyor, bütçenin hayırlı uğurlu olması dileğiyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Sayın Semiha Ekinci, teşekkür ediyorum.

Kani Bey, size söz veriyorum.

Sayın Kani Beko, süreniz beş dakikadır.

Buyurun lütfen.

KANİ BEKO (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, basınımızın ve bakanlıkların saygın temsilcileri; hepinizi sevgi ve saygılarımla selamlıyorum.

Meslek hastalığı "Çalışanların gerekli sağlık önlemlerinin alınmaması sonucu oluşan hastalığı." olarak tanımlanmıştır. İş ortamı sırasında maruz kalınan fiziksel ve kimyasal etkenler önemli bir rol oynamıştır. Dünya Sağlık Örgütü ve Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) verilerine göre, her yıl yaklaşık 2 milyon insan işe bağlı nedenlerle kaza ve hastalıklar sonucunda maalesef yaşamını yitirmiştir. Türkiye Uluslararası Çalışma Örgütü üyesi olduğu hâlde 2002 yılından bu yana işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda ILO kriterlerine uymadığı için 28 bin işçi iş cinayetlerinden maalesef ölmüştür. Bugün iş cinayetlerinde Avrupa'da 1'inci, dünyada da 3'üncü sıradayız. Son dönemde ise coronavirüs nedeniyle ne yazık ki bu durum sağlık emekçileri açısından birincil bir sorun hâline dönüşmüştür. Dünyada pek çok ülke sağlık çalışanlarının coronavirüs nedeniyle hastalanması hâlinde bu durumun

nasıl değerlendirileceğini, hangi işlemlerin yapılacağını, sağlık çalışanlarına ne tür haklar sağlanacağını açıklıkla ortaya koyan kararları derhâl almış ve uygulamaya koymuşlardı. Ülkemizde ise Sosyal Güvenlik Kurumu geçtiğimiz yıl Covid-19 konulu bir genelge yayınlamıştır. Söz konusu genelgeyle coronavirüsün iş kazası veya meslek hastalığı sayılmayacağı kararı alınmıştır. Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yayınlanan bu genelge de bugüne kadar sürdürülen bu politika da doğru değildir. Bilinmelidir ki Covid-19 bulaşıcı bir meslek hastalığıdır ve ülkemizde de mutlaka öyle tanımlanmalıdır. Sağlık çalışanları Covid-19 virüsünü koltuklarında oturdukları için değil bu alanda çalıştıkları için, salgında en ön saflarda mücadele ettikleri için kapmışlardır hayatlarını maalesef kaybetmişlerdir. Yapılması gereken, işi teknik boyutlarla sürece yaymak yerine Covid-19 nedeniyle vefat eden ve fiilen sağlık hizmeti sunumuna katılan sağlık çalışanlarının ölümünün başlıca bir araştırmaya veya illiyet bağı tartışmasına gerek kalmaksızın doğrudan meslek hastalığı olarak kabul edilmesi ve bu kabule göre yakınlarına tazminat ödenmesi ve gelir bağlanmasıdır. Unutmayalım ki coronavirüs nedeniyle ülkemizde 500'e yakın sağlık emekçisi hayatını maalesef kaybetmiştir. Bu nedenle sağlık çalışanları ve riskli meslek grupları için, diğer birçok ülkede olduğu gibi ülkemizde de Covid-19 hastalığı acilen meslek hastalığı olarak tanımlanmalıdır, Sosyal Güvenlik Kurumu ve Sağlık Bakanlığı tarafından ilgili yasal düzenlemeler hayata geçirilmelidir.

Değerli milletvekilleri, AKP iktidarı tarafından birçok konuda yıllar içinde sözler verilmiş ancak yerine getirilmemiştir. Şimdi tekrar sormak istiyorum: Covid-19 neden meslek hastalığı olarak kabul edilmemiştir? Her yıl 1 milyona yakın emekçi meslek hastalığına yakalanmasına rağmen neden meslek hastalıkları hastanesi sadece 3 ilde bulunmaktadır. On sekiz ayda yaklaşık 8 bin doktor neden istifa etmiştir? 3600 ek gösterge neden verilmemiştir? Son dört yılda sağlık personeli alımı yapılırken engelli sağlık personeli ataması neden yapılmamaktadır? Pandemi döneminde 720 bin sağlık emekçisi görev bekliyordu, neden atamaları yapılmadı? Sağlık yönetimi bölümü Türkiye'de elli sekiz yıllık bir geçmişe sahip. 146 üniversitede eğitim veren, 100 binden fazla mezunu olan ve her yıl yaklaşık 20 bin mezun veren köklü bir bölüm olmasına rağmen yıllardır bu alanda neden hiç atama yapılmamaktadır?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum Sayın Beko.

Şimdi yeni bir liste okuyacağım, ona göre arkadaşlarımız hazırlık yapsınlar. Önce İYİ Partiden Sayın İbrahim Halil Oral Bey'e söz vereceğim, daha sonra HDP'den Sayın Semra Güzel'e, sonra Türkiye İşçi Partisinden Sayın Sera Kadıgil'e, daha sonra Cumhuriyet Halk Partisinden Sayın Süleyman Girgin'e, sonra AK PARTİ'den Sayın Yaşar Kırkpınar'a, daha sonra Milliyetçi Hareket Partisinden Sayın Ahmet Erbaş'a söz vereceğim. Bu şekilde devam edeceğiz. Ondan sonraki turda Fikret Bey, size geleceğim.

İbrahim Halil Oral Bey, buyurun lütfen.

Süreniz beş dakikadır.

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri ve Sayın Bakanım, değerli bürokratlar; Sağlık Bakanlığı bütçesi üzerine söz almış bulunuyorum. Komisyonu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle hem coronavirüs salgını sürecinde hem de genel halk sağlığı çalışmalarında hayatını kaybetmiş olan sağlık çalışanlarımızı, sağlık şehitlerimizi rahmet ve minnetle anıyorum. Allah onlardan razı olsun.

Kıymetli milletvekilleri ve Sayın Bakan, sürem kısıtlı olduğu için belli başlı sorunları ve vatandaşlarımızın taleplerini sıralayarak konuşmamı bitirmek istiyorum. Konu Sağlık Bakanlığı olunca bizi lütfen milletvekili değil, Merkezî Hasta Randevu Sistemi Çağrı Merkezi memuru olarak görmenizi rica ediyoruz. Şaka yapmıyorum, her sabah makamımıza gelmeye başlayan telefonların

çoğu ya alınamayan randevular ya da bulunamayan hasta yataklarıyla alakalıdır. Vatandaşlar aylar sonra verilen görüntüleme randevularını, haftalar sonraya verilen ameliyat tarihlerini beş on gün önceye alabilmek için milletvekili aramak zorunda kalmaktadırlar. Çok övündüğünüz, övündüğümüz Ankara Şehir Hastanesinden randevu almak ne kadar zordur, biliyor musunuz Sayın Bakanım? Bu sağlık sistemi milletvekillerini ve personelini MHRS yani Merkezi Hekim Randevu Sistemi memuru hâline getirmekten başka bir sonuç vermemiştir. Randevu aralıklarını beş dakikaya düşürmekle de çözülemeyen bu sorun için ne yapacaksınız bilmiyorum ama kötü durumdaki bu sistem, doktorlarımızın hızla yurt dışına gitmesine sebep oluyor. Genç doktorlarımız ise daha tıp fakültesindeyken yurt dışına gitme hayalleri kuruyorlar.

Saygıdeğer Bakan, sayın milletvekilleri; ekim ayında Ankara Şehir Hastanesinde görevli bir asistan evladımızı otuz altı saatlik nöbet sonrası geçirdiği kazayla Hakk'a uğurladık. Rumeysa Berin Şen kızımıza Yüce Allah'tan rahmet, acılı ailesine sabırlar diliyorum. Rumeysa kızımız rahmete kavuştuktan sonra, canımız gittikten sonra Bakanlığınız nöbet sonrası vizite ve poliklinik görevi yaptırılmasıyla ilgili başhekimlere bir yazı gönderdi; bu, son derece olumlu bir gelişmedir. Ancak, Komisyona gelmeden önce, Ankara Şehir Hastanesinde görevli bir asistan kardeşimizle görüştüm, yanlış yapmamak için "Durum nedir?" diye sordum. Rumeysa kızımız rahmetli olmadan önce durum şu şekildeymiş: Kıdemli olmayan asistanlarımız sabah 06.30'da vizite için hastaneye geliyorlar, 16.30'a kadar poliklinik görevi yapıyorlarmış, akabinde ise gece nöbeti tutuluyormuş. Sabah yine poliklinik görevine gidip 16.30'da evlerine gidiyorlarmış. Yani, örneğin, pazartesi sabah hastaneye gelen asistan salı günü akşam evine gidebiliyor. Servisten servise fark etse de genelde on iki ile on beş saat arası nöbet olmakta. Buna karşılık ise devlet sadece 7 nöbet parası ödeyebiliyor. Pek çok uzman doktor da bu sıkıntıyı yaşamaktadır. Rumeysa kızımız rahmetli olduktan sonra Bakanlık iyi bir iş yapıp nöbet sonrası poliklinik görevi yapılmamasını bildirmiştir; bu, iç açıcı, olumlu bir gelişme.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Yönetmelik açık. Biz hazırlattık, yönetmelik açık.

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Sayın Bakanım, benim sürem geçmeden ben derdimi izah edeyim, daha sonra cevap verin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bakanım, en sonunda toplu cevap verirseniz… Yoksa uzar bu işler.

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Ancak, uygulama tam bir çorba hâline gelmiştir Sayın Bakanım.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – O var, yok demiyorum zaten.

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Bazı bölümler bunu uygularken, bazı bölümler uygulamamaktadır.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Yönetmelikte yok, uygulamada var.

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Devlet de nöbet süresini kısa tuttuğu için nöbet ödemelerini azaltmaktadır yani doktorumuz alması gereken nöbet parasını da alamamaktadır maalesef.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Sadece onun da sınırlı olmaması gerektiğini söylüyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bakanım…

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – 12 kez nöbet tutan bir asistan hem 7 nöbet parası alacak hem de otuz altı saat görev yapmadığı öngörüldüğü için daha az saat ücret ödenecektir.

Kendi genelgelerini hastanelerde uygulatamayan bir Bakanlığın geleceğe dair nasıl bir sağlık sistemi bırakacağı da meçhuldür.

Kısacası, yaptığınız işleri ve yatırımları işte böyle içinden çıkılmaz bir hâle getiriyorsunuz Sayın Bakanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yarım dakika devam edebilirsiniz.

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Doktor sayılarındaki eksiklikleri veya yurt dışına gidişleri engellemek için acil bir çözüm aramanız gerekiyor. Büyükşehirlerde bu sorunlar yaşanırken taşrada çok daha büyük sıkıntılar oluyor. Mesela, memleketim Ahlat'ta ek binayla yatak sayısı artırılan devlet hastanesi önemli bir hizmet olmuştur, Sağlık Bakanlığına bundan dolayı teşekkür ediyoruz ancak içindeki doktor sayısını da bu oranda azalttınız Sayın Bakanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Hocam, süreniz tamamlanmıştır.

Teşekkür ediyorum.

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Teşekkür ederim, bitirmek üzereyim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir cümle alalım.

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Kadın doğum bölümünde kuvöz sıkıntısının had safhada olduğu tarafımıza bildirilmiştir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Benzeri bir durum da… Sivas Zara Devlet Hastanesiyle alakalı bir gündem getirmiş ve bir soru önergesi vermiştim.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Ahlat'ta mı diyorsunuz?

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Evet, Ahlat'ta kuvöz yok.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Çözelim o zaman biz.

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Sayın Bakanım, çözün diye söylüyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum Hocam, sağ olun.

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Bitiriyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ama süremiz doldu.

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Çok teşekkür ederim.

Bu vesileyle bütçenizin hayırlı olmasını diliyor, Komisyonumuza teşekkür ediyorum Sayın Bakanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sağ olun, teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, şimdi HDP Grubundan Sayın Semra Güzel'e söz vereceğim.

Buyurun.

Üye bir arkadaşımız devrettiği için süreniz on dakikadır.

SEMRA GÜZEL (Diyarbakır) – Teşekkürler, Sayın Başkan.

Değerli Bakan…

Bugün 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü. Bu vesileyle, sevgili Figen Yüksekdağ, Gültan Kışanak, Sebahat Tuncel, Leyla Güven, Aysel Tuğluk, Ayşe Gökkan ve Hülya Alökmen Uyanık şahsında kadın özgürlük mücadelesini büyütürken, erkek adaletin yargı şiddetine maruz kalarak tutsak edilen tüm kadın arkadaşlarımı selamlıyorum. Şiddete karşı mücadele

ederken, ölümsüzleşen erkek şiddeti sonucu yaşamdan koparılan tüm kadınları da saygıyla anıyorum. Özellikle, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin yaşamın her alanında hüküm sürdüğü bir ortamda, kreş hakkı tanınmadığı için çocuklarına virüs bulaştırmaktan çekinerek, pandeminin en ağır yükünü omuzlayarak artan bakım emeğiyle ciddi bedensel ve ruhsal yıpranmaya maruz kalan kadın sağlık emekçilerini de ayrıca selamlamak istiyorum.

Evet, değerli arkadaşlar, ne yazık ki, bir kez daha, Sağlık Bakanlığının bütçesinin toplum sağlığından ziyade kamu-özel iş birliği yönetimiyle sermayeye göre şekillendirildiğinin acı tablosunu gördük. Bakanlığın 2022 bütçesi verileri incelendiğinde merkezî bütçeden sağlığa ayrılan payın en azından pandemi koşullarında yüzde 10'un üzerine çıkmasını isterdik ama maalesef, 116 milyar TL'yle yüzde 6,6'da kaldı. Tabii, artan döviz kurlarıyla bu bütçe neye yetecek onu da merak ediyoruz doğrusu.

Evet, Sayın Bakan, 2022 yılında personel giderlerine Sağlık Bakanlığının bütçesinden düşen pay yüzde 33'e düşmüş görünüyor. Sağlıkta Dönüşüm Programı öncesinde bu oran 2003 yılında yüzde 70'ti. Bu durum, nitelikli sağlık hizmetine erişemeyen yurttaşlar için de diyetisyenlerinden tıbbi sekreterlerine, evde hasta bakım teknikerlerinden radyoloji teknikerlerine kadar 39 branşta 800 bini bulan atama bekleyen sağlık emekçileri için de ağır bir hak ihlalidir.

Evet, Sayın Bakan, maalesef, önceki yıllarda olduğu gibi Bakanlığınızın bu yılki bütçesine de toplum sağlığı değil, yandaşlarla yapılan iş birliği ve soygun damgasını vurdu. Salgının ancak koruyucu ve kamusal bir sağlık politikasıyla önlenebileceğine ilişkin onlarca kez uyarılarda bulunmuştuk ancak pandemiye rağmen koruyucu sağlık hizmetlerine ayrılan payın bu yıl da yeterli olmadığını görüyoruz. Ve Bakanlığın 2022 yılı bütçesinde koruyucu sağlık hizmetlerine 38 milyar TL ayrılmış olup geçen yıla göre yüzde 8'lik bir artış olduğunu görüyoruz. Bu tutarı da döviz kurlarında yaşanan artışla hesaplarsak aslında olmamış sayabiliriz. Tedavi edici sağlık hizmetlerine ise 74 milyar TL ayrılmış yani koruyucu sağlık hizmetlerine ayrılan payın 2 katı kadar. E, tabii, yandaşa hasta garantisi verince bütçe kaynakları hastalığı önlemek yerine, daha çok pahalı bir yöntem olan tedavi edici sağlık hizmetlerine gitmiş oluyor.

Evet, AKP Genel Başkanının "Hayalimdir." dediği şehir hastanelerinden yolsuzluk fışkırıyor ve Sayıştay bulgularının neredeyse tamamını şehir hastaneleriyle ilgili olması da aslında her şeyi anlatıyor. Mesela, geçen yılki bütçe sunumunuzda şehir hastaneleri açılmadan şirketlere hiçbir ödeme yapılmadığını söylemiştiniz ama Sayıştay raporlarında şirketlerin tapu işlemleri tamamlanmadan inşaata başladıklarını, kısmi yaptıkları bölümler için bile para aldıklarını gördük. Ve yine bazı şehir hastanelerinde sağlık tesisi kampüsü içerisinde firmalarca işletmek üzere ticari amaçlı binalar yapılmaya devam ettiği de tespitler arasında. Bazı firmalara bir ağaç bile dikmedikleri hâlde peyzaj parası verilmiş ve rapordaki bulgularda şirketlerin inşaat yapma dışında neredeyse hiçbir taahhüdü yerine getirmedikleri ancak buna karşın hiçbir yaptırımla da karşılaşmadıkları ortaya çıkmış. Bu durumda, tek bir kamu görevlisine dair soruşturma açılmamışsa da bunun bir izahı var mıdır, bilmiyorum; demek ki bu yolsuzluklarda bir uzlaşma hâli söz konusu.

Evet, Sayın Bakan, coronavirüs salgınında cinayet misali artan ölümleri, piyasalaştırılan mevcut sağlık sistemini korumak bir yana dursun, toplumun sağlığını riske attığını ve halkı salgından, bulaşıcı, kronik hastalıklardan korumadığını da çok açık bir şekilde gördük. Salgını bilimsellikten uzak, antidemokratik yollarla yönetmenizin ağır sonuçlarını yaşamaya devam ediyoruz ve sağlık emek meslek örgütleri, muhalefet partileri sürecin dışında bırakılarak, insan ve toplum yaşamının tehdit altında olduğu bu süreçte, siyasi çıkara dönüşmüş çabalarla, salgınla mücadele etmenin toplumsal ayağını da ortadan kaldırmış oluyorsunuz. Salgın Asya'da, Kuzey Amerika'da, Güney Amerika'da ve kısmen de Avrupa'da azalma eğilimi gösterirken, Türkiye'de artış eğilimi hâlâ devam ediyor. Temmuzda, turizm mevsiminde sermaye yanlısı kaygılarla üzerine düşünülmeden birçok önlem gevşetildi, hemen

akabinde de ölüm sayıları arttı maalesef. Aşılama için de ekim ayı itibarıyla yetişkinlerin sadece yüzde 80'i, tabii, bu, 18 yaş üstü için verdiğiniz veriler ve bu şekilde aslında aşılamada yüksek bir oran göstermiş oluyorsunuz ama oranı tüm nüfusa vurduğumuz zaman bu aslında yüzde 58 oranında çift doz aşı yapıldığını gösteriyor ve delta varyantı koşullarında aşılı nüfusun en az yüzde 85 olması gerekiyor koruyuculuk sağlayabilmek için. Ayrıca, bir yıldır aşısı olan bir ülkede günlük maalesef 200-300 ölüm olması kabul edilebilir bir durum değil. Sağlık emek ve meslek örgütleri aşı kararsızlığını artıran temel faktörün Bakanlığın Covid-19 vaka, ölüm ve aşılamayla ilgili yeterli bilgileri paylaşmamasından kaynaklandığını söylüyor. Mesela şu ana kadar 100 milyon dozun üzerinde aşı yapıldı ama bu aşılamaların vakalar üzerinde nasıl etki yaptı, ölümler üzerinde nasıl etki yaptı, buna dair yapılmış bir çalışma paylaşılmadı. Bu yüzden de toplumda aşının etkinliği ve güvenliği sorgulanır hâle gelmiş oldu ve aşı kararsızlığının artmasına neden oldu.

Yine aşılama oranında bölgeler ile iller arasında da eşitsizlikler söz konusu. Buna dair bölgeler arası eşitsizlik haritamızı göstermiştik sizlere, bir daha gösterelim. Yıllar içerisinde, tabii, devletin ve hükûmetin yarattığı güvenliksiz kürdistan illerinde aşılama oranlarını da olumsuz etkiledi. Bunun için, bu güvensizliğin ortadan kaldırılması için ne yaptınız Sayın Bakan? Mesela ana dilde, çok dilli temelli bir aşı kampanyası yürütmeyi düşünüyor musunuz? Sayın Bakan, bilimsel gerçekliklere uygun olmadan eksiklerle yaptığınız filyasyon da artık tamamen durmuş durumda, aslında filyasyon neredeyse yapılmıyor.

Yine salgında karşımıza çıkan en önemli sorunlardan biri de birinci basamakta ertelenen sağlık sorunları. Biliyorsunuz, birçok insan artık başka nedenlerle hastaneye gitmek istemiyor, Covid kapar kaygısıyla ve buna bağlı da TTB'nin yaptığı bir çalışmada, kanser taramalarının yüzde 90 oranında azaldığı tespit edilmiş ve siz de geçen yıl yaptığınız sunumda bunu dile getirdiniz. 2019 yılında 9 milyon kişinin kanser taraması yapmış olduğunu ve 2020 yılında ise bu sayının 3 milyona düştüğünü söylediniz. İnsanlar sizin piyasalaştırdığınız sağlık sistemine güvenmedikleri için salgın dışı hastalıklar nedeniyle tedavi olmak için hastanelere gitmiyorlar ve bu durum da önlenebilir binlerce hastalığın ve ölümün sorumlusu olduğunuzu gösteriyor.

Evet, Sayın Bakan, salgın sürecinde en ağır yük sağlık emekçilerinin omzundaydı ve coronavirüs sürecinde toplamda 508 sağlık emekçisi yaşamını yitirdi. Sağlıkta Dönüşüm Programı kapsamında sağlığın alınıp satılan bir metaya dönüştürülmesiyle artan performans baskısı ve mobbing gibi pandemide artan zorlu çalışma koşulları ve dinlenme haklarının kısıtlanması nedeniyle sağlık emekçileri tükenmişlik sendromunu yaşar hâle geldiler. Sizin görmezden geldiğiniz hekimler, sağlığı piyasalaştıran, iyi hekimlik değerlerini yerle bir eden, emeği hiçleştiren bu politikalara karşı İstanbul'dan Ankara'ya "Emek bizim, söz bizim." diyerek bir yürüyüş gerçekleştirdiler ve sizin üç yüz seksen sekiz gündür hâlâ dönmediğiniz randevu talepleri var. Bu talepleri kendi sayfalarında var, belki görmüşsünüzdür. "Haklarını ödeyemeyiz." dediniz sağlık emekçilerinin, evet; doğru söylediniz, haklarını ödemediniz çünkü. Eğer samimi olsaydınız Covid-19 salgınının meslek hastalığı sayılması yönündeki talepleri hayata geçirerek sağlık emekçilerinin hakkını ödeyebilirdiniz aslında. Sağlık emekçilerine gelince "Gelirler azaldı." diyerek yandaşa aktardığınız döner sermayeden gelen geliri sağlık emekçilerine vererek haklarını ödeyebilirdiniz. Seçimlere malzeme yapıp sonradan ağzınıza almadığınız 3600 ek gösterge hakkını vererek, performans baskısından vazgeçip maaşları yoksulluk sınırının üzerine çıkararak, sağlık alanında şiddete karşı gerçekten mücadele ederek, salgın koşullarında uygun dinlenme sürelerini gözeterek, çalışma koşullarını sağlayarak haklarını ödeyebilirdiniz ama maalesef ki, kabul edin, sağlık emekçileri konusunda samimi davranamadınız.

"Beş dakikada sağlık olmaz." çağrılarına ve OHAL KHK'leriyle güvenlik soruşturmalarındaki hukuksuzluklara arkadaşlarımız değindi, bunu geçeceğim.

Evet, bitirirken, TTB'nin yakın zamanda Bakanlığınıza Human Papilloma Virüs aşılaması için ulusal aşı takvimine eklenmesini talep eden yazısını hatırlatmak istiyoruz, bizler de HDP olarak buna dair kanun teklifi de verdik.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Son cümlelerinizi alalım.

SEMRA GÜZEL (Diyarbakır) - Bilindiği gibi, HPV virüsü nedeniyle her yıl yaklaşık 14 milyon kadın enfekte oluyor ve bu virüsün bulaşması gerekli tarama testleriyle önlenebilir olduğu gibi erken tanı yoluyla da tedavi daha kolay, sonuç alıcı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Süreniz dolmuştur.

SEMRA GÜZEL (Diyarbakır) - Bu nedenle, TTB'nin size ilettiği ve bizim de teklifini verdiğiniz HPV aşısının ulusal aşı programına alınmasını talep ediyoruz.

Teşekkür ederim.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Komisyon Başkanı Cevdet Yılmaz'ın, Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in Sağlık Bakanlığı bütçesi üzerinde yaptığı konuşmasında geçen bazı ifadelerini doğru bulmadığına ilişkin açıklaması

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, Komisyon Başkanı olarak bir hususu kayıtlara geçirmek durumundayım.

Anayasa ve İç Tüzük çerçevesinde bu Komisyonda çalışıyoruz. Az önceki hatip "kürdistan illeri" diye bir tabir kullandı. Bu tabiri hiçbir şekilde doğru bulmadığımı buradan ifade ediyorum. Türkiye demokratik bir hukuk devletidir, 81 vilayeti vardır; bu 81 vilayet de hangi etnik yapıdan olursa olsun, hangi mezhepten, hangi dinden olursa olsun eşit vatandaş olarak 84 milyonun illeridir. İstanbul da Antalya da Diyarbakır da Trabzon da Mersin de hepsi de bütün vatandaşlarımızın illeridir. Bunu bir kez daha kayıtlara geçirmek istiyorum, bu ifadeleri doğru bulmadığımı belirtmek istiyorum.

IV.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A)KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ve 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282) ile Sayıştay tezkereleri (Devam)

a)Sağlık Bakanlığı (Devam)

b)Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü (Devam)

c)Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu (Devam)

ç)Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı (Devam)

d)Uluslararası Sağlık Hizmetleri Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü (Devam)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, şimdi Türkiye İşçi Partisinden Sera Kadıgil'e söz vereceğim.

Buyurun lütfen.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, kıymetli bürokratlar; hepiniz hoş geldiniz.

Özel bir günde buradasınız, biliyorsunuz, bugün 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Uluslararası Mücadele Günü ama kadınların dertlerinin pek umurunuzda olmadığını Bakanlığınızın tutumundan anlamak mümkün; en basiti, arkanızdaki bıyıklı ordusundan görmek mümkün Sayın Bakan. 30 bürokratla buradasınız, yalnızca 2 personeliniz var. Üşenmedim, içerideki odayı da saydım; 50'ye yakın bürokratımız bizimle birlikte, aralarında yalnızca 10 kadın arkadaş var. Hâl böyle olunca Sağlık Bakanlığından, kadın sağlığını düşündüğünü düşünmek gerçekten hayalci bir tutum oluyor.

Bakın, Sayın Bakan, bıraktığı yerden alacağım kız kardeşimin. HPV aşısından bahsediyoruz ve her gün dünyada iki dakikada 1 kadın rahim ağzı kanseri yüzünden ölüyor. Bu kanser türünü engelleyebilecek bir aşı var, icat edildi bu aşı; adı "HPV aşısı" ama Türkiye Cumhuriyeti devleti kadınlarına bu aşıyı ücretsiz olarak uygulamaya ve kız çocuklarına ne yazık ki layık görmüyor Sayın Bakan. Yani biliyorum, siz hekimsiniz, kız çocuğunuz var mı bunu bilmiyorum ama eminim bir kız çocuğunuz olsaydı, daha ergenliğe gelmeden parasını verip bu aşıyı yaptırırdınız. Peki, burada sormak gerekir: Parası olmayan vatandaşlara öneriniz nedir Sayın Bakan? Yani bu aşıyı yaptıracak kadar şanslı olmayanlar ne yapacak? Bunu merak ediyorum.

Bakın, sabah üşenmedim, kurucusu olduğunuz hastaneyi aradım, HPV aşısı olmak istediğimi söyledim. Aşının bedeli 700 lira, doktor sevki, şırıngasıyla 850 liraya geliyor. Sırf aşı olmaya kalksam 3 dozu benim için 2.100 lira. Hadi bir de çocuğuma yaptırayım desem asgari ücretli bir kadın olarak benim iki ay yemeden içmeden, fatura ödemeden bu aşının parasını biriktirmem gerekiyor. Niye? Rahim ağzı kanseri olmayayım diye. Yani hakikaten, aramızda belki kadın bürokrat arkadaşlar olsa ara ara bu kadın meselelerini size hatırlatır. Bu eleştiriyi her geldiğinizde yapıyoruz ama bir arpa boyu yol ilerleyemiyorsunuz. Umarım bu sene biraz daha ciddiye alırsınız bu eleştirimizi çünkü hâl böyle olunca, kadın yoksulluğunun da çok arttığı bu ülkede zenginler yaşarken fakirler ne yazık ki ölüme terk ediliyor Sayın Bakan. Yani ben eminim, erkeklerde böyle bir hastalık olsaydı, bir de aşısı olsaydı -yemin ediyorum- yıllar önce ücretsiz yapmıştınız, bütün kanallarda böyle kamu spotları dönüyordu: "Aman, koşun HPV aşısı olun." Ama kadınlar söz konusu olunca ne yazık ki saray rejimi de Sağlık Bakanlığımız da buna kör ve sağır kalıyor Sayın Bakan.

Devam ediyorum, başka bir konu var. Gerçekten bu konu beni çok üzüyor, hani, artık ağlıyorum ya ben; geçen hafta sadece 2 bebek öldü. SMA hastalarından bahsedeceğim. Sadece geçen hafta 2 bebek öldü bu ülkede, bir bebeğin de annesi intihar etti, kendisini astı. Niye? Tedavisi olan bir hastalıktan bebeği muzdarip, gözünün önünde yemek yiyemiyor, gözünün önünde nefes alamıyor. "Bir ihtimal bu parayı toparlayabilirim de tedaviye yollarım." diye çocukları aç yatırıyorlar ki kilo almasınlar diye. Buna rağmen biz ne yapıyoruz? Bir bebeğin hayatı ile tedavi arasındaki tek engel olan parayı ortadan kaldırmıyoruz. Yani ufacık çocuklar neden aylarca, yıllarca bu eziyeti çekerek para toplama derdine düşüyor ve bu konuda neden hiçbir şey yapılmıyor? Ben gerçekten bunu merak ediyorum.

Bakın, ne diyor yaşamak için 2 milyon 200 bin dolar bulmak zorunda kalan Muhammet bebeğin babası: "Ben sadece, çocuğum nefes alsın, rahat rahat yemek yesin, onunla parka gitmek istiyorum." Anneleri diyor ki: "Ben 7/24 nabzını ölçmekten, nefesini kontrol etmekten, çocuğum bugün mü ölecek, yarın mı ölecek diye beklemekten yaşayamıyorum artık." Ve dediğim gibi, bu çocuklar ile tedavi arasında yalnızca para duruyor ve biz bunu çözmüyoruz Sayın Bakan. Yani artık bu benim hakikaten vicdanımı yaralıyor. O kadar çok kampanya var ki, zamanımız çok kısıtlı, göstermeye kalksam bitmez. Buyurun, Aren; para toplamaya çalışıyor. İki buçuk ay içinde bu parayı bulamazsa Aren ölecek. 1 milyon dolara ihtiyacı var Aren'in. Buyurun, Duru bebek; çok uğraşmışlar, yüzde 88'ini tamamlamışlar. Duru 500 gram daha alırsa bu tedaviyi de alamayacak ve ölecek, ya, ölecek; bunu başka bir açıklaması yok. 330 bin euro daha bulması gerekiyor. Bunlar tamamlanmaya yakın kampanyalar.

Zamanım çok az dediğim gibi yani saysak… Çünkü bitiremiyoruz, o kadar çok çocuğumuz bu durumdaki. Ve şöyle bir durum var: Artan dolar kuru yüzünden geçen sene 16 milyon TL bulması gereken bir aile, bu sene itibarıyla 26 milyon TL bulmak zorunda yani bu insanları bu kadar büyük bir çaresizliğe mahkûm bırakmamızı benim vicdanım kabul etmiyor. Sizin de çocuklarınız var, eminim her ölen çocuğa siz de benim kadar üzülüyorsunuzdur ama bir şey yapmak zorundasınız Sayın Bakan. Her 2 iş için de yani gerek HPV için gerek SMA için konuşacağım. Lütfen, bana "Kaynak yok." demeyin çünkü Osmangazi Köprüsü'ne tek bir ay için bu halkın ödediği geçiş garantisi 280 milyon TL. Sadece "Bir ay bu çetelere, bu müteahhitlere ödeme yapmıyor bu devlet kardeşim." desek o ay biz 11 çocuğun hayatını kurtaracağız.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Kadıgil, tamamlar mısınız lütfen?

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Tamamlayacağım.

HPV aşısına gelelim. Bir ay dedim değil mi? Sadece son altı ayda aynı Osmangazi Köprüsü'ne ödeyeceğimiz parayı "Ödemiyoruz kardeşim, böyle saçma anlaşma mı olur?" desek, ödemesek, biz bu ülkede 750 bin kız çocuğunu 3 doz ücretsiz aşılayabiliyoruz Sayın Bakan ama maalesef halk sağlığını değil, müteahhitlerin sağlığını ve cebini düşünen bir rejimin bakanı olmakla bence cezalandırıldınız ve bir çözüm elinizden gelmiyor.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ediyoruz Sayın Kadıgil.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Bir cümle ekleyeceğim, on saniyem daha var Sayın Başkan.

TTB… Ben avukatım, şu anki Barolar Birliği Başkanını hiç sevmiyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Süreniz bitti, saniyeniz yok.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Benden randevu istese yine de "Allah kahretsin." diyerek ona randevu veririm, bu çünkü benim meslektaşlarıma karşı boynumun borcu. Siz bu ülkenin hekimlerine, Türk Tabipleri Birliğine üç yüz küsur gündür randevu vermiyorsunuz. TTB'den hoşlanmıyor olabilirsiniz ama doktor arkadaşlarınızdan, meslektaşlarınızdan hoşlanıyorsanız lütfen bu randevuyu verin Sayın Bakan.

Teşekkür ederim dinlediğiniz için.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Kadıgil, teşekkür ediyorum.

Evet, söz sırası Cumhuriyet Halk Partisinden Sayın Süleyman Girgin'de.

Sayın Girgin, buyurun lütfen.

Süreniz beş dakika.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Sayın Bakan, bürokratlar, basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi selamlıyorum.

Kaybettiğimiz bütün hekim ve sağlık çalışanlarını saygıyla anıyorum. Başta hekimlerimiz ve bütün sağlık çalışanlarımıza teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, emekçi halktan toplanan vergiler döviz cinsinden şehir hastaneleri için müteahhitlere kira ve hizmet bedeli olarak gidiyor. Şehir hastanelerini yapıp işleten müteahhitlik şirketlerine 2022 yılı bütçesinde 21,5 milyar lira ödenek konulurken, sağlık emekçilerine 5,8 milyar, üniversite hastanelerine ise 6,2 milyar lira ayrılmıştır. Bu bütçe politikası yüzünden nitelikli sağlık eğitimi verilemez olmuş,

tedavi edici hizmetler koruyucu hizmetlerin önüne geçmiş, üniversite hastaneleri tükenme noktasına gelmiştir. Servislerde 3-4 hemşirenin yapması gereken işi 1 hemşireye yaptıracak kadar angarya çalıştırma derinleşmiştir.

Sayın Bakan, acilen hiçbir ad altında halktan sağlık hizmeti için katkı payı ücreti alınmaması sağlanmalı, sağlık emekçileri sayısı OECD ortalamasına çıkartılarak güvenceli ve kadrolu istihdam sağlanmalı, ihraç edilen ve hakkında kesinleşmiş yargı kararı bulunmayan sağlık emekçileri işe başlatılmalı, Covid meslek hastalığı sayılmalı, illiyet bağı aramak şartından vazgeçilmelidir.

Sayın Bakan, hekimlerimiz için pandemi dönemi sağlık sisteminin tüm defolarını açığa çıkarmıştır. Uzun saatler kesintisiz fazla çalışma, sık nöbet tutma, yoğun iş yükü, şiddete maruz kalma sağlık ortamlarının olağan hâllerine dönüşmüştür. Özel hastanelerde de yoğun emek harcayan hekimler ciro baskısı gibi ticari zorlamalarla meslek onuruna yakışmayan uygulamalarla karşılaşmaktadırlar. Baskı, mobbing, ayrımcılık, eşitsizlik, kayırmacılık da cabası.

Bütün bunların sonucunda alarm veren bir durum ortaya çıkmıştır. Türk Tabipleri Birliği diyor ki: "On sekiz ayda 8 binin üzerinde hekim istifası olduğu Birliğimize iletilmiştir. Yurt dışında çalışmak için Birliğimizden talep edilen iyi hâl belgesi yılda 900'lere, binlere ulaşmıştır. Ayda yaklaşık 80 hekim bu ülkede hekimlik yapmak yerine yurt dışında göçmen doktor olmayı tercih etmektedir."

Sayın Bakan, sadece Milas Devlet Hastanesinden 13 hekim olmak üzere, Muğla'da bir ay öncesine kadar toplam 40-45 hekimin istifa ettiği bilgisini edindim. Bu rakam istifa yasağının kalktığı 1 Temmuz 2021'den itibaren ne yazık ki başta Milas, Marmaris ve Fethiye'de hızla artmaktadır. Muğla ilçelerindeki kamu hastanelerindeki personel yetmezliği yakıcı bir hâl almıştır. Her branştan hekim olmadığı gibi, 3-4 hekim olması gereken branşlarda tek hekim görev yapıyor, örneğin, Datça Devlet Hastanemiz. Hiçbir uzman hekimi uzun süre Datça Devlet Hastanesinde görevlendirmek mümkün olmuyor çünkü alet edevat, yardımcı sağlık personeli yetmezliğinden dolayı sürekli geçici görevlendirilmelerle idare edilen bir hastanemiz. Datça'ya geçici görevlendirme yapıldığı zaman Milas, Fethiye ya da başka yerde işler aksıyor, bütün bunlar istifaları tetikliyor. Sizi, Türk Tabipleri Birliğinin istifaların devam etmesi hâlinde sağlıkta kaos yaşanacağı uyarısını ciddiye almaya davet ediyorum.

Sayın Bakan, Muğla'nın yerleşik nüfusu 1 milyonu aşıyor, yazın nüfusumuz 5 milyonu buluyor. Görüştüğümüz sendikalar ve tabip odamızdan edindiğim bilgilere göre, temizlik işçisinden başhekimine kadar, daha fazla özellikli, nitelikli hizmet vermek için çaba gösteren ve bölgedeki tüm sevklerin geldiği Muğla Eğitim ve Araştırma Hastanesi üç ay önce 19 ameliyat masasından ancak 7'sini kullanabiliyordu ve vatandaşlarımız mağdur oluyordu. Şu an için 10 masa kullanılıyor, en az 5 masa daha açılmasına ihtiyaç var; hemşire, temizlik personeli ve teknik eleman eksikliği yüzünden açılamayan bu masaların eksiklikler giderilerek acilen açılmasını talep ediyoruz.

Muğla İl Sağlık Müdürlüğüne bağlı kamu hastanelerinde kanser tarama hizmeti verilmiyor, vatandaşlarımız il dışına veya özel hastanelere gitmek zorunda bırakılıyor. Sağlık Bakanlığı tarafından Muğla Eğitim ve Araştırma Hastanesine tahsis edildiği söylenen fakat şimdiye kadar kurulumu yapılmamış ve hizmet vermeye başlamamış kanser tarama cihazımız nerededir? Ödenek yokluğundan kurulumu yapılamadığı söyleniyor, bu doğru mudur? Muğla İl Sağlık Müdürlüğü tarafından dört yıldır sonuçlandırılamayan radyoterapi merkezinin yapımı ve sintigrafi cihazlarının tam olarak temini konusunda neden adım atılmamaktadır?

Bu konuları dikkatinize sunuyorum ve bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Girgin.

Söz sırası Adalet ve Kalkınma Partisinden Sayın Yaşar Kırpınar'da.

Sayın Kırkpınar, buyurun lütfen.

Süreniz on dakikadır.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, çok Saygıdeğer Bakanım, Kıymetli Bakan Yardımcılarımız, değerli bürokratlar, basınımızın çok değerli mensupları; ben de hepinizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, sunumunuzu takip ettim; gerçekten o kadar çok yapmışsınız ki belki sunumunuzda ifade ettiğiniz şeyler, yapılan şeylerin binde 1'i kadardı ama yine de çok doyurucuydu, çok güzel şeyler söylediniz, ifade ettiniz. Ben sizlere teşekkür ediyorum, ekibinize teşekkür ediyorum, şükranlarımızı sunuyorum; 1 milyon 240 bin sağlık çalışanı mensubunu, sağlık ordumuzu kutluyorum, tebrik ediyorum; bu hastalık dolayısıyla vefat eden, hayatını kaybedenlere de Allah'tan rahmet diliyorum, şu an tedavi görenlere de yine acil şifalar diliyorum.

Gerçekten, yapılan o kadar çok şey var ki siz aslında bu sunumu sadece bize yapmadınız, bu 1 milyon 240 bin kişilik sağlık ordumuzla aslında dünyaya bir sunum yaptınız; dünya bunu görmüş oldu, yakından görmüş oldu.

Diğer taraftan, aslında geçmiş ile günümüzü kıyaslamamız gerekiyor. Sayın Başkanımız aslında müsaade etmiş olsaydı; yıllar önce, rahmetli Savaş Ay'ın bir röportajı vardı Türkiye'deki sağlık sistemiyle ilgili, hastanelerle ilgili -hafızayı beşer nisyanla maluldür- onu böyle bir beş dakika göstermiş olsaydık ve günümüzle, bizim yapmış olduklarımızla kıyaslamış olsaydık gerçekten bizim sağlıkta nereden nereye geldiğimizi bizler o anlamda görmüş olurduk.

Tabii, Türkiye'de hem fiziki yatırımlar açısından hem Covid sürecinde yapılanlara baktığımızda, bugün sağlıkta geçmişle kıyaslanamayacak oranda fersah fersah, çok ciddi bir başarı ve yenilikler elde etmiş olduk. O döneme baktığımızda, hastaneler insanları birbirinden ayırmıştı, âdeta insanlar arasında sınıf farkları söz konusuydu; SSK hastaneleri, BAĞ-KUR hastaneleri, devlet hastaneleri, üniversite hastaneleri, özel hastaneler; bunlar arasında âdeta sınıf farklılıkları söz konusuydu. Hastanelerin, hastaneye ulaşabilenlerin o günkü durumları, kuyrukta ölen hastalarımız; 5 tane ilaç yazılır, 2 tanesine ulaşılır, o diğer 2 ilaç hiçbir şekilde elde edilemezdi. Tabii ki, daha sonra bütün eczanelerden ilaç alınabildi. Bizler, bütün hastaneleri birleştirip tek çatı altında vatandaşlarımıza, milletimize hizmet verebilir noktalara getirmiş olduk. Yine, o dönemdeki koğuşları hepimiz hatırlarız, 15 kişilik, 20 kişilik koğuşlar vardı. Türk insanımızın, Türk milletimizin hiçbir şekilde aslında hatırlamayacağı, hatırlamak istemeyeceğimiz manzaralardı bu manzaralar. Ama şöyle bir şey yapsak bir an için, kısa bir süre için: Savaş Ay'ın Genel Başkanla yapmış olduğu o dönemdeki o röportajı, o günkü sağlık sistemimizi, sağlık durumumuzu da gözümüzün önüne alıp da gözümüzü bir kapatsak, Allah korusun, tam da öyle bir süreçte, öyle bir dönemde bizim bu pandemiye yakalandığımızı bir hayal edelim. (CHP sıralarından gürültüler)

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tövbe de ya!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Bakın, Allah korusun, böyle bir süreçte, böyle bir dönemde bu hastalığa Türkiye yakalanmış olsaydı, inanın, hastalarımızı tedavi etmek yerine vefat eden hastalarımıza sahip çıkamazdık. Allah korusun, Allah korusun.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – O zaman aşı…

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Aşı yapardık.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yine, Sayın Bakanımız sabahleyin burada konuşmasına başlarken herkesin gurur duyabileceğini düşündüğü için herkesin onur duyacağını düşündüğü bir aşıdan, yeni bir Turkovac aşısından bahsetti. Ama bir milletvekilimiz buna çok ciddi anlamda bir tepki gösterdi. Ben bunu anlayamadım. Acaba sayın milletvekilimiz aşı karşıtı mı? Niye böyle bir tepki gösterdi onu henüz anlayamadım. Çünkü Sağlık Bakanımız bilim insanlarımızın bu süreçte çalışarak, çabalayarak, didinerek bir aşı geliştirdiklerinin müjdesini verdi burada. Ben burada nasıl bir tepki gösterildiğini ve bu tepkinin ne anlama geldiğini diğer muhalefet milletvekillerinin de anlamadığını düşünüyorum.

Yine, burada, başka bir milletvekilimiz, HDP'li bir milletvekilimiz –sağlıkçı kendisi de- şöyle bir ifadede bulundu, dedi ki: "Siz, ne kadar hastane yaparsanız yapın, yatak sayınızı ne kadar artırırsanız artırın ama eğer ekonomiyi düzeltemezseniz, ekonomiyle ilgili sıkıntı olursa bu yapmış olduğunuz hastanelerin, sağlık sistemiyle ilgili yapmış olduklarınızın hiçbir kıymetiharbiyesi olamaz." diye bir ifade kullandı.

Değerli arkadaşlar, bakın, bugün o sizin öve öve anlattığınız, işte Avrupa'da, Almanya'sından İtalya'sına kadar, İngiltere'sinden Amerika'sına kadar gayrisafi millî hasılaları belki bizim millî hasılalarımızın 3-5 katı, 10 katı olan devletler var. İngiltere'nin bu pandemi sürecinde yaşadığını gördük. Almanya'nın, İtalya'nın, Amerika Birleşik Devletleri'nin bu pandemi sürecinde nasıl hastalarına sahip çıkamadıklarını, nasıl 65-70 yaş üzerindeki insanlarını ölüme terk ettiklerini gördük. Biz bunları da yaşamış olduk. Demek ki biz, yapmış olduğumuz, yirmi yıldan beri oluşturmuş olduğumuz bu hastanelerimizle ilgili, sağlık altyapımızla ilgili o kadar güçlü bir altyapıya sahibiz ki, yatak oranımızdan diğer tıbbi cihaz varlığımıza kadar o kadar güzel yatırımlar yapmışız ki bu pandemi sürecinde bu sıkıntıyı yaşamadık. Bizler, dünyanın çeşitli ülkelerinden, yaklaşık 142 ülkeden uçak ambulanslarımızla hastalarımızı çok şükürler olsun ki ülkemize taşıyabildik. Bu, devlet olmanın, sosyal devlet olmanın en büyük göstergesiydi.

Değerli arkadaşlar, bunlarla gurur duymak lazım.

CAVİT ARI (Antalya) – 5 maskeyi…

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Bakın, siz maskeden bahsediyorsunuz.

CAVİT ARI (Antalya) – Evet, maskeden bahsediyoruz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yine, 147 ülkeye maske, tıbbi cihaz ve tıbbi malzeme yardımında bulunan bir Türkiye'den bahsediyoruz. Biz, bunları ihtiyacı olan bütün ülkelere şükürler olsun ki dağıtmış olduk. Tabii, burada, aslında, yine bir konuşmacımız, İYİ Partiden bir konuşmacımız ifade etti "Takdir ediyorum." dedi. "Hemşirelerimizi, doktorlarımızı, sağlık çalışanlarımızı takdir ediyorum, tebrik ediyorum. Başarı var fakat bu sistemin başarısı değil çalışanların başarısı." diye de altına ekledi.

Değerli arkadaşlar, bakın, biz burada teknik bir komisyonuz, günlerden beri, haftalardan beri hep konuşuyoruz. Ya, diyoruz ki: "Teşekkür etmekle, şükretmekle, hak teslim etmekle hiçbir şey kaybetmezsiniz." Ne olur yani sözünüzün sükutu olsun diye, sözünüzün kıymetiharbiyesi olsun diye bu yapılan şeyleri bir takdirle yâd edin, teşekkür edin. Bu sağlık çalışanlarımızın, sağlık bürokratlarımızın, Sağlık Bakanımızın tüm ekibiyle gözü kulağı bugün burada. Bizler yaklaşık iki buçuk yıldan beri Türkiye'de çok ciddi hizmetler yapıyoruz. Sağlık alanında dünyada çok büyük birinciliklerimiz var, her alanda başarılıyız, Dünya Sağlık Örgütü bizi takdir ediyor, aşıya erişim noktasında çok ciddi mesafeler kaydettik, yine dünyada ilk sıralardayız. Yani dünya devletleri, Dünya Sağlık Örgütü, bu işten anlayanlar bizi takdir ederken, teşekkür ederken, acaba bizim milletvekillerimiz, Parlamentodaki

bizim milletvekillerimiz bizim için bir iki cümle ifade edecekler mi, bize teşekkür edecekler mi diye bekliyorlar ama maalesef ben şu saate kadar bu teşekkürü, bu takdiri göremedim ama değerli arkadaşlar…

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Siz teşekkür edip bitirin bir zahmet.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sağlık çalışanlarına teşekkür ediyoruz tabii ki.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – …kıymetli milletvekillerimiz, Türk milleti bizim, AK PARTİ hükûmetlerinin yapmış olduğu bu hizmetleri girmiş olduğumuz bütün seçimlerde takdir ettiler, bütün sandıklarda bunu ziyadesiyle bize gösterdiler, yâd ettiler.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Kırkpınar, teşekkür ediyorum.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ben, Türk milletine, aziz milletimize şükranlarımı sunuyor ve Sayın Bakanım, bütçenizin hayırlı uğurlu ve bereketli olmasını temenni ediyor, sizlerle ve sağlık ordumuzla gurur duyduğumuzu belirtmek istiyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Ahmet Bey, hakkınızı helal edin. Erhan Bey ayrılmak zorunda, ona kısa bir söz verip size geleceğim.

Sayın Erhan Usta, buyurun lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) – Çok teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri, Sayın Bakan, bürokrasimizin değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlarım.

Şimdi, Sayın Bakanım, ben kısa bir konuşma yapmayı arzu ediyorum, sadece bu şehir hastanelerinin biraz daha finansal boyutuyla ilgili, mali boyutuyla ilgili. Tabii, aslında, Sayıştay raporlarına baktığımızda orada çok ciddi -onu Bülent Bey de az önce ifade etti- sıkıntılar var. Oranın gerçekten… Orada kurumsal kapasiteyi bir şekilde artırmanız gerekiyor, yani onların karşılanması lazım. Özellikle bu kamu-özel iş birliği projeleri kısmının muhasebeleştirilmesiyle ilgili, kayıtlarda garantilerin gösterilmesiyle ilgili çok ciddi eleştiriler, bulgular var, yani onları kamuoyunun bilmesi gerekiyor tabii.

Şimdi, burada, başka zamanlarda, bizim AK PARTİ'li arkadaşlarımız genelde bunaldıklarında "Ya, bu şehir hastaneleri olmasaydı şu pandemide ne yapardık?" deyip topu oraya getiriyorlar. Ondan sonra, biz de "İyi, Allah razı olsun." falan diyoruz. Tabii, şunu söylemek lazım: AK PARTİ hükûmetlerinin sağlık alanında çok büyük hizmetleri oldu ve buraya çok da büyük kaynak ayrıldı ama. Biz de bürokrat olarak bu kaynakların ayrılmasında çok ciddi -o zaman Devlet Planlama Teşkilatında- destek verdik. Bu ayrı bir konu.

Burada, tabii, şimdi son zamanlarda sıkıntı var. Şunu çözemedik: Erişim kolaylaştı -Sayın Bakanım, ben iktisatçıyım, tıpçı değilim ama tabii sağlığın finansmanını, Sabahattin Bey de bilir, biraz çalıştık bu konuları- kaliteyi artıramadık. Poliklinik sayımız hızlı yükseliyor fakat hastalarımızı iyileştiremiyoruz, böyle bir sorun var. Toplam harcamalar millî gelirin yüzde 4,3'ü civarında OECD'de, cepten olanlar falan, bu da OECD'nin en altlarında, çok da yüksek olması gerekmiyor. Tabii, bizim gelirimizi de düşündüğümüz zaman, aslında, belki de uygun da olabilir, onlar da ayrı bir konu ama bu şehir hastanesi özelinde yani… Mesela baktım ben şimdi, sizin rakamlarınızda da… 13 tane şehir hastanesi açıldı, 18.250 yatak kapasitesi var Ekrem Bey fakat şimdi -eğer yanlışsak lütfen düzeltin- 52 tane hastane 13 şehir hastanesinin açılmasıyla devre dışı bırakılıyor. Kapattığımız yatak kapasitesi bunun bir miktar da üzerinde; 19.500. Dolayısıyla, hani buradan dolayı "Şehir hastaneleri olmasaydı bu pandemide

ölürdük, biterdik...” Tabii, burada bir anakronizm hatası yapılıyor, onu da söylemek lazım. Anakronizm hatası yapılıyor yani hastaneyi önce yapıyoruz, hastaneleri çok maliyetli yapıyoruz, sonradan bir şey çıkıyor, iyi ki yapmışız gibi bir noktaya geliniyor, orada bir hata da var. Şimdi...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Kapatmamaya gayret gösteriyoruz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Öngörü, öngörü!

ERHAN USTA (Samsun) – Ama hayır, şu anda devre dışı bırakılan hastane sayısı 52, 19.500 yatak da hizmet dışı bırakıldı. O zaman, lütfen, mesela arkadaşlarınız bu rakamları bizimle hemen paylaşsın.

Şimdi, tabii, pandemiden her şeyin işte... Tamam, şehir hastanelerinin fiziki şartları iyileşti, konforlu yapıyoruz, doğru, biz de kullanıyoruz bu hastaneleri, mümkün olduğu kadar devlete gitmeye çalışıyoruz ama diğer taraftan bakınca aslında doktor, ebe, hemşire sayımızda da normal, trendinde bir artış var. Böyle şehir hastaneleriyle birlikte olağanüstü bir artışımız falan da olmadı. Dolayısıyla, pandemiden dolayı şehir hastanelerinin ekonomik maliyetlerindeki verimsizliği meşrulaştırmaya çalışma çabasını yanlış buluyorum. Onu önce ifade edeyim.

Şimdi, şöyle 2020’den itibaren, kabaca 2018’den itibaren işte birer birer başlıyor, şu anda 13 tane şehir hastanesi devreye girdi. Sayın Bakanım, ben 2017’den 2021 yılına kadar şehir hastanelerine baktım -bu rakamlar tabii siz de var- TL olarak 2021’e kadar “sermaye gideri” adı altında yani sermaye gideri hesabında gözüken kira olarak 20 milyar lira, nominal rakamlarla ödemişiz. Bunun dolar karşılığı 2 milyar 950 milyon dolar. Hizmet alımları var. Tabii, hizmet alımı kısmı daha kritik, orada da hızlı bir yükselme var yani hizmet alımlarında hızlı bir yükselme var. Orada TL olarak üst üste koyduğumuzda 13 milyar 477 milyon TL harcanmış. Bunun dolar karşılığı da 2 milyar 50 milyon dolar. 2022-2024’te ne yapacağız? Çünkü önümüze bütçe getirdiniz, kanun teklifinde bunun rakamları var zaten. Hemen onu da söyleyeyim: Hizmet alımı kısmında “24,4 milyar TL’lik daha hizmet alımı vereceğiz, bu hizmet alımları nedeniyle kamu-özel iş birliği projeleri kapsamında ödeme yapacağız.” diyorsunuz, 24,4 milyar TL. 47,3 milyar TL de “sermaye gideri” adı altında -hani daha sonra bunlar bizim olacağı için şimdi sermaye giderine yazmaya başladık onları- kira ödemesi yapacağız, 47 milyar. Totalde ne oluyor? 37,8 milyar TL hizmet alımı, 67,2 milyar TL de sermaye gideri kısmına yazılmış şehir hastanesi müteahhitlerine ödememiz var. Bunların hepsini topladığımızda 105 milyar lira yapıyor. Bunun dolar karşılığı 12,3 milyar dolar Sayın Bakanım. Şimdi, bizim yaptığımız çalışmaya göre bu hastanelerin toplam maliyeti, yapıldığı yıldaki dolar kurlarına çevrilerek yapılan maliyeti 11,6 milyar dolar ki az önce Arslan Bey’de ifade etti. Tabii, burada da farklı düşünceniz varsa elbette söyleyebilirsiniz. Biz düşüncelerimizi paylaşıyoruz, tespitlerimizi paylaşıyoruz. Yani metrekare maliyeti olarak da bakıldığında şehir hastanelerinin maliyeti -belki biraz konforlu olmasının da etkisiyle elbette, daha geniş alanlar var- normal bir devlet hastanesi maliyetine göre çok çok yüksek. Onları da mesela bizimle paylaşırsanız çok mutlu oluruz. Biz şunu yapmak istemiyoruz, yani biz bir şey söyleyelim: “Ya, bu çok kötü, işte, çok pahalı; 5 kat pahalı yapıyorsunuz.” Değilse, hakikaten bize aynı şekilde rakamla karşılık verilirse biz yanlış düşünüyorsak o hatamızda ısrar etmeyiz Sayın Bakanım. Bu rakamlar çok fazla paylaşılmadığı için şehir hastanelerinin mali boyutuyla ilgili kimsenin bir bilgisi yok. Garantilerle ilgili Sayıştay söylüyor size, bakın, devletin memurları söylüyor. Hani biz siyasetçiler söylesek dersiniz ki “Ya, siz bunun üzerinden siyaset yapıyorsunuz.” -ki öyle bir şey yapmayız- ama devletin memurları diyor ki: “Arkadaş, niye göstermiyorsun bunu? Senin göstermen lazım. Garantiden ne vereceksin, ne alacaksın?” Bunların gösterilmediği bir şey... Dolayısıyla şeffaflığın olmadığı yerde zaten bir endişe doğar. Şimdi endişe haksız mı? E, metrekaresi belli, yapılan maliyetler belli, 11,6 milyar dolar arkadaşlar. Özeti şu, 11,6 milyar dolar -ki belki 2 kat pahalı yapıldı- yani bu normal mi? Diyelim ki Sayın Bakanım devletin bütçesinden yaptırmış olsaydı bu hastaneyi 6 milyar dolara hallederdi. Bakın, 2017-

2024 döneminde -şimdi kurlarla birlikte bunlar artacak belki- 12,3 milyar doları ödedik ve ödüyoruz arkadaşlar, yedi yılda. Bunlar yirmi beş yıllık dönem için yapılmış. Şimdi, buraya bir bakmamız lazım. Bu hesapta bir hatamız varsa ki inşallah vardır, ister miyiz devletin bütçesine zarar gelmesini? Çünkü iki gün sonra bu bütçeyi biz devralacağız. Böyle bir taahhüdü, bu kadar yanlışı devralmak istemiyoruz biz, hakikaten istemiyoruz. Varsa bir hatamız söylerseniz memnun olacağım biraz daha. Şimdi bizim uykumuz kaçıyor. Yani geldi çattı kapıya, ne yapacağız, nasıl edeceğiz? Yani, şimdi kendi içerisinde giden bir dengesizlik var. Siz işi bir şekilde götürüyorsunuz. O oraya katılmış, bu buraya katılmış, Varlık Fonu ona veriyor, kamu bankası buna veriyor, falan filan gidiyor ama devlet işleyişinin dışında bir sistem gidiyor. E, şimdi devlet işin içerisine girecek. Efendim, devlet gibi çalıştıracağınız zaman birtakım arızaların çıkma ihtimali var. O yüzden, umarım bunlar yanlıştır ama, tabii, aynı şekilde -sizden istirhamım- bu şekilde yani şeffaf bir şekilde bizimle düşüncelerinizi paylaşırsanız biz bundan çok mutlu oluruz Sayın Bakanım.

Aylin Hanım'a söz verdim Sayın Başkan, iki dakikasını ona devredeceğim bir, yirmi saniye içerisinde de…

Zaten millî gelire oran olarak da 2006'dan itibaren sağlık giderlerine bakıyorum, bu kamu özel iş birliği projelerinden sonra çok ciddi bir zıplama var. Bunlara bakmamız lazım. Burada bir verimsizlik var, burada yüksek maliyetlerle karşılıyoruz. Tabii, bundan sonra ne yapılabilir, o ayrı bir konu.

Bir sorum da… Belki soru-cevap kısmında olamayabilirim, birkaç toplantıya geçeceğim. Bu kamu özel iş birliği projelerinde ödemelerimiz, ilk geldiğinde yönetmeliğin, döviz veya enflasyondan o yıl hangisi yüksekse ona endekslenmesiydi. Orası çok kritiktir Sayın Bakan, sonra ne oldu bilmiyorum. Orası çok kritiktir, şunun için kritiktir: Bizde hikâye şudur, önce kur şoku olur, arkasından enflasyona yansır. Dolayısıyla bir şoku 2 defa verirsiniz öyle bir şey varsa.

Bu çerçevede ben bütçenizin hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum ama bu sorularımıza cevap verebilirseniz, bu konuda bizi aydınlatırsanız da çok mutlu olurum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum Sayın Usta.

Sayın Ahmet Erbaş'a söz veriyorum.

Buyurun Ahmet Bey, süreniz beş dakikadır.

AHMET ERBAŞ (Kütahya) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Değerli Komisyon üyeleri, Sayın Bakanım, değerli bürokratlar; dünyayı kasıp kavuran Covid sürecinde yaşamını yitiren tüm sağlık şehitlerimize ben de Allah'tan rahmet dileyerek sözlerime başlamak istiyorum ve ailelerine de sabırlar diliyorum.

Sayın Bakanım, kıymetli bürokratlar; eski Türkiye'yi anlatırken yıllardır bitmeyen hastaneler, yollar, köprülerden bahsederdik. Hiç istemediğimiz bu sahneler maalesef Kütahya'da var. On bir yılda kaba inşaatı yüzde 60 seviyesine gelen bir şehir hastanesi hikâyemiz var. Üç yıldır da bu kutlu çatının altında devamlı bu konuyu konuşuyorum. Daha önce seçim meydanlarında ve kürsüden defalarca dile getirdiğim önerim inşallah bu kez hayata geçecek. Mademki bu şehir hastanesi alan firma inşaatı bitirmiyor ve bununla ilgili bir açıklamada bulunmuyor, 2027 yılına kadar süresi var, bunu bekleyeceğimize teklifimiz şudur: Sağlık Bakanlığı aracılığıyla başka bir araziye TOKİ marifetiyle devlet hastanesini yapalım. Bununla ilgili ilk adım Kütahya Belediyemiz tarafından yer tahsisi olarak yapılmıştır. Şimdi, anahtar teslimi ve bitirme süresi daha kısa ve belli olan bir ihaleyi yapmayı şehir

olarak bekliyoruz. Bakanlık olarak daha önce bunu yaptık. Osmaniye ve Kırıkkale'de, İstanbul Bağcılar'da bir yıl inşaat süresi olan anahtar teslim hastanelerini 2001 yılında yaptık, yalnızca Bağcılar herhâlde 2003'e sarkmıştı. 2022 yılında daha iyilerini ve daha büyüğünü yapacağınızdan eminim.

Sayın Bakanım, Türkiye'de yaklaşık 500 civarında aktif deprem fay hattının olduğu uzmanlar tarafından belirtiliyor. Bu 500 fay hattının büyük bir kısmı 25 ilde bulunmakta, bu illerden birisi de maalesef Kütahya'dır. Bu yüzden sizleri gördüğüm her fırsatta "Hastane, hastane, hastane." diyorum. Tabii ki devletimiz, Bakanlığımız Kütahya'da çok güzel işler yaptı. Gediz'de, Simav'da, Emet'te, Aslanapa ve Altıntaş'ta hastanelerimiz var. Maalesef hekim ve sağlık çalışanı açısından dolduramadığımız bazı hastanelerimizde -acil servis dışında- sevk zincirinin en iyi yapıldığı yerler hâline geldik. Hekimlerimiz de anladığım kadarıyla risk almak istemediklerinden çevre illere hastalarını sevk etmektedir.

Bu arada Tavşanlı'daki -Kütahya'nın en büyük ilçesidir- Mustafa Kalemli Devlet Hastanesinin bahçesinin içine 16 bin metrekare kapalı alanı olan, yalnızca 75 yataklı bir hastane daha yapmışız, hâlâ da ne yapacağımıza karar vermedik. Eğer burasını bir fizik tedavi hastanesi olarak kullanacaksak acilen buraya fizik tedavi uzmanlarını göndermemiz lazım. Şahsi düşüncem, burayı Mustafa Kalemli Devlet Hastanesi içine katıp iki hastane yerine tek hastane olarak devam edelim, içinde yine fizik tedavi ünitesi olan ama genel hastane olarak devam etsin çünkü yaklaşık 25-30 kilometre yanında, kaplıca bölgemiz olarak bilinen Yoncalı'da şu an 200 yataklı bir fizik tedavi hastanemiz ve yapımı devam eden de 100 yataklı bir fizik tedavi hastanemiz vardır. Şayet kaplıcaya dayalı bir fizik tedavi hastanesi yapmak istiyorsak, ülkemizde yaklaşık 12 milyona yakın engelli vatandaşımızın olduğu da biliniyor, yalnızca bunların gidebildiği ne bir fizik tedavi hastanesi ne de bir otel vardır; Emet Belediyesinin hemen fizik tedavi hastanesine döndürülebilecek kaplıca oteli bulunmaktadır, burayı da çok rahatlıkla bir kaplıca, fizik tedavi hastanesi ve oteli hâline getirebiliriz. Bunu ya da Kütahya'da yapacağınız bir devlet hastanesini yapalım Sayın Bakanım. Siz biliyorum ki istemezsiniz ama bu hastaneye adınızı verelim, büstünüzü dikelim. İstemeyeceğinizi biliyoruz ama Kütahya böyle bir müjdeyi sizden bekliyor.

Sayın Bakanım, değerli bürokratlar; sağlık zincirinin ilk adımı olan sağlık ocaklarımızın mimarisiyle ilgili konuşmak istiyorum. Sağlık ocaklarımız malumunuz genellikle yaşlılarımızın kullandığı bir ünite hâline geldi. Keşke vaktiniz olsa da Kütahya Parmakören Mahallemizdeki sağlık ocağına sizi götürebilsem. Bir binanın 2'nci katında, daracık merdivenleri olan bir yerde, burada yaşlılarımız çıkarken de inerken de büyük zorluklar çekmektedir. Hem aile hekimlerimizin hem de sağlık ocaklarının en fazla 1,5 katlı olacağı bir projeler geliştirmeliyiz.

Yıllarca gururla çalıştığım Bakanlığımızın çalışanlarının özlük haklarıyla ilgili verdiğim kanun teklifim Türkiye Büyük Millet Meclisinde beklemektedir. Sağlık çalışanlarının çalışırken aldıkları döner sermaye ödemelerinin emekliliklerine yansıtılması en büyük beklentileridir çünkü emekli olduktan sonra unvanı ne olursa olsun emekli maaşları oldukça düşüktür.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Mustafa Baki Ersoy iki dakikasını devretti, devam edin lütfen, iki dakika ilave ediyorum.

AHMET ERBAŞ (Kütahya) – Sayın Bakanım, şu anda siz Sağlık Bakanlığımızın babasısınız çünkü hem özel sektörü biliyorsunuz hem üniversiteyi biliyorsunuz hem de devleti biliyorsunuz, eğer çözerseniz bu işi siz çözersiniz. Devletlerin iki konuda dışa bağımlılığı çok az olmalıdır. Bunlardan birisi savunma sanayisi, diğeri de sağlık sektörüdür. Savunma sanayisinde göğsümüzü kabartan, dünyaya kafa tutan teknolojileri geliştiriyoruz. Sağlık sektöründe de bugün müjdesini verdiğiniz aşı

ve aşılarımızın devamı gelir inşallah. Gölbaşı ilçemizde kendi şırınga ve setlerimizi nasıl yapmaya başladıysak gün gelir buradan kendi MR'ımızı ve tomografimizi de yaptığımızın müjdesini verirsiniz inşallah.

Bu duygu ve düşüncelerle Bakanlığımızın bütçesinin hayırlı uğurlu olmasını diler, saygılarımı sunarım.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlar, yeni bir liste okumak istiyorum. Sayın Sait Dede var HDP Grubundan, sonra Cumhuriyet Halk Partisinden Sayın Emine Gülizar Emecan, sonra Milliyetçi Hareket Partisinden Sayın Olcay Kılavuz, sonra İYİ Partiden Sayın Metanet Çulhaoğlu, sonra CHP'den Sayın Fikret Şahin, daha sonra AK PARTİ'den Sayın Selim Gültekin; bu şekilde devam edeceğiz.

Sait Bey, buyurun.

Süreniz yedi dakikadır.

SAİT DEDE (Hakkâri) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli arkadaşlar; konuşmama Türk Tabipleri Birliğinin İstanbul'dan Ankara'ya başlattığı "beyaz yürüyüş"ü selamlayarak başlamak istiyorum.

Evet, sağlık emekçileri "Emek bizim, söz bizim." diyerek sokağa indi. Peki, ne diyorlar Sayın Bakan? Şimdiye kadar hiç seslerine kulak verdiniz mi? Biraz biz anlatmaya çalışalım. "Sağlıkta Dönüşüm" adı altında sağlığın piyasalaştırılması, sağlık emekçilerinin emeğinin değersizleştirilmesine karşı sağlık emekçileri yıllardır mücadele ediyorlar. İktidarın sağlık sistemini çökerten dönüşümünün en ağır bedellerinden birini de sağlık emekçileri ödemektedir. Salgın sürecinde ölüm tehlikesiyle en çok karşı karşıya kalan sağlık emekçileri için tablo maalesef daha da ağırlaştı. Bakın coronavirüsün Türkiye'de görülmeye başladığı günden bu yana 175'i hekim olmak üzere 480 sağlık emekçisi yaşamını yitirdi. Hekimler ve tüm sağlık çalışanları, Covid-19 pandemisi süresince performans ücretlendirmesi, emeğin ve birinci sağlık hizmetlerinin değersizleştirilmesi, acil servislerin yoğunluğu gibi nedenlerle fiziksel, psikolojik ve mesleki olarak en zor süreci yaşanmış, sonuç olarak en fazla hastalanan ve yaşamını yitiren meslek grupları arasına girmiştir. Fazla mesai, döner sermaye ve benzeri ek ödemelerden dahi mahrum bırakılan sağlık çalışanları aşırı nöbet yoğunluğu, hastanelerin yetersizliği gibi ciddi sorunların muhatabı ve mağdurları olmuşlardır. Ankara Şehir Hastanesinde görevli asistan hekim Rumeysa Şen'in otuz altı saatlik nöbetinden sonra yorgunluk nedeniyle gerçekleştirdiği trafik kazası sonucu yaşamını yitirdiği kamuoyuna yansıdıktan sonra Sayın Bakan sizin "Bazı kliniklerde asistan hekimlerin otuz altı saat çalıştığı durumlar olduğu maalesef gerçektir, doktor Rumeysa arkadaşımızın kazadan önce otuz altı saat çalıştığı şeklindeki bilgi ise yanlıştır." ifadeleriniz bu gerçekliğin bir nevi itirafı niteliğinde olmuştur. Ek ödeme adı altında verilen, emekliliğe yansımayan ücretlendirme modeli çalışma barışını bozmaktan başka bir işe yaramamıştır Sayın Bakan. Sağlık emekçilerinin çalışma barışını bozacak düzenlemeler bir yana yapılan 10-15 TL ek ödemeleri kamuoyuna büyük destek veriliyormuş gibi yansıtmak Hükûmetin sağlık çalışanlarına yaklaşımını ortaya koymaktadır.

Son yıllarda şiddet ve nefret dilini ülkenin normali hâline getiren iktidarınızın müşteri memnuniyeti temelli hizmeti dayatan sağlık politikaları sağlıkta şiddeti körüklemiştir. Bakın, yalnızca 2020 yılında 12 bine yakın beyaz kod verilen sağlıkta şiddet olayı yaşanmıştır. İktidar sık sık "Hastanelerde kuyruklara son verdik, işte, şehir hastaneleri şöyle modern, böyle donanımlı." diye açıklamalarda bulunuyor. Peki, soruyoruz o zaman Sayın Bakan: Merkezi Hekim Randevu Sistemi ki siz beş dakikadan on dakikaya çıkartıldığını söylediniz, bu durumda da günde bir doktorun 50 hasta bakması gerekiyor. Sadece öykü

süresi -siz kendiniz hekimsiniz, daha iyi bilirsiniz- beş altı dakika alıyor ve bu benim yaşadığım ilde, Hakkâri'de yurttaşların yüzde 100'e yakınının Kürt olduğunu düşünürseniz, araya bir de tercüman koyarsanız, bir doktor nasıl 50 hastaya bakacak günde?

Sağlık çalışanları üzerinde yapılan baskı, mobbing, şiddet, ücret yetersizliği gibi nedenlerle son yedi ayda 9 binin üzerinde sağlık emekçisinin kamudan istifa ettiği, son iki yılda 3 binin üzerinde yeni mezun hekimin yurt dışına çalışmaya gittiği ifade ediliyor. Bakanlığınız bu vahim durumu nasıl değerlendiriyor? Yoksa iktidarınızın mesaisi bu sorunları çözmekten çok; hakları için mücadele eden, seslerini duyurmaya çalışan sağlık emekçilerini gözaltına almaya, soruşturma açmaya mı harcıyor? Daha bir ay önce meslektaşları için anma etkinliğine katılan Van-Hakkâri Tabip Odası Başkanı Doktor Hüseyin Yaviç gözaltına alındı; doktor Rumeysa için sadece seslerini duyurmak istiyorlardı. Yine Bakanlığınız tarafından anayasal ve demokratik haklarını kullanarak iş bırakma eylemi gerçekleştiren 800 aile hekimi hakkında soruşturma başlatıldı. Sahi, doktorlar niye bu ülkeden kaçıyorlar Sayın Bakan?

Şimdi, size biraz Hakkâri'den bahsetmek istiyorum, seçim bölgem Hakkâri Sayın Bakanım. Hakkâri'deki yurttaşların neredeyse tamamı Kürt ve ana dilleri de Kürtçe. Arkadaşlarımız da bu konuya değindiği için tekrar girmek istemiyorum ama sağlığın kendi dilinde alınmasının ne kadar mühim olduğunu siz belki hepimizden daha iyi biliyorsunuz. Hani, "Sağlık sistemimiz mükemmel." deniliyor ya, size her gün tanık olduğum, yurttaşlardan günde bazen onlarca kez tarafımıza iletilen şikâyetlerden söz edeyim; Hakkâri merkez ve ilçelerinde bazı branşlarda hiç uzman doktor yok Sayın Bakan. Uzman doktoru olan branşlarda da alternatif olmadığından, doktor olmadığından hastalar ortada kalıyor, olduğu zaman da aşırı yoğunluktan randevu almakta, sıra bulmakta zorluk çekiyorlar. Bunun için emin olun, günde yüzlerce telefon alıyoruz. Zor koşullarda çalışmak zorunda kalan doktorlar bazen geçici görevlendirmelerle başka ilçelere gönderiliyorlar. Sağlık ekipmanı, cihaz konusunda da ciddi eksiklikler mevcut. Genelde ilk müdahale yapılıp hastalar çoğunlukla ya Van'a ya da Hakkâri Devlet Hastanesine sevk ediliyor. Ancak özellikle kış aylarının sert koşullarında bu sektör tam bir kâbusa dönüşüyor. Hastaların sağlık hizmeti alabilmeleri için 200-300 kilometre yol katetmeleri gerekiyor. Acil müdahale ihtiyacı gerektiren hastalıklarda ölüme sebebiyet verecek düzeyde mağduriyetler yaşanıyor. Üstelik çoğu zaman hastalar sevk edildikleri hastanelerde de randevu ve yer bulamıyorlar. Bunun için de her gün hasta ve hasta yakınları bizleri arıyor.

Yaklaşık 120 bin nüfusu olan Yüksekova Devlet Hastanesinin fiziki koşulları çok kötü, binası çökmeye yüz tutmuş durumda. Kadın doğum gibi; bakın, kadın doğum diyorum, kadın doğum gibi elzem alanlarda ya hiç doktor yok ya da bir tane doktor olduğu için, örneğin, kadın doğum doktoru, bir sezaryene girdiği zaman hastalar orada kuyrukta beklemek zorunda kalıyorlar. Tıbbi ekipman ve araç eksikliği had safhada. Üstelik hastane yönetimi tarafından çalışanlara sürekli mobbing uygulanıyor. Hakkâri Yüksekova Devlet Hastanesi Sağlık Bakım Hizmetleri Müdürü tarafından sağlık emekçilerine atılan mesajla "Başhekimi tanımayan sağlık çalışanları, bu tekrarlanmasın ve affı olunmaz." denilerek tehdit edildi.

2015'te ihaleye açılan Derecik Devlet Hastanesi; Sayın Bakanım, beş yüz elli günde bitmesi gerekiyordu. Kaç müteahhit değişti? Altı yılın sonunda nihayet bitti. Yalnız bina tek yetmiyor Sayın Bakan. Şu an ilçe devlet hastanesinde sadece 2 uzman hekim, 2 pratisyen hekim ve bir aile hekimi çalışmaktadır. Hakkâri merkez, Şemdinli, Çukurca'da da durum çok farklı değil. Bana iletildiğine göre son günlerde Şemdinli'de bir cilt hastalığı yaygınlaşmış durumda. Ancak hastalar Derecik'te, Şemdinli'de cildiye uzmanı olmadığı için en yakın ilçe olan Yüksekova'ya gitmek zorunda, orada da

ne yazık ki cildiye uzmanı yok, Hakkâri'ye gitmek zorundalar. Tabii, bu sefer de randevu almakta güçlük çekiyorlar, günlerce beklemek zorundalar. Bu, öbür bölümlerde de böyle, göğüs hastalıklarında da nörolojilerde de neredeyse bütün uzmanlık alanlarında eksiklik göstermektedir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Süreniz dolmuştur, son bir cümle rica ediyorum.

Hayırlı olsun deyin, bitsin. Dolmuştur süreniz.

SAİT DEDE (Hakkâri) – Hakkâri'deki sağlık sistemi bu şekilde.

Anlatılacak çok şey vardı Bakanım.

Keşke iki dakika daha verseydiniz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Artık süre doldu.

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Şimdi CHP Grubundan Sayın Emine Gülizar Emecan'a söz veriyorum.

Buyurun lütfen.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli Bakanlık bürokratlarımız, Bakanlık çalışanlarımız; öncelikle hepiniz hoş geldiniz. Bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum.

Covid-19 nedeniyle hayatını kaybeden sağlık çalışanlarımıza Allah'tan rahmet dileyerek sözlerime başlamak istiyorum ve…

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Değerli arkadaşlar, fazla uğultu var, rica ediyorum.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – …tüm sağlık çalışanlarımıza kolaylıklar diliyorum.

Sayın Bakan, Bakanlığınızın hizmet alanı çok geniş, sağlık çalışanlarımızın da sorunları çok büyük ama bütçenize baktığımız zaman merkezi yönetim bütçesi içinde Sağlık Bakanlığı bütçesinin payı yıllar içerisinde büyük bir değişiklik göstermemekte, bunu görüyoruz. Evet, 2022 yılında bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 49,5'lik bir artış görülmüş olsa da maalesef ekonomideki kötü yönetimden dolayı Türk lirasındaki değer kaybını göz önüne aldığımızda söz konusu artışın çok da anlamlı olmadığını, yani paranızın, bütçenizin dolar karşısında eridiğini söyleyebiliriz. Kesinlikle bir ek bütçe yapılması gerekecek Sayın Bakan.

Şimdi, tabii, bu bütçenin içerisinde bütün konuşmacılarımızın da yoğun bir şekilde değindiği gibi, kamu-özel iş birliği ortaklığı kapsamında yürütülen şehir hastaneleri kapsamındaki hizmet sunumları da bütçedeki önemli kara deliklerden biri hâline gelmiş durumda. Sağlık Bakanlığı, bütçe teklifinde hâlen hizmet sunmakta olan şehir hastanelerine 2022 yılı itibarıyla toplam 21 milyar 564 milyon 904 bin TL ödenmesinin planlandığı görülüyor.

Şimdi, bu bütçenin yanında bir yandan da Sayın Bakan, evet, bu ayrılan kaynaklar eleştiriliyor, eleştiriyoruz ancak bir yandan da şehir hastanelerinde bu kaynaklar aktarılırken yapılan sözleşmelere uygun olmayan şekilde sürekli şirketler lehine kararlar alındığı ve kamunun zarara uğratıldığını görüyoruz. Nerede görüyoruz bunları? Sayıştay raporlarında görüyoruz tabii ki. Sayıştay raporlarına baktığımızda, toplamda 39 bulgu yer alıyor. Çoğu kamu-özel iş birliğiyle yapılan şehir hastaneleriyle ilgili, mesela, muhasebeleştirmelerle de ilgili ciddi hatalar yapıldığı görülüyor. Ben, açıkçası 39 bulgudan birkaçına biraz detaylı girmek istiyorum. Örneğin, sözleşmenin feshinde suçlu eğer şirket olsa bile devletin tazminat ödediğini, ödeyeceğini görüyoruz. Kamu-özel iş birliği modeli kapsamında şehir hastanesi yapımı ile ürün ve hizmetlerin temin edilmesi işine ait sözleşmelerde sözleşmenin feshedilmesiyle şirketin sözleşmeyi haksız şekilde feshetmesi hâlinde idare tarafından ödenecek

tazminat da düzenlenmiş elbette. Buna göre, erken fesih sonucunda maruz kalınan her türlü ceza ve masrafın geri ödemesini karşılayacak tutar tazminat olarak şirkete ödenecektir. Şimdi, idarenin şirketin sözleşme hükümlerini ihlal etmesi veya sözleşmeyi haksız feshetmesi hâlinde doğan ceza ve masraf gibi giderleri neden ödemek zorunda olduğunu Sayıştay da anlamamış, biz de anlamadık.

Mesela, eksik evraklarla kabuller yapıldığını görüyoruz. Şehir hastanelerinin kabul aşamasında idare ve görevli şirket tarafından muayene ve kabul komisyonlarına verilmesi gereken belgelerin tedarik edilmediğini ve muayene ve kabul işlemlerinin eksik evraklar üzerinden yapıldığını Sayıştay raporlamış.

Başka bir konuya geçeceğim. Kira tutarından indirim yapılmadan KDV istisnasından yararlandırılmış bu şirketler. Şehir hastanelerinin yatırım dönemlerinde gerçekleştirilen mal teslimleri ile hizmet ifaları KDV'den istisna tutulmuş olup bazı şehir hastanelerinde görevli şirketlerin bu istisnadan faydalanması için kira tutarının veya süresinin bir kısmından vazgeçmesi gerekirken Sayın Bakan, idare ile görevli şirketler arasında bu hususa ilişkin işlem tesis ettirilmemiş.

Yine, devam ediyorum -o kadar çok ki- mimari uygulama projesi olmadan hasta kabulü yapılması. Bazı şehir hastanelerinin yer aldığı yerleşkelerin şantiye olarak kullanılan alanlarında yer ve bahçe bakım hizmetlerinin sunulamamasına veya peyzaj projesinde bulunan ağaçlandırma işleri yapılmamasına rağmen bu hizmete ilişkin hizmet bedeli tam olarak ödenmiş. Nasıl ödenir Sayın Bakan yani alınmayan bir hizmetin karşılığı nasıl ödenir? Sözleşmelerde bitirilmemiş işler için bile ceza yaptırımı yok mesela.

Devam edelim: Bazı şehir hastanelerinin kabul süreçlerinde tutulan hizmet kabul tutanaklarında ilgili hizmetler kapsamında bitirilmemiş işlerin bulunduğu belirtilmiş olmasına rağmen müşavir firmalarca herhangi bir tespitin yapılmamış, söz konusu bitirilmemiş işlerin görevli şirket tarafından tamamlanmaması durumunda dahi şehir hastaneleri sözleşme veya eklerinde cezai bir yaptırım öngörülmemiş. Devam ediyorum, hakikaten çok ciddi bulgular var. Mesela, kapatılan hastanelerden tıbbi ekipmanlar getirilmiş. Neden getirilmiş, ona bakıyoruz. Şehir hastaneleri sözleşmelerinin "ekipmanlar" başlıklı eki olan ek 13'te yer alan firma tarafından tedarik edilecek ve toplam sabit yatırım tutarına dâhil edilecek -yani bu sorumluluğu almış firma ücret karşılığı- tıbbi ekipman sayılarının sağlık hizmetinin sunumunda yetersiz kalması nedeniyle kapatılan hastanelerden tıbbi ekipmanlar getirilmiş. Mesela, sonrasında bu ekipmanların karşılığı tahsil edildi mi bu şirketlerden?

Bunun yanında, izinsiz ve ruhsatsız hizmete açılan hastaneler olduğunu görüyoruz. Baktığımız zaman, hakikaten, bunların hepsine değinmeye vaktimizin de yeterli olmadığını görüyoruz ama Sayın Bakan, çarçur edilen bu kaynaklar 84 milyondan toplanan vergilerden karşılanmakta. O anlamda da bizim hem Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak, sizin de Bakanlık olarak bu gelire, bu kaynaklara bütçe hakkı anlamında sahip çıkmamız gerekiyor. O nedenle, bu Sayıştay raporlarıyla ilgili, bu bulgularla ilgili neler yapıldığını bize açıklarsanız cevap bölümünde, konuşma bölümünüzde, çok seviniriz.

Ben Türkiye'deki sağlık verileri üzerinden de birkaç noktaya değinip konuşmamı bitirmek istiyorum. Şimdi, Türkiye'de sağlık hizmeti sunumunda hangi noktadayız? Evet, Bakanlığımız çalışıyor, büyük bir çaba sarf ediliyor, bütün sağlık çalışanlarımıza biz burada teşekkür ediyoruz ama Türkiye'de toplam yatak sayısına baktığımızda, bu sayı 237.504 olmakla birlikte, TÜİK verilerine göre bin kişi başına düşen yatak sayısının 2,86 olduğunu görüyoruz. Şimdi, OECD raporlarıyla kıyaslama yaptığımızda, Türkiye ile OECD sağlık verilerinin karşılaştırmasında, mesela, Türkiye'de 1 doktor başına düşen kişi sayısı 517 iken OECD ülkelerinde bu sayı ortalama 341,3 olarak karşımıza çıkıyor. Yine, hemşire sayısına baktığımızda, Türkiye'de 1 hemşire başına 431 hasta düşerken OECD ülkelerinde nüfus ortalaması 102. Şimdi, sağlık çalışanları işte bu nedenlerle çok büyük zorluklarla bir şekilde mücadele ediyorlar Sayın Bakan. Sağlık çalışanlarımızın sayısı, hizmet sunumunda halkımıza

yeterli gelmiyor. O anlamda da verilen sözlerin tutulması, sıkça talep edilen ve dillendirilen sağlık çalışanı atamalarının bir an önce yapılması gerekiyor. Sağlık harcamalarına baktığımız zaman da aslında benzer şeyi görüyoruz. OECD'de hükûmetlerin zorunlu sağlık harcamaları, ülkelerin gayrisafi yurt içi hasılalarındaki oranıyla açıklanıyor. Türkiye, 2019 yılında açıklanan veriye göre -siz de bunu paylaştınız- yüzde 4,3'le sonuncu sırada yer alıyor yani bu notu da buraya düşelim, OECD ülkeleri arasında sonuncu sırada yer alıyoruz.

Şimdi, bir yandan da sağlık çalışanlarımızın, doktorlarımızın mücadele ettiği sorunlar var, birçok doktor arkadaşımız, hekim arkadaşımız dile getirdi ama şiddet en önemlilerinden biri bunun. Her gün bir şiddet olayıyla karşılaşıyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Son cümlelerinizi alalım lütfen.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – İnsani olmayan nöbetler tutuluyor. Bunlarla ilgili neler yapacağınızı bize mutlaka açıklamanız gerekiyor. Yüz otuz saate varan çalışma saatleri, çalışan doktorlarımızı hayatından bezdiriyor. Nasıl sağlık hizmeti sunacaklar?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Son bir cümle.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Süreniz bitmiştir Emine Hanım, rica ediyorum.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Covid'in meslek hastalığı kabul edilmesiyle ilgili kanun tekliflerimizi sunmuştuk, hâlâ kabul edilmedi. Sizin taraf olduğunuzu da biliyoruz, lütfen bu konuya sahip çıkın, lütfen artık meslek hastalığı kabul edilsin.

Bakanlığınızın bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın İsmail Faruk Aksu, MHP Grubundan üyemiz.

Buyurun lütfen.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Sayın Bakanım, saygıdeğer Komisyon üyeleri, değerli bürokratlar, basın mensupları; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, sunumunuz için teşekkür ediyor, salgın sürecinde Türkiye'nin her yerinde üstün bir adanmışlıkla görev yapan, kahramanca mücadele eden doktorlarımıza, hemşirelerimize, diğer sağlık personelimize ve tüm Bakanlık çalışanlarına şahsınızda takdirlerimizi iletiyoruz.

Hayatını kaybeden sağlık çalışanlarımıza Allah'tan rahmet, tedavi görenlere acil şifalar diliyorum.

Merkezi yönetim bütçesinden sağlığa ayrılan kaynak, yükseköğretim kurumları Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezlerine ayrılan kaynaklarla beraber yüzde 7'ye çıkarılmıştır. Sağlık Bakanlığı ve yükseköğretim kurumları döner sermayeleri ile Sosyal Güvenlik Kurumundan yapılacak sağlık harcamaları da düşünüldüğünde sağlık alanına ilişkin ayrılan kaynak 304,6 milyar liraya ulaşmaktadır. Artan ihtiyaçlar da gözetilerek bir önceki yıla göre sağlık sektörü yatırım ödeneği tavanında da yaklaşık yüzde 53,3 düzeyinde bir artış gerçekleştirilmiştir.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak, sağlık politikamızın temelinde yaşam kalitesini ve yaşama sevincini geliştiren, insan ömrünü uzatan, vatandaşın ve hizmet sunanların memnuniyetini esas alan, hayatı anlamlı ve değerli kılan bir sağlık sisteminin tesis edilmesi yer almaktadır. Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nda, sağlık harcamalarında etkinliğin sağlanması için arz ve talep yönlü düzenlemelerin hayata

geçirilmesi, birinci basamak sağlık hizmetlerinin güçlendirilerek sağlık sistemi içerisindeki etkinliğinin artırılması gerektiği belirtilmiştir. Bu kapsamda sağlık hizmetlerinin kalitesinden ödün verilmeksizin gereksiz kullanımı önlemek üzere ilaç, tıbbi cihaz ve tedavi harcamalarının daha akılcı hâle gelmesi bu anlamda önem arz etmektedir. Sağlık hizmetlerinin etkili, verimli ve hakkaniyete uygun bir şekilde organize edilmesi, finansmanının sağlanması ve sunulması devletimizin sorumluluğundadır. Sağlık politikalarındaki öncelikler seti de bu ilkeler doğrultusunda yıllar itibarıyla değişiklik göstermektedir. Bu çerçevede, hastalıkla gelişen bir tedavi sürecinin yerine koruyucu, önleyici sağlığın geliştirilmesi, erken teşhis ve tedavi yöntemleriyle kişilerin yaşam sürelerinin ve kalitelerinin artırılmasına yönelik politikalar benimsenmektedir. Sağlığın çok sektörlü olarak ele alınması, diğer sektörel politikaların odağında giderek daha fazla yer bulması, ekonomik ve sosyal kalkınma ile sağlık arasındaki ilişkinin tahmin edilenden daha güçlü olduğunu ortaya koymuştur. Önceleri belirli bir ekonomik gelişmişlik seviyesini yakalamanın sağlık üzerindeki olumlu etkileri ön plana çıkarken artık kalkınma ve daha iyi sağlığın birbirini karşılıklı olarak pozitif etkilediği ortaya çıkmıştır.

Sağlık hizmeti sunumunda fiziki altyapı, insan kaynağı ve erişimde sağlanan kolaylıklar neticesinde hizmet kalitesinde ve halk sağlığının korunmasında önemli ilerlemeler kaydedilmiştir. Nitekim ortalama ömür giderek artarken doğumda beklenen yaşam süresi 2005 yılında 74,4 iken 2019 yılında 78,6 olmuştur. Bu iyileşmeler sayesinde sağlık hizmetlerinden duyulan memnuniyet oranı da 2020 yılında yüzde 72,1'e yükselmiştir. Bununla birlikte, Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nda fiziki altyapı ve sağlık personelinin bölgeler arası dağılımındaki farklılıkların giderilmesi, sağlık alanında finansmanın sürdürülebilirliğinin sağlanması, hizmet sunum kalitesinin yükseltilmesi ve koruyucu sağlık hizmetlerinin daha da güçlendirilmesine yönelik ihtiyacın devam etmekte olduğu belirtilmiştir.

Değerli Komisyon üyeleri, Covid-19 salgını dünya genelinde olduğu gibi ülkemizde de etkisini sürdürmeye devam etmektedir. Türkiye 2020 yılının başından itibaren ülkemizi de etkisi altına alan Covid-19 salgınıyla güçlü sağlık ve sosyal güvenlik altyapısı sayesinde, aynı zamanda güçlü icraya, etkili sevk ve idareye imkân veren Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin sağladığı imkânla dünyada öne çıkan, gıpta edilecek bir mücadele yürütmüştür. Ayrıca, hızlı karar alma, etkin yönlendirme, esnek üretim kapasitesi ve teşebbüs kabiliyeti sayesinde ortaya çıkan maske ve solunum cihazı gibi birçok ihtiyaç kısa sürede üretilerek hizmete sunulmuştur. Bu sürece kamu baş aktör olarak çok güçlü bir katkı sunmuştur. Dünyada az sayıda ülkenin başardığı aşı üretiminde de ülkemiz önemli bir aşama kaydetmiş, yerli aşımız Turkovac -sizin de ifade ettiğiniz gibi- kullanım aşamasına gelmiştir. Bugün itibarıyla acil kullanım onayı için başvurulmasından büyük bir memnuniyet duyuyor, emeği geçen herkese teşekkür ediyoruz.

Covid-19'la mücadele sürecinde en çok zarar veren hususlardan biri, özellikle sosyal medya ve internet aracılığıyla dolaşıma sokulan yalan haberlerin oluşturduğu dezenformasyon olmuştur. Güncel, güvenilir ve doğru bilgiye ulaşmak salgın sürecinde en önemli ve kritik noktalardan biri hâline gelmiştir. Birçok bilim insanı, siyasetçi, gazeteci ve benzeri, toplumu etkileyen kişilerin de bu bilgi kirliliğinden etkilenerek toplumu yanlış yönlendirdiği görülmüştür. Bunun önüne geçmek amacıyla devreye koyduğunuz aydınlatıcı ve yönlendirici mekanizmalar Bakanlığın güvenilirliğini artırmıştır. Bu süreçte sağlık sisteminin otomasyon verilerinden temin edilen bilginin paylaşılmasıyla vatandaş güvenilir veriyle bilgilendirilmiş, toplumsal panik yerine sağlıklı bilgiyle gerçekçi önlemler konusunda bireyin bilgi ve donanıma sahip olması daha kolay hâle gelmiş, sürecin başarılı yönetilmesinde önemli bir rol oynamıştır.

Covid-19 salgınıyla mücadelenin yanı sıra, genel sağlık hizmetlerinin aksamaması için yeni sağlık yatırımları ve hastaneler bu süreçte hizmete alınmış, yatak kapasitesi artırılmıştır. Hastanelerimizin fiziki kapasitesi, teknolojik donanımı, doktor ve diğer sağlık personelinin nicelik ve niteliği ve hizmet sunum anlayışıyla dünyada öne çıktığını ve bundan gurur duyduğumuzu bu vesileyle vurgulamak istiyorum.

İlaç ve sağlık harcamalarındaki artışın kişilerin sağlık durumlarına olumlu etkisiyle birlikte gereksiz ilaç kullanımının önüne geçilmesi de önemli hâle gelmiştir. İlaç harcamalarının kontrol altına alınmasına yönelik uygulamaya koyduğunuz tedbirlerin olumlu etkisi toplam sağlık harcamalarının gayrisafi yurt içi hasılaya oranında görülmüştür. Bu kapsamda, akılcı ilaç kullanımının yaygınlaştırılmasına yönelik faaliyetler büyük önem arz etmektedir. Yakın gelecekte kişiye bağlı ilaç ile tedaviden çok önlemeye yönelik ilaçların üretimine ağırlık verileceği, teknolojinin de yardımıyla hastalıkların ortaya çıkmadan engellenmesi yönünde çalışmaların yoğunlaştığı ifade edilmektedir. Sektördeki bu değişimler ışığında ilaç teknolojisinde de yeni alanlar ortaya çıkmaktadır. Gelişen teknolojiyle sağlık alanında yaşanan bu gelişmelerin hem ilaç kullanımını hem de tedavi edici yöntemler bakımından bizi götüreceği yer neresidir, doğrusu bu da merak edilen bir konudur.

Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri; sağlık turizminin geliştirilmesi amacıyla, sağlıkta kalite ve standardizasyon uygulamasına öncelik verilmesi gerekmektedir. Ülkemizin, sağlık turizmi yönünden bir cazibe merkezi hâline getirilmesi için sağlık turizmi hizmet kapasitesinin nitelik ve nicelik olarak geliştirilmesi büyük önem arz etmektedir. Bu amaçla ve heyecanla USHAŞ'ı kurduk ancak faaliyete geçtiği dönemde Covid-19 salgınının dünyayı sarması önceliğin pandemiye verilmesine ve diğer tedavilerin ertelenmesine sebep oldu. Muhtemelen bu durum USHAŞ'ın faaliyet ve etkinliğini de olumsuz etkilemiştir diye değerlendiriyoruz.

Sağlıkta şiddet, bu konudaki toplumsal sorun alanlarının da bir parçası olarak dikkat çekmektedir. Sağlık çalışanlarına yönelik şiddet girişiminin asla kabul edilemez olduğunu bir kez daha vurgulamak isterim. Bu konuda, alınan önemli tedbirlerin yanında, gerekirse ilave caydırıcı idari ve yasal tedbirlerin devreye konulması hususu da değerlendirilmelidir diye düşünüyorum.

Son olarak, sağlık personeline yönelik 3600 ek gösterge düzenlemesiyle ilgili olarak, Sayın Cumhurbaşkanımızın çalışmaların yapılmakta olduğu yönündeki açıklamasından duyduğumuz memnuniyeti de bu vesileyle ifade etmek istiyorum. Milliyetçi Hareket Partisi olarak bizim de uzun zamandan beri gündeme taşıdığımız bu konudaki çalışmalara destek ve katkı vereceğimizi de buradan belirtmek istiyorum.

Sayın Bakanım, son olarak, seçim bölgem İstanbul'da Bahçelievler Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Hastanesinin yapım çalışmalarının ne zaman tamamlanacağını ve ne zaman faaliyete geçeceğini de sormak istiyorum.

Bu düşüncelerle, bütçenizin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını temenni ediyor, sizleri saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Teşekkür ediyorum.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Komisyon Başkanı Cevdet Yılmaz'ın, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Değerli arkadaşlar, yorgunluktan doğrusu günleri de takip edemiyoruz.

Bugün Birleşmiş Milletler Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü. Komisyon Başkanlığı olarak Komisyonumuz adına da bu konudaki hassasiyetimizi ifade etmek istiyorum. Bu bir siyaset konusu değil, bütün siyasi partilerin, bütün grupların, bütün insanların aslında meselesi. İnsana yönelik şiddeti ve özelde de kadına yönelik şiddeti en güçlü şekilde kınadığımızı, buna karşı her türlü tedbiri ortaklaşa bir çabayla almamız gerektiğini ifade etmek istiyorum.

Bu bağlamda, sağlık çalışanlarına yönelik şiddete de karşı olduğumuzu, bu konuda da hassas olduğumuzu özellikle belirtmek istiyorum.

KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282) ve Sayıştay tezkereleri (Devam)

a) Sağlık Bakanlığı (Devam)

b) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü (Devam)

c) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu (Devam)

ç) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı (Devam)

d) Uluslararası Sağlık Hizmetleri Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü (Devam)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Şimdi, Sayın Olcay Kılavuz'la devam edelim, sonra bu tarafa döneriz.

Buyurun Sayın Kılavuz.

OLCAY KILAVUZ (Mersin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, kıymetli Komisyon üyeleri, sayın bakan yardımcılarım, değerli bürokratlarımız ve basınımızın saygın temsilcileri; hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Öncelikle ülkemizi ve dünyayı etkisi altına alan coronavirüs salgınında Türk insanının sağlığını korumak adına vermiş olduğunuz eşsiz ve emsalsiz mücadele ile gece gündüz demeden insanüstü bir gayretle gösterdiğiniz çaba ve başarılı çalışmalar için, Sayın Bakanım, şahsınız başta olmak üzere, ailesinden ve sevdiklerinden mahrum kalıp fedakârca görev yapan, bu zorlu süreçte özveri destanları yazıp her biri bir kahraman olan sağlık ordumuzun neferlerine şükranlarımı sunuyorum. Bütün sağlık çalışanlarımızı saygılarımla ve minnet duygularımla canıgönülden selamlıyorum. Yüce Türk milletinin duaları ve destekleri sağlık çalışanlarımızla beraberdir. Destansı mücadeleniz Türk milletinin gönlünde anıtlaşmıştır.

Bunun yanı sıra, Türkiye'mizin Covid-19'la mücadelesi bütün dünyaya örnek olmuş, sağlık sistemimiz bu süreçte dimdik ayakta kalmış, yerli aşı çalışmaları da göğsümüzü kabartmıştır. Bu vesileyle, Covid-19 salgınında hayatını kaybeden sağlık şehitlerimize, yaşamını yitiren vatandaşlarımıza rahmet diliyor, tedavisi devam edenlere Cenab-ı Allah'tan acil şifalar niyaz ediyorum. İnanıyorum ki yüce Türk milleti bu virüsü birlik, beraberlik, dayanışma ve hassasiyet içerisinde mutlaka yenecektir.

Sayın Bakanım, asrın felaketi ve musibeti olarak telakki ettiğimiz, Türk gençliğini tehdit eden uyuşturucu ve madde bağımlılığı tehlikesi ve tehdidine karşı sağlık ordumuza gerçekten büyük görevler düşmektedir. Uyuşturucu ve madde bağımlılarının tedavi gördüğü AMATEM'lerin çağın gerektirdiği nitelikleri haiz olması, uyuşturucu ve madde bağımlılığına yönelik sağlık merkezleri kurularak sonuç alıcı tedaviler yapılması hayati öneme sahiptir. Uyuşturucuyla mücadelenin bireysel, toplumsal ve

ruhsal yönleri olduğu hepimizin malumudur. Bu gerçekten hareket ederek psikolog ve sosyologlar sürece mutlaka dâhil edilmelidir. Uyuşturucu ve madde bağımlılığıyla mücadelede devlet, millet, sivil toplum kuruluşları ve toplumun her kesimiyle topyekûn seferber olmalıyız.

Sayın Bakanım, sağlık çalışanlarımızın da sizlerden birtakım talepleri var; 3600 ek göstergenin tüm lisans mezunu sağlık çalışanlarını kapsamasını, vergi matrahlarının limitlerinin artırılmasını, sağlık çalışanlarımızın toplu taşıma araçlarından ücretsiz faydalanmasının sağlanmasını beklemektedirler. Tüm sağlık çalışanlarına dört yıl fiilî hizmet için bir yıl yıpranma payı verilmesi, aile sağlığı merkezlerinde çalışan sağlık personellerinin maaş ve özlük haklarının içinde bulunduğumuz sürece göre yeniden düzenlenmesi, sağlıkta şiddet olaylarına karşı daha etkili bir mücadele ve tedbirlerin artırılması çok önemlidir. Son olarak, Sağlık Bakanlığı ve tüm kamu kurumlarında görev yapan sözleşmeli ve taşeron personellerin tamamının kadroya geçirilmesi de ciddi bir beklenti hâline gelmiştir.

Sayın Bakanım, seçim bölgem olan Mersin'e yönelik yapmış olduğunuz, 2020-2021 yılında biten Toroslar Akbelen Sağlıklı Yaşam Merkezi, Aile Sağlığı Merkezi, Göçmen Sağlığı Merkezi ve 112 acil sağlık hizmetleri, Anamur Sağlıklı Yaşam Merkezi hizmet binası, 600 yataklı Tarsus Devlet Hastanesi ve Yeşilyurt 112 hizmet binası, Erdemli Devlet Hastanesi ek hizmet binası hizmetleri için sizlere sonsuz teşekkürlerimizi ve tebriklerimizi arz ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Son cümlelerinizi alalım.

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Tamamlıyorum Başkanım.

Bunun yanı sıra, 2022 yılında ihalesi yapılacak 150 yataklı Mezitli Devlet Hastanesi ve 50 Ünitelik Ağız ve Diş Sağlığı Merkez Hizmet Binası, Mersin Yenişehir İlçe Sağlık Müdürlüğü Sağlıklı Yaşam Merkezi, Aile Sağlığı Merkezi ve 112 Acil Sağlık Hizmetleri Merkez Hizmet Binası ile Mersin Akdeniz Yenitaşkent Aile Sağlığı Merkezi binalarının bir an önce bitirilmesini Mersin'imiz ve Mersinli hemşehrilerimiz adına talep etmekteyiz.

Sağlık Bakanlığımızın bütçesinin hayırlı olmasını temenni ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

İYİ Parti Grubundan Sayın Metanet Çulhaoğlu.

Buyurun Sayın Çulhaoğlu.

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, milletvekili arkadaşlarım, Bakan Yardımcıları, Bakanlık bürokratları, basınımızın çok değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, pandemi sürecinde gece gündüz üstün gayretle, fedakârca görevini yapan tüm sağlık çalışanlarımıza teşekkür ediyor; vefat eden tüm doktor, diş hekimi ve sağlık çalışanlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum.

Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri; konuşmamı Sayıştay raporları üzerinde yapacaktım. Arkadaşlarım o konuda gereken konuşmaları yaptıkları için, müsaadenizle, kırk yıllık diş hekimi olarak, bütçede ağız ve diş sağlığı politikalarına yönelik önerilerde bulunmak istiyorum.

Ağız ve diş sağlığının korunması için düşük maliyetli, koruyucu ağız ve diş sağlığı hizmetlerinin uygulanması, toplumun ağız ve diş sağlığını düzeltecek ve genel sağlığa olan olası olumsuz etkileri önleyeceği gibi sağlık harcamalarını da azaltacaktır. Bu bilimsel gerçeklik varken, ülkemizde ağız ve diş sağlığı hizmetleri yüzde 98 oranında tedavi edici hizmetler olarak sunulmaktadır. Ne yazık ki bugüne kadar tüm toplumu kapsayacak bir ulusal koruyucu ağız ve diş sağlığı programı hayata henüz geçirilemedi.

Bir diğer konu, plansız bir şekilde diş hekimliği fakültelerinin açılması. Almanya ve Türkiye aynı nüfusa sahipken Almanya'da 31 diş hekimliği fakültesine karşılık Türkiye'de bugün 103 tane fakülte var. Yeni bir işsiz meslekler faciasına yol açılmaması için Dünya Sağlık Örgütü standartlarını hedef alan bir diş hekimliği eğitim politikası belirlenmelidir. Bu ivmeyle diş hekimi sayısı 2028 yılında 100 bini bulacaktır. Türkiye'de diş hekimliği fakültesi açılması durdurulmalı ve fakültelere verilen kontenjanlar mutlaka düşürülmelidir. Yoksa yakın gelecekte işsiz diş hekimi ve mesleği dışında başka alanlarda çalışan diş hekimleriyle karşı karşıya gelinmesi kaçınılmaz olacaktır. AB ülkelerinde diş hekimliği fakültelerinin sayısı ve diş hekimi sayısı ülkemiz verileriyle karşılaştırıldığında büyük bir sorunun yaşanacağı anlaşılmaktadır. Bu günden planlama yapılarak, mezun olacak diş hekimlerini istihdam edecek önlemler alınmalıdır.

Diş hekimlerinin Türkiye'deki il ve ilçelere dağılımında bazı bölgelerde dengesizlikler mevcuttur. Türkiye nüfusunun yüzde 27,5'i 0-18 yaş aralığındadır. Bu yaş grubundaki hastalara koruyucu ağız ve diş sağlığı hizmetlerinin verilmesinde ağız ve diş sağlığı merkezleri yetersiz kalmaktadır. Bu hizmetin serbest diş hekimleri tarafından da verilmesinin ülke düzeyinde dengeli dağılımına da katkı sağlayacağı gerçeği göz ardı edilmemelidir. Ayrıca, şu an 2 diş hekimi ortaklığında açılan polikliniklerde sigortalı diş hekimi çalışabiliyor. Yargıtayın poliklinikle ilgili "çoklu muayenehanedir" kararı bulunmakta. Bu nedenle muayenehaneler için bir diş hekimi yanında sigortalı bir diş hekimi çalıştırılamıyor. Özellikle bu nedenle, avukatlarda ve eczacılarda olduğu gibi 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'a "Tabip ve diş tabipleri meslek icrasında bulundukları yerlerde kendi meslek mensuplarını istihdam edebilirler." ek maddesinin konulmasıyla muayenehanelerde de diş hekimi istihdamı sağlanacak ve sayıları giderek artan işsiz diş hekimine önemli bir çalışma alanı da yaratılmış olacaktır.

Diş hekimlerinin askerliğini, öğretmenler ve doktorlar gibi, kamu hizmeti olarak, ihtiyaç olan Sağlık Bakanlığı hastaneleri ve ADSM'lerde yapabilmesinin de önü açılmalıdır.

Nüfusun yüzde 9'u 65 yaş üzerindedir ve bu nüfusun yüzde 50'si total dişsizdir. Alt çeneye 2 veya 3 implant yapılarak bu hastaların daha sağlıklı beslenmesi sağlanabilir. Yerli implant olmak üzere, total dişsizliği bulunan her hastaya 2 ya da 3 implant desteği özellikle alt çenede sağlanmalıdır.

Sayın Bakanım, 2021 yılı bütçesinin görüşmeleri esnasında, sağlık mensuplarının Covid pozitif olması durumunda meslek hastalıkları tanımına girmesi…

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Son cümlelerinizi alalım lütfen.

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Bağlayacağım.

Sağlık çalışanlarımızın şehit sayılması ve ailelerinin tüm haklardan faydalanması için önerge vermiştim fakat herhangi bir çalışma yapılamadı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Bir de geçen bütçede size bir teşekkür etmiştim, bu bütçede ondan bizi mahrum ettiniz. Kamuda çalışıp da emekli olan, şu anda çalışmayan tabip ve diş hekimleri emeklilerine bir para verilmişti maaşlarına ilave.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – O zaman demiştim ki: Size bir teşekkür daha etmek isterim. BAĞ-KUR ve SSK'den emekli olup bugün çalışmayan 3 bin diş hekimi var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum, süreniz doldu Sayın Çulhaoğlu, devam etmemiz gerekiyor.

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Bunların da aynı haklardan yararlandırılması…

Teşekkür ediyorum.

Sağlık Bakanlığı bütçesinin hayırlı olmasını temenni ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, sağlık sektörünü tartışıyoruz. Aramızdaki arkadaşlarımızın çoğu da herhâlde sağlıkçı ama bir arkadaşımız uyardı "Bu maske konusunda çok hassasiyet yok salonda." dedi, hepinizin takdirine bırakıyorum.

Evet, şimdi, Sayın Fikret Şahin Bey, sonra Gülüstan Hanım olacak, sonra Selim Bey, size geleceğim. Fikret Şahin Bey, Gülüstan Koçyiğit Hanım, daha sonra Selim Bey.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Başkanım, on dakika olacak süre.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sizin süreniz on dakikadır çünkü beş dakikasını devretti bir üyemiz.

Buyurun lütfen.

Süreniz on dakikadır.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Ben de 2022 yılı Sağlık Bakanlığı bütçemizin ülkemiz ve milletimiz için hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum.

Sayın Bakan, sabahtan bu yana görüşmelerimizi yapıyoruz Bakanlıkla ilgili ama Sayıştay denetim raporlarına baktığımız zaman âdeta şehir hastaneleri denetim raporuna dönmüş durumda bu raporlar ve bulguların yaklaşık olarak yüzde 70-75'i şehir hastaneleriyle ilgili. Sayıştayın son üç yıldaki raporlarının ortak noktası şu Sayın Bakan: Şehir hastanelerinin muhasebe işlemlerinin mevzuattaki yönetmeliklere uymadığını tespit ediyor son üç yılki raporlar ve diğer bir ortak tespit de devamlı şekilde kamunun zarar gördüğüne dair tespit; bunu Sayıştay tespit ediyor. Şehir hastaneleri kamuoyunun gündemine sürekli, yüksek maliyetleri nedeniyle ve yolsuzluklar nedeniyle geliyor. Yüksek maliyetlerini siz de 14 Kasım 2019 tarihindeki bütçe görüşmeleri sonrası yaptığınız basın açıklamasında kabul ettiniz, yüksek maliyetler olduğunu ve genel bütçeden yapacağınızı belirtmiştiniz. Dikkat ederseniz Sayın Bakan, son üç yıldır Bakanlığınızın bütçesinin yaklaşık yüzde 20'sini şehir hastaneleri alıyor ve siz farkında mısınız acaba, son yıllarda Bakanlık yüzde 80 bütçeyle hizmet vermeye çalışıyor, yüzde 80 bütçeyle, yüzde 20'sini otomatikman şehir hastaneleri alıyor çünkü. Biz bu nedenle şehir hastanelerine, işte, küresel bir sömürü sistemi, modern kapitülasyonlar, cumhuriyet tarihinin en büyük kara deliği diyoruz. Şehir hastaneleri esasen şirket hastaneleridir, kamudan özel şirketlere para aktarmanın bir paravanıdır ve cumhuriyet tarihinin en uzun süreli soygun sistemidir Sayın Bakan. Şehir hastaneleri esasen kamu-özel iş birliği modeli değil, AKP- yandaş iş birliği modelidir.

Şimdi, bakın, yolsuzluklarla ilgili bir örnek vermek istiyorum: Sayın Genel Başkanımız 13 Ekim 2021 tarihinde yani tam kırk üç gün önce bugün Isparta Şehir Hastanesiyle ilgili ihale evraklarını yayınladı. Kırk üç günden bu yana sizlerden bu konuda hiçbir açıklama gelmedi Sayın Bakan. Kısaca özetleyeceğim: Evet, Isparta Şehir Hastanesinin temel atma töreni 12 Mart 2014 tarihinde, dönemin Sağlık Bakanı Mehmet Müezzinoğlu, dönemin Isparta milletvekilleri ve şirket yetkilileriyle yapılıyor, 12 Mart 2014. Bundan dört buçuk ay sonra ihale yapılıyor; bakın, bu evrak da elimizde yine. Nedir? 24 Temmuz 2014 tarihinde yani önce bir temel atma töreni, temel attığınız şirkete daha sonra, dört buçuk ay sonra da bu ihaleyi veriyorsunuz. İhale Komisyonu 5 kişi "Bu ihaleyi iptal edelim." diye yazı yazıyor. İptal etmiyorsunuz, aksine 15 maddelik bir ikna ve baskı yazısı yazıyorsunuz, onun ayrıntısını

şimdi vereceğim. Bir kişi -efendim, bunu da okuyacağım size- bir bürokrat: "İhale süreci sonlandırılıp İhale Komisyon kararı almadan, ihaleyi kazandığı belirtilen firma ve Bakanlık yetkilileriyle birlikte 12 Mart 2014 tarihinde Isparta Şehir Hastanesinin temel atma töreni yapılmıştır. İhale kararı almadan önce gerçekleşen temel atma töreni hukuka aykırıdır. İhale Komisyonu zor durumda ve zan altındadır." diyor Sayın Bakan, bakın. Ama 4 İhale Komisyonu üyesi imzalamak zorunda kalıyor. Neden? Evet, 15 maddelik; bakın, "müsteşarlık makamına" denilen, ihaleye fesat karıştırmanın belgesidir bu elimdeki. 15 madde neden o şirkete verilmesi gerektiğine dair bir ikna yazısı yazıyorsunuz ve burada itiraf ediyorsunuz. Oy birliğiyle İhale Komisyonu iptal edilmesini istemiş ama sonunu okuyacağım ben size: "Yukarıdaki ayrıntıları belirtilen rapor incelenmiş olup ihale sürecinin devamına, iptal talebinin reddine ve ihalenin ivedi olarak sonuçlandırılmasına karar verilmiştir." diyor. Kim diyor? Dönemin Sağlık Yatırımları Genel Müdürü Ahmet Yaşar Burak. Ve "Uygun görüşle arz ederim." diyor Müsteşar Yardımcısı Doktor Şuayip Birinci, şu anki Yardımcınız. Ve "Olur." diyor, evet, dönemin müsteşarı Eyüp Gümüş. Bakın, bu, ihaleye fesat karıştırma belgesidir Sayın Bakan ve hâlen o Bakan Yardımcısıyla birlikte çalışıyorsunuz. Eğer gereğini yapmayacaksanız demek ki siz de bu işlere ortaksınız.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ayıp ediyorsunuz!

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Biz Sayın Bakan Yardımcısının istifasını talep ediyoruz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bunu demeyin ya!

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Bir dakika efendim, durun ya… Acele etmeyin, bir saniye durun.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Şahin… Lütfen, kullandığınız kelimelere, dile, üsluba dikkat edin, rica ediyorum.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Evrak burada, evraklar burada. Ve bakınız, bakınız…

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Kaba ve yaralayıcı bir dil kullanmayın lütfen, İç Tüzük'ümüz gereği.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Bu, ihalenin birinci kısmıdır, ikinci kısmı da var.

Bakın, ihalenin birinci kısmının tarihi 24 Temmuz 2014 ve saat 14.00'te karar alınacak. Bu ikna yazısı, Sayın Bakan, burada, bakın, Müsteşarınızın, Genel Müdürünüzün ve Bakan Yardımcınızın imzası var ama burada tarih yok, bakın, tarih yok. Tarihi nereden anlıyoruz? Buradaki barkodu bilgisayardan büyüterek okutuyoruz. Tam ihale saati 14.00'te, 13.54'te de bu işleme sokuluyor yani İhale Komisyonuna baskıyı arttırmak için. Bakın, tarihî bir belgedir ve evet, yolsuzluk tarihinin literatürüne geçen bir belgedir sonuç itibarıyla. Birinci bölüm böyle, Sayın Bakan, inşaat yapılıyor.

2017'de, hastane açılmadan kısa süre önce -Mart ayında açılacak- 9 Şubatta da ihaleyi ikiye bölmüşsünüz, ikinci bölümünü yapıyorsunuz, hizmetle ilgili kısmını ve yine aynı şirkete veriyorsunuz. Ortada rekabet, şeffaflık, hiçbir şey kalmamış. İkinci bölüm, bölüm bölüm böyle, ihale yolsuzlukları var. Ve bakın, her 2 kararın da, son teklif verme, nihai teklif verme tarihleri 15 Şubat 2013, her ikisinde ama birisi 2014'te sonuçlanıyor, diğeri 2017'de. Nasıl açıklayacağız? 2014'tekinin karar sayısı 2, 2017'nin 1. Ben bu işin içinden çıkamadım. Yani Sayın Bakan, bakın, bu kadar şehir hastaneleri bataklığa batmış durumda. Yine Sayıştay raporlarında, bakın, diyorlar ki işte, 13 tane şehir hastanesinde yer teslimi yapılmadan önce inşaat başlamış. Yani içimize şüphe doğuyor, bu şehir hastaneleri, 13 tane şehir hastanesi, tıpkı Isparta Şehir Hastanesi gibi ihale süreçleri -bu şekilde- gerçekten Kamu İhale Yasası'na uygun olmayan şekilde mi verildi acaba diye düşünüyoruz. Bakın, burada bunu söylüyoruz.

Şimdi, maliyetlere gelelim Sayın Bakan. Şimdi, diyorsunuz ki: "Efendim, işte, bu yılki bütçemiz 116 milyar lira, bunun 21,5 milyar lirası şehir hastaneleri kira ve kullanım bedeli." Değil mi, bu şekilde? Bakın, bu da 2021 yılı yatırım programı. Bir devlet hastanesinin yatak başı maliyeti nedir diye

baktığım zaman, ben kendi ilime baktım, Balıkesir'e 400 yataklı bir devlet hastanesi yapılacak, ek bina -ama yıllardır yapılmıyor, onu da bu arada söylemiş olayım- hesapladığım zaman, 695 bin liraya mal oluyor devlet hastanesi, 700 olabilir, 695, önemli değil. Sadece bu yıl verecek olduğunuz kira ve hizmet bedelini, 21,5 milyarı 695 bin liraya bölecek olursak 31.028 yatak yapıyor Sayın Bakan yani 31 bin yatak yapıyor. Yani 62 tane 500 yataklı hastane yapıyor Sayın Bakan, sadece bu yıl verecek olduğunuz kira ve hizmet bedeliyle. Bu 13 tane 18 bin yataklı şehir hastanesi için. Sizin Bakanlığınızın mali tablolarında eğer ki başlangıçtan bu yana Ekim 2017'den bu yana şehir hastaneleri için ödemeler yapıyorsunuz. Toplam ödediğiniz kira ve hizmet bedeli şimdiye kadar -2022'yle birlikte söyleyeceğim- 57 milyar lira -küsuratı siliyorum- yapıyor. Aynı hesaplamayla, bu 57 milyar lirayla kaç tane yatak sahibi olabilirdik biliyor musunuz Sayın Bakan? 82.500 tane yani 165 tane 500 yataklı hastane olabilirdi. Arkadaşlar diyorlar ya: "Bu şehir hastaneleri olmasaydı Covid'de ne yapardık?" diye. Keşke şehir hastaneleri olmasaydı işte bu kadar hasta yatağına sahip olurduk ve hastaları "Covid hastaları" ve "kronik hastalar" diye de ayırabilirdik. Maalesef bu şansımızı da elimizden aldınız.

Sayın Bakan, bakınız, muazzam şekilde döviz krizi yaşıyoruz değil mi? Kamu-özel ortaklığı projelerine ödediğimiz paraların yüzde 50'den fazlasını sadece şehir hastaneleri alıyor, yüzde 50'den fazlasını. Bakın, bu yaptığınız bütçe, inanın, şimdiden boşa çıkmış durumda. "Neden?" diyecek olursanız, sizin gönderdiğiniz tarih 18 Ekim tarihli değil mi? Dolar kuru -fazla ayrıntıya girmeyeceğim- 9,2. 14 milyar lira kiralar için ayırmışsınız, dövizle vereceksiniz. Şu an dolar ne kadar? 12,1; lira diyelim. 17 milyar lira yapıyor Sayın Bakan. Bütçeniz açık veriyor ve daha da artacak. Yazık değil mi? Biz bu kadar parayı bulamıyoruz, bu kadar döviz sıkıntısı çekiyoruz. Neden yabancı şirketlere siz bu şekilde dövizle kira ödemesi yapıyorsunuz? Maliyetler ortada, zarar ediyorsunuz, üzerinizde vebal var Sayın Bakan, bakın, geçen yıl da söylemiştim size. Bakın, önümüzdeki ocak ayında 4 tane şehir hastanesinin bu hizmet sözleşmeleri dolacak. Hangileri? Mersin, Isparta, Yozgat, Adana.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Son cümlelerinizi alalım.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Bu hizmet sözleşmelerini şeffaf yapmanız gerekiyor Sayın Bakan. Şirketler Bakanlığa çökmüş "Eğer bize vermezsiniz bu hizmetleri, hizmetleri durdururuz." diyorlar, bu şekilde duyumlar geliyor bize. Gereken açıklamayı yapmak durumundasınız. Mücbir sebep nedeniyle bu sözleşmeleri yenilemeniz gerekirdi, Türk lirasına çevirmeniz gerekirdi Sayın Bakan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Süreniz dolmuştur.

Teşekkür ediyorum.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Yerli ve millî olmak dövizle değil, Türk lirasıyla ödemeyi gerektirir.

Geri kalan kısmı söyleyeceğim.

Teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Gülüstan Koçyiğit, buyurun lütfen.

Süreniz sekiz dakikadır.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Bakan Yardımcıları, Bakanlığın değerli bürokratları; öncelikle hoş geldiniz.

Teşbihte hata olmaz, deveye sormuşlar "Boynun niye eğri?" diye, o da "Nerem doğru ki?" demiş. Şimdi, ben sabahtan beri bakıyorum, sağdan bakıyorum, soldan bakıyorum, acaba bir kadın bürokrat, bir kadın Bakan Yardımcısı görür müyüm diyorum çünkü ben bir hemşireyim ve sağlık alanında da çok yüksek oranda kadın çalışıyor ama ne yazık ki Bakanlığınızda temsilî anlamda bile bir kadın arkadaş yok.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Burada var.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Var mı? Özür dilerim, ben hep bu tarafa baktım, bir kişiyle de kurtaramazsınız zevahiri herhâlde Sayın Bakan. Onun için bunu bir temel eleştiri olarak lütfen alın ve en azından bu konuda bir düzenleme yapın çünkü az sonra konuşacağımız şeyler aslında bu bakış açısıyla çok yakından ilintili. Sizin Bakanlık kadronuzda, bürokrat kadronuzda kadın arkadaş olmamasının, kadın Bakan Yardımcısı, bürokrat olmamasının yürüttüğünüz politikalara da bire bir etkisi olacaktır. Bunu bütün samimiyetimle ifade ediyorum.

Şimdi, Sayın Bakan, başlık çok, birçok arkadaş dile getirdi yani muhalefettin dile getirdiği şeyleri de can kulağıyla dinlediğinizi görüyoruz. CHP Grubu adına konuşunca Sayın Bekaroğlu dedi ki: "Sizin iyi bir insan olduğunuzu biliyoruz." Sanıyorum, bu salonda sizin iyi insan olmadığınıza ya da insanlığınıza dair hiçbir tartışma yoktur ama sorun iyi insan olmakla mı ilgilidir ya da kişisel olarak iyi olup kötü olmak devlet yönetiminde, bürokraside bize ne kadar yol aldırır? Bunları tartışmamız lazım. Çok bilinen bir söz vardır: "Cehenneme giden taşlar iyi niyet taşlarıyla döşelidir." İyi niyet yetmiyor Sayın Bakan, yetkin olmak, inisiyatifli olmak ve gerçekten o bürokrasinin, o Bakanlığın başında kimin olduğu çok önemli. Ben bütün iyi niyetinize, sağlık alanından hekim olarak gelmiş olmanıza rağmen bu konuda sorun yaşadığınızı düşünenlerden biriyim en azından.

Şimdi -eğer öyle olmazsa- bazı konularda da gerçekten anlamakta zorlandığımız tutumlarınız var. Örneğin, 23 Kasımda TTB bir yürüyüşe başladı, yürüyüşün gerekçesinin "Neden yürüyoruz?" diye şurada bütün maddeleri var, arkasında da -muhtemelen siz de görmüşsünüzdür- talepler var. TTB sizden tam üç yüz seksen sekiz gün randevu talep etmiş -bu sizin de örgütünüz Sayın Bakan çünkü bir hekimsiniz- ama siz randevu vermemişsiniz. Şimdi, insan ister istemez anlamıyor yani bir ülkede Sağlık Bakanı olacaksınız, o Bakanlığın yasayla kurulmuş bir örgütü olacak ama siz o örgütle görüşmeyeceksiniz.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Görüştüm ben daha önce. Türk Hekimleri Odasıyla da görüşüyorum.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Tamam, randevuya cevap vermemişsiniz Sayın Bakan, yürüyüş gerekçelerinde o da var.

Şimdi, bu nedir? En nihayetinde, Bakanlık olarak bu işin içerisindeki paydaşlarla ne kadar çok görüşürseniz, muhalefet partileriyle ne kadar görüşürseniz bu toplumdaki sağlık hizmet kalitesi o oranda artacak ve sizin yoğunluktan veya başka nedenlerle ya da Hükûmetten olmanız nedeniyle göremediğiniz bazı şeyleri görmenize ve düzeltmenize de imkân sağlayacaktır. Bu anlamıyla, bu görüşmeyi ivedilikle yapmanızı en azında öneririz ve bütün taleplerini sahiplendiğimizin de bir kez daha altını çiziyoruz.

Şimdi, Sayın Bakan, sağlıktaki özelleştirme, sağlıktaki dönüşüm programı yani sağlık ocağı sisteminin kaldırılması, aile hekimliği sisteminin getirilmesi, bu sistemin ne yazık ki istenilen performansı gösterememesi; hâlâ sevk zincirine geçilmemesi; aile hekimliğinde çalışan yardımcı sağlık personelinin "eleman" olarak nitelendirilmesi, onların bütün özlük haklarının, sözleşme fesihlerinin müdürlüklere devredilmesi gibi dünya kadar sorun var ama ben bu sorunlara ne yazık ki geniş geniş giremeyeceğim. Sadece şunu söylememiz gerekiyor: "Aile hekimliği çalışanlarından kendi durumlarıyla ilgili üst üste üç açıklama yapanların sözleşmeleri feshedilecek." demişsiniz, 800 aile hekimine soruşturma açmışsınız Sayın Bakan.

Beni de dinlerseniz bu arada, Sayın Bakan Yardımcısıyla sonra da konuşabilirsiniz sanırım.

Diğer bir mesele, bakın, ben, sağlıkta dönüşüm sistemi geldiğinde ve bizim o zamanlar "parça başı iş" dediğimiz sağlıktaki performans sistemine geçtiğinizde biz sendika olarak da SES olarak da Tabipler Birliği olarak da çok güçlü itirazlar yaptık ama ne yazık ki Hükûmetiniz bu itirazların hiçbirini dinlemedi. Ve ben suratındaki küçücük bir ben için cerrahi masaya yatırıldığına tanıklık bir cerrah hemşiresiyim, ameliyathane hemşiresiyim, neden? Çünkü performans vardı yani tıklayın, performans alın. Şimdi, bu performans sistemi çalışma barışını bozmuşken, verimliliği düşürmüşken, kamu kaynaklarını israf etmişken; SGK maliyetini abartmışken, büyütmüşken, her şey ortadayken niye bundan geri adım atmıyorsunuz, niye buradan gerçekten insan odaklı, toplum odaklı bir sağlık sistemine geçiş yapmıyorsunuz? Ben bunu gerçekten hâlâ anlayabilmiş değilim.

Diğer bir mesele, tedavi edici hizmetler yüksek maliyetlidir. Oysaki bütün dünyadaki sağlık öngörüsü aslında hastalanmamaya dönüktür yani koruyucu sağlık hizmetlerine. E, şimdi, biz, bütçenizdeki sağlıkta tedavi edici hizmetlere ayırdığınız paya bakıyoruz, yüzde 60'larda; koruyucu sağlık hizmetlerine bakıyoruz, yüzde 30'lar civarında. Şimdi, nasıl olacak Sayın Bakan?

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Artırıyoruz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – İşte, artırıyorsunuz da bu oranlarla mümkün değil. Yani sonuçta, biz hastalanmamayı baz almak zorundayız.

İkinci bir şey; biz sadece sağlığı getirip hastaneye, hekime, hemşireye daraltamayız. İyi beslenmeyen bir çocuk Sağlık Bakanlığının sorunudur, gıdada kullanılan bütün ilaçlar -Değil mi? Bir çocuk Konya'da nar yediği için yaşamını yitirdi- Sağlık Bakanlığının sorumluluğundadır. Çevresel etkenler; hava kirliliği, temiz suya ulaşamamak, beslenememek, barınamamak, bunların hepsi birer sağlık parametresidir ama ne yazık ki bu konuda Bakanlığınızın meseleyi getirip sadece hastaneye, sağlık ocağına, hekime, hemşireye indirgeyen bir yaklaşımı var. Diğer Bakanlıklarla daha fazla iş birliği yapmanız ve bu konuda daha fazla inisiyatif almanız gerekiyor.

3600 ek göstergeyi söylemekten dilimizde tüy bitti. Bir sürü hemşire arkadaşım emekli olmuyor; ha çıktı ha çıkacak, ha çıktı ha çıkacak. Vallahi, çıkmıyor "Emekli olun." diyorum, inanmıyorlar. Umarım çıkar.

Diğer bir mesele; bakın, sizin Bakanlığınız yani Sağlık Bakanlığı en fazla kadın istihdamının olduğu bir Bakanlık ama bu kadınların çocuklarını bırakacakları kreşleri yok, bu konuda dünya kadar sorun yaşıyorlar. Ben kendim de ne yazık ki çalıştığım hastanede...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gülüstan Hanım, son cümlelerinizi alalım.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Bir dakika daha eklerseniz Sayın Başkan, bitiriyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yapamıyoruz maalesef, genel uygulamamız var.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Tamam, hemen bitiriyorum Sayın Bakan.

Ve bu konuda hızlı bir şekilde adım atılması gerekiyor. 50 kişilik çocuk sınırı olamaz Sayın Bakan, bu kabul edilemez.

Son olarak da cezaevlerindeki sevk meselesi, kelepçeli muayene, mahpus odaları çok büyük bir sorun; lütfen bunlara dönük bir iyileştirme yapın.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Deontoloji, kelepçeli muayeneyi kabul etmez. Hiçbir hekim hastasına ideolojik olarak yaklaşamaz, mahpus olmak insan hakkını, sağlık hakkını geri plana itmez.

Ayrıca Sayın Bakan…

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum. Süreyi çok aştınız.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Son olarak, bitiriyorum.

Bir Kürt'sünüz, biliyorum. Kürtçe ninnilerle büyüdünüz, onu da tahmin edebiliyorum. Sizden, ana dilde sağlık hakkını tanımanızı ve bu konuda…

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Selim Gültekin, buyurun lütfen.

SELİM GÜLTEKİN (Niğde) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Sayın Bakanım, Sayın Bakan Yardımcılarımız, Bakanlığımızın kıymetli bürokratları; öncelikle "Gazi Meclisimize hoş geldiniz." diyor, Sağlık Bakanlığımızın 2022 yılı bütçe görüşmelerinin hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

Sayın Bakanım, dünyayı etkisi altına alan, birçok ülkede sağlık sistemini çökerten pandemiyle mücadelede Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde gerçekleştirilen sağlıkta dönüşüm uygulamaları ve gerçekleştirilen yatırımlarla Sağlık Bakanlığımız gayet başarılı bir mücadele verdi, veriyor. Pandemi döneminde sahadaki ekiplerinizle köy köy, mahalle mahalle, ev ev tarama yapılarak başarılı bir filyasyon ve temaslı takibi sağlandığını gördük. Türkiye, yaptığı harcamaya göre sağlık hizmetindeki en büyük memnuniyet oranına sahip bir ülkedir. Bugün, 1 milyon 250 bine dayanan sağlık ordusu ve 14 bini aşkın sağlık tesisiyle vatandaşlarına en kaliteli hizmeti sunmak için çalışmalar yapan bir ülkeyiz. Yakın zamanda açıklanan 40 bin sağlık çalışanı alınacak olması da memnuniyet vericidir. Önceki yıla göre koruyucu sağlık hizmetlerine ayırdığı bütçeyi yüzde 103 artıran bir ülkeyiz.

Yine, dünyaya örnek olan ilaç takip sistemi ve ürün takip sistemleriyle rol model olan bir ülkeyiz. Tıbbi cihaz ihracatında önemli bir yol katediyoruz. 1,2 milyar dolar olarak açıkladığınız tıbbi cihaz ihracat tutarımızın daha da artması çok önemlidir. Eczacı bir milletvekili olarak, akılcı ilaç kullanımı konusunda Sağlık Bakanlığımızın etkili saha çalışmasıyla 1.000 kişi başına düşen günlük antibiyotik tüketiminin 42 birimden 24 birime düşmesi gayet iyi bir orandır.

(Uğultular)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, bir uğultu var. Sohbetleri sonra yapalım lütfen.

SELİM GÜLTEKİN (Niğde) – Bu çalışmanın titizlikle yürütülmesi çok önemlidir.

Yine, ülkemizde tüketilen her 100 kutu ilacın 80'e yakınının ülkemizde üretilmesi de çok önemlidir.

Sayın Bakanım, sizin nezdinizde, göstermiş oldukları üstün fedakârlıktan dolayı pandeminin kahramanları tüm sağlık çalışanlarımıza bir kez daha şükranlarımı sunuyorum. Bu süreçte hayatını kaybedenlere de Allah'tan rahmet diliyorum.

Sunumunuzda müjde olarak verdiğiniz yerli ve millî aşımız Turkovac için "Acil kullanım onayı başvurusu yapıldı." bilgisi bizleri gururlandırdı. Emeği geçen Türk bilim insanlarımıza şükranlarımızı sunuyoruz.

Sadece kendi vatandaşımız için değil, her zaman mazlumun ve ihtiyaç sahibi ülkelerin yanında yer alan ülkemiz bu konuda da aynı hassasiyeti gösterecek ve aşıya ulaşımda zorluk yaşayan tüm ülkelere yardımcı olacağız. Bu aşımız haricinde ülkemizde 18 aşı çalışmasının da hızla devam ettiğini biliyoruz.

Yine, Mecliste, Nadir Hastalıkları Araştırma Komisyonu olarak öneride bulunduğumuz, SMA hastalarının tespiti için evlilik öncesi ve yeni doğanlarda olmak üzere tarama yapılması sürecinin yakın zamanda başlayacak olması sevindiricidir; sizlere teşekkür ediyoruz.

Sağlıkta Niğde'miz de bu dönemde hızlı bir atılım süreci yaşıyor. Sayın Bakanım, sizlerin de bildiği gibi Niğde'mizde yeni 400 yataklı hastanemizin inşaatı hızla yükselmeye devam ediyor. Şu anda inşaatında yüzde 40 civarında gerçekleşme mevcut. Sizlerin de desteğiyle inşallah 2023 yılının başında hastanemizi bitirerek hemşehrilerimizin hizmetine sunacak, şehrimize bir sağlık yatırımımızı da kazandırmış olacağız.

Yine, 60 ünitelik ağız ve diş sağlığı hastanemizin proje aşamasında sona gelindiğini biliyoruz. İnşallah, sizin desteğinizle bu projemizi de hızla ihale ederek inşaatına başlayacağız.

Ayrıca, Bor ilçemize yapılacak olan 250 yataklı fizik tedavi ve rehabilitasyon hastanemizin uygulama projesi yakın zamanda ihale edildi.

Teşekkür ediyoruz. Proje çalışması biter bitmez yapımına başlamasını da arzu ediyoruz.

Ayrıca, yine, Niğde'mizde 2 adet Aile Sağlığı Merkezini bitirerek hemşehrilerimizin hizmetine sunduk. Bu konuda da sizlere teşekkür ediyoruz.

Aynı şekilde 112 ASM ve TSM'den oluşan sağlık kompleksimizin de proje çalışmaları hızla devam ediyor. Bu projemizin de bir an önce yapımına başlanmasını arzuluyoruz.

Hekim eksiklerinin tamamlanması konusunda desteğinizi fazlasıyla hissediyoruz. Hemşehrilerim adına teşekkürlerimi sunuyorum. Tabii, bazı branşlarda eksiklerimiz mevcut, bu konuda da Niğde'mize desteğinizi vereceğinizden şüphemiz yok.

Tüm vatandaşlarımıza sağlık hizmetlerinin etkili ve verimli şekilde sunulması için bir önceki yıla göre yüzde 49,5 oranında artırılarak Sağlık Bakanlığımıza öngörülen yaklaşık 116 milyar TL'lik 2022 yılı bütçesinin hayırlara vesile olmasını temenni ediyor, tüm katılımcılara saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Çok teşekkür ediyorum Sayın Gültekin.

Şimdi, MHP Grubundan Sayın Nevin Taşlıçay Hanım'a söz veriyorum.

Süreniz beş dakikadır.

Buyurun lütfen.

NEVİN TAŞLIÇAY (Ankara) - Sayın Bakanım, Sayın Başkan, kıymetli milletvekillerimiz, değerli bürokratlarımız, basınımızın kıymetli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Coronavirüs salgınıyla mücadelede Bakanlığımızın yüksek operasyonel kabiliyeti ve sağlık çalışanlarının üstün gayretiyle Türkiye Cumhuriyeti devleti tüm dünyaya örnek olmuştur. İdari, iradi ve ekonomik bütün koşulları etkileyen coronavirüs salgınına karşı verilen mücadele sürecinde küresel alanda sektör ayrımı yapılmaksızın girdi maliyetleri ve genel giderlerde artış gözlemlenmiştir. Mevcut olumsuz koşullara karşı halk sağlığı için sunulan hizmetlerin kalitesinin düşmemesi, hizmet sunumunun aksamaması ve halk sağlığına yönelik hizmet veren kişi, kurum ve işletmelerin sürdürülebilir ekonomik dirençlerinin sağlanması için belirli alanlarda iyileştirme ve düzenlemelere ihtiyaç duyulmaktadır. Türkiye sosyal güvenlik konusunda dünyada sayılı ülkelerden biri konumuna gelmişken bunun sürdürülebilirliği için özellikle de ilaç harcamaları günün koşullarına göre rasyonel hâle getirilmelidir. Burada yerlileşme konusunda başlatılan çalışmaların önemini bir kez daha ifade etmek isterim. Yerlileşme sürecinde de etken madde konusunda dışa bağımlı olduğumuz gerçeğinden hareketle birkaç konuda güncelleme gerektiği ortadadır. Bu ihtiyaçlar dâhilinde öncelikle ifade etmek isterim ki ülkemizdeki 27.884 eczane eczacısı birinci basamak sağlık hizmeti sunucuları olarak uygulamaya konulduğu ilk günden şu ana kadar sağlıkta dönüşüm sürecinde her türlü fedakârlığı göstermiş, salgın döneminde de halk sağlığını önceleyen bütün sağlık çalışanları gibi insanüstü bir gayret ortaya koymuştur. Fakat güncellenmeyen ilaç fiyat kararnamesiyle uygulamaya konulan kademeli kârlılık

oranları ve eczanelerin artan işletme giderleri sebebiyle, sundukları hizmetleri sürdürülebilir kılmaları ne yazık ki mümkün görünmemektedir. Beşerî tıbbi ürünlerin fiyatlandırılmasında kullanılan euro kuru düzeltmelerinin ardından ilaçların birçoğunun kademe değişikliği sebebiyle kârlılığı da azalmıştır. Bu nedenlerle kademelerde ve de oranlarında mevcut piyasa koşullarına göre güncelleme yapılması elzemdir. Sektörün bu yöndeki beklentilerini bu konuda gerekli hassasiyeti göstereceğinize inanarak ilginize sunuyorum.

Düzenleme gerekliliği bulunan diğer bir başlık koruyucu sağlık hizmetlerinin genel bütçedeki payı özelindedir. Pandemi sürecinde bir kez daha tecrübe ettik ki devletimizin vatandaşlarının sahip olduğu sosyal güvenlik hakları ve vatandaşlarına sunduğu sağlık hizmetleri bakımından dünyadaki sayılı ülkelerden biriyiz. Sağlık hizmetlerinin sürdürülebilir olması adına koruyucu sağlık hizmetlerine ayrılan bütçenin artırılması da önemlidir. Şöyle ki evlilik öncesi SMA kitiyle çiftlerin varsa gen tespiti yapılması ve tüp bebeğe yönlendirilmesi dolayısıyla SMA'lı doğumların önüne geçilmesi, SMA hastalarının ilaç maliyetlerine göre çok daha düşük bir bütçeyle sorunun çözülmesi demektir. Bildiğimiz kadarıyla da bu kitler kullanılmaya başlamış, olup yaygınlaşması da temennimizdir. Tüm dünyada güncel olan koruyucu sağlık hizmetlerinin bizim de ana gündemimizde olması bu anlamda en kolay ulaşılabilir birinci basamak sağlık hizmet sunucuları olarak eczacıların da daha aktif rol alması sağlanmalıdır. Herhangi bir kronik hastalık için ayrılan bütçenin -ki bu ilaçların uzun süreli kullanıldığı gerçeğinden hareketle- bu hastalıklara yakalanmayı önlemenin maliyeti kesinlikle daha düşük olacaktır. Tüm bunların yanı sıra güçlü Türkiye iddia ve ideali doğrultusunda, ilaç ve tıbbi cihazdaki yerlileşme konusundaki çalışmalara hız verilmeli, yurt dışından temin edilen ilaçların sayısının azaltılmasına yönelik Türkiye'de bu ilaçların üretilebiliyor olması konusunda teşvik uygulamaları artırılmalıdır diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Çok teşekkür ediyorum.

Şimdi, İYİ Parti'den Sayın Durmuş Yılmaz Bey'e söz vereceğim. Altı dakikası kalmıştı, daha önce dört dakikasını devretmişti. Bu konuşmasından da bir zaman kalırsa onu da Aylin Hanım'ın süresine ilave edeceğim.

Bu, benim düşüncem değil, Durmuş Bey'in talebiydi.

Buyurun Durmuş Bey.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) - Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Saygıdeğer Bakanım, değerli hazırun; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, şimdi, bütçenize baktığımda bütçenizde çok fazla bir esnekliğiniz yok. Yani size tahsis edilen ödeneğin önemli bir kısmı yapmazsanız yapmamanız gereken bir alternatif sunmuyor size personel giderleri vesaire. Fakat yükümlülüklerinize baktığımızda, şu anda önümüzde ilaçla ilgili bir durum söz konusu. Ülkenin şu anda özellikle Türk lirasının karşı karşıya olduğu sorunları da dikkate aldığımızda bu ilave bir yük getirecek şubat ayındaki yeniden yaptığınız değerlendirmede, hem kur farkından bir ilave yük gelecek hem de fiyat farkından dolayı enflasyon vesaire, olduğu yıl içerisinde oradan da bir yük gelecek. Ayrıca, kur farkı ve fiyat farkı gelecek. Yani şirketler sizinle artan enflasyon konusunda herhangi bir…

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Yüzde 60'ı.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Peki, o zaman daha iyisiniz demektir eğer öyleyse. Yani onun dışında şu an…

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Onun da yüzde 60'ı.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Onun da yüzde 60'ı ama son tahlilde yine bir kur farkı var.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Evet var.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Kur farkı var. Evet, onun dışında cari giderlerinizin içerisinde yer alan bu kamu-özel iş birliği şehir hastaneleriyle ilgili hizmet alımları ve kira ödemelerine baktığımızda, toplam cari bir ödeneğinizin aşağı yukarı yüzde 20'sine yakın bir harcama yapmanız gerekiyor. Tabii, bunlar büyük bir ihtimalle, kesin bilmiyoruz ama söylerseniz memnun oluruz. Herhâlde dolara endeksli. Bir kur farkı da buradan gelecek. Dolayısıyla bu ödenekler Sayın Bakanım, size yetmeyebilir. Onun için siz, gelin, burada fırsat varken bir ödenek artırımında bulunun, biz de bunu destekleyelim diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamamladınız mı Durmuş Bey? Tamam. Dört dakikanızı da ilave ediyorum. Yalnız diğer partileri dolaşıp geleceğim.

CHP Grubundan Sayın Abdurrahman Tutdere Bey'e şimdi söz veriyorum.

Buyurun lütfen.

Süreniz beş dakikadır.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli Komisyon üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, ben seçim bölgem Adıyaman'la ilgili birkaç hususu dile getirmek istiyorum. Sayın Bakan, Adıyaman'ımız 640 bin nüfusa sahip ve Suriyelilerle beraber yaklaşık 700 bin nüfus. Bu 700 bin nüfuslu kentte sadece şehir merkezinde 400 yataklı bir araştırma hastanemiz var ve bu hastanemiz artık talebi karşılamaktan gerçekten çok uzak. Her gün hastaneden değişik görüntüler, değişik fotoğraflar elimize ulaşıyor. Acillerde kuyruklar oluşuyor, polikliniklerde kuyruklar oluşuyor ve bu hastanemiz talebi karşılayamıyor. Adıyaman'daki sağlık tesislerinin yetersizliği Covid döneminde de aslında kendini ortaya çıkardı ve Covid'de Adıyaman sürekli ön sıralardaydı. Hızla yükselen virüsü bir türlü Adıyaman'da kontrol altına alamamıştık. Sizin de çok yoğun gayretleriniz olmuştu ancak bu tamamen sağlık tesislerinin yetersizliğinden kaynaklanmıştı. Bu nedenle, Adıyaman'da acilen yapılması planlanan -bizim de daha önce yapmış olduğumuz ziyaretlerde de size ifade ettiğimiz ve dile getirdiğimiz- Adıyaman 150 yataklı devlet hastanesinin akıbetini tekrar soruyoruz. Sayın Bakanım, Adıyaman'da herkesin dilinde "Devlet hastanesi ne olacak?" Adeta Adıyaman'ın millî sorunu hâline gelmiş durumda. Adıyaman'ın bu millî sorunu olan 150 yataklı devlet hastanesinin çalışmaları ne aşamada? Daha önce bizzat benim de tanık olduğum bir anda bizzat talimat vermiştiniz proje çalışmalarının başlatılması için. Proje çalışmaları ne aşamada Sayın Bakanım? Halkımız, Adıyaman halkı yediden yetmişe herkes 150 yataklı devlet hastanesini istiyor. Çünkü daha önce de 2 tane hastanemiz vardı, onları yıktınız, yerine bir türlü 150 yataklı devlet hastanesini yapmadınız; bu nedenle halkımızın yoğun bir talebi var. 150 yataklı devlet hastanesinin inşaatına bir an evvel başlanmasını bekliyoruz. Bu arada kadın doğum ve çocuk hastanesi inşaatına başladınız, teşekkür ediyoruz. Oradaki çalışmalar devam ediyor.

Adıyaman'daki sağlık sorununun çözümü için mutlaka 150 yataklı devlet hastanesinin bir an önce yapılması lazım. Ben şimdi bütçe konuşmalarına baktım. 2019'da söylemişim, 2020'de söylemişim ve 2021'de de yine aynı şeyi konuşuyorum. İnşallah, Sayın Bakanım, 2022'de bu konuşmayı yapmak zorunda bırakmazsınız bizi ve bu hastanemizin inşaatına başlarsınız.

Bunun yanında, tabii, Adıyaman'da özellikle onkoloji uzmanı, endokrin, çocuk nörolojisi, çocuk hematolojisi, çocuk nefrolojisi gibi bazı branşlarda uzman doktor eksiğimiz var. Sayın Bakanım, artık Adıyamanlılar Antep'e, Malatya'ya, komşu illere hastaneye gitmekten yoruldular, gerçekten çoğunun

cebinde parası yok, çoğu Ankara'ya geliyor; burada da gerçekten Adıyamanlı hemşehrilerimizin hastane taleplerini karşılamaktan inanın ki biz de yorulduk. Biz isteriz ki hemşehrilerimiz bulunduğu illerde hizmetin en iyisini alsınlar ve tedavilerini olsunlar. Bu konuda da eksikliklerin giderilmesini istiyoruz.

Hastanelerimizde birtakım eksikler var. 400 yataklı hastanemizde MR cihazı eksiğimiz var, PET ve BT cihazı eksiğimiz var; bu eksiklerin de bir an evvel giderilmesini istiyoruz. Ayrıca, bizim Gerger Devlet Hastanemizde uzman doktor eksikliği var; Sincik Devlet Hastanemizde, Samsat ve Tut İlçe Devlet Hastanelerimizde de uzman doktor eksikliği var. Çelikhan'da 40 yataklı devlet hastanemiz vardı; ona da bir türlü başlanmadı, o konuda da sizlerden çalışma bekliyoruz Sayın Bakanım. Besni Devlet Hastanesinde özellikle radyoloji ve kardiyoloji alanlarında uzman doktor eksikliğimiz var. Besni'de MR cihazımız yok Sayın Bakanım, gerçekten 2021 Türkiyesine yakışmıyor. Adıyaman'ın en büyük ilçelerinden bir tanesi, bir MR cihazı yok ve MR cihazı olmadığı için yurttaşlarımız kent merkezine ve Antep'e gitmek zorunda kalıyorlar. Çok büyük bir mağduriyet var, bu eksikliğin giderilmesini istiyoruz. Yine, Gölbaşı ilçemizde tomografi cihazı yok, gerçekten bu da bu teknoloji çağında büyük bir ayıp, Sağlık Bakanlığına da yakışmıyor bu. Biz, Gölbaşı Devlet Hastanemizdeki tomografi cihazı eksiğinin, Besni Devlet Hastanemizdeki diğer eksiklerin de bir an evvel giderilmesini bekliyoruz.

Sayın Bakanım, Covid sürecinde bütün sağlık çalışanları çok büyük bir özveriyle çalıştılar. Adıyaman'ımızda hem aile sağlığı merkezlerinde hem hastanelerde hem de İl Sağlık Müdürlüğünde sağlık çalışanlarının çocuklarını bırakacakları bir kreş yok. Bu çok büyük bir sıkıntı ve bütün sağlık çalışanları her gördüklerinde bunu dile getiriyorlar. Kreş ihtiyacının da bir an evvel karşılanmasını bekliyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Son cümlelerinizi alalım.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Size ve Covid mücadelesinde bütün yurttaşlarımıza sağlık hizmetinin en iyisini sunan tüm sağlık emekçilerine bütün hazırunun huzurunda teşekkür ediyorum. Size de çalışmalarınızda başarılar diyorum.

Bütçenin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum Sayın Tutdere.

Sayın Salih Cora, buyurun.

SALİH CORA (Trabzon) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Değerli Bakanım, Komisyonumuzun çok kıymetli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Sağlık Bakanlığımız 2022 yılı bütçesinin öncelikle sağlık camiamıza, ülkemize ve bütün insanlığa hayırlı olmasını diliyorum.

Türkiye'de sağlık politikalarına yönelik gerçekten çok ciddi sorunlar vardı. Bunları şu anda hiç kimse dile getirmiyor; bu güzel bir şey esasında, geçmişin sorunlarının dile getirilmemesi, unutulması önemlidir. Ama hafızayıbeşer nisyan ile maluldür, çok iyi bir şekilde hatırlamamız gerekiyor. Her şeyden evvel, hastaların sağlık sistemine erişiminde problem vardı; ne hastaneye ne doktora ne sağlık hizmetine ne de ilaca ulaşabilmek mümkün değildi. Doktorlar hastaları muayenehanelerine yönlendirmekte, şehrin en işlek caddelerinde doktor tabelaları ile sıra sıra ilanlar vardı. Bıçak parası artık kanıksanır bir duruma gelmişti. SSK'liysen SSK hastanesine, BAĞ-KUR'luysan numune hastanesine… Emekliysen Allah yardımcın olsun. Eczanelerin önünde "SGK, Emekli Sandığı ve BAĞ-KUR'la anlaşmamız vardır." diye yazılı tabelalara hâlen bir anlam verebilmiş değilim. Eczaneye akşam saatlerinde birisi gelir, elindeki onlarca sağlık karnesini teslim eder, işlem yaptırır, geri dönerdi. Niçin böyle bir işlem yaptırdığını belki sağlık camiasının içerisinde olanlar, geçmişi bilenler hatırlayabilir. Kimlik kartınla hastaneye gitmen mümkün değil, illa da sağlık karnen olacak. Anne baba çalışmıyorsa ne olacak?

Komşunun çocuğunun sağlık karnesini -ünlem işaretiyle söylüyorum- emaneten alacaksın, bunu kullanmak zorunda kalacaksın. Acil bir durum oldu, ne olacak? Çok basit, bir senede imza atacaksın. Emrihak vaki -tecelli- olup eğer hasta vefat etmişse ne olacak? Senedi ödemeden ölünü alamayacaksın yani hastan hastanede rehin kalmış olacaktı. Çaresizlik had safhadaydı, sevk kâğıtları havada uçuşuyordu; refakatçisi, hasta ziyaretçisi fiş almadan hastaneye giremiyordu.

Değerli arkadaşlar, bunları unutmamamız gerekiyor. En küçük sağlık tedavisi için -kendi ilimden bahsedeyim- Trabzon'dan Ankara'ya gitmek durumunda kalıyorduk, hastane kapılarda pejmürde bir hâlde beklemek durumunda kalıyorduk. Uçak ambulans veya helikopter ambulans, nerede bunlar? Bunlar, Avrupa'dan gelen gurbetçilerin büyük bir gururla anlattıkları ve bizim tarafımızdan acayip şekilde karşılanan olaylardı. "Büyük devlet, medeni ülke böyle." derlerdi, biz de izlerdik. "Bizim ülkede neden böyle imkânlar yoktur?" diye hayıflanırdık. Özel hastanelere ünlü isimlerin gittiğini hepimiz hatırlıyoruz. Halkın gittiği hastanelerde odalar, koridorlar, muayeneler, ameliyathaneler içler acısıydı. Hastalar odalarda balık istifi hâlinde diziliydi. Hangi birini sayacağız bunların, anne ölüm oranlarını mı, bebek ölüm oranlarını mı? İlaç baronları âdeta sağlık sistemimizi rehin almıştı.

Değerli arkadaşlar, çok şükür, AK PARTİ'yle beraber, her alanda olduğu gibi sağlıkta da bir dönüşüm oldu. Adalet ve Kalkınma Partisinin oy oranlarına baktığımızda, AK PARTİ'yi tercih etme nedenlerinin başında en önemlisi sağlıktaki memnuniyet, bir de ulaşım yatırımlarımızdaki memnuniyet gelmektedir ve bizim reformlarımız demokratik adımlarımızı sırasıyla takip etmektedir. Bunlar önemli, şimdi, bu sorunlar ülkemizin otuz yıllık, kırk yıllık, elli yıllık sorunlarıydı, artık geride kaldı. Şimdi, neyi konuşuyoruz? Güncel sorunları konuşuyoruz. Dünyada bir Covid-19 salgını var, pandemiye neden oldu, işte bunu konuşuyoruz. "Niye hastane yok?" değil, "Hastaneyi neden pahalı yaptınız?" diye konuşuluyor. Memleketimizde çok güzel bir hastane yaptık, hastaneyi ziyaret ettiğimizde hastanede çalışan bir doktora -farklı siyasi görüşteydik ama çok sevdiğimiz, çok yakın arkadaşımız- "Hastane nasıl oldu? Beğendin mi?" diye böyle manalı kendisine söylediğimde, dedi ki: "Ya, işte, şu çatının üstünde bir tane vida gevşedi, oradan su damlıyor." Koskoca hastane binasında bir vidanın gevşekliğini tespit edip oradan eleştirmeyi bir maharet olarak gösterdi. Dolayısıyla ne kadar güzel şeyler yaparsanız yapın, mutlaka eleştirel bir yönleri olacaktır. Biz, artık, bunların konuşulmasını da normal karşılıyoruz, biz artık sağlıkta yerlileşmeyi, millîleşmeyi konuşuyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Toparlarsanız sevinirim.

SALİH CORA (Trabzon) – Bir dakika daha istiyorum Başkanım.

Uçak ambulanslarımızla dünyanın bir ucundaki vatandaşımızı ülkemize getirip burada tedavi edebilmenin başarısını, gururunu konuşuyoruz. Sağlık turizmini konuşuyoruz, yerli Turkovac aşısını konuşuyoruz. Dolayısıyla değerli arkadaşlar, AK PARTİ çözüm üreten bir partidir. "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." anlayışıyla hareket eden bir partidir. Bu durum bize büyük bir öz güven kazandırmaktadır. Böyle krizler, sıkıntılar, sorunlar, hayat pahalılığı, kur farkları vesaire durumlardan bahsettiniz. Elbette bunlar bir sorundur ama bunların hepsini de aşacak olan yine AK PARTİ'dir.

Komisyonu saygıyla selamlıyorum.

Bütçenin hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Şimdi HDP'den Sayın Habip Eksik'e söz vereceğim, sonra MHP'den Sayın Tamer Osmanağaoğlu'na, daha sonra İYİ Parti'den Sayın Aylin Cesur'a söz vereceğim.

Habip Bey, buyurun lütfen.

Arkadaşlarımız, diğer üyelerimiz devrettiği için süreniz on dakikadır.

HABİP EKSİK (Iğdır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Hazırunu saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, Allah size yardım etsin çünkü gerçekten, bu kadar sağlığı yok etmeye çalışan bir iktidarın içerisinde sağlığı korumaya çalışmanız hakikaten çok zor, o açıdan Allah size yardım etsin. Bakın, ormanlar yanıyor, Orman Bakanlığı ormanların yangınını söndürmüyor. Doğal olarak da oksijen tükenecek, KOAH artacak, hava kirliliği had safhaya ulaşacak. Yine, sanayiyle ilgili denetimsizlik, gıdayla ilgili Tarım Bakanlığının denetimsizliği. Birçok alanda maalesef ama maalesef sizin işiniz zor, Allah size yardım etsin.

Şimdi, gelelim bütçenize. Sayın Bakan, bütçenizde, bakın, döviz garantileri var, rant var, sermayeye hizmet var, savaş politikalarına hizmet var; diyeceksiniz "Nasıl?" Afrin'e, El Bab'a hastane yapıyorsunuz. Afrin'de, hastanede görev yapan memur gelip Deniz Poyraz'ımız katlediyor maalesef. Bunların hepsi var ama sağlık yok, bağımlılıkla mücadele yok; kronik hastalıkları tedavi edecek, gerçekten onları önleyecek koruyucu sağlık hizmetleri yok. O açıdan şunu özellikle belirteyim: Bütçenizde sağlık yok, Allah size yardım etsin. Ve eminim, siz bu bütçeyi gördükten sonra şunu söylemişsinizdir: Of, of! Ben bu gece nasıl uyuyacağım demişsinizdir. Çünkü doların karşısında bu bütçe emin olun buzun sobanın yanında eridiği gibi eriyor. Bakın, net söylüyorum, altını çizerek söylüyorum. Sağlığa ayrılan bütçe sobanın yanındaki buz gibi eriyor. Daha on gün önce biz hesaplama yaptık bu dolar ödemelerinizle ilgili, şehir hastaneleri ve diğerleriyle ilgili; 22 milyar TL tutuyordu. Şimdi hesapladık 30 milyar TL gibi bir şey. Sene sonuna kadar Allah size yardım etsin. Eminim üç gün uyumamışsınızdır ve her gün de of of çekerek geziyorsunuzdur; Allah size yardım etsin Sayın Bakan.

Şimdi şunu söyleyeyim: 116 milyara çıkarttınız bütçeyi yani geçmiş yıllara göre arttırdınız, bütçedeki payınızı yüzde 6,6'ya çıkarttınız. Bakın, ben size bir şey söyleyeyim: Hani, kıtlık çıkan ülkeler vardı ya. Hani, Sayın Cumhurbaşkanı, Genel Başkanınız diyordu ya "Kıtlık çıkmış Avrupa'da." "Onlar işte, gıda bulamıyorlar." diyorlar ya. İşte, o ülkelerin sağlık alanına, sağlığa ayırdığı bütçeye bir bakalım. Onlarla sizin bütçenizi bir kıyaslayalım. Bakın, ABD yüzde 17,1 ayırıyor. İsviçre yüzde 12,1 ayırıyor. Kıtlığın çıktığı Almanya, gıda bulamayan Almanya yüzde 11,7. Yine, etrafta, artık yazık, gıda bulamayan, Fransa yüzde 11,2. Sayın Bakan, bu bütçe oranıyla, 6,6'yla siz sağlığı koruyamazsınız.

Gelin, size, önerimdir. Bir, pandemi için size ek bütçe çıkaralım. İki, sağlığa ayrılan bütçeyi yüzde 10'un üzerine çıkaralım. Biz Halkların Demokratik Partisi olarak destek vereceğiz. Eminim, İYİ Parti ve Cumhuriyet Halk Partisi de destek verecektir. Kendi partinizi ikna edin, yüzde 10'a çıkaralım. Gerçekten işiniz zor; Allah size yardım etsin. Bakın, ben size şöyle söyleyeyim: Dolar 2020'de biz bütçe görüşmelerini yaparken 8 TL idi. Şimdi 12 TL. Yüzde 50 artmış. Yani sizin sağlık alanındaki bütün girdilerinizin hemen hemen hepsi zaten ilaçtı, bir malzemeydi, dolara endekslidir. Aynı zamanda zaten sağlık için bir hortuma dönüşmüş şehir hastanelerinin kiraları bütçeyi eritiyor, sobanın buzu erittiği gibi eritiyor.

Şimdi gelelim. Bakın, sağlıkta şiddetle ilgili bir "tweet" attınız. Dediniz ki: "Yeter artık". Sayın Bakan, yanlış yerden bakıyorsunuz, gerçekten yanlış yerden bakıyorsunuz. Sağlıktaki şiddetin temel sebebi Sağlıkta Dönüşüm Programı'dır; piyasacı anlayıştır, rant odaklı bakmadır ve sağlığı ticari metaya dönüştürmedir. Bugün sağlık alanında hastaya müşteri odaklı bakıldığı için bu şiddet ortaya çıkıyor. O açıdan, gelin, derhâl bundan vazgeçin, yoksa sağlıktaki şiddeti önlemek imkânsız çünkü doktorlar beş dakikada, on dakikada hasta muayene etmek zorunda kalıyorlar. Koruyucu sağlık hizmetlerine yüzde 33 pay ayırmışsınız, tedavi edici sağlık hizmetlerine yüzde 64 pay ayırmışsınız. Bakın, Sayın Bakan, ben size bir şey söyleyeyim: Her yıl Türkiye'de ortalama diyorum 160-170 bin yeni kanser vakası tanısı konuluyor. Geçen sene 230 bin tanı konuldu. Ve ölen insanların beşte 1'i kanserden dolayı ölüyor.

Yine, ölen insanların sekizde 1'i KOAH nedeniyle ölüyor. Bunların hepsi koruyucu sağlık hizmetlerine yatırım yaparak, önceden tanı koyarak önleyebileceğimiz hastalıklar. Bakın, size net söylüyorum. Bu gidişle, şu anlayış devam edecektir: Hasta ölsün ama para gelsin, vergi toplayayım, para toplayayım, ilaç lobilerine, tıbbi malzeme lobilerine para aktarayım anlayışı vardır. Sizin böyle bir anlayışa sahip olmadığınızı biliyorum ama iktidarınız bu anlayıştadır. Lütfen önlem alın. Lütfen bununla ilgili adım atın.

Yine, size şunu söyleyeyim Sayın Bakan: Sağlığı toplumsallaştırmalıyız, demokratikleştirmeliyiz. Üç beş kişi tepede oturup bütçe yapmamalı. Toplumla bu bütçeleri oluşturmanız lazım, muhalefeti esas almanız lazım. Beyin göçü var, muazzam bir beyin göçü var. Doktorların çoğu göç ediyor, sağlık emekçilerinin çoğu göç ediyor. Çünkü KHK'ler var çünkü güvenlik soruşturmaları var. Durdurmak lazım bunları. Ve size şunu söyleyeyim: Alkışla olmaz. Kesinlikle iradeyle olur, adımla olur. Gelin, ortaya irade koyun ve meslek hastalığı olarak tanıyın Covid-19'u. İktidarınızı ikna edin. Sağlık emekçilerinin özlük haklarını düzeltin, hekimlerin özlük haklarını düzeltin. Ve aynı zamanda bakın, özel hastanelerde iş sağlığı güvenliği hizmeti alınıyor ama devlet hastanelerinde alınmıyor. Bu tür şeylere son verin; artık böyle durumlar ciddi anlamda zarar veriyor. Şehir hastanelerindeki o hortumlama durumuna artık bir "Dur!" deyin.

Bakın, şöyle söyleyeyim: Beş ay önce ihaleyi almadan Isparta Şehir Hastanesinde açılış yapmış adam yani artık olayın vahametini siz de kavrayın, gerçekten çok kötü bir durum. Zamanım kısa, çok konu var.

Size şöyle söyleyeyim: Türkiye cezaevleri bir drama dönüşmüş. İnsanlar sağlığa ulaşamıyorlar oralarda. Kronik hastalığı olan insanlar ATK'deki bazı doktorların etik dışı tanıları yüzünden cezaevlerinde yaşamlarını yitiriyor. Benim bir akrabam, Kinyas Gülcan Patnos Cezaevinde yaşamını yitirdi. Siz sağlığı koruyan bir insan olarak, sağlığın başındaki bir insan olarak lütfen bunun için adım atın; kelepçeli muayene yapan doktorlarla ilgili işlem yapın; meslektaşlarımdır ama "Bu insanlık dışı bir uygulamadır." diye soruşturma açın.

Bakın, tecrit bir işkence yöntemidir Sayın Bakan, tecrit bir işkence yöntemidir. Hem İmralı'da Sayın Abdullah Öcalan'ın üzerinde hem de diğer cezaevlerinde bugün tecrit uygulanıyor. İnsanlar kendi yakınlarıyla görüşemiyorlar ve bu işkencedir. Sağlığın başındaki insan olarak bu işkenceye "Dur!" deyin. Ana dilinde sağlık hizmetinin verilmesi için adım atın. Bu, elzem bir durumdur, haktır. Bakın, bu hakkın bu şekilde gasbedilmesi, bugün aşıya inancın azalmasına sebep oluyor; sağlığa inancın azalmasına sebep oluyor. Bunların hepsi için önlem alabiliriz.

MHRS sistemindeki o beş dakikada bir, on dakikada bir muayene sistemi -fark etmez, aynı şey- yirmi dakika olmalıdır; duruma bir "Dur!" deyin. Pandemiyle ilgili şeffaf olun. Bilimsel çalışmalardaki o izne tabi tutma durumuna son verin.

Bakın, pandemi kurulunun gücünün yettiği tek yer cezaevi. Cezaevine hastaneden dönen insanlar on dört gün karantinada kalıyor. Ya, hasta olan insan on dört gün karantinada kalır mı? Böyle bir zulüm var mı ya? Böyle bir insafsızlık var mı?

Şunu söyleyeyim: Yani gerçekten insanlar atama bekliyor; 800 bin sağlık personeli, eğitim almış kişi 39 kalemde şu an atama bekliyor. Böyle bir şey söz konusu olmamalı. Nüfus artış hızımız binde 5 düşmüş ve -bunu hesapladım ben- 400 civarında fazladan ölüm var. TÜİK bugün ölüm sebeplerini niçin açıklamıyor Sayın Bakan; bir şeyleri mi saklıyor? Şeffaf olmak lazım. Her gün bir köy nüfusu maalesef yok oluyor; 200-300 kişi yaşamını yitiriyor. Artık şeffaf olalım ve gerçekten proaktif önlemler alalım. Pandemiyle ilgili bu şekilde mücadele edilemez. Gerçekten bir kaynak ayıralım. Açıkça söyleyeyim: İktidarınız pandemi konusunda sınıfta kaldı.

Ben şöyle söyleyeyim: Bu mücadeleyi gelin topyekûn herkesle birlikte yürütelim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Son cümlelerinizi alalım.

HABİP EKSİK (Iğdır) - Teşekkürler Sayın Başkan. Yine hemen müdahale ettiniz.

Şunu özellikle belirteyim: Gerçekten, bu sağlık bütçesiyle siz sağlığı koruyamazsınız. Sağlık gün geçtikçe yok olacak; gün geçtikçe insanlar yaşamını yitirecek. Bakın, bağımlılıkla ilgili mücadelede oranı düşürmüşsünüz. KOAH'tan insanlar ölüyor. 8 kişiden 1 'i KOAH'tan ölüyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Süreniz dolmuştur.

HABİP EKSİK (Iğdır) - Son bir şey söyleyeceğim Başkan. Bu konuda adım atın yani bütçeyi düşürmeniz olmaz. Türkiye, eroin, esrar bölgesi olmuş. Bununla ilgili bir söz söyleyin Sayın Bakan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum, süreniz doldu; on dakikayı kullandınız.

HABİP EKSİK (Iğdır) – Teşekkür ediyorum.

Bütçeniz hayırlı olur inşallah. Allah size yardım etsin Sayın Bakan.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

4.- Komisyon Başkanı Cevdet Yılmaz'ın, Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in Sağlık Bakanlığı bütçesi üzerinde yaptığı konuşmasında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi Tamer Bey'e söz vereceğim ama Komisyon Başkanı olarak bir hususu tekrar olarak kayıtlara geçirmek durumundayım.

Türkiye, sınır ötesinde terörle mücadele için operasyonlar yapmaktadır; hiçbir ülkeyle savaşta değildir. Meclisinden aldığı demokratik yetkiyle ve Birleşmiş Milletler Şartı çerçevesinde, uluslararası hukuk çerçevesinde terör örgütlerine dönük, sınırını korumaya dönük ve vatandaşının güvenliğine dönük operasyonlar yapmaktadır. Bunu kayda geçirmek isterim.

HABİP EKSİK (Iğdır) – Tezkereler cebimizden ödeniyor Sayın Başkan.

IV. - KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ile 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282) ve Sayıştay tezkereleri (Devam)

a) Sağlık Bakanlığı (Devam)

b) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü (Devam)

c) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu (Devam)

ç) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı (Devam)

d) Uluslararası Sağlık Hizmetleri Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü (Devam)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi Sayın Tamer Osmanağaoğlu'na söz veriyorum.

Süreniz beş dakikadır.

Buyurun lütfen.

TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri, kıymetli basın mensupları, Bakanlığımızın değerli bürokratları; hepinizi muhabbetlerimle selamlıyorum.

Tüm dünyayı kasıp kavuran, bugüne kadar 5 milyonun üzerinde insanın ölümüne sebep olan, milyonlarca insanı ölümün eşiğine getiren ve büyük bir tehdit olarak hâlen devam etmekte olan Covid-19 salgını neredeyse tüm dünyanın başlıca gündemlerinin arasında yer almaya devam etmektedir. Ortaya çıkardığı ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasi sonuçları itibarıyla izi yıllarca silinmeyecek yeni bir dönemin başlamasına da sebep olan küresel salgının ülkemiz için de önemli sonuçlar doğurduğu muhakkaktır. Geride bıraktığımız ve devam eden süreçte hayatları pahasına, toplum sağlığını korumak için çabalayan, mesleki hassasiyetin ötesinde büyük fedakârlıklar göstererek gönüllerde abideleşen tüm sağlık çalışanlarımıza şükranlarımı sunuyorum.

Diğer yandan, salgın tehdidinin ortaya çıktığı ilk günden itibaren yerli aşının geliştirilmesinde rol alan bilim insanlarımıza da teşekkürü bir borç biliyorum.

Şahsınızın beyanatıyla haberdar olduğumuz ve hepimizi sevindiren, yerli ve millî imkânlarla geliştirilen Türkovac aşısının acil kullanım onayı için başvuru yapılması gerçekten sevindirici bir gelişmedir. 2022 yılına yerli ve millî bir Covid-19 aşısıyla girmemizin sadece bizim için değil; aşı yardımı bekleyen, maskesi düşen sözde "medeni" dünyanın yok saydığı insanlar için de önem arz ettiğini hatırlatmakta fayda görüyorum. Türkiye Cumhuriyeti devletinin bu aşıyı, ekonomik ve siyasi çıkar gözetmeksizin, ihtiyacı olan tüm insanlıkla paylaşacağını ilan etmesi ise Türk milletinin hayırhah karakterini yansıtması açısından önemlidir. Sayın Bakan, bu vesileyle, seçim bölgem İzmir'de gerçekleştirdiğim bazı temaslarda gözlemlediğim bazı hususları paylaşmak istiyorum.

Beydağ ilçemiz İzmir'in doğusunda, merkeze yaklaşık 142 kilometre mesafede bulunmaktadır. Vatandaşlarımızın sağlık hizmetleri almasını kolaylaştıracak ve bölgede refah düzeyini artıracak yatırımlardan biri olan devlet hastanesi inşaatının kaba olarak bittiği bilinmektedir. Beydağ ilçesinde yaşayan vatandaşlarımız devlet hastanemizin hizmete girmesini sabırsızlıkla beklemekte ve sürecin hızlandırılmasını arzu etmektedirler.

Kemalpaşa ilçemize bağlı Sütçüler Mahallesi'nde bulunan sağlık ocağının hizmet binası fiziki yetersizlikler sebebiyle ihtiyacı karşılayamamaktadır. Sağlık ocağının fiziki şartlarının iyileştirilmesi, mümkünse yeni bir hizmet binasında hizmet vermesi ve saat 17.00'den sonra da hizmet vermeye devam etmesi vatandaşlarımızın en büyük beklentileri arasındadır.

Menemen ilçemize bağlı Uğur Mumcu Mahallesi Menemen ilçemizin en büyük mahalleleri arasındadır. Mahallede yaşayan vatandaşlarımız sağlık ocağı olarak İsmet İnönü Mahallesi'nde bulunan aile sağlığı merkezini kullanmaktadırlar; bu durum, vatandaşlarımızın sağlık hizmetlerinden faydalanması noktasında bazı aksaklıkları da beraberinde getirmektedir. Uğur Mumcu Mahallesi'nde bir sağlık ocağının faaliyete girmesi çok yerinde olacaktır.

Son olarak, Kiraz ilçemizde yapılması düşünülen, planlama aşamaları bitirilen ancak İzmir Büyükşehir Belediyesinin akıl almaz gerekçelerle yapımına bir türlü müsaade etmediği, çeşitli engellemeler çıkardığı 75 yataklı Kiraz devlet hastanesinin Kiraz halkımız için önemi büyüktür; bu sebeple, buradan, bu projenin hayata geçirilmesini engelleyenleri, Kirazlı vatandaşlarımızın modern bir hastaneye kavuşmasına köstek olanları kınıyorum.

Sayın Bakanım, bahsettiğimiz hususlarla ilgili gerekli adımları atacağınızdan, vatandaşlarımızın beklentilerinin ivedilikle karşılanması noktasında hem sizlerin hem de bürokratlarımızın gerekli hassasiyeti eksiksiz bir şekilde göstereceğinden hiç şüphem yoktur. Bu duygu ve düşüncelerle 2022 yılı bütçesinin yüce Türk devletine, milletine ve Bakanlığınıza hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum Tamer Bey.

Şimdi İYİ Parti'den Sayın Aylin Cesur'a söz vereceğim, daha sonra salonu havalandırmak için ve diğer ihtiyaçlar için on beş dakikalık bir ara vereceğim, sonra devam edeceğiz.

Sayın Aylin Cesur, süreniz on dakikadır.

Buyurun lütfen.

AYLİN CESUR (Isparta) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, Bakanlığın ve kurumlarımızın değerli temsilcileri, kıymetli basın mensupları; hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, elbette sağlıkta, bir hekim olarak kendi partim adına ve şahsi görüşlerimi biraz sonra dile getireceğim ve eksikleri tabii ki söylemek bizim muhalefet olarak görevimiz ama bir hakkı teslim etmem lazım: Covid-19 pandemi süreci çok meşakkatli çalışma gerektiren bir süreçti. Ben şahsınızda Bakanlıkta çalışan tüm arkadaşlara, meslektaşlarıma ve tüm personele çok yoğun, uykusuz geceleriniz, günleriniz için teşekkür ederim. Yani, önce iyi bir şey söylüyorum; şimdi eleştiri yapma hakkımı da saklı tutayım Sayın Bakanım. Doğruları da söylememiz lazım ve hiçbir konuda yani genel siyaset anlayışım bu eksikleri dile getirmek, muhalefet etmek adına değil gerçekten yapıcı eleştiriler. Söyleyeceklerimin bu şekilde alınmasını ve yardımcı olmak adına olduğunun anlaşılmasını istiyorum. Bunun niye altını çiziyorum? Çünkü böyle anlaşılmadığında, bazı şeyleri biz söylediğimizde geç kalınıyor. Oysaki hani bizim de sesimiz duyulursa bazı konularda, özellikle pandemide geç kalınmamış olur, bundan sonra bu işi daha iyi yönetme konusunda belki bizim de bir katkımız olur size.

Şimdi, Türkiye bir sınav döneminde, milletimizin sabırla sınandığı bu dönemde bir kaygı daha oldu, en büyük kaygı da sağlık maalesef ve sağlık açısından çok büyük bir sınav verdiğimiz bir süreçten geçiyoruz. Aşılar sayesinde her ne kadar normal bir hayat yaşanıyor gibi olsa da Türkiye'de ben bundan çok endişeliyim. Hayata yavaş yavaş dönsek de görmezden gelinen bir durum var, çok ciddi vaka ve ölüm sayıları var. Her gün 200 vatandaşımızı, canımızı kaybediyoruz. Bunun için bir an önce çok daha verimli ve ciddi önlemler alınması gerekiyor Sayın Bakanım. Biz bu mevcut verilerin gerçeği yansıtmadığını düşünüyoruz üstelik çünkü dünyada vaka, ölüm oranına baktığımızda yüzde 2, bizde binde 9 yani yüzde 0,9; ben bu farkı neyle açıkladığınızı merak ediyorum ama gerçekten reel olarak bana bir cevap vermenizi yani popülist bir cevap olmamasını rica ediyorum.

Şimdi, dünyada kimsenin kullanmadığı, aylarca vatandaşlarımıza verdiğiniz, sonra vazgeçtiğiniz, hidroksiklorokinle filan bunu biz açıklayamayız yani onun da bir altını çizmek lazım. 18 yaş üstü nüfusun yüzde 20'si hâlâ aşılanmamış vaziyette ve dünyadaki aşılamaları tamamlamada 68'inciyiz bendeki verilere göre, eğer değişikse rakamlar sizden almak isterim. Siz eylül ayında "Hastaneye yatışların yüzde 83'ü aşıları tamamlanmamışlar, ölümlerin yüzde 90'ı da aşısızlar." dediniz. Biz de sahadan bu bilgileri aldık, bu doğru bir bilgi. Ben size bu verileri geçen ağustos ayında sormuştum esasında ve cevap alamadım. Hâlbuki o zaman halkı eğer aşılı olmaya teşvikler konusunda sesimiz duyulsaydı ve bu veriler paylaşılsaydı belki kampanya da sürdürülebilirdi, daha iyi bir kampanya sürdürülürdü. Geç kalındı ve geç kalınınca da işte, vakalar ve ölümler maalesef üst üste katlanıyor. Şimdi, aşılama kampanyasında bir sanki hız kesildi gibi bir şeye kapılmış vaziyetteyim, neden durduğunu bunun merak ediyorum Sayın Bakan. Herkesi aşılamak için ne yapmayı düşünüyorsunuz yani bize bunu bir net olarak açıklar mısınız? Herkesi aşılamak için buna Bakanlık nasıl bir çözüm bulmayı düşünüyor? Niyetim benim huzursuzluk yaratmak değil az önce söylediğim gibi ama doz bağımlılığı olarak özellikle Sinovac aşısının pek de bir işe yaramadığını, hani diğer aşılara göre kısa zamanda gördük. Çin'den sipariş edilen ve bize ulaşmayan hala 75 milyon doz aşıya ne oldu, bu konuda da bir bilgi alamadık. Şimdi, BioNTech aşılarının etkinliğinin altıncı aydan itibaren düştüğüne dair çalışmalar var ve üçüncü doz uygulamasına geçen Amerika, İsrail, İngiltere gibi ülkeler var. Bizim bu yöndeki

programımız nedir bu konuyla alakalı olarak? Şimdi, biz yeteri kadar aşı sipariş ettik mi öncelikle? Ve ilk BioNTech aşısı olanların altıncı ayları dolmaya başladığı için hani bu konuda tedbirleri önceden almakta fayda görüyorum. Yani mutlaka iyi bir depo yapmakta fayda var. Belki dördüncü doz ve daha sonrası gelecek ilerleyen süreçte. Şimdi, aşı olduğu için eskisi gibi önlem almayan ve pek çok hani bu konuda tedbiri elden bırakan vatandaşımız var. Eğer aşılama da yetişmezse, aşı da bulamazsak beşinci pikle karşı karşıya kalabiliriz. Hani bunun altını çizmek istiyorum.

Hayatı normalleşmeyen ve artık unuttuğumuz meslektaşlarımızı, sağlıkçıları ben hatırlatmak istiyorum Covid birimlerinde ve yoğun bakımlarda çalışan fedakâr meslektaşlarımız, onlar hâlâ yakın temastalar, hâlâ o kıyafetlerin içinde saatlerce nefes almadan, meşakkatle çalışıp virüse maruz kalıyorlar. Covid-19'un meslek hastalığı sayılması için Sayın Bakan, defalarca bu konuyu dile getirdik ancak dikkate alınmadı. Bununla ilgili acaba bir tedbir almak veya Hükûmeti buna ikna edebilmek için -biz de yardım edelim size- bir niyetiniz var mı?

Bugün 508 sağlık çalışanımız Covid-19'dan hayatını kaybetti. Ön cephede bizler için savaşıyorlar, hepsini rahmetle -şehit olarak ben kabul ediyorum- anıyorum. Sizin de bu konuda meslektaşınız olan bu değerli kaybettiğimiz vatandaşlar adına bununla ilgili daha sıkı, daha ciddi bir Bakanlık tarafından tedbir alınmasını rica ediyorum. Salgınla mücadelede çalışan meslektaşlarımızdan, ön saflarda çalışanlara ek ücret olarak yeterli derecede kayda değer bir iyileştirme yapılmadı, bütçenizin bu manada artırılması gerektiğini ben de arkadaşlarım gibi söyleyeceğim. Ek ödemeler zaten çok yetersizdi ve çok yoğun mesaide çalışıyor sağlık çalışanlarımız, tümü için söylüyorum bunu. İki gün içinde otuz altı saat çalışmak zorunda kalan arkadaşlarımız var ve bu insanlık onuruna yakışmıyor. Bunun için, performans sisteminin de sağlıkçılarımızı tükettiğini ve -hastalara yeteri kadar vakit ayıramazken- sağlıktaki kaliteyi de olumsuz etkilediğini düşünüyorum. Bununla ilgili de tedbir almanız için hatırlatmada bulunmak istiyorum.

Bunun karşısında bir de sağlıkta şiddet hâlâ sağlıkçılarımızın başında; bir türlü mücadele etmede tam kararlılık gösteremediğimiz bir konu. Biz salgının pençesindeydik Aralık 2020'den bu yana ama hiç sağlık çalışanı ataması yapılmadı Sayın Bakan. Hani, bunu özellikle altını çizerek soruyorum. Şimdi, bütün bunların yanında, hâlâ 39 branşta 800 bine yakın sağlık çalışanı atama bekliyor, yeni mezunlarla 1 milyona çıkacak. Rakamlarda hata varsa siz beni düzeltin lütfen. Şimdi bu atamalara en çok ihtiyaç olunan dönemde neden bu atamalar tam olarak yapılmadı ve tamamlanmadı? Hâlâ bekleyen 1 milyon olacak önümüzdeki sene. Şimdi, eğer atanamayacaklarsa o zaman neden kaynak harcanıp gençlerimiz bu mesleklerde yetiştiriliyorlar? Şimdi, sorun, bütçe yetersizliğiyse; kira bedelli şehir hastanelerinin bu yıl bütçenin yüzde 21'ini oluşturması bekleniyor. Döviz arttı, ödenecek garantiler de arttı. 13 hastane için bütçenin beşte 1'ini kilitlediniz. Şehir hastanelerine bu yıl ödenmesi hedeflenen parayla aylık 10 bin liradan 136 bin sağlık çalışanı istihdam edebilirdik. Şimdi, bu hastaneleri Birleşik Arap Emirlikleri'ne satacaksınız; bununla ilgili duyumlar var ve bu garantiler oraya gidecek. Daha önce "FETÖ destekçisi" dediklerimize biz altın tepside… Yani ben demedim ama hani bunu diyenler sizin arkadaşlarınız. O zaman onlara mı verilecek şimdi Danimarka'dan sonra da şehir hastaneleri?

Şimdi, Türkiye çok daha derin bir halk sağlığı sorunuyla karşı karşıya. Meslektaşlarımız, sağlık çalışanları kaçıyorlar ülkeden. Neden? Sağlık istatistiklerine baktığımızda OECD ortalamasının altında, bütün ülkeler arasında sonuncuyuz. Bin kişiye düşen doktor sayısı bizde 2, OECD ortalaması 3,6; bin kişiye düşen hemşire sayısı bizde 2,4; OECD ortalaması 8,8 ve sağlık çalışanı açığımız var. Bütün dil kurslarında hiç olmadığı kadar çok sağlık çalışanı dil eğitimi alıyor, kaçmak istiyorlar. TUS'a hazırlanmak yerine Almanca kursu alıyorlar. Çok üzülüyorum ben buna bir doktor olarak, sizin de üzüldüğünüzü tahmin ediyorum. Bununla ilgili önlem almak lazım ve yurt dışında otuz sekiz

saat çalışma sistemi varken ve üstelik erken yaşta emekli olurken biz de haftalık altmış saati aşan çalışma durumuyla karşı karşıya sağlık çalışanları. Bununla ilgili de tedbir almak lazım. Hastayken bile kolunda serumla çalışan sağlık çalışanlarımız var ve yurt dışında 3 bin euroyu aşan ücretlerle çalışırken bizde 300 euro etmeyen ücretlere çalışıyor birçok sağlık çalışanımız ve ortada aşı yokken, oradaydı bu arkadaşlarımız, sağlıkçılarımız. İnsani şartlarda çalışmalarını sağlamak bizim ama en çok sizin göreviniz Sayın Bakan. Sağlık sistemimiz işlemez hâlde, bizzat sağlıkta düştüğümüz hâlin bir numaralı halk sağlığı sorunu olduğunun farkında mısınız? Ben bunu sormak istiyorum. Arkadaşlarımız deminden beri methediyorlar. Evet, AK PARTİ iktidarlarında sağlıkta yapılanlar ilk başta gerçekten çok verimli bir şekilde iktidara yaradı ama o zaman bunun uzun vadeli olumsuz olacağını söylediğimiz sonuçlarını bugün bizler millet olarak, siz Bakanlıkta yönetici olarak ve çalışanlar ödemek zorunda kalıyorsunuz, üzülüyorum.

İlaç şirketlerine olan borçlar gündeme gelmişti. 52 ilaç daha SGK geri ödeme kapsamından çıkarılmış dün itibarıyla. Doğru mudur? Ve bir acil alarm duyurusu yapmak istiyorum. Yakında ne hekim ne tedaviye ulaşabileceğiz bütün bunları yapmazsak eğer ve yine 5 Ekim 2021'de SGK internet sitesindeki duyuruda SMA hastalarının ilaç raporlarını herhangi bir puanlamaya veya kritere tabi olmadan yıl sonuna kadar hazırlatıp ilaçları alabilecekleri belirtilmişti. Yıl sonu geldi ancak bu düzenleme hâlâ hayata geçirilmedi, SMA hastalarıyla ilgili geçirmeyi düşünüyor musunuz? O çocukların bir hafta bile kaybedecek vakitleri yok.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, son cümlelerinizi alalım.

AYLİN CESUR (Isparta) – İki dakika artı dört dakika, altı dakika artı olması gerekiyor. Ben bir dakika daha rica edeceğim sizden.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir dakika daha verelim, tamamlayın lütfen.

AYLİN CESUR (Isparta) – Biraz seçim bölgem Isparta'dan bahsetmek istiyorum. Seçim bölgem Isparta'da Şarkikaraağaç, Senirkent, Uluborlu, Gelendost ve Yalvaç da uzman doktor ihtiyacı var, onları dile getireyim. Yalvaç'ta devlet hastanesine tomografi ve MR gerekiyor diye soru önergesi vermiştim 11 Şubatta, 16 Haziranda ihalesi tamamlandı; size teşekkürlerimi sunuyorum. Diğer taleplerimize de bir an önce inşallah karşılık verirsiniz temennisindeyim. Şarkikaraağaç Devlet Hastanesi tomografi, MR cihazı eksiği var. Yine Süleyman Demirel Üniversitesi 3 kez ihaleye çıkılmasına rağmen karşılık bulamadı. Meclis Başkan Vekilimiz Sayın Bilgiç "9,5 milyon para aktarılacak." dedi ama hâlâ bir hareket yok, o da bir hızlandırılabilirse çok memnun olacağım. Gelendost Devlet Hastanesinde defalarca bildirilmesine rağmen sedye gibi basit cihaz ihtiyaçları var; onlara da Bakanlık bir el atarsa çok memnun olacağım. Isparta'nın köylerinde ebe eksikleri var, Gedikli'ye benim önergemden sonra verildi, teşekkür ediyorum ama Kuyucak, Arak, Göksöğüt, Özbayat, Özgüney, Salur ve Yeniköy'ün ebe ihtiyacı var; köylülerimiz ziyaretlerimizde söyledi. Yine merkezde Fatih Mahallesi Sağlık Ocağının yerinin değişmesi talebi vardı, onu ben hatırlatayım, soru önergesi vermiştim. Halife Sultan Mahallesi, Vatan Mahallesi sağlık ocağı ihtiyacı var; yine, bunlarla ilgili önergelerim var, cevap alamadım. Anadolu Mahallesi'nde aile sağlık merkezi yok, onu da tekrar hatırlatmış olayım Sayın Bakanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Süreniz dolmuştur Aylin Hanım.

AYLİN CESUR (Isparta) – Isparta Süleyman Demirel Üniversitesini de söyledim.

Peki, diğer kalanları soruda tamamlayayım.

Teşekkür ediyorum ve çalışmalarınızda başarılar diliyorum, bütçenin hayırlı olmasını diliyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, 18.15'te çalışmalarımıza devam etmek üzere birleşime ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.01

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.21

BAŞKAN: Cevdet YILMAZ (Bingöl)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, 23'üncü Birleşimin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Sayın Kaboğlu, buyurun.

Süreniz beş dakikadır.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, ben hukukçuyum, siz de bir hekimsiniz ama ben "vekillik" sıfatımı kullanmıyorum, sizin vekilliğinize hitaben konuşma yapacağım, Bakanlık yetkisine ilişkin olarak. "Aşı gereklidir, zorunludur." diyorsunuz, ben de bunun hukuki temelleri olup olmadığı konusunda konuşacağım çünkü tek yetkili makam sizsiniz bu konuda, çok önemli bir yetki.

Sayın Bakan, bu aşı konusunun, zorunlu aşı konusunun temelleri, özellikle, 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu'nda -ben "UHK" olarak kısaltıyorum- vardır, Anayasa'mız da buna ilişkin temeller öngörmektedir. Anayasa'nın başlıca şu maddeleri: "Devletin temel amaç ve görevleri" madde 5, "Temel hak ve hürriyetlerin niteliği" madde 12, "Kişinin dokunulmazlığı, madde ve manevi varlığı" madde 17, "Sağlık hizmetleri ve çevrenin korunması" madde 56; sosyal devletin öncelikleri, madde 65... UHK madde 72'de salgın durumlarında gerek görülen aşıların zorunlu kılınabileceği açıkça yazılıdır. Buna göre "57'nci maddede zikredilen hastalıklardan biri zuhur ettiği veya zuhurundan şüphelenildiği takdirde aşağıda gösterilen tedbirler tatbik olunur…" "Hastalara veya hastalığa maruz bulunanlara serum ve aşı tatbiki." Madde 64 ise hastalık ve yetki üzerine genel bir düzenleme öngörüyor. Şöyle ki: "57'nci maddede zikredilenlerden başka herhangi bir hastalık…" şeklinde çerçeve çiziliyor. Bu hastalıklara karşı bu yasada öngörülen önlemlerin tümünü veya bir kısmını uygulama yetkisi Sağlık Bakanına aittir.

Hak ve özgürlükler karşısında, bilindiği gibi, devletin özellikle 3 yükümlülüğü var: Saygı göstermek, önlemek, korumak ve önlem almak. Covid-19 salgını bu yükümlülükleri Anayasa'mıza göre maksimize etmektedir. Burada 17'nci madde karşımıza çıkmaktadır. Vücut bütünlüğüne dokunma yasağının başlıca istisnası, bildiğiniz gibi, tıbbi zorunluluk ve kanunda yazılı olan hâllerdir. Kanunda yazılıdır -biraz önce belirttiğim gibi, UHK- ama Anayasa'mızda da bu, devletin yükümlülüğü, sağlık hizmetleri ve çevrenin korunması, devletin iktisadi ve sosyal ödevleriyle pekişmektedir. "Herkesin hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamak…" buna çerçeve çizmekte. Ayrıca, bildiğiniz gibi, "Sosyal ve ekonomik alanlarda Anayasa ile belirlenen görevlerini, bu görevlerin amaçlarına uygun öncelikleri gözeterek yerine getirmek…" bu da çerçeve sunmakta. Kişiler açısından ise -kişilerin ret yetkisi yoktur- temel hak ve hürriyetler, kişinin topluma, ailesine ve diğer kişilere karşı ödev ve sorumluluklarını da kapsadığı için -madde 12- aşıdan kaçınma hakkı bulunmamaktadır.

Sonuç olarak, Covid-19 ve benzeri salgın hastalıklar ve sağlık OHAL'i üzerine hukuk devleti ve sosyal devlet gerekleri doğrultusunda bütüncül yasal düzenleme gereğini göz ardı etmeksizin somut önerim şu: UHK madde 57, 64 ve 72'yi birlikte Anayasa madde 5, 12, 17, 56 ve 65'i birlikte

ve hepsini bir bütün olarak değerlendirmek suretiyle aşılamak devlet için yükümlülük, aşı olmak ise bireyler için kamusal ve toplumsal sorumluluktur. Kamu makamları, Anayasa maddelerini görev, yetki, sorumluluk ilkesi gereği uygulamak yükümlülüğünde, yurttaşlar ise özgürlük ve haklarını hak, ödev, sorumluluk ilkesi gereği kullanmak zorundadır. Bu konuda başlıca yetki sizindir yani Bakanlık olarak sizin yetkinizdir. Ben -dikkat edin- burada uluslararası sözleşmelere girmiyorum. Avusturya'nın çok özgürlükçü ülke olarak aşı zorunluluğu öngördüğünü zikretmiyorum çünkü Anayasa'mız ve yasamız bu konuda yetkinizi kullanmaya elverişlidir ve bu yetkinizi kullanmayı öneriyorum.

Sayın Bakan, tabii ki, benim burada önerdiğim size en az yani yapmanız gereken, almanız gereken tedbir olarak, yoksa bunun ötesinde, mesela sağlıkta bilgilenme hakkı...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Son cümlelerimizi alalım.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Evet, bu da aslında doğrudan doğruya sizin kullanabileceğiniz yetkidir.

Sayın Bakan, bir başka yetkiyse kanun hükmünde kararnamelerin ek listelerinde adları yer alan hekimlerin… Yaklaşık 3.500 hekim şu anda bunun mağduru, sivil ölü. Acaba bu sivil ölüler kaç can kurtarabilirdi bunu düşünelim. En azından aklanmış olanlar görevlerine iade edilmelidir ama tabii ki, esasen sağlıkta bilgilenme hakkı… Sayın Bakan en azından Bilim Kurulu kararlarının, Bilim Kurulu önerilerinin kamuoyuyla paylaşılması çok önemlidir ve zannediyorum bu da sizin yetkinizdedir.

Arz ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar… Servet Ünsal Bey, hazır mısınız? Size söz vereyim.

SERVET ÜNSAL (Ankara) – Evet Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun, size bir söz vereyim.

SERVET ÜNSAL (Ankara) – Sayın Başkan, Değerli Bakanım, değerli arkadaşlar; Covid-19 sürecinde yapılan yanlışlıkları, eksiklikleri ve çözümlerimizi anlatacağım.

Bir eksiklikten başlamak istiyorum. Bu yıldan başlayarak Sağlık Bakanlığı bütçesi elbette SGK sağlık hizmetleri dışında merkezî yönetim bütçesinin onda 1'i olmalı yani 116 milyar değil, 175 milyar olmalı. 2022 için yeterli ek ödenek sağlanmalı, servet varlık vergisi konmalı -bir başka eksiklik de bu- salgının finansmanı için ama. Bu vergileri saray yola, köprüye, tünellere, şehir hastanelerine ve uçulmayan havaalanlarına vermemeli. İspanya geçen yıl bunu aldı ve 240 milyar euro ek ödenek sağladı salgına. Şehir hastanelerinin fahiş kiralama ücretleri ve işletme bedelleri karşılanamadığından bedeli taksitlendirilmeli, kamulaştırılmalı. Tahkimde mücbir sebep şartı getirilebilir.

Birinci basamak sağlık hizmetleri çok önemli, kesinlikle güçlendirilmeli. İvedilikle 27 bin aile hekimi birimine birer halk sağlığı hemşiresi verilmeli arkadaşlar. En az 100 bin, ideali de 200 bin yeni sağlık çalışanı atanmalı arkadaşlar. Yarısı birinci basamağa, kalan yarısı ikinci, üçüncü basamağa verilmeli. Atama bekleyen 740 bine yakın sağlık emekçisi var.

Çok ağır vergi alıyor devlet. Bunun karşılığında sağlık ve eğitim başta olmak üzere yeterince kamu hizmetinin verilmediğini görüyoruz. Bu devletin tanımına uygun değil. Hukuk dışı, Anayasa'ya, siyaset etiğine ve adalete aykırı. Çocukluk çağı aşılamalarında hizmetin aksadığını görüyoruz.

Değerli arkadaşlar, Sinovac üç ayda sönümlendi. Sırada BioNTech var, 6'ncı ayda da o sönümlenecek. Covid-19 aşılarında toplumsal bağışıklık için en az yüzde 70 yani 60 milyon vatandaşımız en geç yüz yirmi günde aşılanmalıdır yeniden. Yani günlük en az 500 bin aşı yapılmalı, gerekirse 70 bin intern doktordan faydalanabiliriz. Okul sağlığı birimleri hekimliği, hemşireliği kurulmalı.

Güvenlik soruşturması çok uzadı arkadaşlar. Bu soruşturmaya takılan hekim arkadaşlara bekletilmeden görev verilmeli. KHK'yle uzaklaştırılan 3.500 dolayındaki hekimin işlemleri bitirilerek aklananlar hemen atanmalı. Covid-19 sağlık emekçileri için mutlak meslek hastalığı sayılmalı, geçmişe doğru gerekli ödenceler, tazminatlar verilmeli.

Aşı karşıtları… Değerli arkadaşlar, Maltepe mitingini yasaklayan kaymakama buradan teşekkür ediyorum. Ama İstanbul Valisini buradan uyarıyor ve kınıyorum. Daha dün Ağrı'daydım, 48 bin hiç aşı olmamış vatandaşımız var. Sevgili Bakan, kamu sağlığı tehlikededir.

Sağlık emekçilerinin özlük hakları ve çalışma koşulları mutlak iyileştirilmeli, çalışmalarınızı duydum. Beş dakikada bir hasta muayenesi akıl, bilim, insanlık dışıdır. Hastanelerde kuyrukları zoraki önleme politikasıdır. Covid-19 yüzünden yaşanan sağlık hizmeti açığı ötelenemez, ertelenemez, ağır bedellidir.

Değerli arkadaşlar, Covid döneminde yaklaşık iki yılda 200 binin üzerinde ölüm var. Covid ve sekonder ölüm diyoruz bunlara. Her gün iki uçak dolusu insanımız ölüyor arkadaşlar. Bu, kahredici, utanç verici, yürek yakıcı ve insanlık suçudur ama ne yazık ki toplumda bu ölümler kanıksandı değerli arkadaşlar ama nereye kadar?

Evet arkadaşlar, Bilim Kurulu kararları halka açıklanmalı. Fakat son derece etkisiz oldukları için –Bilim Kurulunun- buradan söylemek istiyorum –birçoğu arkadaşım benim de- kararları siyasiler yani saray vermektedir. Hasta ölüm rakamları dürüstçe halka bildirilmeli, sağlık öncelenmelidir, ekonomi değil.

Değerli arkadaşlar, Sağlık Bakanlığında nepotizm, yandaş sevicilik hatta tapıcılık bırakılıp liyakat temel olmalı, sağlık hizmeti kamusaldır, Anayasa madde 56 tam uygulanmalı. Pandemide özel sektörden de mutlak yararlanmalıyız. Refik Saydam Ulusal Koruyucu Sağlık Kurumu hemen açılmalı arkadaşlar, gecikmeden. Örneğin, Almanya'da Robert Koch Enstitüsü, İngiltere'de Edward Jenner Enstitüsü, Fransa'da da Pasteur Enstitüsü var. Arkadaşlar, kurul olmaz, kurum olur, kurum, kurum. Yani kararları bilim vermeli, siyasiler değil.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Son cümlelerinizi alalım.

SERVET ÜNSAL (Ankara) – Evet, bitmek üzere Sevgili Başkan.

Zatürre aşısında da kronik hastalara bile "Eczaneden al gel, yapayım." denilmekte. Fiyatı 403 lira, acil çözüm bulunmalı. Askerî sağlık birimleri eski konumuna döndürülmelidir arkadaşlar. Yurt dışına hekim göçü nedenlerine inilerek en aza indirilmeli. 2.640 hekim son iki yılda yurt dışında gitti arkadaşlar. Hekimlere yapay malpraktis baskısının önüne geçilmelidir.

Değerli arkadaşlar, yeni afetlere, salgınlara tüm sağlık sistemi hazırlıklı olmalı özel afet planlarımızla.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Ünsal, teşekkür ediyorum.

SERVET ÜNSAL (Ankara) – Evet, Sayın Bakan ve arkadaşlar, unutulmasın ki sağlık, doğuştan kazanılmış temel bir insanlık hakkıdır. Hem iç hukuk hem de ülkemizin taraf olduğu pek çok uluslararası sözleşmeyle bu hak güncellenmektedir.

Teşekkür ediyorum Sevgili Başkan, Sayın Bakan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkürler, sağ olun.

Sayın Ünal Demirtaş'a söz veriyorum.

Süreniz beş dakikadır Ünal Bey, buyurun lütfen.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hazırunu saygılarımla selamlıyorum.

Sağlık Bakanlığının 2022 yılı bütçesinin de milletimize hayırlı olmasını diliyorum.

Sayın Bakan, Covid-19 sürecinin yaşandığı bir dönemde ülkemizde sağlık sisteminin ve sağlık çalışanlarının çok fazla sorunları vardır, bunların hepsine değinilebilir. Ancak ben bütçe üzerindeki değerlendirmelerimizi sağlık çalışanlarının maruz kaldığı şiddet konusuyla ilgili olarak yapacağım.

Uluslararası Çalışma Örgütü ve Dünya Sağlık Örgütü, şiddeti "Bir kişi veya gruba karşı fiziksel, zihinsel, ruhsal, ahlaki ve sosyal gelişimine zarar verebilecek şekilde fiziksel güç kullanımı ve güç kullanımı tehdididir. Kötü söz ve taciz de bu kapsamda değerlendirilir." şeklinde tanımlamıştır. Yani şiddet tanımı için son derece geniş bir çerçeve çizilmiştir. Buna göre, ülkemizde, fiziksel şiddetin yanı sıra mobbing ve taciz de çalışanlara uygulanan şiddet olarak kabul edilmektedir. Ülkemizde sağlık çalışanları mobbinge ve fiziki şiddete maruz kaldığı gibi, bıçakla da yaralanmakta hatta silahla vurularak dahi öldürülmektedir. Sağlıktaki şiddet olayları aile sağlık merkezlerinden acil servise, devlet hastanelerinden üniversite hastanelerine kadar maalesef her basamaktaki sağlık kurumunda görülmektedir. Bu konuda 2013 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisinde bir araştırma komisyonu kurulmuş, kapsamlı bir çalışma yapılmış ve alınabilecek tedbirler konusunda önerilerde bulunulmuştur. O tedbirlerin bir kısmı alınmıştır ancak alınan tedbirlere rağmen şiddet olayları azalmadığı gibi artarak devam etmiştir. Bugün sağlık çalışanları diğer meslek gruplarına göre 16 kat daha fazla şiddetle karşılaşmaktadır.

Sayın Bakan, sağlık çalışanlarına yönelen şiddetin sebeplerine baktığımızda, sağlık hizmetlerinin kalitesiz ve yetersiz oluşu, sağlık kurumlarındaki fiziki eksiklikler, personel sayısındaki yetersizlikler, hasta çokluğu ve uzun bekleme süreleri, sağlık çalışanı ile vatandaşın karşı karşıya getirilmesi gibi başlıklar öne çıkmaktadır. Yani sağlıktaki şiddeti, genel sağlık politikalarındaki yanlışlıklardan ve sosyal sorunlardan bağımsız olarak değerlendirmek mümkün değildir.

Sayın Bakan, kamuoyuna sağlıkta şiddetle ilgili yansıyan bilgiler, buz dağının sadece görünen kısmıdır. Beyaz kod uygulaması bu çerçevede önemli bir uygulamadır.

Beyaz kod, görevi nedeniyle çalışırken sağlık çalışanlarına karşı işlenen suçlar sebebiyle ceza hukuku kapsamında yürütülmekte olan işlemler ve davaların kayıt altına alındığı ve takibin yapıldığı bir uygulamadır. Bakanlığınızın resmî verilerine göre, 1/6/2012 ile 1/4/2021 tarihleri arasında toplam 110.475 beyaz kod vakası yaşanmıştır. Ancak Aile Hekimliği Çalışanları Sendikasının araştırmasına göre, şiddete maruz kalan sağlık çalışanlarından sadece yüzde 50,4'ü beyaz kod vermiştir. Yani son dokuz yılda müracaat etmeyenleri de dâhil ettiğimizde en az 220 bin sağlıkta şiddet vakası yaşanmıştır. Buna göre, resmî verilere göre, her yıl ortalama en az 12.200 beyaz kod vakası yaşanmaktadır. Şiddetin önlenmesi için yapılan beyaz kod uygulaması, şiddete yönelik cezaların artırılması gibi önlemler maalesef caydırıcı olmamış, yetersiz kalmış ve sorunu çözmemiştir.

Sayın Bakan, sizin bu yanlış sağlık politikalarınız nedeniyle doktorlar kamudan istifa etmekte ve akın akın yurt dışına gitmektedirler. 2021'de istifa eden doktor sayısı 4.776'ya yükselmiştir. Son dört yılda toplam 13.496 doktor istifa etmiştir. 2012 yılında 59 olan yurt dışına giden doktor sayısıysa 2021 yılında yaklaşık 17 kat artarak 967'ye çıkmıştır. Sadece ekim ayında müracaat eden doktor sayısıysa 144'tür. Yani yaklaşık her yıl bin doktor ülkemizi terk ederek çalışmak için yurt dışına gitmektedir. Bu veriler sağlıktaki kötü tabloyu ortaya koymaktadır.

Sayın Bakan, sağlık çalışanlarına karşı günden güne tırmanan bu şiddet olayları karşısında köklü tedbirlerin alınması gerekmektedir. Buna göre, herkesin şiddet ve tacizden arınmış bir çalışma yaşamı hakkı olduğunu kabul eden ILO'nun 190 sayılı İşyerinde Şiddet ve Tacizin Önlenmesi Sözleşmesi hemen onaylanmalıdır. Sağlık kurumlarının fiziki koşulları iyileştirilmeli, muayene ve tedavi hizmetleri için izole alanlar oluşturulmalıdır. Sağlık çalışanlarının insan olduğu unutulmamalıdır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Son cümlelerinizi alalım.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) - Tamamlamak üzereyim efendim.

Beş dakikalık muayene süresinin gerçek bir muayene olmadığı hatırlanmalıdır, vatandaşla sağlık çalışanını karşı karşıya getiren politikalardan da vazgeçilmelidir.

Sayın Bakan, dünyanın en zor ve en önemli işini yapan sağlık çalışanlarına hak ettikleri değeri ve önemi önce Bakanlık olarak sizin vermeniz gerekmektedir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Süreniz dolmuştur.

Teşekkür ediyorum.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Bir cümlem kaldı efendim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Gene aynı uygulamayı yapıyoruz herkes için.

Bir cümle…

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Tamamlıyorum efendim.

Aralıksız otuz altı saat çalışan bir asistan doktor ile asgari ücretle çalışan bir işçiyi kutuplaştırıp karşı karşıya getiren yanlış sağlık politikalarından derhâl vazgeçmek gerekmektedir.

Saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Ali Şeker? Yok.

Sayın Ali Fazıl Kasap, buyurun lütfen.

Süreniz beş dakikadır.

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Sayın Bakanım, hoş geldiniz.

Kütahya Devlet Hastanesi yaklaşık on bir yıldır yapılamadı. Kamu-özel iş birliğiyle yapılma girişiminde bulunulan bu hastane için şu anda inşaat tamamen durdu. Ben 3 Komisyondur devamlı olarak dile getiriyorum: Bence bu hastanenin Bakanlık tarafından yapılması, daha hızlı bir şekilde yapılması uygun olacaktır. Kütahya'da yatak kapasitesinde çok ciddi ihtiyaç var ve bu karşılanamıyor.

Sayın Bakanım, bu civar illerin hastaneleri; Eskişehir, Afyon, Uşak 43 plakalı araçlarla dolu. Şehirde servis var, inanın özel hastanelere, civar illere otobüslerle hasta gidiyor şu anda, tüm samimiyetimle söylüyorum.

Şimdi, bu asistan hekim arkadaşların durumuna gelince, kendiniz de o zaman bir beyanatta bulunmuştunuz. Vefat eden hekim arkadaşımız… Siz de otuz altı saat nöbet tuttunuz, günaşırı tuttunuz. O gün maalesef cumayı cumartesiye bağlayan gün olduğu için, dediğiniz doğrudur, yirmi dört saat… O arkadaşımız eğer yaşasaydı, pazar günü nöbete gelecekti ve pazartesi günü akşam 18.00'lerde çıkacaktı; otuz altı saat, ertesi gün tekrar… Ben on dokuz ay tuttum, siz de tutmuşsunuzdur. Yani onun insanlık dışı olduğunu biliyorum, İş Kanunu'na aykırı olduğunu biliyorum. Sizin talimat gönderdiğiniz Sağlık Bakanlığına bağlı hastanelerde inşallah uygulanıyordur ama bugün nöbet sonrası devam eden

üniversite hastaneleri de var, ona bir şey diyemeyeceğim, onunla ilgili düzenleme yapılması gerekiyor. Bu Covid-19'la ilgili, meslek hastalığı sayılmasıyla ilgili bir hekim arkadaşımızın -sizinle aynı devre, İzmir'de vefat etmişti- kızına ve eşine SGK'den bağlanan maaş 843 lira Sayın Bakanım, 843 lira. Bu, gerçekten de… Bu ekranda da gördük, kızıyla da konuştum ve eşiyle de konuştum, 843 lira. Hak mahrumiyetini ne kadar giderir? Ben şahısları da vereceğim size.

Şimdi, bizim en büyük sıkıntılarımızdan biri şu afili hastanelerle... Türkiye'de büyük oranda… Yani hacimli hastanelerin çoğu afili sisteme geçti. Bu afili sistemde Sağlık Bakanlığı, sizin kadronuzda çalışanlar ile üniversite personeli statüsünde çalışanlar arasında çok ciddi sıkıntılar var. Kütahya'daki birçok ilçe hastanesinde ve merkezde eksik olan hekimler rotasyonla değişik yerlere gittiği için, günübirlik gittiği için çok ciddi sıkıntı var ve buradaki uygulanan mobbingden dolayı Türkiye'de maalesef bu afili hastanelerde çok ciddi sıkıntı var. Hekim arkadaşlar, istifa, tayin veya tamamen özel sektöre geçme yoluna gidiyorlar. O, çok ciddi bir sıkıntı.

Sayın Bakanım, bu ABD'li firmanın Türkiye'deki Sağlık Bakanlığı bürokratlarına rüşvet verdiği iddiasıyla ilgili soruşturma ne âlemdedir? Onu da merak ediyorum.

Bir de Sağlık Bakanlığı hastanelerinde HBS var biliyorsunuz. Bu HBS'den dolayı, işte, 21/F'lerle bir sürü ihaleler var vesaire. Bu Sağlık Bakanlığı'nın yazılım sistemini tek bir üniter yazılım sistemine dönüştürmeyi düşünüyor musunuz? Çünkü orada çok değişik faktörler var. O hastanelerde ben de yöneticilik yaptım, gerçekten sıkıntıyı biliyorum. Bu HBS'nin tek bir yazılım sistemine geçmesi gerekiyor, bir.

Bir de şu beş dakika insanlık dışı. Siz de çocuk hekimisiniz, bir hasta geldiğinde beş dakikada soyunup giyinmesi ve annenin sorularına… Siz Sayın Bakanım, bir çocuk hekimi olarak cevap verebilir misiniz? Muayene ediyorsunuz, soyuyorsunuz, tekrar çocuk giyiniyor ya da koridorda soyunup giyinecek yani bu imkânsız. Yıllar önce halef selef bakanlarımızdan biri tarafından başlatılan şu, birinci basamaktan sevk zorunluluğunu… Benim hatırladığım kadarıyla Isparta ve Düzce'de başlanmıştı, ne olursunuz bunu Türkiye'de başlatalım Sayın Bakanım. Direkt olarak parmağının ucunda ağrı olan ortopedi ise üçüncü basamak hastaneye gidiyor. Ne olursunuz başlatalım. Yoksa, aksi takdirde insani muayene süreci olan, Dünya Sağlık Örgütünün tanıdığı yirmi dakikayı yakalamamız imkânsız. Tekrar, ısrarla söylüyorum, ne olursunuz birinci basamağı aktif hâle getirelim ve reçete tekrarı, ilaç yazdırma konumundan birinci basamağı kurtaralım. Aksi takdirde bu gemi batacak, gerçekten insanlarımız mutsuz.

"Biz kuyrukları kaldırdık." deniliyor. İşte, eski, ta, Nuh Nebi'den kalma dönemlerden bahsediliyor; kuyruklardan, hastaneden, ameliyat… Şu anda bıçak parası legalize olmuş bir şekilde devam ediyor. Bakın, Ankara Şehir Hastanesinde safra kesesi ameliyatına üç ay sonrasına randevu veriyorlar, üç ay Sayın Bakanım. Siz ne yapıyorsunuz? Özel sektöre gidiyorsunuz, bıçak parasını farklı olarak veriyorsun, aslında legal. Bir de bu kuyruk, gerçekten, şu anda 182'lerde var. 182'de on beş gün kuyruk var Sayın Bakanım, on beş gün. Bunun neresi insanidir, ben onu anlayamıyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum. Süreniz bitmiştir.

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Sayın Bakanım, bir şey daha söyleyeceğim. Bu, su sanitasyonu ve gıda sanitasyonu, gıda hijyeniyle ilgili, suyla ilgili bir kopukluk var. Sağlık Bakanlığı tarafından kimyasal analiz yapılmıyor. Kütahya-Emet'te arsenikli su ve kronik arsenik zehirlenmesi var, insanımız bundan kurtulamıyor. Hani suyla ilgili bir bahis geçiyor orada da ondan diyorum. Gerçekten, kimyasal analizi Sağlık Bakanlığının yapması gerekiyor.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Çelebi, buyurun.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar ve çok değerli, güzide basın mensuplarımız… Sayın Bakanım, ben çok fazla konuşmayacağım işin açıkçası, sabahtan beri çok konuşan arkadaşlarımız oldu ama ben özellikle pandemiden dolayı 2018 yılında bakan olduğunuzdan bugüne kadar şahsınızdan -bunu bütün samimiyetimle söylüyorum- odanıza geldiğimiz zaman birçok talepte bulunuyoruz ama o taleplerin hepsini güler yüzle; yarısını veriyorsunuz, yarısını vermeden gönderiyorsunuz. İkinci geldiğimizde, çok babacan, hakikaten o şefkatle, güzel, güler yüzlü yöneticiliğinizle bir daha gönderiyorsunuz ama bir daha geri geliyoruz. Dolayısıyla, şunu söyleyeyim: Kendi ilimle ilgili gerçekten teşekkür ediyorum. Şimdi, bunu sabahtan beri birçok arkadaşımız söyledi; hani biraz Covid'le birlikte, biraz eleştirilerle birlikte ama şunu söyleyeyim: Ne olursa olsun, bizim, hepimizin şöyle oturup da bir düşünmesi lazım: Ya, bu şehir hastaneleri olmasaydı gerçekten kaç bin insan ölürdü, vefat ederdi? Eğer bu… Biz devleti sağlık anlamında reorganize ettik.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Şehir hastaneleri…

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Fikretciğim, bak, ben seni dinledim, hiç sıkıntı da çıkarmadım ama şöyle: Senin söylediğin üç dört tane cümle hiç doğru değildi hastanelerle ilgili. Bak, şunu söyleyeyim kardeşime: Şöyle, ben Ağrı Milletvekiliyim, bunu her zaman için söylüyorum. Biz baktığımızda, daha önceki yıllarda bir Devlet Bakanımız Sağlık Bakanı iken bizim oraya 1 tane ambulans gönderdiler, bir ay boyunca o ambulansı şehir içerisinde gezdirdiler, bir ay boyunca. Ve düşünün, bizim Bakanımızın bir yıl içerisinde bize gönderdiği ambulans sayısı 25. Bir ay boyunca bir ilde gezilen 1 ambulans, bir seferliğinde 25 tane ambulans.

İki; Ağrı merkeze bakın, Sayın Bakanımıza ben gittim, makamında da söyledim. Eleştiriyor muyuz? Gerçekten de eleştiriyoruz. Neyle ilgili? Bakın, şunu söyleyeyim: Randevuyla ilgili. Tıkanıyor, bunu doğru bulmuyorum ama şudur: Değerli arkadaşlar bakın, burada HDP milletvekilimiz konuşunca da söyledim; 143'üncü sayfaya bakın, doğrusal çizgili vermiş orada. Şimdiye kadar Ağrı tarihinde, Doğu tarihinde olmadığı kadar doktorumuz var, nitelikli doktorumuz var yani uzmanlarımız var. Ya, Ağrı merkezde şu anda 6 tane kadın doğum uzmanı var. İlçelere bakın sırasıyla, o kadar kadın doğum, nefrolog ve bakın, yıllarca bizim bölgemizde, hani hep söyleriz ya, bizim özellikle bölgelerimizi 2 kısma ayırırlar: İşte, Erzurum, Van; büyük nitelikler de hep oraya gider. Bakın, şu anda nefroloğundan tutun, kardiyolojisinden tutun ki biz gittik, Allah Sayın Bakanımızdan razı olsun, afiliasyon işlemlerini yaptık. Şu anda doçent, profesörlerimiz geliyor. Yani inanın, ya, bu ülkede -hani ben saymayayım- daha önce bir ağız, diş kliniğinde sizin gidip de hastanelerde sıra almadan çekme imkânınız var mıydı? Ben şu anda sayayım, bakın, Ağrı merkez, Patnos ve Doğubeyazıt'ta 3 yerde ağız diş ünitelerimiz var, tıkır tıkır çalışıyor. Ağrı merkezde, inşallah, demin Sayın Bakanımızla da konuştuk, Bakan Yardımcımızla; ayrıca ben bürokrasinize çok teşekkür ediyorum. Gerçekten Sağlık Bakanlığının genel müdürlerimizi, daire başkanlarımızı gecenin bir saatinde, ben çoğu zaman ararım, on iki buçuktan sonra biz buradan çıkıyoruz, cepten arıyorum; Allah razı olsun sizlerden, hep telefonlarımıza çıkıyorsunuz, tıkır tıkır.

Yani, şimdi, bakıyorum, bakın, pandemideki başarınıza teşekkür ediyorum. Ağız ve diş kliniklerimiz, diyaliz merkezlerimiz inanılmaz derecede sıkıntılıydı ya, şu anda neredeyse beldelerimize kadar geldi. Tüm Türkiye'deki eski hastanelerin hepsini yeniledik. Ya, bizim Ağrı merkezde vardı bir hastanemiz, inanın, çok özür diliyorum, yani kokudan giremiyordun Servet ağabey; işte sen dün geldin, gittin, görüştün değil mi il sağlık müdürümüzle? Bak, tertemiz bir çocuk, var mı bir sıkıntı? Yok. Bak şöyle:

Ya, bizim bunları söylememiz lazım. Git Patnos'a, Doğubeyazıt'a, Diyadin'e, Taşlıçay'a, Tutak'a; ya, hepsini yeniledik. Ya, nihayetinde bu paraların hepsi nereden geliyor? Büyükşehirlerde yap-işlet-devret, küçük yerlerde nereden geliyor? Merkezî hükûmet bütçesinden. Şimdi, şunu söylememiz lazım: Elbette ki ben bunu çoğu zaman söylüyorum: Muhalefet tıkandı, gerçekten tıkandı. Tek hedef, tık tık eleştiri, eleştiri, eleştiri, başka bir şey yok. Şöyle arz edeyim…

BURHANETTİN BULUT (Adana) – Şehir hastanelerine ne kadar harcandı?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ben dinledim, lütfen…

Bak, mesela, dün Mahmut Tanal Bey konuştu Adalet Bakanıyla ilgili. Kendisine de söyledim, senin konuştuklarına ben teşekkür ediyorum dedim. Doğruya doğru, söylediği cümleler doğru. Demin Servet ağabey söyledi, bazı şeyler doğru mu? Doğru.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, herkes fikrini söylüyor, müdahale etmeyin hatibe, rica ediyorum. Katılmak zorunda değilsiniz, rica ediyorum. Neler neler söylendi bu taraftan, rica ediyorum.

BURHANETTİN BULUT (Adana) – Ama bize söylüyor Sayın Başkan, biz de cevap veriyoruz.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ama şöyle değerli arkadaşlar: Biz hepimiz bir araya gelip… Sayın Bakanımız burada, bizim ağabeyimiz; demin de söyledim: AK PARTİ, CHP, MHP, İYİ Parti, HDP hiç fark etmiyor. Ya, biz geleceğiz, bu nihayetinde. Pandemide 300 bin, eğer biz yapmasaydık belki 500 bin insanımız ölürdü ilk iki üç ay içerisinde. Ne olacak yani? Bu insan senin annen, benim annem, benim kardeşim, diğerinin dayısının oğlu, diğerinin teyzesinin oğlu ama nedir? Ya, biz geleceğiz… Biz Parlamentoyuz. Size oy veren de bu devletin vatandaşı, bana oy veren de bu devletin vatandaşı, fark eden bir şey yok ki. Eksiğimiz varsa raporlaştıralım, buyurun burada konuşalım; gidelim, Sayın Bakanımız bizi kahvaltıya çağırır, oturur, tek tek konuşuruz. Ama şöyle, ya, bu kadar sağlıkçı var, arkada da bu kadar doktor kökenli var; bunlar ne hisseder? "Ya, biz gittik herkes bizi eleştirdi." ama bizim ilk önce, Sayın Bakanımızın huzurunda onun riyasetinde bütün sağlık çalışanlarımıza teşekkür etmemiz lazım. Çünkü şöyle, biz kendi anamızı, babamızı, kardeşimizi götürdük, biz içeri giremedik korkudan onlar bunları muayene etti, onlar bunlara ilaç verdi. Ben de Covid'e yakalandım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Son cümlelerinizi alabilirsek.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – İnanın benim kendi ailemden daha çok, samimiyetimle söylüyorum, doktorlara ben gittim ya, doktorlar baktı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Çelebi, son cümlenizi alalım.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sayın Bakanım…

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – "Kısa konuşacağım." dediniz, yedi dakika verdik, doldu.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Altı dakika verdiniz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, son cümlenizi alalım.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Şunu söyleyeyim, biz yanlış gördüklerimize yanlış ama doğru gördüklerimize doğru… Şöyle; bak bir şey söyleyeyim, bir şey söyleyeyim değerli kardeşlerim. Siz, "doğu, güneydoğu" diyorsunuz ya, vallahi benim canım acıyor, inan benim canım acıyor. Daha önce doğu, güneydoğuya bırakın doktor yemin ediyorum hemşire gelmiyordu ya. Ya, ben Ağrı'nın yerlisiyim, yerlisiyim. Bak, şu anda bizim cetvellerimizi çıkarın; cetvelleri çıkarın, personel cetvellerini çıkarın. Bak, Sayın Bakanımız burada, gittim; bak, gittim. Bakan Yardımcısı Halil ağabey burada, personel Genel Müdürü Mehmet Bey burada. İl Sağlık Müdürümüzle baktık, il genel… Bütün şey olan, nedir, bütün hekimlerimizin...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir dakikasını vermemiştik yanlış anlamayın, onu kullanıyoruz.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sayın Bakanım, çok özür diliyorum. Bütün hekimlerimizin çizelgesini çıkardık; hangi hekim bizde yok, hangi hekim bizde var, hepsini tek tek aldık, Bakan Yardımcımızla birlikte, Personel Genel Müdürümüzle birlikte, Ağrı'nın ne kadar ihtiyacı varsa, "Fazla olanları alın." dedik ama "Eksiği olanları atın." dedik. Samimiyetimle söylüyorum ya, siyaset yapmıyorum. Ya, şu anda bizde boş olan kadro yok. Şimdi şunu söylüyor: "Ya, sen niye Kürtçe, niye Kürtçe, niye Kürtçe, ana dilde şey yapmıyorsun?" Ya, kurban olayım, takır takır Kürtçe konuşuyorsun, teyzem geliyor konuşuyor, ben geliyorum, konuşuyorum, devlet her türlü şeyi yapıyor. Ya, daha önce hamile kadın gelip de orada doğum yaptığında yerinde mi kalıyordu? Şu anda eğer evi barkı yoksa devlet diyor ki, hastane diyor ki: "Gel kardeşim, burada yer olmazsa da ben seni otele yatırayım, bütün paran benden."

Sayın Bakanım, ben pandemiden dolayı, geldiğiniz günden beri özellikle ilk önce Türkiye Cumhuriyeti devletine verdiğiniz hizmetten, sonra şahsen ilime verdiğiniz hizmetten… Ama şunu da söyleyeyim: Kadın doğum çocuk hastanemizin ihalesini 15 Aralık olarak aldık, Halil ağabey öyle dedi, dolayısıyla biz de bir an önce temelinin atılmasını istiyoruz. Ben çok teşekkür ediyorum.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Hani her şey bitmişti, eksik yoktu?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ağabey, o ekstra, ekstra.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Gereksiz o zaman.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Bak, 100 dönüm araziyi Çevre Şehircilikten aldık, ekstra da onu yapıyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Üç dakikasını vermemiştik, onu kullanıyor.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Değerli kardeşim, bizde Komisyon üyeleri on dakika… Ben Sayın Başkanımıza öyle söyledim ama hakkınızı helal edin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – "Kısa konuşacağım." dediği için yedi dakika vermiştim sonra karar değiştirdi, süresini kullanıyor, bu kadar.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Dolayısıyla şunu söyleyeyim: Ben hassaten teşekkür ediyorum. Ama bir parantez daha açmak istiyorum, aslında bugün bütün milletvekillerimiz bir Konya mutfağını bekliyorlardı. Sizin bize bir borcunuz olduğunu tahmin ediyorum. Bu sürede…

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Genel Kurul aşamasında telafi eder Sayın Bakan.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Peki.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz Sayın Çelebi.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ben bütçenizin hayırlara vesile olmasını diliyorum. Hepinize saygılar sunuyorum, sağ olun efendim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, değerli arkadaşlar, şimdi, Ali Şeker Bey hazır mısınız?

Buyurun lütfen, süreniz beş dakikadır.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, Sayın milletvekilleri, değerli Sağlık Bakanlığı yöneticileri; pandemi sürecinde hayatını kaybeden sağlık çalışanlarını öncelikle saygıyla selamlamak istiyorum, anıları önünde eğiliyorum. Çok sayıda yurttaşımızı kaybettik bu süreçte ve hâlâ bu süreç bitmiş değil ve bundan sonrasında da yapacağımız çok işler var ve bunun için de bütçeye ihtiyaç var.

Sağlık Bakanlığının bütçesi buraya geldiğinde, 116 milyar lira olarak geldiğinde o günkü döviz kuru 9,19'du. Yani 12 milyar 613 milyon dolar olan bütçe, 9 milyar 600 milyon dolara düşmüş oldu yani 3 milyar 100 milyon dolar bir kaybınız var; bu, ne demek? 36 milyar lira kaybettiniz daha Genel Kurul aşamasına gelmeden. Bu bütçeyle Sağlık Bakanlığı yönetilemez. Sağlık Bakanlığının bütçesinin genel bütçenin yüzde 10'u olması lazım ve mutlaka artırılması lazım ki bu sağlık sorunları çözülebilsin.

Hekimler yürüyüşte ve talepleri var. Bu taleplerin başında özlük hakları geliyor, emekliliğe yansımayan ücretler geliyor ve yıpranma payı geliyor. Bu konuda Meclisin mutlaka üzerine düşeni yapması gerekiyor. Bugün bakıyorum, Sayın Bakan bunun olması gerektiğini söylüyor, biz muhalefet olarak olması gerektiğini söylüyoruz, sizler alkışlıyorsunuz iktidar milletvekilleri olarak. Alkışlamak yetmez, onların bu haklarını mutlaka ve mutlaka vermemiz gerekiyor, hepimize görev ve sorumluluk düşüyor milletvekilleri olarak. Mutlaka bu süreçte emeklilik haklarıyla ilgili düzenlemeyi, özlük haklarıyla ilgili düzenlemeyi yapmamız gerekiyor.

Pandemi sebebiyle ertelenen ameliyatlar var, bundan dolayı çok sayıda insan sağlığına kavuşamıyor. Bunun mutlaka pandemi dışı hastanelerle çözülmesi gerekiyor.

Aşı karşıtlığıyla mücadele etmek gerekiyor. Bir yandan HPV virüs aşısının genç kızlarımıza, çocuklarımıza mutlaka yapılması gerekiyor, kanser olmalarını beklememek gerekiyor çocukların.

Ölüm istatistikleri hâlâ açıklanmadı, bunların açıklanması gerekiyor çünkü nüfus artış hızı İkinci Dünya Savaşı'ndan beri en düşük hıza ulaşmış durumda, bunun bilinmesi gerekiyor.

"Toplam 737 bin sağlık çalışanımız var." dediniz. Yeterli değil, atama bekleyen çok sayıda sağlık personeli var. Bunlar eğitim aldılar, hizmet vermek için bekliyorlar, halk da hizmet almak için bekliyor. Bunların bir an önce atamalarının yapılması gerekiyor. Hekimlerin hasta bakmada sıkıntısı var, tıbbi sekreterler çalışmıyor, tıbbi sekreterlerin daha çok çalışıp hekimlerin kırtasiye işinden ziyade hastalara daha çok hizmet vermesi gerekiyor.

Üniversite hastanelerinin artan borç yükü altında, ezildiği bir durumda. Ege Üniversitesi Hastanesinin, biliyorsunuz, borçları ertelendi ama bu ertelenme bir şeye çözüm olmadı, artık onlar tekrar tahsil edilmeye başlandığı için üniversite hastaneleri, Ege Üniversitesi olsun, diğer üniversiteler olsun sıkıntı içerisinde. Üniversite hastanelerinde döner sermayeye yüklenmek değil, genel bütçeden bu ödemelerinin, bu ihtiyaçlarının karşılanması gerekiyor, ertelemeye değil, borçlarının toptan ödenmesine ihtiyaçları var.

Her gün 3-4 hekim yurt dışına gidiyor. Neden gidiyor bu hekimler? Çünkü Türkiye'deki çalışma şartlarının bozukluğundan gidiyorlar. Genç bir hekim arkadaş aynen şunu dedi: "Afganistan şartlarında çalışıyoruz. Tazminat davası açıldığında çok yüksek bedeller talep ediliyor ama yargılamamız Amerikan şartlarında." Yani malpraktisle ilgili çok ciddi, ağır yaptırımlar var, çok ağır tazminatlara mahkûm ediliyorlar. O açıdan bu arkadaşlarımızın bu sesine kulak vermek gerekiyor.

Bu bütçede geçen seneye göre personelin hakkı yüzde 31 artmış ama mal ve hizmetler yüzde 77 artmış yani bütçe personel için değil, yine zorunlu olan o şehir hastanelerine ve müteahhitlik ödemelerine gidiyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Son cümlelerinizi alalım lütfen.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Şehir hastaneleri dışında kalan diğer hastanelere ayrılan pay 15 milyar 509 milyon, 885 hastane için personel ücretleri harici kalan para ama 10 şehir hastanesinin kira ödemesi için 14 milyardan fazla para ödeniyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Süreniz dolmuştur.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Bizim bu süreçte Meclis olarak yapmamız gereken özlük haklarını mutlaka çalışanlara vermemiz gerekiyor. “Önce zarar vermeyin.”idi, biliyorsunuz, hekimliğin kuralı. Şimdi, hekimler diyor ki: “Önce zarar görmemek için hastadan uzak durayım.”

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkürler, sağ olun.

Sayın Gülizar Biçer Karaca’ya söz vereceğim, sonra Sayın Orhan Yegin’e söz vereceğim.

Gülizar Hanım, sizin süreniz beş dakikaydı ama Bülent Bey süresinden iki dakika feragat etti; dolayısıyla yedi dakikadır konuşma süreniz.

Buyurun lütfen.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Değerli Bakan, değerli bürokratlar; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, geçtiğimiz günlerde, Osmaniye ilimize bir ziyarette gittiğimde Muhammed Mert Can isminde bir genç arkadaşımız benimle görüştü. Muhammed Mert Can Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesini dönem 1’incisi olarak bitirmiş ve Tıpta Uzmanlık Sınavı’nı da kazanmış. Sayın Bakan, 9 Eylül 2021 tarihinde Bakanlığınızın sitesinde açıklanan yerleştirmede de ataması yapılmış, Osmaniye Devlet Hastanesine. Ataması yapılan bütün arkadaşları görev yerlerine yerleştirilmiş, göreve başlatılmış ancak sadece Muhammed Mert Can başlatılmamış. Arkasından, yaptıkları araştırmada da babasının kanun hükmünde kararnameyle ihraç edildiği ve bu nedenle de yerleştirmesinin yapılmadığı ortaya çıkmış Sayın Bakan. Biliyorsunuz, Türk Ceza Kanunu’nda suçların şahsiliği ilkesi vardır. Muhammed Mert Can Tıpta Uzmanlık Sınavı’nı (TUS) da kazanmış ve bu gencecik, pırıl pırıl, üstelik de dönem 1’incisi olarak mezun olmuş arkadaşımızın yerleştirilmesinin bir an önce gerçekleştirilmesini ben Muhammed Mert Can adına sizden talep ediyorum.

Sayın Bakan, seçim bölgem Denizli ili Çardak ilçesinde entegre hastane var ancak bu hastane bildiğimiz entegre hastaneleri gibi değil. Bu hastane Denizli’nin Çardak ilçesine, Bozkurt ilçesine, Baklan ilçesine ve aynı zamanda, çok yakın olmasından dolayı da Afyon Dazkırı ilçesine hizmet vermekte. Yine, Ankara-Denizli kara yolu üzerinde olup en yakın hastaneye de yaklaşık 100-120 kilometre mesafesi var. Bir devlet hastanesi acilinin yoğunluğundaki kapasiteyle çalışmak zorunda ancak yeterli hekim olmadığı için yönetmelik gereğince de ilçedeki Aile Sağlığı Merkezinde görevli aile hekimlerinin burada ayda 3-4 kez nöbet tutmak zorunluluğu var ve aile hekimleri, yoğunluk nedeniyle yönetmeliğe aykırı bir şekilde yirmi dört saat orada nöbet tutmak zorunda kaldıkları için gerçekten insani yaşam koşullarının çok üstünde bir çalışma yürütüyorlar ve bu yoğun tempo nedeniyle Çardak Aile Sağlığı Merkezinde hekimlerimiz istifa ediyor, ayrılıyor. Bu konunun da mutlaka çözülmesi ve bu “entegre hastane” adı altındaki hastanedeki hekim sayısının yoğunluk nedeniyle artırılması ve Aile Sağlığı Merkezindeki aile hekimlerinin bu iş gücü yükünden bir an önce de kurtulmalarının sağlanması gerekiyor.

Sayın Bakan, biliyorsunuz, kistik fibrozis hastası ve SMA hastaları hep gündemimizde. Geçtiğimiz aylarda Cumhuriyet Halk Partisi Grup Danışmanımız Değerli Dilek Kumcu’yu kistik fibrozis nedeniyle kaybettik ve ülkemizde birçok hastamızı da maalesef kaybediyoruz. Kistik fibrozis hastaları, mutasyon ilaçlarının geri ödeme kapsamında olmamasından dolayı maalesef, mahkemelerde dava açıyorlar ve açtıkları davada ihtiyati tedbir kararı alarak ilaca erişim hakkına ve dolayısıyla yaşam hakkına kavuşuyorlar. Evet, bu ilaçlar tedavi amaçlı kullanılmıyor -tedavi edilemiyor, tamamen iyileşilemiyor- ama bu insanların yaşam sürelerini uzattığı için mutlaka -biliyorum, Sosyal Güvenlik Kurumuyla arada bir sorun var, giderilemiyor- derhâl ve çok acilen bu hastaların ilaçlarının geri ödeme kapsamına alınması gerekiyor.

Bugün Sağlık Bakanlığı bütçesinde konuşacağım duyulunca -ben Cumhuriyet Halk Partisi İnsan Haklarından Sorumlu Genel Başkan Yardımcısıyım- SMA hastası ailelerin anneleri beni aradılar, aileler aradı. Sayın Bakan, geçtiğimiz yıl öksürtme cihazı 30 bin lira iken bu yıl, döviz kurundaki artış nedeniyle 60 bin liraya yükselmiş. Biliyorum, SMA hastlığının yurt dışındaki tedavilerinin onaylı tedavi olmadığını ifade ederek ödeme kapsamına almıyorsunuz ama en azından bu kullanılan makinaların, çocuklarımızın ailelerinin ekonomik yükünü hafifletmek bakımından mutlaka ve mutlaka ödeme kapsamına alınması gerekiyor diye düşünüyorum.

Sayın Bakan, yine, kistik fibrozis hastalarının yaşam kalitesini artırmak ve sosyal yaşamlarına devam edebilmeleri için seyyar, taşınabilir ev tipi oksijen konsantratörlerine ihtiyaç var. Bunları hastalarımız kendisi almak zorunda. Zaten hem tedavinin masraflı olması hem çalışma koşullarında, iş yaşamında yeterli bir yere sahip olmamaları kaynaklı ekonomik anlamda çok zor şartları olan bu ailelerin bu cihazlarının mutlaka tamamının ya da bir kısmının ödeme kapsamına ve Bakanlık tarafından, devlet tarafından sosyal devlet olmanın gereği olarak karşılanması gerektiğini düşünüyorum.

Sayın Bakan, geçtiğimiz günlerde bir baba bizi ziyarete geldi. Ben Latincesini çok telaffuz edemeyeceğim -siz hekimsiniz, sanıyorum bileceksiniz- kelebek hastalığı diye bir hastalıktan bahsedildi ve gelen çocuğa baktığımda bütün vücudu yara içerisindeydi ve bu "kelebek hastası" olarak nitelendirilen hastalığın pansumanı için gerekli ilaçların muadil ilaçlar olarak kullanılmaya başlandığı ve pansumanda etkin ve yaraları bir nebze olsun kapatıcı etkisi olmayan ilaçların verildiğini ve bunların da ödeme kapsamında yer almadığı belirtildi. Ve bu aileler de bu çocuklarının ya da bu hastalar da bu kelebek hastalığının pansumanında kullanılan aletlere ya da ilaçlara, daha etkin ilaçlara erişmek ve ödeme kapsamına alınmaları noktasında bizlerden talebi oldu Sayın Başkan.

Yine, yaşam hakkı en temel haktır; hep söylüyoruz, hep konuşuluyor, hepimiz de kabul ediyoruz. O nedenle ben Türkiye Cumhuriyeti devletinin niteliklerini sayan, Anayasa'mızın 2'nci maddesinde sosyal devlet olmanın gereği olarak hastaların yaşam hakkını, insanların yaşam hakkını, tedaviye erişim ve aynı zamanda da tedavi ve yaşam süresini uzatma anlamındaki bütün medikal aletlerin sosyal devlet olmanın sorumluluğuyla devlet tarafından karşılanması ve zaten ekonomik bir buhran içerisinde, asgari ücretin altında gelire sahip ya da asgari ücret düzeyinde gelire sahip nüfusumuzun yüzde 47'sinin sahip bulunduğu bir ülkede en azından sağlıkta hem ilaçlara erişim hem tedaviye erişim hem de ödeme kapsamına alınması gereken ilaçlar noktasında Bakanlığınızın bir an önce bir çare bulması gerekir diye düşünüyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Süreniz dolmuştur, son cümlenizi alayım.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Yine, bahsettiğim kistik fibrozis hastası çocuğumuza mutasyon ilacı verilmeye başlandı, verilmeden önceki 23 Mart tarihli terde klorür testi 75 iken üç ay sonra ilaca eriştiğinde bu 17'ye düşmüş. Yani yaşam süresi uzuyor Sayın Bakan.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, Sayın Orhan Yegin Bey'e söz veriyorum.

Buyurun Orhan Bey.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, çok kıymetli bürokratlarımız, yöneticilerimiz, kıymetli Komisyonumuzun üyeleri, milletvekillerimizi ve salonda bulunan herkesi ben de saygıyla selamlıyorum.

Elbette her vakit özenli, güzel, kıymetli konuşmalar yapanlara "baş tacı" diyoruz, "eyvallah" diyoruz, sağ olsunlar fakat maalesef, konuşması boşluğa düşenler de çokça oluyor, buna her gün rastlıyoruz. Mesela bugün deveye sorulan klasik soruyu gündeme getirip, sonra cevabını da iletip başlayanlar oldu ve aynı cümleyle, aynı şekilde karşı tarafta da başlayacak, karşı konuşmalara vesile olacak değerlendirmeler yapanlar da oldu. Ama o yapılırken böyle bizim aklımızda da bir kurban hikâyesi anlatımı vardır; peygamberi, ismi, oğlu, meleği, kurbanı, hepsini yanlış anlatan bir hikâye vardır ve onun sonunda "Bunun neresini düzelteyim?" sorusuna muhatap olan hikâyeyi aslında ve onu anlatan kişiyi aklımıza getirdi. Veya mesela "Yirmi neredesin Sayın Bakan? 'Şunları şunları yapacağız.' diyorsunuz, yirmi yıldır neredesiniz? Bu Hükûmet sağlığın en temel yapı taşlarını yıkıyor." ifadelerini kullananlar oldu. Şimdi, bunun neresini düzeltelim? Nereden başlayalım düzeltmeye? Sağlık bütçesinde personele ödenen miktarın oransal olarak azaldığı verisini söyleyip bu veriyi sağlık hizmetinin Türkiye'de çok çok geriye gitmesi olarak yorumladılar. Şimdi, oturup veri nasıl okunur, nasıl yorumlanır, nasıl ilişkilendirilir anlatmaya nereden başlayalım? Neresini düzeltelim? Defalarca açıklanmış olmasına rağmen nöbet süreleri üzerinden abartılı rakamlar vererek burada aldıkları söz sürelerinin ziyan edilmesini biz nasıl düzeltelim, nasıl telafi edelim? "Keşke sağlık hizmeti ücretsiz olsa." diyen bile oldu bugün burada. Bunun neresini düzeltelim Başkanım? Var mı bir tavsiyeniz Başkanım? Neresini düzeltelim? "Parası olmadığı için aşı olamayan insanlar var. Niçin anlatıyorum bunu? Eşitsizlik var ve çoğalıyor." dedikten sonra "Keşke bu bütçenin çoğu güvenliğe gitmese, sağlığa gitse." söyleminin neresinden girelim konuşmaya, neresinden başlayalım? Mesela, Mardin Kızıltepe'de Kaymakamlığın Twitter hesaplarında yayınlanmış ve polis tarafından veya minarede imam tarafından yapılan Kürtçe, Arapça ve Türkçe anonslara, bilgilendirmelere ve bunların hâlâ o hesaplarda duruyor olmasına rağmen İçişleri Bakanlığının Mardin Kızıltepe'de pandeminin vatandaşa etkilerinin Kürtçe anlatılmasını Kaymakamlık, İçişleri Bakanı engelliyor gibi bir iddiayı Allah aşkına nereden başlayalım düzeltmeye, neresini düzeltelim? Şaşırıyoruz.

Pandemi sürecinde… (HDP sıralarından laf atmalar)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, herkes fikrini söylüyor; siz konuştunuz, dinleyelim Orhan Bey'i. Lütfen!

ORHAN YEGİN (Ankara) – "Pandemi sürecinde iktidar sınıfta…"

HABİP EKSİK (Iğdır) – İnsanların sözlerini çürütüyor Sayın Başkan. Cevap vermesi lazım ya da fikrini söylemesi lazım, bu şekilde olmaz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Niye, siz mi belirleyeceksiniz başkalarının nasıl konuşacağını? Öyle şey olabilir. Hakaret etmediği sürece her türlü fikri söyler. Katılırsınız katılmazsınız, beğenirsiniz beğenmezsiniz; sizin söylediğinizi başkası beğenmek zorunda değil, siz de başkasının söylediğini beğenmek durumunda değilsiniz, herkes fikrini özgürce ifade edecek, millet de son takdiri yapacak.

HABİP EKSİK (Iğdır) – Tarafsız davranın Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Ben tarafsız davranıyorum. Ne taraflılığımı gördünüz?

HABİP EKSİK (Iğdır) – Şu an taraflı davranıyorsunuz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - O zaman siz konuşun, siz dinleyin, hep sizin fikirleriniz söylensin. Bu mu demokrasi? Demokrasi bu mu size göre? Hep siz söyleyin, siz konuşun, demokrasi böyle bir şey olsun o zaman. Öyle şey olabilir mi?

Buyurun, devam edin Orhan Bey.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Başkanım, giden süre bendendir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ekleyeceğim.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Eyvallah.

“Pandemi sürecinde iktidar sınıfta kalmıştır.” cümlesiyle özetlenen, dünyaya örnek başarıyı göremeyen söylemin gözünü mü, açısını mı, dilini mi, Başkanım, neyini düzeltelim? Batı hayranlığıyla Amerika’da sağlıkta bütçeye ayrılan pay yüzde 17 küsur, İsviçre’de 10 bilmem kaç küsur, Almanya’da bilmem kaç küsur, Fransa’da yüzde 11…

HABİP EKSİK (Iğdır) – Siz önce doğru şeyler yapın.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşım, yapmayın lütfen. Bu yaptığınız usule aykırı, size yapılsa bu davranış hoşunuza gider mi? Size aynısı yapılsa, şu yaptığınız size yapılsa hoşunuza gider mi? Sadece bunu kendinize sorun.

Buyurun.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Batı hayranlığıyla Amerika’dan, İsviçre’den, Almanya’dan, Fransa’dan sağlık için bütçede ayrılan payları yüceltip “12’ler, 13’ler, 15’ler, 16’lar, 17’ler” deyip sağlık hizmet sunumunda vatandaşa verilen sağlık hizmetinin kalitesinde ve vatandaşa verilen sağlığın ücretiyle ilgili yansımalarda yapılan farklılıkları burada konuşmadan; Amerika’da, Almanya’da, Batı’da, Avrupa’da basit bir kalp ameliyatı için vatandaştan alınan ücretin ne olduğuna bakmadan hayran oldukları Batı’ya güzellemeler yapanların ülkeleriyle gurur duymalarına engel olan hangi duygu ve insaf terazisini düzeltelim Başkanım? Allah aşkına!

Yerli ve millî bir aşının geldiği süreçten gurur duymayan, geç de olsa, güç de olsa, Allah razı olsun, dünyanın sayılı aşı üreten ülkelerinden biri olmamızın onurunu yansıtmayan cümlelerin, duyguların, hissizliğin neresi üzerinden konuşalım? Biz bu söylenenleri ve söyleyenleri kendi kendileriyle baş başa bırakalım. Bu söylemlere ve sahiplerine “Allah iyiliğinizi versin.” diyelim, şifa dileyelim.

Kıymetli hazırun, hastanede dünyaya gelenlerle, yeni doğan bebeklerle, hastanede hayatını kaybedenlerin çıkarılan faturalar ödenmediği için rehin tutulduğu Türkiye’den bugün “Çiftçilik yaparken o gelemedi, biz gidelim, aşısını yapıp onu, vatandaşımızı tehlikeden koruyalım.” diye hiçbir ücret talep etmeden tarlasında, bahçesinde vatandaşının ayağına güler yüzle ulaşıp hizmetini sunan bir sağlık sisteminin, bir hizmetin küçük görülmesi vicdan ve ahlaken mümkün değildir ve onu bu millete sunanların çabasının bu şekilde küçük görülmesi, her hizmeti, sadece büyükşehirlerde ve gelir düzeyi yüksek kesimlere sunulan hizmetleri Türkiye’nin her yerine taşıma gayretini ortaya koymuş ve tüm vatandaşlarına her türlü hizmeti ve sağlık hizmetinde aynı kalitede hızla ulaştırmayı gaye edinmiş ve bunu başarmış bir on dokuz yılın başarısının öyle sıradan bir başarıymış gibi sunulması eğer vicdan taşıyan biriysek, insaf taşıyan biriysek bizim için mümkün olmamalı. “Bir ambulans uçakla bir hasta şuradan şuraya taşınılıyor.” diye bir haber işittiğimizde “Acaba hangi ağanın, paşanın, zenginin kendisi veya yakını?” sorusunun herkesin aklında yer ettiği, sorulduğu bir Türkiye’den; bugün, Van’ın Bahçesaray’ında, kışın kar yağdığında, yollar kapandığında, sarı çizmeli Mehmet Ağa’nın gelinini doğuma yetiştirmek üzere havalanan, onu alıp hastaneye yetiştiren, doğumu gerçekleştiren ve onu ailesiyle, bebeğiyle, dedesiyle, torunuyla buluşturan; onlarca helikopterin, Türkiye’nin dört bir tarafında, doğusundan güneydoğusuna, yurt içinden yurtdışına, garibanına, yoksuluna, fakirine, imkân sahibine, herkese; Kürt’üne, Türk’üne, Alevi’sine, Sünni’sine ayrım yapılmaksızın bir hizmet sunan bir Türkiye’ye ve hiçbir ücret almadan, hiçbir ücret talep etmeden, istemeden bunu gerçekleştiren Türkiye’ye liderlik eden Recep Tayyip Erdoğan’ın liderliğindeki bir kadro bunu eğer ulaştırmayı başarmışsa bu kadroya, bu Hükûmete, bu lidere dil uzatmanın her şeyi yaşayarak gören bu aziz milletin vicdanında bulacağı hiçbir karşılığı olmadığını ifade etmek isterim.

Kıymetli hazırun, on dokuz yılda ne yapmışsak, neyi hayata geçirmişsek, hepsi milletin gündüzünde, gecesinde, acısında, tatlısında, hayatının ta kendisinde yaşanmıştır ve milletimiz bize hep "Siz bunlara bakmayın, dedikleri kötü sözlere aldanmayın; durmak yok, yola devam edin." tavrını hep ortaya koymuştur Allah'ın izniyle. Ama on dokuz yıldır değişmeyen, ders almayan siyasi dil yine pandemide de karşımıza çıkmıştır. Sayın Bakan, ekibi, kurullar, tüm Hükûmet, Cumhurbaşkanımız, her birimiz pandemiden nasıl daha az yara alarak çıkabiliriz mücadelesi ortaya koyarken ama onların çoğunun, hepsi değil ama çoğunun yine "Biz kapanmaya karşıyız ama kapanmamaya da karşıyız. Kısıtlama yapılmasına karşıyız, kısıtlama yapılmamasına da karşıyız. Aşının gelmesine karşıyız ama bilin ki gelmemesine de karşıyız. Madem gelmişse zorunlu olmasına karşı olduğumuz gibi zorunlu tutulmamasına da karşıyız. İlacın vatandaşa verilmemesine karşı olduğumuz gibi ilacın vatandaşa tavsiye edilmesini de karşıyız. Biz pandemiye karşıyız ama onunla mücadele edilmesine de karşıyız." gibi daha onlarca örneğini verebileceğimiz tuhaf, tutarsız söylemlerle kamuoyunun ve yapılanların karşısına çıktıklarına, yine aynı yönteme başvurduklarına şahit olduk.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Müdahalelerden dolayı bir dakika ek süre veriyorum.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Teşekkür ederim.

Neredeyse iktidara geldiğimizden önceki yıl Meclise sunulmuş devletin gelir bütçesinin tamamı miktarınca bir rakamı bu yıl sadece ilaç harcaması olarak bütçeye koymuşuz. Onlar "Milleti hasta ettiniz, ilaç gideri arttı, tabii ki artacak." deyip dursunlar. Ne diyelim? İşimiz zor, işiniz zor Sayın Bakanım. Allah yardımcımız olsun Başkanım. Sayın Bakanım, Allah yardımcınız olsun. Cenab-ı Allah memleketin, milletin yardımcısı olsun. Cenab-ı Allah derdi millet, derdi memleket olan, sevdalısı olduğu milletinin, onun yükünü hafifletmek, onun yaşam standardını yükseltmek için büyük bir fedakârlık ortaya koyan kimse onun yolunu, bahtını açık etsin. Bütçeniz hayırlı uğurlu olsun.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Ahmet Kılıç, size de söz vereyim.

Vakti tasarruflu kullanırsanız seviniriz.

Buyurun lütfen.

AHMET KILIÇ (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, çok değerli Bakan Yardımcılarımız, değerli milletvekillerimiz; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, sabahtan beri pek çok husus değerli milletvekillerimiz tarafından ifade edildi Ama tabii ki ben hakikat öksüz kalmasın babında bir söz aldım.

Öncelikle 1 milyon 240 bin sağlık çalışanı 84 milyon insanımızın sağlığıyla alakalı başta sizler olmak üzere, Bakanlığımızın yetkilileri olmak üzere gece gündüz demeden yirmi dört saat çalıştılar ve dünyadaki o rezil görüntüleri gördükten sonra Türkiye'de hamdolsun bu dönemde güzel bir tabloyu, 84 milyon insanın sağlıklı bir şekilde bu süreçten faydalanmasıyla alakalı bir görüntüyü hep beraber gördük. Başta sizlere ve tüm sağlık çalışanlarımıza bir kez daha teşekkür ediyorum.

Sunumunuzu yakından takip ettim, dinledim. Özellikle OECD ve Avrupa Komisyonu raporlarında Türkiye'nin son yıllardaki sağlık alanında vatandaşın memnuniyetiyle alakalı hususları ifade etmesi bizler için bir işaret fişeğidir. Yine aynı şekilde pek çok annenin zaman zaman bizleri aradığı SMA taramalarıyla alakalı önemli bir hususun müjdesini verdiniz bugün, yıl içerisinde başlayacağını, yıl

bitmeden itibaren başlayacağını söylediniz bu taramayla alakalı. Bence son derece hassas, son derece güzel bir iş. Tekrardan Allah razı olsun. O anneler bizi aradıkça bizim de kalplerimiz bir taraftan yaralanıyordu.

Sayın Bakanım bir tabir var, ben bunu burada anlayamadım -birazcık herhalde hekim arkadaşlar hazırlamış sunumu- konjenital adrenal hiperplazi; bu tarama da olacakmış artık. Onu da sizler bir kez daha açıklarsınız hekim olmadığım için anlamadım.

Sayın Bakanım, sağlık turizmi gelecek yirmi beş yılda dünyadaki pek çok çalışmada gösterilen hedeflerde Türkiye'nin önemli bir altyapısının olduğu ve inşallah, bu altyapı sayesinde de sağlık turizminden önemli gelir elde edeceğiyle alakalı beklenti var. Sizler de bu işi tek merkezden yönetmeyle alakalı bir gayret gösteriyorsunuz. Pek çok noktada, işte, akreditasyon sağlayan kuruluşlarımız var, özellikle sağlıkla alakalı çalışan kuruluşlarımız var. Tabii "sağlık turizmi" deyince medikal turizmi, ondan sonra, termal turizmi, yaşlı turizmi gibi pek çok farklı başlıklar var ama inanıyoruz ki her geçen gün verilerimiz yükseliyor. Bu veriler ışığında da Türkiye'nin önemli bir noktada sağlıkla alakalı tüm dünyada bir marka, model hususunda ciddi gayretleri var. Bu gayretlerin sizler tarafından, Sağlık Bakanlığımız tarafından tüm dünyada daha fazla tanıtılmasında fayda olacağını düşündüğüm için, bir kez daha Sağlık Bakanlığımızın bu noktada tek merkezli bir çalışma yapmasını arzu ediyorum.

Seçim bölgem Bursa'dan vatandaşlarımızın sizlere selamları var. Emek'te diş hastanemiz yolunda gidiyor, her şey yolunda, çok teşekkür ederiz. Ayten Bozkaya ve Memleket Hastanelerimizdeki süreçlerimiz de devam ediyor.

Sayın Bakanım, ikinci bir diş hastanesini, yüksek ihtisas hastanesinin yerine istiyoruz, bu noktada da bu talebi iletelim.

Tekrardan 2022 yılı bütçemiz hayırlı uğurlu olsun diyorum, herkesi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Cihangir Bey, sizin söz talebiniz var mı?

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gelmeyen bir arkadaşımız oldu, yerine siz konuşabilirsiniz.

Buyurun lütfen.

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de tekrara düşmeden ama kendi tespitlerimle burada -Sayın Bakana da hoş geldiniz diyorum- Sayın Bakana ve ekibine birkaç noktayı hatırlatmak isterdim. Efendim, bu sigara bağımlılığını bırakma amacıyla kullanılan ilaçların desteğinin sonlandırıldığını duyduk; bilmiyorum, haberiniz var mı veya buna ilişkin bir açıklamanız olacak mı?

Bugünkü konuşmanızı hem dinledim hem zabıtlardan tekrar baktım. Özellikle Covid-19 aşılanması üzerinde, ülkemizde şu anda göçmen olarak yaşayanların yüzde kaçının yani genel popülasyona nispetle ne kadarının aşılandığı hakkında bilgi yok. Bu sadece benim kişisel merakım değil, yabancı medyayı da biraz araştırdığımda bu konuda birtakım eleştirilerin geldiğinin belki siz de farkındasınızdır.

Sağlık çalışanlarından bahsedeceğim. Özellikle sağlık çalışanları üzerindeki şiddet ki bugün de bu konuda ciddi bir haber vardı. En son satırla saldıran birisi ortaya çıktı. Sayın Bakan, bu konu bence siyasi açıdan da önemli bir konu yani şunu söylemek istiyorum: Kenan Evren ve 1980'leri hatırladığımda, o darbe sonrası dönemde mitinglerde çıkıp doktorların yerdeki bayrağı işte yerden kaldırmak için para isteyecekleri şeklinde konuşmalarını hatırlıyorum. Daha sonra Sayın Erdoğan'ın yani Cumhurbaşkanımızın yani AK PARTİ Sayın Genel Başkanının işte doktor iğne yaparsa hastanın

felç olacağı falan gibi aslında gerçeklikle çok bağdaşmayan… Fakat bunların altında, özellikle, muhalefetin de baskılandığı bu ülkede biriken enerjinin yani biriken muhalif enerjinin sanki sağlık çalışanlarına kaydırıldığı, oraya kanalize edildiği gibi -isteyerek veya istemeyerek ama- böyle bir sonuçla karşı karşıya olduğumuzu ben size bildirmek isterdim.

8 bin hekimin istifasından bahsediliyor ve gerçekten, hekimler arasında çok büyük bir göç var dışarıya karşı. Fakat kendi gözlemlerimden de şunu görüyorum: KHK'yle beni atmadan önce, hemen o dönemlerde de bu psikolojiyi yaşadım. Sağlık çalışanlarının hevesi bu uygulamalarla gerçekten gitti, büyük ölçüde kayboldu yani ekip ruhu kayboldu, dayanışma ruhu kayboldu. Bu yirmi senelik icraat içerisinde, neticede bu sağlık çalışanlarının ortak duygusunu gerçekten kaybettiğimizi söyleyebilirim. Bence ayakta tutan da buydu, onların çok büyük istekleri veya çok büyük maddi ve manevi arzuları yoktu. Biraz taltif edilmek ve rahat çalışma imkânını bulmak istiyorlardı.

Sayın Bakan, yirmi yıllık politikalar sonucunda ben bugünkü sunumunuzda şunu da görmek isterdim: Yirmi yıl önce hepimizin karşı olduğu bıçak parası ama bir şekilde bunu otokontrol sistemimizle, kendi iç ahlakımızla da büyük ölçüde aşmıştık. Yirmi yıl önce hizmet alanın yani vatandaşın cebinden ne çıkıyordu tedavi açısından, eczaneden parasını verip aldığı aspirin açısından ne çıkıyordu? Bugün, işte, "fark" adı altında yarı özel yarı resmî hastanelere ödenen ve bir anlamda oraya kaydırılan yani büyük sermayeye kaydırılan bu artının çok net rakamlarını yani aynı Batı'da olduğu gibi çok net rakamlarını görmek isterdim ama kalem kalem dökümünü de isterdim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Son cümlelerinizi alalım.

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Yani söyleyeceğim, şehir hastanelerinin bir facia olduğunu gerçekten hem hizmet alanlar hem hizmet verenler… Bugün yine teyit ettim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Süreniz dolmuştur.

Teşekkür ediyorum.

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Vaktim tamamlandı.

Teşekkür ederim.

Sağ olun efendim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sağ olun.

Şimdi, Sayın Garo Paylan'a söz veriyorum. Biraz farklı partilere gidelim.

Süreniz altı dakikadır.

Buyurun lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, sizin şahsınızda bu pandemi döneminde emek veren bütün sağlık emekçilerine şükranlarımı sunarak başlıyorum konuşmama. Teşekkür ederiz Sayın Bakan.

Sayın Bakan, teşekkür ettim ancak şimdi de eleştirilerimizi söyleyeceğim. Bakın, bugün, sağlık emekçileri İstanbul'dan Ankara'ya bir beyaz yürüyüş yapıyorlar. Sayın Bakan, bununla ilgili bunun farkında olduğunuza dair herhangi bir işaret vermediniz. Bakın, sağlık emekçileri sizin kadar, belki sizden çok daha fazla yıprandılar, "Tükendik." dediler bu süreçte biliyorsunuz ve belli taleplerle yürüyorlar. Talepleri de aslında sizin de dillendirdiğiniz talepler. Mesela ne diyorlar? "Hekimler ve sağlık çalışanları hızla tükeniyor. Bununla ilgili bir şey yapmamız gerekir." diyorlar. "Sağlık emekçilerine şiddet uygulanıyor." diyorlar, bununla ilgili yürüyorlar. "Geçinemiyoruz." diyorlar sağlık emekçileri Sayın Bakan, biliyorsunuz ve aynı zamanda "Covid-19 meslek hastalığı sayılsın." diyorlar. Bununla beraber çok önemli bir talepleri var "Yurt dışına gitmek isteyen genç hekimlerin göçünü

durdurmalıyız.” diyorlar. Bunun için yürüyorlar Sayın Bakan ve bunu biliyorsunuz. Ya, benim de ailemde hekim, profesör akrabalarım var ve soruyorum: “Çocukları eğitiyoruz.” diyorlar, “Konuşuyoruz hekim adaylarıyla en az yarısı ‘Almanya’ya gitmek istiyorum.’ ‘İngiltere’ye gitmek istiyorum.’ ‘İsviçre’ye gitmek istiyorum.’ diyor.” diyorlar. Niye Sayın Bakan? Bakın, şiddete uğruyorlar ve meslektaşlarınız geçinemiyorlar Sayın Bakan. Ya, bir doktora kaç para maaş veriyorsunuz Sayın Bakan? 7 bin lira değil mi? Çıplak maaş 7 bin lira.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Çıplak maaş o kadar değil.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani 6 bin-7 bin lira maaş… Bugünkü dolarla, bugünkü euroyla Sayın Bakan… 5.500 mü?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bakan da sizi destekliyor galiba.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Diyelim ki 5.500 lira. Ya ne yapar? En fazla 450-500 euro.

HABİP EKSİK (Iğdır) – 500 euro yapmıyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 500 euro yapar en fazla, 450 euro yapıyor. Her gün düşüyor yarın 400’e düşecek Sayın Bakan zaten.

Bu genç mezun olduğunda Almanya’ya gitse ne maaş alacak? 4 bin, 5 bin, 6 bin euroyla işe başlatıyorlar Sayın Bakan, 10 kat gelir var. Sağlıkta şiddet de yok, şiddetle de karşılaşmıyor, itibar da görüyor Sayın Bakan. Ya, siz bu doktor adaylarını nasıl bu ülkede tutacaksınız? Siz önünüze bakıyorsunuz Sayın Bakan. Geleceğe bakıyor musunuz? Hani, sağlık sistemi bugün devam ediyor. Beş yıl sonrası için ne görüyorsunuz Allah’ınızı severseniz. Bu çocuklar, bu gençler, bu doktor adaylarımız, hemşire adaylarımız Almanya’da, İsviçre’de hizmet versin diye mi yetiştiriyorsunuz Sayın Bakan? Niye bununla ilgili bir tedbir düşünmüyor musunuz ve geleceği nasıl görüyorsunuz Sayın Bakan? Bu çok önemli. Bakın, gençlerimiz, sağlık emekçileri yurt dışına gitmek istiyorlar. Bu kan kaybını mutlaka durdurmamız gerekiyor. Hem şiddeti durdurmamız gerekiyor hem de sağlık emekçilerinin geçinememe sorununu çözmemiz gerekiyor. Peki, bütçenizde kaynak var mı Sayın Bakan? Kaynağınız yok, kaynak yok Sayın Bakan. Siz bütçenizi savunamamışsınız. Niye? Çünkü 5 tane yandaş müteahhiti önceliyorsunuz. Şehir hastanelerini onlardan kiraya tutuyorsunuz, 22 milyar lira para harcıyorsunuz. Sayın Bakan, o 22 milyar sizde olsa hekimlerin geçimini sağlarsınız, belki ülkemizde tutarsınız. Niye bunu Sayın Cumhurbaşkanıyla konuşmuyorsunuz? Niye bu Meclise bir öneri getirmiyorsunuz, “Ya, bu bütçe bana yetmez, benim bütçemi artırın. Benim bu doktor adaylarını Türkiye’de tutmam gerekir.” demiyorsunuz Sayın Bakan? Niye sağlık emekçileriyle konuşmuyorsunuz Sayın Bakan? Niye Türk Tabipleri Birliğinin randevu talebini bir yıldır gerçekleştirmiyorsunuz? Niye görüşmüyorsunuz Sayın Bakan? Meslek örgütünün seçilmiş temsilcileriyle ne zaman görüştünüz?

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Görüştüm.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Ne zaman görüştünüz?

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Görüştüm ben.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Pandeminin başındaydı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yakın zamanda…

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Yakın zamanda değil.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Üç yıl önceydi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bakanım, en sonunda toplu cevaplayalım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Sayın Bakan, bir yıldır sizden randevu talep ediliyor. Bakın, meslektaşlarınız yürüyor ya, meslektaşlarınızın seçtiği meslek örgütünün yöneticileri sizinle görüşmek istiyorlar, taleplerini, önerilerini iletmek istiyorlar.

Sayın Bakan, siz çok demokrat gözüküyorsunuz gerçekten, bakın, Ağrı Milletvekilimiz sizi övüyor. Ya, bu demokrasi mi? Sizin meslektaşlarınızın seçtiği meslek örgütünüz sizle görüşmek istiyor, görüşmüyorsunuz. Sayın Bakan, bu demokratlık değil, kusura bakmayın, demokrasi dediğiniz seçilmişe saygı getirir. Bakın, siz bize saygı gösteriyorsunuz sağ olun. Ya, meslektaşlarınıza da saygı gösterin, temsilcileriyle görüşün.

Sayın Bakan, sonra bu Turkovac meselesi. Ya, Sanayi Bakanı dedi ki: ”Turkovac geliyor, Turkovac geliyor.” Geçen yıl müjdeyi vermişti, Turkovac ortada yok, nal topladınız. Bak, iki yıl oldu pandemi başlayalı neredeyse Türkovac ortada yok. Şimdi, “Türkovac geliyor efendim, onay alacak.” Diyorsunuz, aylar daha geçecek. Ya, bu Turkovac’ın etkinliği nedir? Niye söylemiyorsunuz? Çin aşısı gibi yüzde 50 mi etkinliği Sayın Bakan? Yüzde 95 etkinliği olan Pfizer-BioNTech varken kim Turkovac’ı kullanır Sayın Bakan? Bunu düşünüyor musunuz? Gelin, etkinliğini açıklayın. Size net olarak soruyorum: Turkovac’ın etkinliği nedir?

Sayın Bakan, bakın, bilim insanlarımız ülkeyi terk ediyor. Ben, Harvard’a gittim, bir barış akademisyeni Türkiye’de üniversiteden atıldı diye oraya gitmiş, şeker hastalığının çaresini bulacak ilaç bulmuş, biliyor musunuz? Bak, bilim insanlarımız dışarı gidiyor. Bak, siz Turkovac’ta nal topladınız ama Pfizer-BioNTech aşısını kim buldu Sayın Bakan? Uğur Şahin, Özlem Türeci değil mi, Türkiyeli yurttaşlarımız. Nerede buldu? Almanya’da buldu. Peki, Pfizer’in yöneticileri kim Sayın Bakan, sahibi kim? Türkiyeli bir Musevi aile. Biliyor musunuz Türkiye’den göçmek zorunda kalan bir Musevi aile. Üçüncü büyük aşıyı kim buldu? Moderna… Sahibi kim? Türkiyeli bir Ermeni aile. Bak, dünyadaki 3 aşıyı da Türkiyeliler buldu ama başka ülkelerde buldular

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Süreniz doldu, son cümlenizi alayım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Bitiriyorum Sayın Başkan.

3 aşıyı da Türkiyeli yurttaşlarımız buldu. Dünyayı kurtarıyorlar ama siz nal topluyorsunuz. Niye? Bilim insanlarımız yurt dışına gidiyor, bu aşıları buluyor, Türkiye’de Turkovac nal topluyor ve etkinliğini bile açıklayamıyorsunuz Sayın Bakan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum Sayın Paylan, sağ olun.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Anlıyorum ki bugün çok üzülmüşsünüz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yok, çok sevindim.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Çok üzülmüşsünüz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Çok sevindim.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Lütfen… Etkinliğiyle ilgili halka yanlış bilgi veriyorsunuz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bakanım, sonunda açıklayın da böyle genel, kamuoyu da duysun kameralar varken.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, mikrofonu açalım da kayda girsin.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Bilgi vermek için söylüyorum, acil kullanım onayı için ne veriliyor? Etkinliğin bilgisi veriliyor. Bilim insanlarının açıklayacağı bilgiyi ve orada değerlendirilecek bilgiyi şimdi benim söylememi mi bekliyorsunuz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Elbette.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Dolayısıyla acil kullanım onayı verildiğinde etkinliğini de herkes görmüş olacak.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Fazla üzülmeyin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın İbrahim Aydemir, buyurun lütfen.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) - Değerli Bakanım… (Gürültüler)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, Sayın İbrahim Aydemir'e söz verdim, dinlerseniz çok memnun olurum.

Buyurun Sayın Aydemir.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) - Efendim, Bakanımızın şahsında bütün heyete saygı sunuyorum.

Şimdi, Garo Paylan'dan başka bir yaklaşım beklerseniz yanılırsınız, önce bu notu düşeyim. Ardından bir şey söyleyeyim güzel Bakanım: Cenab-ı Hak herkese nasip etmiyor, bir ifade var: "Hak bir kulu severse sevdirir muhitine, Hak bir kulu sevmezse boğar nefrete, kine."

Şimdi, bizim Ekrem Bey güzel şeyler söyledi sizin için, tanıyan herkes söylüyor. Muhalif, muvafık herkes, samimi söylüyorum, sizinle ilgili bu kanaati paylaşıyor ki iyi insansınız, güzel insansınız ve kendinizi işinize odaklamışsınız, güzel işler yaptınız. Şu pandemi döneminde sizin riyasetinizde çok özel şeyler çıkardık. Hele bugün sabahleyin verdiğiniz o müjde bütün yüreklerde bir büyük ferahlık oluşturdu. Ben biliyorum ki Cenab-ı Hak önümüzü açacak, daha da açacak, daha da güzel şeyler olacak. Bu hâl, işte Garo Paylan gibi, zihnini zifirî karanlığa teslim etmişlerin anlayacağı bir hâl değildir. Aşı sadece Türk milletine değil, sadece milletimize değil…

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, sataşma var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Biraz ağır bir eleştiri oldu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sataşma var, söz istiyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sataşma değil de, ağır eleştiri…

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sataşma var Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Neyse tamamlasın İbrahim Bey.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bir saniye arkadaşlar, ne var bunda? Zihnini zifirî karanlığa teslim etmiş, o kadar. Ne var?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sataşma işte.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Güzel kardeşim, eğer aydınlığa teslim etse bu hakikatleri görür. Bunda hakaret ne?

Doktorum Aylin Hanım, bunda ne hakaret var?

HABİP EKSİK (Iğdır) – Sözünü geri alsın.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Sayın Paylan'ın kendisi cevap verebilir, size ne oluyor?

HABİP EKSİK (Iğdır) – İbrahim Bey sözünü geri alsın.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Garo Paylan'ın kendisi cevap verebilir, size ne oluyor?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Kaldı ki biz burada konuşuyoruz karşılıklı, zaten kendisi cevap verir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İbrahim Bey, devam edin lütfen.

AYLİN CESUR (Isparta) – Sağlık üzerinden konuşalım; Sağlık Bakanlığı bütçesi üzerine konuşalım; sağlık konuşalım, sağlık.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Sayın Paylan, ne kadar çok avukatınız varmış?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Herkes seviyor beni.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, dinleyelim lütfen.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Hiç anlamıyorum ki, hiç anlamadım.

Şimdi, arkadaşlar, bu aşı mevzusu sadece AK PARTİ iktidarını yahut bizi ilgilendirmiyor; bütün dünyayı, bütün insanlığı ilgilendiriyor. Dolayısıyla oraya dönük böyle bir karartma, bir yanlış algı oluşturmak hakikaten insanlığa dönük bir büyük hatalı davranış olur; onun için ben bunu söylüyorum. Olur mu? Tebrik etmek lazım, teşekkür etmek lazım. "Cenab-ı Hak yolunu, izini açsın." demek varken tam tersi bir algı oluşturmayı ben şahsen yakıştıramadım, doğru bulmadım. Gerçi bu hâli hep siz hayata geçiriyorsunuz; bu hâl üzere siyaset yapıyorsunuz ama bu aşı işi çok çok önemli; bunu yapmamak lazım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Nerede aşı?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Yakında göreceksiniz, yakında göreceksiniz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sen vurulacak mısın?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Tabii, elbette, elbette.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Gönüllü olacak mısın?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Tabii ki en önde; hiç, hiç kuşkun olmasın, takip edelim; Allah'ın izniyle.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Gönüllü olsana.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Hiç tereddüdün olmasın; biz bunu yaparız.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Paylan, tamamlamamız gerekiyor bugünkü çalışmayı, yarın uzun bir gün var önümüzde.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Gönüllü arıyoruz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Değerli Bakanım, ben hekim değilim ama -bir vesile yine not düşmüştüm ki- babası sağlık sektöründen emekli birisiyim ben; artı on beş yıl özel hastane işletmiş birisiyim ben. Dolayısıyla sizin camiaya çok yakınım. Olanı biteni yakından takip etmiş birisiyim.

(Gürültüler)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, çok müdahale oluyor, rica ediyorum; Sayın Aydemir'i dinleyelim.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Mevcut hâli yani AK PARTİ dönemindeki hâli ben biliyorum, önceki hâli de biliyorum; aynelyakin takip etmişim üstelik. Dolayısıyla bir güzelleme bağlamında değil, sadece bir durum tespiti noktasında söylüyorum ki bize gıptayla yaklaşılıyor. Bunu siz de biliyorsunuz Aylin Hanım, birçok insan biliyor zaten. Şu pandemi döneminde Avrupa'dan insanlar buraya yöneldi geldiyse oraya nal toplattığımızın resmidir bu; tam tersi, oraların fersah fersah önüne geçtiğimizin fotoğrafıdır bu ve bununla iftihar etmek durumundayız hepimiz çünkü son kertede sağlık hepimizi, bütün insanlığı ilgilendiriyor. Hep altını çiziyoruz arkadaşlar: Mesela bizim Erzurum'da şehir hastanesi kuruldu, sadece Erzurumlular faydalanmıyor, civar ülkelerden gelenler var, oradan hizmet alıyorlar. Neye geliyor bu insanlar? Niteliğe geliyor, kaliteye geliyor. Peki, bunu hayata yansıtan kim olmuş? Şu kadrolar olmuş. Noksanlarımızı söyleyelim, talep edelim. Bunu talepten doğal ne var; ben bunu

çok saygıyla karşılarım. Burada o neviden konuşma yapanlar da oldu. Her bütçede de söylüyoruz. Zaten bakanlarımız, bu kadro niye geliyor? Bir durum tespiti yapmaya geliyor ve bizden, hepimizden olanı biteni öğrenip noksanları da izale etmek için geliyorlar. Bunu yaptığın zaman eyvallah, al başının üstüne koy ve bereket de oradan gelir zaten, hep söylüyoruz biz ama aksi olduğu zaman olmuyor.

Şimdi Ali Bey "Tabipler Birliği yürüyor." gibi bir not düştü, adını da "Beyaz Yürüyüş" koymuşlar. İşte, güzel Bakanım, şuna kızıyorum: Yani zıddını tarif ettiğin zaman insanın canı sıkılıyor. Ya, arkadaş, Tabipler Birliğinin "sağlık" diye bir derdi hiçbir zaman olmuş mu? Hiç, zerre kadar… Tabipler Birliği bu ülkenin sağlığına dönük, insanların sıhhatine dönük ne zaman bir açıklama yapmış? Yok böyle bir şey. Sadece…

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Meslektaşları ya…

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Neyi olursa olsun kardeşim, meslektaşı…

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yapmayın…

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Olayı söylüyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, katılmayabilirsiniz ama dinleyeceksiniz fikirleri, rica ediyorum…

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – İtirazımız şuna kardeşim…

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Hekimler seçiyor, hekimler.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ben Tabipler Odasından bahsediyorum. O Tabipler Odası şunu yapacak…

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ali Bey, siz fikirlerinizi ifade ederken dinlediler.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ya, arkadaşlar, bir saniye…

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Demokrasiye saygı…

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Katılmayabilirsiniz ama saygıyla dinlemek durumundasınız. Siz fikirlerinizi söylediniz, rica ediyorum…

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Akşam sabah laf söylüyorsunuz Cumhurbaşkanımıza ya! Ne olmuş Tabipler Odası Başkanına söylemişse, ne var yani onda? Cumhurbaşkanımızı kim seçiyor? Cumhurbaşkanımızı kim seçiyor?

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Şahsa söylemiyor…

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ne oldu, birden demokratik kesildiniz ya?

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Niye Cumhurbaşkanlığına…

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, İbrahim Bey'e müsaade edelim lütfen.

Buyurun İbrahim Bey.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Şimdi, Değerli Bakanım…

Şu fotoğrafa herkes iyi baksın arkadaşlar; bu fotoğraf şunu gösteriyor: Ellerine fırsat geçse bize söz hakkı tanımazlar, bu fotoğraf bunu gösteriyor. (Gürültüler)

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Bravo!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ne söylemişim kardeşim? Ben bu bunu kayda geçeceğim.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – İtiraz etmiyor musunuz?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Sabahtan beri ben dinliyorum, gerçekle ilgisi olmayan şeyler söyleniyor.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Biz konuştuğumuzda da bağırıp çağırıyorsunuz!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ne yapıyoruz? Ne yaptık biz sana, ne yaptık kardeşim? Ne yapmışım ben? Yok böyle bir şey ya, yok böyle bir şey!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hangisi yanlış?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – İtiraz…

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Gergerlioğlu, bir de siz karışmayın lütfen. Daha yeni bitti bu müdahaleler, rica ediyorum…

Bakın az, bir iki konuşma kaldı; tamamlayacağız bugünkü mesaimizi. Hepinizden rica ediyorum…

Buyurun Sayın Aydemir.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Değerli arkadaşlar, mesela burada doktor açığına dönük notlar düşüldü. Doktor açığı var mı? Var, bu bir hakikat arkadaşlar. Biz de bunu, yeri geliyor, Bakanlığımızla görüşüyoruz, konuşuyoruz; bize de şikâyetler geliyor, serzenişler geliyor, paylaşıyoruz ama doktor açığının sebeplerine de bakmak lazım.

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Doktor açığı değil, sistemsizlik.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Mesela müsebbiplerden biri CHP değil mi?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Değil tabii.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bizim attığımız bir adımı, efendim, yüksek mahkemeye götürüp iptal ettiren CHP değil mi?

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Neyi iptal ettirmişiz?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ne adına atmışız biz bu adımı? İnsanlarımız hekimlerden faydalansınlar, insanlarımız sağlık hizmeti alsınlar diye yapmışız. Sonra ne olmuş arkadaşlar? Mahkemeye müracaat etmiş, iptal ettirmişsiniz.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Neyi iptal ettirmişiz?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Buna rağmen dönüp bunu söylediğinizde, efendim, bunu iptal ettirdiğinizde ve sonrasında da bu serzenişlerde bulunduğunuzda sizin sözünüzün hükmü kalmıyor güzel kardeşim, ben bunları söylüyorum.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – İptal edilen ne?

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – İptal edilen nedir İbrahim Bey, öğrenebilir miyim?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bunları yapmayın arkadaşlar, bunları yapmayın.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – İptal edilen nedir?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Beni sorgulama, beni sorgulama.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, bir tamamlasın İbrahim Bey, bitirmemiz lazım.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Hayır, iptal edilen nedir?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Söyler, söylemez; ne diyelim?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bizim, arkadaşlar, her alanda olduğu gibi sağlık alanında da…

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – İbrahim Bey, iptal edilen şey nedir?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Cihangir Hocam, siz de hekimsiniz, hakkı da teslim edersiniz ki özellikle sağlık alanında, bu alanda diğer sahaların çok fevkinde mesafe aldık, insanlarımıza yönelik çok daha iyi hizmet veriyoruz.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Bunları zaten söyledik biz, söyledik, bahsettik.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ben, tabii, hep söylüyorum Değerli Bakanım: Görene… Köre ne? Ne yapacaksın? Görmüyorsa ben ne yapayım? Yani, mühürlüyse ne yapacaksın? Ben ne yaparım? Not düşerim. Ve Cenab-ı Hak bizim niyetimizi biliyor, kalbî hâlimizi biliyor; dolayısıyla da Allah'ın izniyle önümüz…

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Allah Allah!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Niye Erol Hocam, ne oldu? Bilmiyorum, itirazın neye?

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Konuşulan…

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Tabii ki konuşulur. Ne konuşacağım? Hakikatleri konuşuyorum. Samimiyetimizi bildiği için yolumuzu, izimizi açık tutuyor diyorum ve şurada yetkin bir kadro var, niye rahatsız oluyorsunuz?

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ya, neden rahatsız olayım?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Konuşmalarımızdan rahatsız oluyorsunuz kardeşim! (Gürültüler)

Arkadaşlar…

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Aydemir, tamamlayalım lütfen.

AYLİN CESUR (Isparta) – Teknik konuşmuyorsunuz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Gerçekten Garo Paylan çok teknik konuştu, tebrik ediyorum yani!

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Plan ve Bütçe Komisyonunda herkes çok teknik, değil mi yani?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Vekilim, bütün konuşmacılar teknik konuştu; tebrik ediyorum gerçekten yani(!) Gerçekten yani özellikle Garo sırf teknik…

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Aylin Hanım, "teknik" diyorsunuz ya, ben hekim değilim kardeşim. Ben sağlıktan hizmet alan birisi olarak konuşuyorum. Ben Plan ve Bütçe Komisyonu üyesiyim, iktisatçıyım ben, bu zaviyeden bakıyorum. Ben sizin terminolojiyle zaten söylesem başka türlü… Bakın, bizim grup adına İsmail Bey konuştu; bizim hekimler gerekeni söylüyor zaten. Ben bu dili tercih ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Toparlayalım.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Değerli Bakanım…

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir dakika ek süre veriyorum müdahalelerden dolayı.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Nejat Bey bana on dakikasını verdi ama beş dakikasını ben kullanıyorum, müsaadenizle…

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Biraz hızlı toparlayabilirsek memnun olurum.

Beş dakika ekleyelim.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Belli ki bu gürültüde bir şey kaynayabilir güzel Bakanım, ben bir şeyi hemen söyleyeyim, aşıya teşekkür ediyoruz, Allah razı olsun. (Gürültüler)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Biraz sabırlı olalım, dinleyelim arkadaşlar, tamamlamamız lazım, herkesin fikri kendisine.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Değerli Bakanım, son zamanlarda bir tartışma var, zannediyorum ki bu teknik konuşmalardan bahsedenler de dile getirmediler bunu, müsaadenizle ben size sual olarak da tevcih edeyim. Efendim "molnupiravir" diye etkin bir maddesi olan antiviral ilaç var, buna dönük bir girişiminiz var mı, bunun Türkiye'ye gelmesi söz konusu mudur? Özellikle bu teknikten bahsediyorlar ya, bunu hususen size sual olarak tevcih ediyoruz çünkü cevabını çok sayıda insan bekliyor, milletimiz bekliyor, bu noktada ne düşünüyorsunuz onu bilmiyorum.

Ama bir şey söyleyeyim arkadaşlar, 2002 yılından bu yana, Değerli Bakanım, Sağlık Bakanlığımıza emek vermiş kim varsa herkese minnettarız. Ben bir Erzurumlu olarak, bir Dadaş olarak, hususen bir ismi burada kayda geçeceğim; benim hemşehrim, Dadaşlık kıvamı daha çok yüksek Recep Akdağ Bakanımız, çok emeği olmuştur bu Bakanlığa, Allah milyar kere milyar sizden de ondan da o aradaki Bakanlarımızın hepsinden, bütün kadrodan razı olsun. Bunlar, böyle beraber yürünüyor ve beraber mesafe alınıyor, bu noktaya birlikte geliniyor. Ben, inşallah bundan sonra da çok daha özel, güzel hizmetler yapacağınıza inanıyorum.

Bizim Oltu ilçemizde bir diyaliz hizmet...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hah, oraya gel!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – İşte, bu ne, güzel Bakanım? Biz bunu yaparken... Yani talep et güzel kardeşim, mesela hiçbir gün Garo Paylan'dan Diyarbakır için bir talep duydunuz mu? Duyamazsınız, yok böyle bir şey, yok, Diyarbakır için bir talepleri olmaz. Ama bak ben kendi Bakanımıza diyorum ki arkadaş: Bizim Oltu ilçemizde bir diyaliz hizmet aracına ihtiyacımız var, bir müracaat var, dikkate alırsanız, bir an önce sonuçlanmasını bekliyoruz, hastalarımız var, efendim bunu özellikle ifade ediyorum.

Onun dışında fevkalade güzel bir durum var, bizim oralarda da özellikle güney ilçelerimizde efendim, kadın doğum hekimlerinin kadın olmasına dönük özel bir talep var. Tabii ki ben sınırlı olduğunu, mahdut olduğunu biliyorum doktor hekim sayısının ama yine de ben bunu özellikle burada not düşmek durumundayım güzel Bakanım, oralarda da böyle bir şey var.

Bir şey daha söyleyeyim arkadaşlar, bak, bir tespit daha yapayım, bir arkadaşımız, Değerli Bakanımıza etnik kimliğiyle ilgili bir şey yönlendirdi ve Kürtçe diline dönük bir talepte bulundu. Biz hiç kimsenin etnik kimliğini filan bilmeyiz, Bakanımız vatanseverliğin zirvesinde bir isim. "Kürt kimlikli" dediniz değil mi? Bayrağımız o bizim. Şurada aslan gibi bir Başkanımız var, eski Bakanımız, Zaza, vatanseverliğin doruklarında birisi. Şurada hepimiz öyle, hangi etnik kimlikten olursa olsun hepimiz Türk milletini tarif eden yapıdayız. Dolayısıyla yapacak başka bir şeyleri yok, sadece ayrımcılık güzel Bakanım. Dedim ya, talep yok, talep yok. Yahu kardeşim, söz almışsın ya, Iğdır için talepte bulunsana, Iğdır benim, bizim bölgemiz ya; sen başka şeylerden bahsediyorsun, hekimsin üstelik, benim kardeşimsin, yakından da tanıyorum. Bunları yapalım, bunları yaparsak kazanımlarımız artar, milletin de size dönük yüreğinde bir kapı açılır, şu anda bütün kapılar size kapalı, bilginiz olsun.

Bakanım, bütçemiz hayırlı uğurlu olsun.

Efendim saygı sunuyorum

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Teşekkür ediyorum Sayın Aydemir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sataşmadan söz istiyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - İsmen fazlaca andı Sayın Paylan'ı o yüzden sadece bir dakika bir söz vereceğim.

Buyurun Sayın Paylan.

II.- AÇIKLAMALAR (Devam)

4.-Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir'in Sağlık Bakanlığı bütçesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki kendisiyle ilgili ifadelerine ilişkin açıklaması

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - İbrahim Bey, Sayın Bakan; ben size teşekkür ederek başladım ama görevimiz gereği eleştirmemiz gerekiyor.

Ben meslek örgütünüzle görüşmenizi talep ediyorum Sayın Bakan Türkiye'nin bir milletvekili olarak. Sizin meslektaşlarınızın örgütüyle görüşmenizi talep ediyorum ve beyaz yürüyüşe ses vermenizi talep ettim Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Onu zaten söylemiştiniz Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir de şunu söyleyeceğim: Aşıyla ilgili sanki bir karalama yapmışım gibi bir algı oluştu burada, asla öyle değil. Çin aşısını ithal ettik biliyorsunuz ve etkinliğinin düşük olduğunu gördük, benim de bir akrabam hayatını kaybetti, 2 Çin aşısı olmasına rağmen hayatını kaybetti. Bizim kaygımız şu, Sayın Bakan: Yani Turkovac'ın da etkinliğinin Çin aşısı gibi olmasından kaygılanıyoruz, biz etkinliğinin yüksek olmasını istiyoruz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Nereden biliyorsun? Belki BioNTech gibi olacak.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Bu konudaki çalışmalar tamamlanıyor… Çin aşısına göre etkinliği açıklanacak.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam, bunu bekliyoruz Sayın Bakan ve güven sağlanmasını istiyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Paylan, kısa söz verdim, rica ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bitiriyorum ama araya girdiler, sürem bitmedi ki.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Aşının etkinliği üzerine de Hacettepe Üniversitesi çalışıyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama ben bir şey önererek bitireceğim Sayın Başkan.

İbrahim Aydemir sanıyorum BioNTech aşısı oldu kendisi, ben kendisine gönüllü olması çağrısını yapıyorum Sayın Bakan. Buyursun, gönüllü olsun, yarın Turkovac olsun.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Paylan, bence başkalarını zorlamayın bir şeye gönüllü olmaya. Gönüllülük bireysel bir şeydir, böyle mahalle baskısı yapmayalım birbirimize.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, millîlik... Zifirî karanlığa karşı aydınlığa teslim ettim kendisini. Turkovac'a günüllü olsun.

IV.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A)KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/283) ve 2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/282) ile Sayıştay tezkereleri (Devam)

a)Sağlık Bakanlığı (Devam)

b)Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü (Devam)

c)Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu (Devam)

ç)Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı (Devam)

d)Uluslararası Sağlık Hizmetleri Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü (Devam)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi, Bekir Bey, çok kısa lütfen, çok kısa… Bekir Bey, çok kısa… Yarın uzun bir mesaimiz var.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben zaten konuşmamı iptal ettim, zaten her şey söylendi akşama kadar.

Sayın Bakanım, bugün Sağlık Bakanlığı bütçesinin görüşüldüğünü duydukları için… Bir hayırsever, sponsor firma pandemi başında Nazilli Devlet Hastanesine 20 tane yoğun bakım ünitesi yapmıştı. Bundan birkaç ay önce de aradılar, "Daha yapacağımız bir şey var mı?" dediler. Biliyorsunuz, anjiyo ünitesi, baypas-kalp ünitesi işimiz vardı, yatırımda da vardı ama ona gerek kalmadı, o firma yaptı. Özellikle teşekkür ediyorlar size izin verdiğiniz için, yapma fırsatı verdiğiniz için. Şu anda o iş yola girdi, kısa zamanda, herhâlde ocak, şubat aylarında da faaliyete geçecek. Teşekkür ediyor, "Allah razı olsun." diyor.

Sağlık Bakanlığı bütçemiz hayırlı olsun memlekete.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sağ olun.

Cavit Bey'e on dakika süre veriyorum.

Buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar, Sayın Bakan, değerli bürokratlar; öncelikle ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, öncelikle bu pandemi süreci içerisinde gerçekten fedakârca çalışan tüm sağlık çalışanlarını; doktorları, hemşireleri, teknisyenleri; kısacası sağlık sektöründe yer alan herkesi ben kutluyorum, teşekkür ediyorum. Gerçekten büyük bir emek verdiler, gayret gösterdiler. Bu süreçteki gayretlerinden dolayı tüm çalışanlarımızı kutluyorum, teşekkür ediyorum.

Kısa kısa başlıklar hâlinde konuşmak istiyorum Sayın Bakan.

Bu sözleşmeli yöneticiler, örneğin il sağlık müdürleri, başkanlar; bunların maaşları nedir Sayın Bakan, öğrenmek istiyorum ve yine, bu arkadaşlarımız için bu pandemi döneminde "Covid parası" denilen bir ödenekten bahsediliyor, yaklaşık 20 bin TL civarında bir para aldıkları söyleniyor, özellikle Antalya'dan bahsediyorum.

Yine, uzmanların durumu nedir Sayın Bakanım? Bu uzmanların çoğu -ebe, hemşire, tıbbi sekreter gibi olan- sonuçta şube müdürü olması gerekirken açılmayan bir şube müdürlüğü sınavları var. Ancak sendikayla parti arasındaki torpil mücadelesiyle belirlenmiş olan bu uzman kadrolarının şu anki durumu nedir? Ne iş yaparlar? Ne gibi bir faydaları vardır? Aldıkları maaş nedir? Emsalleriyle ilgili aralarında bir maaş farkı var mıdır? Bunlarla ilgili bir açıklama yaparsanız… Çünkü özellikle bu uzman kadrolarına torpillerle seçimlerin yapıldığına dair ciddi şikâyetler var Sayın Bakan. Bu sözleşmeli yöneticilik ve uzmanlık konusunda, özellikle de Covid ödeneği konusunda açıklama yaparsanız memnun olurum.

Antalya demişken Sayın Bakan, bu Antalya'da Sağlık İl Müdürlüğünde neler oldu, size sormak istiyorum. Antalya İl Sağlık Müdürlüğünde Bakanlık müfettişi uzunca bir soruşturma yaptı ve bu soruşturma sonrasında da 14 Ekim 2021 günü soruşturmanın tamamlandığı, 15 Ekim 2021 günü de İl Sağlık Müdürünün, görevinden ayrıldığı Antalya'da biliniyor. Bu görevinden ayrılmasıyla ilgili sürecin nedeni, gerekçesi nedir? Bu, soruşturma mıdır, başka konular mıdır? Çünkü çok sayıda değişik iddialar var, burada açmak istemiyorum. Bir Antalya Milletvekili olarak konunun detayı hakkında bize ulaşan bilgiler var, herhâlde sizin de bu konuda söyleyeceğiniz bazı şeyler vardır diye düşünüyorum.

Sayın Bakan, Sayıştayın raporlarında geçen yıl da çok sayıda bulgu vardı, özellikle şehir hastaneleriyle ilgili. "Şehir hastanesi" demişken, bu kamu-özel iş birliği çok tartışıldı ve konuşuldu bugün burada. Ben de şehir hastanelerini her ne kadar bir sağlık hizmeti veren bir kuruluş olarak görmekle beraber, ticari mantalite itibarıyla bir işletme, özel bir işletme olarak görüyorum. Yani, sadece "Evet, kardeşim, bu kamu-özel iş birliği ama siz birtakım desteklerle kendi ödeneklerinizle, bütçenizle bu hastaneyi açın, kâr da sizin zarar da sizin." denilen bir sistem olsaydı hiçbir sorun yoktu, kâr da yapıyorsa kendilerine zarar da ediyorlarsa kendilerine ki özel hastanelerin hepsi aynı mantıkla çalışmakta ancak bu, kamu-özel iş birlikleri şeklinde açılan bu şehir hastaneleri gerçekten yük olmaya devam ediyor. 13 tanesi tamamlanmış, 5 tanesi de şu an devam ediyor şeklinde sizin sunumunuzda bilgiler var.

Geçen yıl aslında güzel bir başlangıçtan bahsedilmişti, genel bütçeden 9 şehir hastanesi yapılacağına dair, bunlarda bir tanesi de Antalya'da yapılacak olan şehir hastanesi. Bu gelişen ekonomik koşullar nedeniyle 990 milyon liraya ihalesinin yapıldığını bildiğimiz, her ne kadar bu ihaleyi alan 5'li müteahhit grubundan 1'i de olsa ben yine dedim ki bu ihaleyi öğrendiğimde "Her ne kadar bu 5'lilerden 1'i de olsa…"

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Hayır.

CAVİT ARI (Antalya) – Evet, öyle Sayın Bakan. "Kim olduğu önemli değil, önemli olan, genel bütçeden yapılıyor olması." demiştim.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Hayır, yanlış biliyorsunuz.

CAVİT ARI (Antalya) – Hangi firma?

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Değil. Öğrenin siz.

CAVİT ARI (Antalya) – Ben biliyorum Bakanım, en azından basında çıktığı kadarıyla söyleyelim… Her neyse, şirketi bir tarafa koyuyorum Sayın Bakan, şirket ayrı bir tartışma konusu, genel bütçeden yapılıyor olmasını ben önemsiyorum öncelikle, dolayısıyla genel bütçeden yapılma anlayışını destekliyorum ancak 990 milyona yapılmış ihalenin inşallah sonucu gerçekleşir ve tamamlanır bu ülkedeki gelişmeler sonrasında.

Bu arada, hastaneden bahsetmişken, Sayın Bakan, geçen yıldan beri söz verilen ve geçmişteki seçim süreçlerinde iktidara mensup yetkililerin gelip de söz verdiği bu Manavgat'taki 500 yataklı hastane konusunda gelişmeler olacağına dair birtakım söylemler var ancak bir türlü icraata dönemedi, icraatı gerçekleşemedi. Manavgat devlet hastanesi: 500 yataklı Manavgat devlet hastanesi ne zaman başlayacak Sayın Bakan?

Yine şunu söyleyeyim: Bakın, Antalya'da Akdeniz Sanayi Sitesi var Sayın Bakan, Akdeniz Sanayi Sitesi'nde oradaki çalışanlarla beraber günlük 20 bin kişilik bir sirkülasyon var ve çevresinde de şimdi ciddi bir yapılaşmayla çok sayıda nüfus var. Bizim, Antalya İl Özel İdaresindeki görevimiz sırasında buraya gerçekten çok büyük bir poliklinik binası yapılmıştı ancak sonradan burası amacına uygun kullanılmadı Sayın Bakan. Orada çok güzel bir bina var, Antalya Akdeniz Sanayi Sitesi içerisinde çok güzel bir bina var ancak şu an sadece 3 aile hekimine hizmet etmekte. Yapacağı bir iş olmayınca orası 112 Acil Merkezi olarak değerlendirilmekte. Burada ihtiyaç var, bölgede yapılaşma hızlı bir şekilde çoğaldığı için bir semt polikliniğine de ihtiyaç var. Orada bina var, eğer içini doldurursanız gerçekten faydalı olacaktır. Bu konuyu da bilgilerinize sunmak istiyorum.

Sayın Bakan, biraz önce, şehir hastaneleri dedik, Sayıştay raporları dedik, Sayıştay raporlarında -arkadaşlarımız da bahsetti- gerçekten önemli sonuçlar var. Sayıştay raporlarında çok sayıda bulgu var ve bu bulguların çoğunluğu da şehir hastaneleriyle ilgili, malum. Bazı şehir hastanelerinin faaliyete

geçtiği tarihte alınması gereken lisans, izin, raporların bulunmaması gibi teknik ama bunun yanı sıra da hizmete giren bazı şehir hastanelerine ait sözleşmelerde nüshaların farklı olması ve atıf hataları gibi hukuki sonuç doğuracak, hatta Ceza Kanunu hükümlerini ilgilendiren bulgular olduğu tespit edilmiş ve yine, sözleşmelerde yaptırım maddelerinin caydırıcı olmaması gibi kamunun zarara uğratılacağına dair, uğratılmasına dönük birtakım sözleşmelerin olduğuna dair bulgular var. Yabancı uyruklu kişilere verilen sağlık hizmetlerinden doğan alacakların takip ve tahsil işlemlerinin gerçekleştirilememesi gibi yine kamunun zarara sokulduğu birtakım bulgular var.

Sayın Bakan, bu yabancılar kimdir? Bu yabancılar, Türkiye'ye turist olarak gelen yabancılar mı yoksa bundan önce Türkiye'ye elini kolunu sallayarak gelmiş olan Suriyeliler mi yoksa 2.900 kilometrelik mesafeden gelmiş, sınır kapısına bırakılmış 25-35 yaş arası genç, sakallı, ne için geldiğini bilmediğimiz Afganlar mı? Kimdir bu yabancılar? Ülkenin bütçesini bu şekilde harcıyoruz, Türk vatandaşımız sağlıktan yararlanırken para öderken sizin yabancılardan, yapılmış olan bu sağlık hizmetlerinin karşılığını almadığınız Sayıştay raporuyla da sabittir.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, bütçe, kesin hesap ve Sayıştay raporları üzerindeki konuşmalar…

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım…

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, değerli Bakan Yardımcılarımız, bürokratlarımız, milletvekili arkadaşlarım; ben de sizleri saygıyla, muhabbetle selamlıyorum.

Sayın Bakanım, bütçeniz hayırlı olsun inşallah, bereketli olsun.

Ben bütçe konuşmalarıma defaatle şöyle başlıyorum: Bütçeyi konuşurken dünü, bugünü, yarını görmemiz lazım. Bugün nerede olduğumuzu görmek için düne iyi bakmamız lazım, dünü iyi hatırlamamız lazım. Arkadaşlarımız sağlıkta bugün…

Tabii ki ben çok teknik konuşmayacağım ama bugün burada teknik konuşan bütün milletvekillerimize özellikle çok teşekkür ediyorum. Bilhassa, Plan ve Bütçe Komisyonunda bütçe görüşmelerine başladığımız andan itibaren herkes çok teknik konuşuyor zaten, buna burada şahidiz, bugün de teknik konuşanlara bir kez daha teşekkür ediyorum.

Sağlıkta nereden nereye geldiğimizi Dünya Sağlık Örgütü bizi tebrik ederken, bize teşekkür ederken, 84 milyon teşekkür ederken burada başta Sağlık Bakanımız olmak üzere personeline, doktorundan hemşiresine kadar, kaldı ki Covid süreci yaşanırken, bu pandemi dünyayı kasıp kavururken Türkiye'de âdeta hiç kimsenin üzülmeden, ezilmeden sağlıkta erişim kolaylığı yaşarken, evine kadar bütün ekipler giderken arkadaşlarımız niye teşekkür etmezler? Teknik konuşacaksak tekniğin buradan başlaması lazım. Sağlığın amacı nedir? Hastayı muayene edebilmek, doktor ile hastayı buluşturabilmek ve en iyi fiziki şartlarda hastalarımız muayene edebilmek, teknik olarak baktığımızda, değil mi? Ama ben bugün görüyorum ki maalesef, Covid-19 pandemisine rağmen hâlâ ve hâlâ moral bozmaya devam ediyoruz.

Belki de bu pandemide en çok morale ihtiyacı olan, psikolojik desteğe de ihtiyacı olan, teşekkürü hak eden sağlık çalışanları ve başta da Sağlık Bakanımızdır diye düşünüyorum. Ama biz bugün bunu bile burada maalesef esirgedik ve Sayın Bakanımıza ne diye soru soruyoruz? "Efendim, Tabipler Odası Başkanıyla görüştünüz mü?" Yani nereye varmak istiyorsunuz bilmiyorum burada. Biz "Niye

görüşsün?" "Ne oldu?" falan derken de ne dediniz? "Seçilerek geldi o." Bir anda demokrasi havarisi kesildiniz ya, sizi tebrik ediyorum, bugünü unutmayın yalnız; seçimle gelenlere saygıyı hiç unutmayalım bundan sonra, her zaman hatırlayalım diye söylüyorum.

Garo Paylan ayrıldı ama "Efendim, aşıda nal topluyorsunuz." dedi Sayın Bakanıma. Benim de aklıma şu geldi: Sayın Bakanım, dünyada kaç tane Covid aşısı bulundu şu ana kadar? Yani 50, 100, 150 kaç tane? Her ülke buldu mu bu aşıyı yani biz nal topluyoruz? Biz 50'nci mi olduk? Kaçıncı olduk?

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – 8 ülke.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – 8 ülke yani 10'un altında ülke bulmuş, biz de 9'uncu ülke oluyoruz herhâlde zannedersem. Tebrik etmek yerine, teşekkür etmek yerine arkadaşlar niye kendimizle gurur duymuyoruz? Niye böyle kendimizi ezik hissediyoruz? Efendim "Biz nal topluyoruz, aşımızı bulsak bile kim yaptıracak aşı?" Ya, şimdi, bu çıkışla biz yola devam edersek… Ne diyorsunuz siz: "Turkovac aşısı olmayın arkadaşlar, güvenilirliği yok." demek istiyorsunuz. Nereye varmak istiyorsunuz bununla?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Öyle bir şey demiyoruz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Niye BioNTech aşısıyla… Efendim "BioNTech aşısından daha etkili olacağını düşünüyoruz. Siz de öyle düşünüyor musunuz?" diye sormuyoruz. Efendim "Sen aşı olacak mısın, ben aşı…" Ya, işiniz… "Zifiri karanlık" derken Sayın Aydemir bunları kastediyor arkadaşlar. Yani lütfen, arkadaşlar, 84 milyon olarak birbirimize negatif enerji vereceğimize pozitif enerji vermeyi niye esirgiyoruz birbirimizden? Ne olur arkadaşlar, ne olur? Ne kaybedeceksiniz?

Şimdi, arkadaşlar, sağlıkta çok güzel başarı elde ettik. Sağlıkta çok güzel başarı elde ettik…

(Gürültüler)

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Vallahi ne söylediğinizi duymuyorum ama cevap vereceğim. Arkadaşlar, not alın ben cevap vereyim ona.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Biz de duymuyoruz ki.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Şimdi, arkadaşlar, dediler ki: "Sağlıkta iyi noktaya geldik ama personele çok teşekkür ediyoruz." "Personel sayesinde çok iyi durumdayız." diyenler de oldu, hak yemeyelim. Şimdi, ne kadar Türkiye'de iyi şey oluyorsa kendiliğinden oluyor zaten, onda sıkıntı yok; kendiliğinden oluyor her şey ama Türkiye'de ne kadar kötü şey varsa hepsi Cumhurbaşkanımızdan kaynaklanıyor değil mi arkadaşlar? Ya, bu fikirden vazgeçin artık ya! Yeter artık arkadaşlar! Niye Sağlık Bakanımızın politikaları, Cumhurbaşkanımızın politikaları sağlıkta iyi noktaya geldiğimizi, kendilerine teşekkür edersek ne kaybedeceğiz? Hangi şey kendiliğinden iyi olabilir arkadaşlar? Lütfen, biz, bugün iktidarda yirminci senemizdeysek bunda en büyük pay -Ulaştırma Bakanlığında da söyledim- sağlıktaki elde ettiğimiz başarıdır. Sayın Bakanım, sizlere başta Cumhurbaşkanımız olmak üzere her birinize, bugüne kadar emeği geçen bütün bakanlık yapan bütün bakanlarımıza ve emeği geçen sağlıktaki bütün kardeşlerime teşekkür ediyorum. Evet, hayatını kaybedenlere de Allah'tan rahmet diliyorum, gani gani rahmet diliyorum.

Bugün baktığımızda sağlığa erişim noktasında veya sosyal güvencesi olan vatandaş sayımıza baktığımızda toplumda yüzde 99'lar seviyesine gelmişiz. Yüzde 70'lerden buralara getirdik arkadaşlar.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Yüzde 46, yüzde 46.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yüzde 46'lardan buralara gelmişiz arkadaşlar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Beş dakikanız doldu, ilave beş dakika sürenizi de kullanabilirsiniz.

Buyurun, devam edin lütfen.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet yani sağlıkta bugün "Ben rahatsızım." deyip de acile gidip de "Ya, benim param yok." veya "Şurada şu oldu, bu oldu." deyip de evinde veya hastanede rehin kalan kimse var mı Sayın Bakanım? Size şikâyet geliyor mu bu noktada? Efendim "Sağlıktaki ücret noktası ne oldu? 2000'den önce şu kadardı, 2000'den sonra bu kadar." Hatta ve hatta o kadar acımasız eleştiriyoruz ki Sayın Bakanım sizleri, Allah sabır versin, gerçi biz her gün bunlara alışığız da. Şimdi, biz, Sayın Cumhurbaşkanımız muhalefeti o kadar çok sıkıştırmış ki o kadar baskılamış ki "Sağlıktaki şiddetin neredeyse bir nedeni de bu olabilirmiş." Bağlantıya bak, hayran kalıyorum yani böyle bağlantılara. Sırf teknik konuşma zaten bunlar. Yani bu kadar kendinizi zorlayarak, bu kadar Cumhurbaşkanımıza bir yerden sataşabilmek için ne kadar çile çekiyoruz ya! Bu zekânızı Allah için, Türkiye için daha güzel şeyler için kullanmanızı ben sizlerden rica ediyorum ve evet…

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sizi sorgulayanı ihraç ediyorsunuz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Bakanım, bilhassa 18 yaşına kadar olan bütün gençlerimiz, bütün kardeşlerimiz Türkiye'de herkes sağlığa istediği zaman erişebiliyor. Kimliğine, kişiliğine, sosyal güvencesine bakılmadan zengin fakir herkes ulaşabiliyor. Ben bugün hastayım, benim babam dört sene yatalak kaldı, çok iyi biliyorum ve ne zaman telefon açsak Sayın Bakanım evde bakım hizmeti geldi. Hiçbir şey yapmadan ambulansla geldiler, babamın bakımını yaptılar, gerekirse hastaneye götürdüler, yoğun bakıma aldılar. Yani biz, bunları arkadaşlar hayal etsek belki ben de -yaşım da az değil benim de- hayalimizde böyle sağlıkta erişim, hizmet düşünemezdik ama biz hayal edilemeyenleri bugün teker teker bizlere yaşatan yine başta Cumhurbaşkanımız olmak üzere, bütün sağlık ekiplerine çok çok teşekkür ediyorum. Allah hepinizden razı olsun. Arkamda Sayın Cevdet Başkanım, Sayın Bakanım olduğu için hızlı hızlı konuşuyorum, kusura bakmayın.

Tekrar bütçemizin hayırlı olmasını, bereketli olmasını, her kuruşunun bereketli olmasını Cenab-ı Allah'tan temenni ediyor, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Teşekkür ediyorum.

Bütçe, kesin hesap ve Sayıştay raporları üzerindeki konuşmalar tamamlanmıştır. Söz alan, konuşan bütün vekillerimize teşekkür ediyorum.

Şimdi, soru bölümüne geçiyoruz.

Sayın Bakana soru sormak isteyen değerli milletvekillerinin sisteme giriş yapmaları gerekmektedir. Komisyon üyelerimiz için on dakika, diğer milletvekillerimiz için beş dakika olmak üzere toplam on beş dakika soru taleplerini karşılayacağım, sonra da Sayın Bakanımız Fahrettin Koca'ya cevap için söz vereceğim.

Soru işlemini başlatıyorum.

Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, konuşma yapmadım ama ağırlıklı olarak Sayıştay raporlarını soracaktım. Özellikle Bakanlığın Sayıştay raporundaki bulguların çoğu, yüzde 95'i kamu-özel iş birliği projeleriyle ilgili, müthiş eleştiriler var, muhakkak dikkate alınması lazım. Bunlara cevap verebilirseniz –bugün veremezsiniz belki ama- yazılı olarak, çok memnun olacağız, görevimizi ifa etmiş oluruz, önemlidir.

Bir de genel bütçe kaynaklarıyla yaptırdığınız hastanelerle sağlıkta KÖİ modeliyle yaptırdıklarınız arasında bir maliyet karşılaştırması yaptırmışsınızdır muhakkak, onu tablo olarak verebilir misiniz, birkaç alternatifli yapılmıştır, yatak başına ya da metrekare başına ya da diğer alternatifler olarak? Memnun oluruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

İsmail Güneş Bey, buyurun.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Başkanım, ben bir hususu dile getireceğim, Sayın Paylan'ın kastı belki o değildi ama bu Türkovac aşısıyla ilgili sanki olumsuz, etkinliği yokmuş gibi bir hava estirdi. Tabii, bu, bilim insanlarımıza karşı bir saygısızlıktır. Zaten bunun birinci fazı var, ikinci fazı var yani buralarda başarılı olmasa insanlar bunu çalışmaya devam etmezler. Şimdilik yüzde 90 gibi bir başarı beklenmektedir, bunu belirtmek istiyorum.

Diğer taraftan, Sayın Bakanım, Uşak ağız diş sağlığı merkezi 2022 yılında inşallah yatırıma girecek midir diye soruyorum, o konuda desteklerinizi bekliyoruz.

Teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

Arkadaşlar, çok sayıda soru sormak isteyenler var, rica etsem hemen sorularınıza geçerseniz çok memnun olurum.

Aylin Cesur Hanım, buyurun.

AYLİN CESUR (Isparta) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, engelli sağlık personeli atamasına ilişkin plan nedir onu sormak istiyorum.

Ağız ve diş sağlığı mezunlarının, evde hasta bakım teknisyenlerinin, diyetisyenlerin, anestezi tekniker ve teknisyenlerin atamaları için önergelerimiz var, bunlara cevap bekliyoruz ve atamalarıyla ilgili bir bilgi rica ediyoruz.

Eczacılara pandemiden sonra ek destek ve teşvik paketi verilmesine ilişkin talepleri var. Fizyoterapistlerin yeni istihdamlarına ilişkin talepleri var. Diyaliz teknikerleri üç yıldır uygulanmayan bir yönetmelik var, o yönetmeliğin ne olacağını ve o istihdam yazısının akıbetini soruyorlar. 112 Acil Ambulans Servisi çalışanlarının talepleri var, özellikle bu pandemi döneminde.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamamlayabilirseniz, teşekkür ediyorum.

AYLİN CESUR (Isparta) – Tabii.

Odyoloji mezunları ve psikologlar için meslek yasası ve paramedik istihdamının kontenjanlarının artırılmasına ilişkin sağlık yönetim mezunlarının, hemşirelerin ve atanamayan sağlık meslek lisesi mezunu hemşirelerin durumunun akıbetini sormak istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sağ olun.

Sayın Necdet İpekyüz, buyurun.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Bakanım, bölgede –bölge derken Batman, Siirt, Mardin, Urfa dâhil- çocuk nöroloğu sıkıntısı yaşanmaktadır, çocuk nöroloğu bulunmamaktadır. Bir an önce çözüm bulunması lazım ve hekimlerin kalabileceği bir ortam yaratmak lazım. Mecburi hizmet bittiği gibi ayrılıyorlar.

Bununla paralel olarak şunu sormak istiyorum: İzinler ve emeklilik hakkı çıktıktan sonra kaç hekim istifa etti veya emekli oldu, özele geçti? Bu çok önemli, bizim kendi kendimize dönüp bir arşiv yapmamız lazım. Verilen tam anlamıyla ne zaman açıklanacaktır, şeffaflık olması açısından? Birçok

halk sağlıkçı neyin ne olduğunu, nasıl istatistik yapması gerektiğini bilemiyor, göremiyor. Verilerin paylaşılması lazım ve en önemlilerinden birisi de aile sağlık birimleri, az önce de söyledim, çeşitli düzenlemeler yapılmazsa giderek küçülecekler, kapanacaklar. Türkiye'de birinci basamağa çok ihtiyaç var, onlarla ilgili bir an önce düzenleme yapılması lazım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Cavit Arı, buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Bakan, Antalya Şehir Hastanesiyle ilgili kamuoyuna yansıyan bilgiye göre ihale bedelinin 990 milyon TL olduğu, ihaleyi alan şirketin de basında yer aldığı şekliyle söylüyorum Kolin-Nesma şirketi olduğuna dair bilgi var.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Asıl firma…

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Bakan, Nesmanın da verilen bilgiye göre Kolin, Pekerler iştirakiyle oluşan bir şirket olduğuna dair bilgi var, diğer bilgiler sizde Sayın Bakan.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sağ olun.

Sayın İbrahim Aydın…

İBRAHİM AYDIN (Antalya) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Bakanım, öncelikle 2022 yılı bütçemiz hayırlı uğurlu olsun. Antalya'mız için yaptığınız hizmetlerden dolayı çok teşekkür ediyorum. Şehir hastanemiz -dediğimiz gibi- yapılıyor ve Manavgat'taki yer işi çözüldü, proje ihalesi yapıldı. Proje ihalesi biraz uzun sürecek gibi görünüyor, bunu daha erkene çekip de ihale yapabilirsek çok mutlu olacağız. Ben çok teşekkür ediyorum, katkılarınızdan dolayı.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Arslan Kabukcuoğlu…

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanımız, sığınmacıların Türkiye'ye şimdiye kadar maliyeti nedir? 2020 yılında bunlara ne kadar sağlık harcaması yapıldı? 39 branşta yüz binlerce yetişmiş meslek okulu mezunu gençlerimiz var. Bunlar, belli ki Sağlık Bakanlığının talepleri ya da istekleri doğrultusunda yapılıyor; bunlarla ilgili bir düzenleme düşünüyor musunuz? Bunlar hiçbir yere giremeden yıllarca bekliyorlar.

Ayrıca, Batman Devlet Hastanesinde çocuk cerrahi, endokrin uzmanı ve PET-CT ihtiyacı, eksikliği söyleniyor, bununla ilgili girişiminiz olacak mı?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Habip Eksik…

HABİP EKSİK (Iğdır) – Teşekkürler.

Sayın Bakan, TÜİK 2020'deki ölüm sebeplerini niçin açıklamamaktadır? Yine, Türk Eczacıları Birliği döviz kurunun yükselme nedeniyle 475 kalem ilaca ulaşamadığını… Bu konuyla ilgili bir çalışmanız var mı? Ayrıca, pandemiyle ilgili araştırmaları niçin izne tabii tutuyorsunuz? Devlet

hastaneleri çok tehlikeli iş yeri sınıfında olmasına rağmen niçin iş sağlığı ve güvenliği hizmetini almamaktadır? Beyin göçüne yönelik bir çözümünüz olacak mı, doktorların göç etmesine yönelik bir çalışmanız olacak mı?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

HABİP EKSİK (Iğdır) – Bir soru daha… Covid-19 hastalığı meslek hastalığı mıdır? Meslek hastalığıysa niçin resmî olarak tanınmıyor, bu konuyla ilgili çalışmanız olacak mı?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Burhanettin Bulut…

BURHANETTİN BULUT (Adana) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, bugün mesaj kutularımız doldu, atamayı bekleyen sağlıkçılar Meclisten haber bekliyor. Bunlar yıllardır binbir zorlukla, ailelerinden aldıkları destekle okudular, mesleğini yapma heyecanı içindeler ancak işsizler ordusuna dâhil oldular. Bu anlamda atama kılavuzu ne zaman yayınlanacak? Atamaların branşlara göre dağılım nasıl olacak?

Bir sorum daha var: İltifat elbette yapılacaktır ama sonuçta bütçe bir hesap sorma yeri. Sağlık Bakanlığı bütçesine, şehir hastanelerinde müteahhit şirketler üzerinden ödenen kira ve hizmet giderlerinde dolar artışından kaynaklı bir etki olacak mı?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

BURHANETTİN BULUT (Adana) – Bitiriyorum Başkanım.

Bir de, şehir hastanelerinin sözleşmelerini kamuoyuna açıklamayı düşünüyor musunuz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Gülüstan Kılıç…

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Benim sorularım çok ama hızlı hızlı birkaçını ifade edeyim: Muş eğitim ve araştırma hastanesinin temelini ne zaman atacaksınız? Malazgirt ve Bulanık Devlet Hastanelerinin ikisinde de kadın doğum uzmanı yok, atamayı ne zaman yapacaksınız? Bu arada, bölgede genel bir branş hekimi sorunu olduğu ifade etmek lazım. Bölge illerindeki aşılama oranlarının düşüklüğü malumunuz, bu konuda ne yapmayı düşünüyorsunuz? Mahpus koğuşlarını düzenlemeye dair bir girişiminiz olacak mı? Hemşirelik meslek yasasını ne zaman çıkaracaksınız?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim, bazı soruları da bırakalım, hepsini…

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – HPV aşısını ne zaman rutin aşı takvimine alacaksınız diye sormuş olayım. Artı, ek ödemeleri ne zaman emekliliğe yansıtacak bir düzenleme yapacaksınız?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Ali Şeker…

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Sayın Bakanım, Şişli Etfal Hastanesinin yerinde yenilenmesiyle ilgili ne düşünüyorsunuz? Çapa, Cerrahpaşa ve Çapa Diş Hekimliği Fakültelerinin binalarının bir an önce bitirilmesi konusunda bir çalışma var mı? Diyaliz konusunda bu dövizdeki artışla ilgili hastalar sıkıntı yaşamaya başladı. Bir grup tekelleşen bir firma var, onun dışındaki diğer firmalarda da çok ciddi sıkıntılar var, o firmalarla ilgili ne düşünüyorsunuz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Riskli branşları insanlar seçmiyor artık uzmanlık sınavında buna yönelik bir çalışmanız var mı?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ali Bey, teşekkür ediyorum, sorunuzu sordunuz.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Önümüzdeki yıl Sağlık Bakanlığına kaç personel almayı düşünüyorsunuz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Semra Güzel, buyurun.

SEMRA GÜZEL (Diyarbakır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Nadir Hastalıklar Araştırma Komisyonu iki yıl önce kuruldu ve SMA hastaları için tarama testi yapılması talebi de vardı; rapor da okundu Genel Kurulda, sizler de söylediniz bu tarama testinin yapılacağını. Bu iki yıllık süre içerisinde birçok SMA'lı çocuk dünyaya geldi, bunun rakamı nedir? Yine, artan döviz kuru nedeniyle şu anda hangi ilaçlar ithal edilemiyor? Türk Eczacıları Birliği 645 ilaçtan bahsetti, bunlar hangi ilaçlardır? Döviz kuru nedeniyle sorunlar yaşamaya başlayacağız, bu sorunlara dair bir öneriniz var mı?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

SEMRA GÜZEL (Diyarbakır) – Pandemi sürecinde hayatını kaybeden sağlık emekçilerinin alanlara göre rakamları nelerdir?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Abdurrahman Tutdere…

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Sayın Bakan, bir hukukçu olarak size bir öneride bulunmak istiyorum. Hukukumuzda bir sözleşmeye bağlılık ana kural olsa da sözleşmenin imza edildiği tarihteki koşullar ile bugünün koşulları arasında önemli bir değişiklik olursa, mevcut sözleşme şartlarının günümüze uyarlanması gerekir; bu, hakkaniyet gereğidir, Borçlar Kanunu ve ticari hakkaniyet bunun mecburi kılar. Siz de takdir edersiniz ki Türkiye'de yaşayan hiç kimse, devlet dâhil, dolar karşısında Türk lirasının bir günde yüzde 15 oranında değer kaybedeceğini öngöremezdi. Bu hâlde, değer kaybıyla fakirleşen tarafın, Bakanlığınızın uyarlama gereği indirim isteme hakkı vardır. Özellikle, şehir hastaneleri için sözleşmenin feshini isteme hakkı vardır. Siz bu sözleşmenin feshini isteyecek misiniz, tahkime başvurmayı düşünüyor musunuz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

Sayın Fikret Şahin…

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, yerli ve millî olduğunu iddia eden bir iktidarsınız. Bu bağlamda, şehir hastanelerinin dövizle ödenen kiralarını Türk lirasına çevirip şehir hastanelerini kamulaştırmayı düşünüyor musunuz? Ayrıca, yetkisiz kıldığınız Türk mahkemelerini ihtilaf durumlarında şehir hastaneleriyle ilgili davalarda tekrar yetkilendirmeyi düşünür müsünüz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Bir sorum daha var Sayın Başkanım, çok kısa, çok kısa.

Bir de aşılamayla ilgili bir oran vereceğim size Sayın Bakan. Bakın, 25 Ekimdeki aşılama oranı 18 yaş ve üzeri yüzde 77,6; bugün itibarıyla yani bir ay sonra 25 Kasımda yüzde 80,3. Yani bir ayda sadece yüzde 3,2 değişmiş.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum. Sorunuzu sorun lütfen, çok sayıda arkadaşımız bekliyor, rica ediyorum.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Aşıları hızlandırmayı nasıl düşünüyorsunuz, aşı karşıtlarına karşı nasıl mücadele edeceksiniz? Ve bir de Sayın Bakanım, oranı lütfen tüm nüfusa göre verin. 18 yaş üzeri…

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Süleyman Girgin, buyurun lütfen.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, sağlık emekçilerine ek ödeme, döner sermaye ve benzeri adlarla yapılan, ekip anlayışını bozan, rekabet oluşturan ve çalışma barışını bozan ödeme yöntemi yerine yoksulluk sınırının üzerinde tek kalemde, tamamı emekliliğe yansıyacak şekilde maaş ödemesi için bir çalışmanız var mıdır? Sağlık emekçileri sizden bunu bekliyor. Ayrıca, Bakanlığınızın yaptığı duyuruya göre unvan değişikliği sınav sonucuna göre yerleştirme işlemleri 26 Kasım Cuma günü noter huzurunda yapılacaktır. Büyük bir özveriyle görev yapan sağlık emekçilerinin durumları göz önünde bulundurularak yerleştirme kurasında, aile birliği bakımından boş olan uygun kadrolara, bulundukları ilde yerleştirme yapılması onlar için jest olacaktır, bu konudaki düşünceniz nedir?

Sağ olun.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu…

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

4 kısa sorum var. Müyesser Kart cilt kanseri, Bezmiâlem Üniversitesinde yatıyor ve…

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Doğrudan sorunuzu sorun. Rica ediyorum, çok sayıda arkadaşımız var.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sadece soru olarak…

İlik nakli için bekleniyordu, soru önergesi verdik. Teşekkür ederim, ilik çıkmış. Benim talebim, Bezmiâlem Üniversitesinden pazartesi günü taburcu olacak, maddi manevi çok sıkıntılar yaşayan birisi, maddi açıdan ödemeye yardımcı olunmazsa rehin kalacak.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Süre biterse bazı arkadaşlarımız soru soramayacaklar, rica ediyorum…

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Bir de Turgut Sarıgül şu anda Tekirdağ Şehir Hastanesinde yatan dezavantajlı bir hasta mahpus, Covid'le üçüncü derece yoğun bakımda cebelleşiyor ve ölmek üzere; cezaevinde ve hastanede ihlalleri gördüm, ilgilenirseniz sevinirim.

Ahmet Dizlek, Kandıra Cezaevinde yatıyor, bir hekim olarak çok üzüldüm, teşhisten iki yıl sonra ancak ameliyat oldu, müdahil oldum ve sonrasında, şu anda, cezaevi koğuşunda enfeksiyon kapmış, kemoterapisi gecikiyor; Kocaeli Tıp Fakültesinde mutlak suretle takip edilmesi geriyor.

Son olarak, odyometri mezunları, 20 bin mezun atama bekliyor, defalarca ilettim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Ünal Demirtaş…

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Sayın Bakan, Zonguldak, kanser vakalarının en fazla görüldüğü iller arasındadır ancak Bülent Ecevit Üniversitesi Hastanesinin tek medikal onkoloji uzmanı olarak görev yapan doktor istifa etmiştir. Yedi aydır Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Hastanesine medikal onkolog ataması yapılmamaktadır; atamasını düşünüyor musunuz, ne zaman atayacaksınız? Çok mağduriyet var Zonguldak'ta, bütün Zonguldak bunu bekliyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkürler.

Buyurun Sayın Kaboğlu.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, tek bir soru soracağım. Biraz önce yaptığım konuşma çerçevesinde tıbben aşı zorunlu olduğuna göre, hukuken gerekli olduğuna göre ve bu konuda tek yetki sahibi siz olduğunuza göre, Türkiye'deki ölümler dünya ortalamasının üstünde bulunduğuna göre bu yetkinizi ne zaman kullanacaksınız ve aşamalı olarak mı kullanacaksınız? Önce kamu görevlilerine sonra bütün yurttaşlara, bu soruya...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Cihangir İslam…

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, Sağlık Bakanlığından KHK'yle kaç kişi atıldı, kaç kişi aklandı veya beraat etti, bunların kaçını işe başlatmadınız, başlatmadıysanız neden? Kaçını işe başlattınız ve aynı yere mi döndürdünüz ve bunlardan özür dilemeyi düşünüyor musunuz?

Teşekkürler.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Ali Fazıl Kasap…

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Sayın Bakanım, 5-11 yaş çocukların aşısız olarak yüz yüze eğitime başlaması sizce doğru mudur? Bir çocuk hekimi olarak soruyorum.

Covid-19'dan dolayı ölen 0-18 yaş grubundaki çocuk sayısı kaçtır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, sorular bitmiştir.

Şimdi görüşlere, eleştirilere ve sorulara cevap vermek üzere Sağlık Bakanımız Sayın Fahrettin Koca'ya söz vereceğim ama bütün bakanlarımıza bir hatırlatma da bulunuyorum, tabii tavsiye niteliğinde, Sayın Bakanlarımızın takdirinde tabii ki. Dört başlıkta cevap verilebilir diye düşünüyorum.

Birincisi, genel bazı değerlendirmeler oldu; siz de buna mukabil bazı değerlendirmeler yapacaksınız diye düşünüyorum.

İkincisi, mükerrer sorular oldu, bunlara topluca cevap verirseniz daha verimli bir süre kullanımı olur.

Üçüncüsü, bazı özel, önemli konularda belli bir arkadaşımızın dile getirdiği hususlar var, orada mümkün mertebe ismen referans verebilirseniz seviniriz.

Dördüncüsü, siz de artık tecrübeli bir Bakanımızsınız, bu süre içerisinde bütün sorulara cevap verilemeyeceğini takdir edersiniz. Bir kısmına yazılı cevap vermenizi bekliyoruz. Komisyonumuza bir hafta içinde bu cevaplar gelebilirse biz de ilgili arkadaşlarımıza Komisyonumuz aracılığıyla iletmiş oluruz değerli Bakanım.

Şimdi size söz veriyorum, süreniz otuz dakikadır gerekirse bir miktar uzatacağım.

Buyurun lütfen.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Sayın Başkan, saygıdeğer Komisyon üyeleri, değerli milletvekilleri; Sağlık Bakanlığımızın faaliyetleri hakkındaki değerlendirmeleriniz için hepinize teşekkür ediyorum. Yaptığınız değerlendirmelerin ülkemizde sağlığın geliştirilmesine büyük katkılar sunacağını düşünüyorum. Biz, verilen görev gereği Bakanlığımızı en iyi şekilde organize ederek milletimize hizmet sunmakla memuruz. Milletimizin refahı, sağlık ve mutluluğu için hizmet etmekle görevlendirilmiş kişileriz. Bu görevi ifa ederken tek amacımız doğruyu en iyi koşullarda vatandaşlarımızla buluşturmaktır.

Sorularınızı cevaplamaya geçmeden önce katkı sunan, destek veren, karşı çıkan, itiraz eden tüm görüşlere saygı duyduğumu bilmenizi isterim. Bizler, nasıl millet adına hizmet etmekle memur isek, sizler de milletimiz adına bizi eleştirmek ve yönlendirmekle memursunuz. Katkılarınız için çok teşekkür ediyorum.

Sorulan sorulara geçmeden önce, sabah konuşmamda Bakanlığımızın destek verdiği, çalışmaları tamamlanmış olan Turkovac aşımızın acil kullanım onayına başvurulduğunu söylemiştim ve özellikle sizlerin de sevineceğinizi umduğumu belirtmiştim. Şimdi, yine, sevindirici olan, belki korkarım ki Garo Bey'i üzecek olan, hepimizi sevindirecek yeni bir müjdeyi vermek istiyorum: Özellikle, proje çalışmalarını tamamladığımız, 50 bin metrekare büyüklüğünde olan Aşı AR-GE Üretim Merkezi'mizin önümüzdeki günlerde projesi bitti, ihalesini yapacağız. Dünyanın bu alandaki en modern ve en gelişmiş ünitesi, merkezi olduğunu bildiğimiz tesisin inşaatını ise gelecek yılın sonunda bitirmek istiyoruz. Herhâlde sevindiniz?

AYLİN CESUR (Isparta) – Refik Saydam olsun…

HABİP EKSİK (Iğdır) – Ya, onlar, Sayın Recep Tayyip Erdoğan…

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – 50 bin metrekare; dünyada bu anlamda, bu altyapıyla, bu büyüklükle ikinci bir yer olmadığını tahmin ediyorum ve projesi de bitti. Bunun dışında…

(HDP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, dinleyelim lütfen.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Sorulara kısaca geçmek istiyorum. Özellikle, Covid-19'la ilgili çeşitli görüşler söylendi ve Molnupiravir etken maddeli antiviral ilaç için "Yurt dışından temin ediyor musunuz, edecek misiniz?" denildi. Bu konuyla ilgili, bildiğiniz gibi, Molnupiravir ilacı Covid için ruhsatlandırılan, FDA için şu an ruhsat aşamasında, onay aşamasında olan, İngiltere'de de onay verilmiş olan bir ilaç ve bu ilaçla ilgili yine, geçen hafta Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle yani Cumhurbaşkanımızın imzasıyla ilk defa zorunlu lisans verildi. Yani ülkemizde bunu bütün firmalara da bildirdik; bu ilaçla ilgili bize müracaat edebileceklerini, zorunlu ruhsat kapsamında değerlendireceğimizi, ruhsat vereceğimizi, devamında da vatandaşımızı bu ilaçla erken dönemde buluşturacağımızı ifade ettik. Dolayısıyla 700 dolar olan ilacı, 30, 35 kat oranında daha ucuz maliyetli olacağını tahmin ettiğimiz ilacı üç, dört hafta içinde vatandaşımızla buluşturacağımızı ümit ediyorum; bu da üçüncü müjde olsun.

SMA'yla ilgili; bu konu yavrularımızı ilgilendiren, son derece hassas, kelimelerimizi seçerek, titizlikle ele almamız gereken bir konu. Her hassas konu gibi bu konuyu da samimiyetle ele alanlar olduğu gibi istismar edenler de var. Tip 1 SMA hastalığının tedavisinde kullanılan en yaygın tedavi ilacı -bildiğiniz gibi- "nusinersen" etkin maddeli ilaç, bunu bütün hastalarımıza ücretsiz veriyoruz. Bunun dışında, SMA Bilim Kurulunu gelecek hafta topluyoruz. Bugüne kadar Zolgensma isimli ilacı üreten firma bize sonuçlarının etkili olduğuyla ilgili bilgileri vermedi. Son üç, dört aydan bu yana özellikle bazı hasta gruplarında faydalı olabileceğiyle ilgili yayınlar çıkmaya başladı. Bu nedenle de SMA için özel, bugüne kadar -yeni oluşturduğumuz değil- çalışmalarına devam eden Bilim Kurulu gelecek hafta toplanmış olacak; bu ilacın hangi hastalar için kullanılabileceğini, uygunluğunu tespit ederek bunu da ilan etmiş olacağız. Devletimiz her zaman olduğu gibi yine hastalarına sahip çıkacaktır, bundan emin olabilirsiniz.

Bunun dışında, SMA'yla mücadele etmek gerekiyor. Mücadeleden kastım, önlemek gerekiyor. O nedenle de resesif geçen bir hastalık olduğu için evlilik öncesi zorunlu tarama kapsamına alıyoruz. Bununla ilgili, bildiğiniz gibi, üç, hatta dört haftadan bu yana ihale süreci devam ediyor. Bu süreç

tamamlandı; bu ihale süreci DMO üzerinden 700 kez yapıldı ve en son neticelendi, 700 pazarlık. Ve olması gereken en uygun maliyet noktasına da gelmiş oldu, bu pazarlık da bitmiş oldu. Yıl bitmeden evlilik öncesi zorunlu tarama kapsamına bütün Türkiye'de alıyor olacağız.

İkincisi, yenidoğan döneminde doğan bebeklerimiz için biliyorsunuz topuk kanı alınır, topuktan kan alınır. Yine, aynı çerçevede, buna rağmen -yani evlilik öncesi taramamıza rağmen- yenidoğanlardan da bu anlamda topuktan kan alınarak SMA taramasını yapıyor olacağız çünkü bu, tedaviyi belirliyor olacak. Yani özellikle belirti olmadığında ne kadar erken dönemde tanı konur, erken dönemde tedavi başlanırsa sonuç alabilirliğiniz o kadar fazla olmuş oluyor. Bu çerçevede, erken tanıyı koymak için her doğan bebeğe bu taramayı da başlatıyoruz. Ne zaman? Yıl bitmeden.

Ayrıca, Gülizar Hanım'ın söylediği öksürtme cihazının geri ödeme listesine alınmasıyla ilgili SGK nezdinde, biz yazıları -bu konuyla ilgili yazıldı- takip ediyoruz, Çalışma Bakanlığımız da bu konuyla ilgili olumlu düşünüyor, bunun takipçisi olduğumuzu söyleyebilirim. Ayrıca, özellikle SMA'lı hastaların kullandığı ev tipi ventilatör ile oksijen konsantratörü gibi solunum cihazları da zaten ödeme kapsamında.

HABİP EKSİK (Iğdır) – Kısmen ödüyor.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Ona bir bakayım ama önemli oranda geri ödeniyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, ikili konuşma usulümüz yok, rica ediyorum... Sunumu dinleyip, bitirmemiz gerekiyor, rica ediyorum...

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Ayrıca atamalarla ilgili -bildiğiniz gibi- Cumhurbaşkanımız açıkladı; 40 bin kişinin alımı olacak. 40 bin kişiyle ilgili KPSS puanına göre ÖSYM tarafından yapılacak yerleştirmeyle mülakat yapılmadan 30 bin sözleşmeli sağlık personelinin alım süreci başlıyor. Ayrıca, yine mülakat yapılmadan kurayla 10 bin sürekli işçi alımı da yapılıyor olacak. Hemşire, ebe, sağlık teknisyeni, sağlık teknikeri, psikolog, sosyal çalışmacı, biyolog, odyolog, çocuk gelişimcisi, diyetisyen, fizyoterapist, iş ve uğraşı terapisti, dil ve konuşma terapisti, perfüzyonist ve sağlık fizikçisi unvanlarında alım olacak.

AYLİN CESUR (Isparta) – Ne kadar olacak?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Değerli arkadaşlar, ikili diyalog usulümüz de yok, rica ediyorum…

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Bunun dışında, Sayıştayla ilgili; Bakanlığımız 2020 yılı denetim raporunda, genel bütçe kaynaklarından 39, döner sermaye kaynaklarından 21 olmak üzere toplam 60 adet bulgu bulunmaktadır. Sayıştay tarafından denetim raporunun mali rapor ve tabloları, muhasebe kayıt hataları harici tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır. Bu bulguların hiçbirinde de kamu zararı bulunmamaktadır, bulguların büyük kısmı da muhasebe kayıt hatalarından oluşmaktadır. Sayıştay Başkanlığınca tespit edilen yanlış, eksik uygulamaları düzeltmek adına konuyla ilgili paydaşımız olan Hazine ve Maliye Bakanlığına ve Sosyal Güvenlik Kurumuna görüş sorulmuş olup gelecek görüşlere göre gerekli işlemler yapılacaktır. Bu yıl içerisinde denetime konu muhasebe kayıtlarında düzeltmeler yapılmış ve Sayıştay Başkanlığına bu düzeltme kayıtları bildirilmiştir. Diğer uygulamalara ilişkin bulguların giderilmesine yönelik olarak tüm harcama birimlerimiz gereği için talimatlandırılmış olup süreci yakinen takip etmekteyiz. Ayrıca yeni bulgu konusu oluşmaması için tereddüde düşülen hususlarda önceden Sayıştay Başkanlığının değerlendirmesini de alıyoruz.

Bunun dışında…

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Bakan, neden mahsuplaşma…

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Fikret Bey, rica ediyorum, yok böyle bir usulümüz…

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Bir dakika…

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Hayır, yok efendim. Rica ediyorum, lütfen.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Bir dakika…

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli kardeşim yok öyle bir şey, yok öyle bir usulümüz. Siz usulümüzü de bilen birisiniz, rica ediyorum…

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Bunun dışında Sayıştay raporunda 2 milyon 400 bin aşının son kullanma tarihinin geçtiği gerekçesiyle imha edildiği iddiası… Bu iddiayla ilgili Sayıştay Başkanlığının 2020 taslak raporunda, aşı takip sistemi kayıtlarına göre 2 milyon 433 bin 250 doz aşının miladının dolduğu belirtilmiştir. Bakanlığımız tarafından Sayıştay Başkanlığına yapılan açıklamada, aşı takip sisteminin stok yönetim sistemi olmadığı, soğuk zincir takip sistemi olduğu, Bakanlığımızın kullandığı malzeme kaynak yönetim sisteminin, stok yönetim sisteminin esas olduğu belirtilmiş; bu bağlamda Eylül 2021 yılında yayımlanan 2020 Sayıştay raporunda da Bakanlığımızın gerekçeleri yerinde bulunmuş ve yayımlanan nihai raporda bu bulgulara yer verilmemiştir yani o taslaktaydı. Aşı miladıyla ilgili husus Covid-19 aşısıyla ilgili olmayıp çocukluk dönemi Genişletilmiş Bağışıklama Programı kapsamında yapılan aşılarla ilgili. Dünya Sağlık Örgütü kaynaklarında ise öngörülebilir zayi ve fire oranları hesaplanırken tek dozluk ambalajlı aşılarda bu oran yüzde 5, çok dozlu aşılarda ise yüzde 20'nin üzerindedir; biz de ise lojistik kaynaklı zayi oranımız yüzde 1'in altındadır.

Bunun dışında, hepimizin, özellikle hekim arkadaşlarımızın, vekil arkadaşlarımızın çok önemsediği konu; sağlık çalışanlarımızın, özellikle hekimlerimizin mali durumu, maaş ve özlük hakları. Bu konuda hekimlerimizin iyileştirilmesi hususu özellikle son derece önemli. Komisyona bir torba yasa geleceğini sizlerden, vekillerimizden öğrenmiş bulunuyoruz. Bakanlık olarak çalışanlarımızın özlük haklarıyla ilgili taleplerimizi ilettik. Bu konuya en az bizler kadar önem verdiğinizi biliyor ve görüşmeler sırasında kıymetli desteklerinizi bekliyoruz. Öneri anlamında, özellikle sabit ek ücretin genel bütçeye artırılarak aktarılması; iki, isteyene bağlı olarak mesai sonrası çalışmanın yeniden getirilmesi; üç, emeklilikte de önemli oranda bir düzenleme yapılması. Bununla ilgili -biliyorsunuz- daha önce yapılmıştı 17 bin göstergeyle ama çalışanlar için geçerli değildi, o noktada da bir düzeltmenin yapılması gerektiği kanaatindeyim ve önemli oranda, en az hâkim arkadaşlarımız kadar bunun düzeltilmesi gerektiğini düşünüyorum; sizden destek bekliyoruz. Ayrıca yıpranma payıyla ilgili de zaten daha önce bir düzenleme yapılmıştı, biliyorsunuz.

Bunun dışında, esas sorunlardan bir tanesi, asistanlarımızın uzmanlık eğitim sorunu. Bu noktada da reform niteliğinde bazı değişiklikler yapmak istiyoruz, mart ayındaki sınavda da geçerli olmasına çalışıyoruz, yıl sonuna kadar da bunu netleştirmek istiyoruz Tıpta Uzmanlık Kurulumuzun bu noktada alacağı kararlarla birlikte. Özellikle uzmanlıkla ilgili -bildiğiniz gibi- 4'üncü sınıftan itibaren tıp öğrencilerimiz dershaneye gider -4, 5, 6- okulla pek ilişkisi olmaz demek istemiyorum ama genelde, pratikte uygulama böyle. Dershaneciliğin devre dışı kalması gerektiği ve soruların müfredat çerçevesinde çekirdek müfredattan sorulması gerektiği, dershanelerdeki küçük nüanslarla farklılığın oluşturulmasının önüne geçilmesi gerektiği kanaatindeyim. Dolayısıyla çekirdek müfredattan bu soruların sorulması, bir; ikincisi, lise başarı puanı gibi okul başarı puanının mutlak ilave edilmesi; üç, özellikle görev süresi, 5'inci, 6'ncı bölgelerde çalışma durumuna göre yaptığı hizmet esas alınarak orada da nasıl bilim puanı gibi liselerde bir puan sistemi var, benzer şekilde bir hizmet puanının ilave edilmesi gerektiğini düşünüyorum. (Gürültüler)

SEMRA GÜZEL (Diyarbakır) – Ama bu haksızlık.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, ikili diyalog arzu edenler daha sonra Sayın Bakanı ziyaret edebilirler ama burada böyle bir usulümüz yok.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Niye saçma? Fakülte başarı puanı artı okulda verilen derslerden sorunun gelmesi; çekirdek müfredattan kastım o.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bakanım, genele hitap ederseniz çok memnun olurum.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Dershanelerin…

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Ben başka bir şeyden bahsediyorum, onu anlatırım size, ben başka bir şey söylüyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Genele hitap ederseniz Sayın Bakan…

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Yani okulda verilen derslerden soruların sorulması, okulda bir şekilde ilginin daha yoğunlaşmasından bahsediyorum, dershane değil yani.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Dershaneyi…

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Dershaneyi kapatmaktan bahsetmedim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, sunumun insicamını bozmayalım, rica ediyorum.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Ayrıca nitelikli, gerektiğinde üniversitelerimizle bu kliniklerin ilgili kılındığı, afiliye edildiği ve üniversitelerimizle birlikte nitelikli kliniklerin sayısının artırıldığı, dolayısıyla bu anlamda var olan kliniklerimizi daha da nitelikli hâle getirip birçok alanda yaygın bir eğitimin planlanması gerektiğini düşünüyoruz. Bunun için de karşılıklı o… (Gürültüler)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, bu uyarılarımı duymuyor musunuz, hakikaten merak etmeye başladım. Hepimiz yetişkin insanlarız, bir usulümüz var. Lütfen, rica ediyorum…

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Bu kadar iyi şeyleri söylüyorum, bunu takdir edin. Bakın, bu, küçük bir şey değil. Bu dediğimi, ne demek istediğimi öğrenciler iyi anlar. Şu an, hiç kimse, özellikle öğrenciler TUS sınavında 4-5 branş dışında tercih etmiyor. 4-5 branşa giremediğini düşünen hekim gerektiğinde yurt dışını düşünüyor. Bizim köklü bir değişiklik yapmamız gerekiyor hem mali durumunu hem emeklilik durumunu hem çalışma durumunu hem de uzmanlık sınavını revize etmemiz gerekiyor, bunu da önümüzdeki sınava mutlak yetiştirmemiz gerekiyor. Yani çocuklarımız gelecekten umutlu olmalılar, istediği branşa girebilme imkânının zor olmadığına inanıyor olmalılar. Bununla birlikte, asistanlık eğitimiyle birlikte, nitelikli klinik sayılarının arttırılmasıyla birlikte otuz altı saat çalışmayı zaten biz istemiyoruz, insanî bulmuyoruz, yirmi dört saat çalışmayı da ben insanî bulmuyorum. Hedef bana göre on altı saate doğru inmeli. Bunu, bugünden yapamayabiliriz ama iki yıl sonra, üç yıl sonra bunun yapılabilirliğini şimdiden planlamamız gerektiği kanaatindeyim.

Şiddet, küresel bir sorun. Bu sorunun hizmet verme ve alma noktasında ortaya çıkması, her şeyden önce taraflardan daha çok hizmetin kendisine zarar verme potansiyeli taşımaktadır. Şiddet asla kabul edilemez; hele, görevi insana hizmet etmek olan sağlıkçılar için hiçbir şekilde duymak istemediğimiz bir kavramdır, sadece sağlıkçılara yönelik olarak değil, bütün insanlar için kabul edilemez bir durumdur. Hemen her gün şiddet olaylarının haberlerde yer alması hepimizi derinden üzüyor. Bildiğiniz gibi, bununla ilgili Mecliste geçen yasadaki madde "İfadelerin iş yerinde alınması, salıverilmenin önüne geçilmesi, kasten işlenen şiddet suçlarına karşılık cezaların yarı oranında arttırılması, hapis cezalarının ertelenemeyeceği." şeklindeydi. Bu yeterli oldu mu? Olmadı. Talebimiz buydu, değildi, Meclisten bu çıktı. Bu noktada, yapılması gereken fiziksel ortamların rehabilitasyonu, yorgunluk ve bitkinliğe yol açan aşırı iş yükünün azaltılması, malpraktis ve tazminat tehdidinden kurtulma -bununla ilgili de

yoğunlaşıyoruz- vatandaşımızın da bir taraftan sağlık okuryazarlığının arttırılması, sağlık hizmeti verme ve hizmet alma kültürünün yeni bir tanımlamayla geliştirilmesi ve hasta-hekim iletişimini geliştirici eylemlerin hayata geçirilmesi. Ayrıca, özellikle olmasını istediğimiz ama Meclisten geçmediğini gördüğümüz "Hükmün açıklanmasının geriye bırakılması ile hapis cezasının seçenek yaptırımlara çevrilmemesi." kabul edilmedi; bunu da sizlerden ve yüce Meclisimizden bekliyoruz. Bu süreçte, bütün bunlarla ekip ve dayanışma ruhunu tekrar hekim ve sağlık çalışanlarımızla kazanmak istiyoruz.

MHRS (Merkezî Hekim Randevu Sistemi) beş dakika değil, on dakika ile veriliyor. On dakika uygun bir zaman dilimi mi? Bazı branşlar için belki olabilir cildiye gibi ama çocuk, dahiliye gibi birçok branş, ağırlıklı branşlar için, cerrahi dâhil olmak üzere on dakikanın da yeterli olmadığını biliyoruz. Günde ortalama bakılan hasta sayısı 1,4 milyon, 400 bini acile gelen hasta, 1 milyonu polikliniklerde muayene edilen kişi sayısı. MHRS'den randevu alan kaç kişi? MHRS'yle gelen ise yüzde 45. Peki, MHRS'ye açtığımız kişi sayısı, muayene sayısı kaç? 600 bin. Yani 600 bin kişi açıyoruz, 450 bin için MHRS'den randevu alınıyor ama toplamda bakılan 450 bin değil 1 milyon, 2 kat daha bakılmış oluyor. Peki, sorun ne? Bazı branşlarda, özellikle ciddi anlamda eksikliğimizin olduğu. İşte, demin uzmanlık eğitimiyle ilgili yapmamız gereken reformla, artı, toplamda hekimliğin tekrar bütün boyutlarıyla, saygınlığıyla, mali durumuyla -emeklilik dâhil olmak üzere- yeniden yüceltilmesi gerektiği kanaatindeyim. Bunu toplum olarak hep birlikte yapmak zorundayız, bunun başka yolu yok.

Pandemiyle, dünya, sağlık çalışanlarının önemini anladı. Bu noktada, gerçekten, 1 milyon 240 bin kişilik sağlık ordumuz bir ve beraber olarak bu süreçte olabildiğince özverili ve fedakâr çalıştı ama aynı durumu, Avrupa hazırlıklı olmadığı için, gelişmiş ülkeler hazırlıklı olmadığı için, pandemiye hazırlıksız yakalandıkları için orada görülen sorunları biz Türkiye'de görmedik. O sorunları yaşayan Avrupa, şimdi, sağlık çalışanlarının imkânlarını daha da artırmaya başladı; yurt dışına gidişin sebebi de bu. Dolayısıyla o anlamda, imkânları arttıran bir gelişmiş ülkeler… Bizim de bu çerçevede, var olan, bu kadar özverili çalışan sağlık çalışanlarımızı koruyarak şartlarını daha da iyileştirmek için olabildiğince, asgari değil, azami boyutta gayret göstermemiz gerekiyor, bunu da Meclisten, sizden bekliyoruz.

MHRS'deki ağırlıklı sorun, cildiye, göz, psikiyatri, özellikle çocuk ve yan dallar ve KBB şeklinde karşımıza çıkıyor.

İlaç yokluğu meselesi: Burada 665 kalem ilacın bulunmadığı, 130 kalem zaten ilaç sınıfında değil, kozmetik ve benzeri… Özellikle soğuk algınlığı ve grip ilaçlarında… Geçen yıl, grip -bildiğiniz gibi- enflüanza neredeyse görülmedi ve o dönemde de yaygın bir şekilde neredeyse erişkin olan herkese grip aşısı yaptırılmak istendi hatırlarsanız, hatta "Grip aşısı yaptırırsanız Covid'den de korur." denmişti ve Türkiye'nin grip aşısını niye 30 milyon, 40 milyon, 50 milyon tedarik etmediği sorulmuştu. O dönemde, ben demiştim ki: "Güney yarım kürede enflüanza görülmedi, Türkiye'de de enflüanzanın görülmeme ihtimali yüksek çünkü tedbirler devrede, vatandaşımızı tedirgin etmeyin, riskli olan kişiler için grip aşısını biz tedarik ettik." ve geçen yıl grip görülmedi, çok nadir görüldü. Soğuk algınlığı ve grip görülmediği için, bu yıl da benzer durumun yaşanacağı düşünülerek üretici firmalar yeterli miktarda üretim yapmadı. Bu yıl da grip, nezle, soğuk algınlığı gibi hastalıkların oranı ise 3-4 kat arttı. Dolayısıyla bu anlamda, bir sorun var, yok demiyorum. Bununla ilgili daha çok jenerikleri mevcut, istediğiniz ilaç olmayabilir ama etken maddesi aynı veya benzer olan başka ilaçların olduğunu söyleyebilirim. Dünyada yaşanan ham madde ve lojistik problemlere rağmen ülkemizde üretilen ilaç ham maddelerinin şu an temininde de sıkıntı yok. Ayrıca, bildiğiniz gibi, her yıl 15 Şubatta bir fiyat düzenlemesi yapılır. Bu fiyat düzenlemesi neye göre yapılır? Bir önceki yılın euro kurunun ortalama yüzde 60'ı oranında yapılır. Bunu ne zaman ilan ediyor olacağız? İki ay sonra ilan ediyor olacağız. Dolayısıyla bu yıl, dövizdeki artışı da görüyoruz, bu dövizdeki artış nedeniyle yer yer bunu istismar

etmek isteyenler olabilir. Ben, eczaneler, eczacılar anlamında söylemiyorum, üretici dâhil olmak üzere, depocular dâhil olmak üzere söylüyorum. Bunun da İlaç Takip Sistemi'miz olduğunu… Yoğun bir şekilde denetim yapmak zorundayız biz. Bu denetimi de yoğun bir şekilde başlattık. Bu anlamda, vatandaşımıza ilaç noktasında sorun oluşturmamak noktasında bir gayret içinde olduğumuzu söylemek istiyorum.

Ayrıca "Konya'da hastane oksijensiz kaldı." dendi, "8 kişinin vefatı" dendi. Öyle bir durum yok ve bununla ilgili -bildiğiniz gibi- hem Başhekimliğimiz, Bakanlığımız hem Konya Valiliği soruşturma açtı. Her iki soruşturmanın bilirkişisine gidildi. Yoğun bakım ve anestezi uzmanlarının da bulunduğu bilirkişi raporunda oksijen temini eksikliğinden kaynaklanan mağduriyet olmadığı tespit edildi.

Vefatlarla ilgili… "TÜİK niye açıklamıyor?" O, TÜİK'in sorunu. Açıkladığında hepimiz görüyor olacağız. Ben, daha önce de ifade etmiştim; özellikle, 23 Haziran 2021'de yani beş ay önce yaptığım bir basın açıklaması olmuştu, orada "İddia edildiğinin aksine, biz Covid nedenli ölümleri DSÖ'nün belirlediği kriterlere göre, özellikle PCR pozitif olanları bildiriyoruz." demiştim.

HABİP EKSİK (Iğdır) – Komplikasyonları bildirmiyorsunuz.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Bunu baştan itibaren söylüyorum: PCR pozitif olanları bildiriyoruz.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Bu rakamlar sizin için…

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Bir dakika, söyleyeyim.

O gün yaptığım açıklamayı söylüyorum: "Biz Covid-19 ölümlerini Dünya Sağlık Örgütünün belirlediği kriterlere göre tespit ediyoruz yani PCR pozitif olmak kaydıyla 50 bin kaybımız var." O gün için demiştim, şu an 76 bin şeklinde. "Dolaylı nedenlerle en az bir bu kadar daha vatandaşımızı kaybettik." dedim.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – 4 kat.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Bakın "En az bir bu kadar daha." dedim. "Dünya genelinde de durum farklı seyretmiyor, bugün küresel ölçekte en az 3,9 milyon insan Covid-19 sebebiyle hayatını kaybetti ancak doğrulanmamış vakalar ve sağlık hizmetine erişimin kısıtlanması gibi dolaylı nedenlerle 10 milyonun üzerinde ölümde Covid-19 ve onun yıkıcı etkisi olduğu değerlendiriliyor."

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bakanım, on beş dakika ek süre veriyorum.

Buyurun lütfen.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Benim yaptığım açıklamayı okuyorum: "Üzücü olan, hastalığı geçirmiş kişileri, hastalığın bıraktığı hasarlarla neyin beklediği konusudur. Gelecek üç yıl boyunca, hastalığı geçirmiş kişilerde ne tür yan rahatsızlıklar çıkacağı tespit edilemese de mevcut ölümlerin 3-4 katı kadar daha kayıp beklendiği belirtilmektedir. Bu, son derece hazin ve vahim bir tablo ve beklentidir." dedim. Ne zaman? 23 Haziran'da. TÜİK açıkladığında göreceksiniz, en az 2, hatta 3 kat olduğunu göreceğiz yani Covid'in yıkıcı etkisi basit değildi, çok büyüktü. O nedenle, aşı son derece önemli.

Bunun dışında, Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin… 13 Mart 2020 tarihinde 300 yataklı kadın doğum ve çocuk hastalıkları hastanesi yapım işi ihale edilmiş. 14/8/2020 tarihinde sözleşme imzalanarak işe başlandı, inşaatın fiziki ilerlemesi yüzde 39 düzeyinde, yapım işinin Şubat 2023'de tamamlanması planlanmaktadır. Adıyaman'da 150 yataklı yeni devlet hastanesi yatırımı proje çalışmaları tamamlandı, yatırım programıyla ilişkilendirme süreci devam ediyor, 2022 yılı başında yapım ihale çalışmalarına başlanacak.

İsmail Faruk Aksu Bey'in Bahçelievler FTR'yle ilgili… 400 yataklı 70'inci Yıl FTR Eğitim ve Araştırma Hastanesi inşaatı ikmal ihalesi 15/4/2020 tarihinde gerçekleştirilmişti. İnşaat çalışmaları yüzde 90 seviyesinde, 2022 Ocak ayı sonunda tamamlanmasını bekliyoruz.

Fikret Şahin… Balıkesir merkez 400 yataklı devlet hastanesi yatırımının proje hazırlık çalışmaları devam etmekte, 2022 yılı Mart ayında yapım ihalesinin gerçekleştirilmesi planlanmakta.

Antalya Milletvekili Cavit Arı… Antalya Manavgat 300 yataklı devlet hastanesi Bakanlığımız 2020 yılı yatırım programında bulunmakta, 1 Temmuz 2021 tarihinde proje hizmet alım sözleşmesi imzalandı; proje ve ihale dokümanı hazırlık çalışmaları devam ediyor, 2022 yılı ilk çeyreğinde ihalesi gerçekleştirilecek.

Ayrıca, bazı hastanelerle ilgili… Muş soruldu, Muş için aralık ayında; Kars için ilan edildi, 500 yataklı; Batman için yine ilan edildi, 500 yataklı; Bingöl için ilan edildi, 500 yataklı; Siirt, proje safhasında; Şırnak, gelecek ay ilan edilecek. Bu hastanelerimizin -her ne kadar büyükşehir değil iseler de- buralardaki hastanelerin de şehir hastanesi konseptinde mimari projelerini yaptık, o çerçevede yapıyoruz. Mardin için de 750 yataklı proje safhasında.

Ayrıca, genel bütçeden 9 hastanenin ihalesinin yapıldığını söylemiştim. Aydın, 950 yatak; Samsun, 900 yatak; Antalya, 1.000 yatak; Denizli, 1.000 yatak; Ordu, 900 yatak; Sakarya, 1.000 yatak; Urfa, 1.700 yatak -bildiğiniz gibi, kamu özel iş birliğiyle ihalesi yapılmıştı, iptal ederek genel bütçeden ihalesini yaptık 1.700 yataklı- Trabzon, 900; Diyarbakır 1.000; bunların da ihalesi yapıldı ve şu an, inşaatları devam ediyor, Muş, aralıkta ihale günü alacak.

Gelelim Isparta Şehir Hastanesine.

Burada mısınız?

AYLİN CESUR (Isparta) – Evet.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Şimdi, Isparta Şehir Hastanesiyle ilgili konu uzun süredir dillendiriliyor, savcılığa intikal etmiş bir boyutu da var biliyorsunuz. Her ne kadar bu safahat devam ediyor olsa da ben sizi konuyla ilgili açıkça bilgilendirmeye çalışacağım.

İddia şu: Isparta Şehir Hastanesinin önce müteahhitle birlikte temeli atıldı, devamında da ihalesi yapıldı. Öyle mi?

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Evet.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Evet, değil mi? Peki, bu ihalenin başlangıç tarihi ne zaman? İki yıl önce..

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Bakan, ihalenin…

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Bir dakika, bir dakika…

İddia şu: Müteahhitle birlikte temeli atıldı ve devamında ihale yapıldı, o müteahhide verildi. İddia bu değil mi, algı da bu değil mi, oluşturulmak istenen de bu değil mi? Böyle bir durum söz konusu değil. İki yıl önceden ihale başlatılıyor, iki yıl ve bildiğiniz gibi, kamu-özel iş birliği modeli ise ne Devlet İhale Kanunu'na ne Kamu İhale Kanunu'na tabi değil, özel hukuk hükümlerine tabi; bunu geçtim. Bunun dışında, 2011 yılında, bakın, 2013 Martında temel atılıyor...

AYLİN CESUR (Isparta) – Sayın Bakan…

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Fikret Bey orada olduğu için ona karşı söylüyorum.

2011 yılında ihale süreci başlıyor, bak, 2011; temel atıldı da ihale başladı değil, 2011'den bahsediyorum…

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Bakan, kamu-özel iş birliği…

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Fikret Bey, duyamıyoruz.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Bir dakika… Ben anlatıyorum, sen konuştun. Ben belgelerle söyleyeceğim sana, rahat ol, rahat ol.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Bakan…

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Fikret Bey, dinleyelim. Sordunuz siz sorularınızı.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – 2011 yılında ihale başlıyor, 9 firma müracaat ediyor, 1 firma değil, 9 firma müracaat ediyor, ön yeterlilik ihalesine katılıyor ve bu firmaların 4'ü teklif sunuyor.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – 2013'te…

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Fikret Bey, dinler misiniz?

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Lütfen, bir dinle… Ya, bir dinle, yüzün kızaracak, bir dinle; ben de sana göstereceğim, bir rahat ol.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Fikret Bey, bir dinleyin. Elinizdeki dokümanları sonra Sayın Bakana verirsiniz, böyle oradan göstermekle olmaz.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Ben söyleyeyim, bir dakika.

Diyorum ki: "Temel atıldıktan sonra ihale yapıldı." dediğiniz işlemin yani "2014'te temel atıldı, ondan sonra ihale yapıldı." dediğiniz işlemin 2011'de ihale süreci başladı diyorum. 9 tane firma ön yeterlilik için müracaat etti, 4 tane firma teklif verdi; bak, bir firma değil, 4 tane firma teklif verdi.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Kime?

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Bu 4 firma sonrası açık eksiltmeye 2 firma kaldı ve en düşük teklifi veren firma temeli atıldığında olan firmaydı fakat 2 tane firma kaldığı için yönetmelik gereği "İhaleye 3 veya daha fazla istekli davet edilmesine rağmen 3'ten az isteklinin teklif sunması durumunda ihalenin sonuçlandırılması için bu konuda Yüksek Planlama Kurulunun onayı aranır." hükmü var. Bu çerçevede de 4/9/2013 tarihinde Yüksek Planlama Kurulunun onayına başvuruluyor -bak, daha temel atılmadı- ve kurul 4 Ocak 2014 tarihli yazısında -işte size gösteriyorum, bakın, şu- temel iki ay sonra, ocakta. Okuyorum size: Yüksek Planlama Kurulunun… "İhale sonradan yapıldı." demiştiniz ya. "Sağlık Bakanlığının 4/9/2013 tarihli 12766 sayılı yazısı dikkate alınarak Yüksek Planlama Kurulunun 27/8/2010 tarihli ve 2010/T33 sayılı kararıyla yaptırılmasına karar verilen Isparta Sağlık Yerleşkesi Projesi'nin gerçekleştirilmesi için belli istekliler arasında ihale usulüyle başlatılan ihale sürecinin -bak, ihaleden bahsediyor, siz "Sonra." demiştiniz- Sağlık Bakanlığınca sonuçlandırılmasına…"

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sonuç ne Sayın Bakan?

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Planlama Kurulu söylüyor, "Sonuçlandır." diyor.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) –Sonuçlanmamış ama.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Fikret Bey, rica ediyorum, bir dinleyin.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – "6428 sayılı Sağlık Bakanlığınca Kamu Özel İş Birliği Modeli ile Tesis Yaptırılması, Yenilenmesi ve Hizmet Alınması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un geçici 1'inci maddesine göre karar verilmiştir." Yüksek Planlama Kurulu, bu olan firmaya "Bunu artık sonuçlandır, verebilirsin." diyor. Belgeyi görüyorsun değil mi? Burada, daha temeli atılmış değil, daha temel yok.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Bakan, bakın, ben siyasi bir kararın…

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Fikret Bey, Bakan Bey cevap veriyor, lütfen bir dinleyin. Öyle bir usul yok.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Böyle olabilir mi?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Yok böyle bir usul, yok böyle bir usul. Sonra götürürsünüz, toplantıdan sonra varsa elinizde bir doküman götürüsünüz.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Bu anlattıklarımda açıkça anlaşılacağı üzere, ihale sürecinin yönetiminde, ihaleyi alan firmanın belirlenmesinde, bu ihale usulünün tabi olduğu mevzuata bir aykırılık söz konusu değildir.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Bakan, bu ihale…

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Sayın Bakanı ziyaret edin, orada konuşun. Böyle bir usulümüz yok.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Sözü edilen temel atma töreni, 12 Mart 2014 tarihinde yapılmıştır. İhaleyi alan firmanın belirlenmesinden yaklaşık üç buçuk ay sonra bu temel atma töreninin gerçekleştiği anlaşılmıştır. Ön incelemelerde elde edilen bilgiler bununla sınırlıdır, konunun yargı sürecinde savcılık makamının talep etmesi hâlinde tüm bilgi ve belgelerin iletileceğinden de emin olabilirsiniz.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Bakan, bu ihale kararı gerçeği yansıtmıyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Fikret Bey, ne yapmaya çalışıyorsunuz? Böyle bir usulümüz yok, rica ediyorum.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Yüksek Planlama Kurulu ihaleye devam süreci…

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Yüksek Planlama Kurulu, 30 Aralık…

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Duyamıyoruz Sayın Bakanı. Yanına gidin, böyle anlaşılmıyor.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Bakan, ihale devam ediyor.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Rica ediyorum Fikret Bey.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Sayın Bakanı ziyaret edin, neyse karşılıklı konuşun, rica ediyorum. yok böyle bir şey.

Sayın Bakanım, genele hitap edin lütfen.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Sözlerime son verirken, başta Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanımız olmak üzere saygıdeğer Komisyon üyelerine, değerli milletvekillerimize, Sayıştay Başkanlığı yetkililerine, Plan ve Bütçe Komisyonu bürokrat ve çalışanlarına, Cumhurbaşkanı Strateji ve Bütçe Başkanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkililerine, kıymetli basın mensuplarımıza ve bütçemizin hazırlanmasında emeği geçen Bakanlığımız çalışanlarına teşekkür eder, saygılarımı sunarım.

Bütçemiz hayırlı olsun.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Çok teşekkür ediyorum.

Şimdi, son söz milletvekilinin anlayışıyla söz isteyen Sayın Kuşoğlu'na söz vereceğim.

Bir hususu da ben Komisyon Başkanı olarak dile getirmek durumundayım çünkü usule ilişkin bir şey. Sayıştay raporları, genelde denetim raporları, önce taslak olarak hazırlanır, bir idareyle ilgili, bir denetim birimi bir çalışma yapar, genel olarak birtakım tespitlerde bulunur, bir taslak hazırlar. Sonra bunu idareye gönderir, idareye der ki: Ben, böyle bir düşünce içindeyim, kanaat içindeyim, buna karşı senin vereceğin bir cevap var mı? Bir savunma hakkı verir idareye tabiri caizse ve idare o taslağa

karşı kendi bilgileriyle bir cevap verir. Denetim birimi, bu cevabı yeterli görürse o taslağı değiştirir, nihai bir rapor hazırlar. Denetim birimi idarenin cevabından tatmin olmaz, taslağında ısrar eder, onu nihai hâle dönüştürür. Bizim buraya gelen, Komisyonumuza gelen denetim raporları nihai raporlardır. Taslak raporlar üzerinden bir tartışmaya girersek biz bu işin içinden çıkamayız ve usulen de bir hata yapmış oluruz. Taslak raporlar nihai raporlar değildir, idareyle denetim birimi arasındaki bir süreçtir, bir aşamadır, bir safhadır, bizim Komisyon olarak değerlendirmemiz gereken, tartışmamız gereken raporlar Sayıştayın nihai raporlarıdır. Bunun dışındaki tartışmalara girdiğimiz zaman onun içinden çıkamayız.

Şimdi, Sayın Bülent Kuşoğlu'na söz veriyorum, son söz milletvekilinindir anlayışıyla.

Buyurun Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım, Sayın Bakanım; teşekkür ederim.

Sayıştay raporlarıyla ilgili, bulgularıyla ilgili olarak bilgi vermek istediniz ama şöyle bir eksiklik söz konusu: Sayıştay raporlarında, bir kere, sadece Bakanlığınız ve döner sermaye işletmesine ait 70 bulgu söz konusu ama diğer birimlerle ilgili olarak da 26 yani 100'e yakın bulgu söz konusu. "Bunlar arasında kamu zararı yok." dediniz. Sayıştay raporlarında dört tür görüş vardır; olumlu, olumsuz, şartlı görüş, bir de görüş bildirmeme yani bir kurum veya bakanlık hiçbir şekilde bilgi, belge vermemişse -ki böyle bir şey söz konusu olamaz- o durumda görüş bildirme söz konusu olur bildiğim kadarıyla. Size şartlı görüş verilmiş, sizin Bakanlık ve diğer kurumlarınıza. Şöyle: "Kamu zararı yoktur." dediniz. Kamu zararı iddiasında bulunmamış Sayıştay raporlarda gördüğümüz kadarıyla ancak bir kamu zararı var. Neden var? Çünkü bulgularının, iddialarının sonuçları otomatikman onu da doğuruyor her ne kadar kamu zararı iddiasında bulunulmamışsa da kamunun zarar ettiği, kamunun bu şekillerde zarar ettiği iddiaları var. Mesela kamu-özel iş birliği modeliyle işletilen şehir hastanelerinde yer teslimi yapılmadan inşaat işleri başlamasına rağmen yatırım ve işletme dönemlerine ilişkin revizyonların yapılmaması bu süre içerisinde işletme süresini de uzatıyor otomatikman, bu, bir kamu zararıdır. Diğerlerinde de var mesela "İstanbul Çam ve Sakura Şehir Hastanesinde dış ticari alanlar için ek 18 ödeme mekanizmasının çalıştırılmaması." Buna benzer 20'ye yakın bulgu var. Bunlardan dolayı bir kamu zararı söz konusu olabiliyor. Kamunun sahip olması gereken, alması gereken bazı ödemeleri alamıyor, yapmaması gereken ödemeleri yapmış oluyor, bundan dolayı bir kamu zararı söz konusu oluyor orasının istememesine rağmen Sayıştayın talepte bulunmaması. Onun için, bunun cevaplanması lazım.

Ayrıca, biz, burada, size Bakanlık olarak, Bakanlık kuruluşları olarak bir güvenoyu vermiyoruz. Burada, bütçenizin geçmemesi de söz konusu değil, burada, bu konuların tartışılması, kamuya mal edilmesi, millet adına milletvekillerine bu konuyla ilgili bilgi verilmesi ancak Sayıştay raporlarının tartışmalarda esas alınması esastır. Dolayısıyla en fazla bulguya sahip Bakanlıklardan bir tanesi olarak sizin de bu konularda bilgi vermeniz…

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum…

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - …öncellikle sizin konuları, eleştiri konularını bilmeniz, bize de bilgi vermeniz gerekiyor. Bu bakımdan geçen yıl da tümüyle eksik oldu, bu yıl da yani amaca ulaşılamadı. Yaptığınız 100 milyar liraya yakın harcamayla ilgili, usulüne göre yapılıp yapılmadığıyla ilgili bilgi veremediniz. Böyle bir eksiklik söz konusu.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Usule ilişkin olduğu için kamu zararı konuları bizim Plan Bütçe Komisyonumuza gelmiyor biliyorsunuz, Sayıştayın kendi iç mekanizmalarında yargısal yetkileri çerçevesinde ele aldığı konular oluyor. Buraya gelen hususlar kamu zararı içermeyen hususlar.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sadece evet.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi, gündemimizdeki kurum bütçeleri üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, oylamalara geçiyoruz.

Sırasıyla bütçe ve kesin hesapları okutuyorum.

Sağlık Bakanlığının bütçesini okutuyorum:

(Sağlık Bakanlığının 2022 bütçesi okundu)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 2 adet önerge vardır.

Birinci önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçeyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

Durmuş Yılmaz — Ankara

Erhan Usta — Samsun

Kurum: Sağlık Bakanlığı

Yıl: 2022

ÖDENEK (A) CETVELİ

Program	Kurumsal	Finansman	Ekonomik Kod	Artırılan Miktar
53	14.67	01	01.01	688.900.000 TL
53	14.67	01	01.02	141.100.000 TL
53	14.67	01	02.01	141.100.000 TL
53	14.67	01	02.02	28.900.000 TL
54	14.67	01	01.01	2.755.600.000 TL
54	14.67	01	01.02	564.400.000 TL
54	14.67	01	02.01	564.400.000 TL
54	14.67	01	02.02	115.600.000 TL

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Durmuş Bey, izah mı edeceksiniz, gerekçeyi mi okutalım?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Gerekçeyi okutalım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Pandemi süreciyle birlikte sağlıkta personel istihdamının önemi belirginleşmiştir. Yetersiz sağlık personeli istihdamı sebebiyle sağlık çalışanlarımızın iş yükü katlanarak artmaktadır. Bu durum, sağlık çalışanlarımızın performanslarının azalmasına, iş dışı kazalara maruz kalmalarına ve hem çalışanların hem de hastaların sağlığının ve güvenliğinin olumsuz etkilenmesine neden olmaktadır. Sağlık

çalışanlarımızın pandemi sürecinde vermiş oldukları kutsal mücadele unutulmamalı ve onların çalışma koşullarını iyileştirmek adına yeterli istihdamın sağlanması için planlanan atama sayısına ilave olarak 50 bin sağlık çalışanı ataması daha yapılmalıdır.

Önergemizle ilgili programlara eklenen ödeneklerle toplam 5 milyar Türk lirası artırıma gidilecek ve ilave 50 bin sağlık çalışanı ataması için ödenek sağlanmış olacaktır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

İkinci önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçeyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

Kurum: Sağlık Bakanlığı

Yıl: 2022

Ödenek (A) Cetveli

Program	Kurumsal	Finansman	Ekonomik Kod	Azaltılan miktar
54	14.67	01	06.05	12.000.000.000 TL
54	14.47	01	06.05	10.000.000.000 TL
			Toplam:	22.000.000.000 TL

Necdet İpekyüz Garo Paylan Erol Katırcıoğlu

Batman Diyarbakır İstanbul

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Necdet Bey, gerekçe mi izah mı edeceksiniz?

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – İzah edeceğim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sağlık Bakanlığının bütçesinin çok önemli bir bölümü kamu-özel iş birliği ile şehir hastanelerinin garanti ödemeleri kapsamında gitmektedir ve biliyoruz ki bunların çoğunluğu euro bazlıdır, euro da giderek değer kazanmakta, Türk lirası değer kaybetmekte, Bakanlığın bütçesine ciddi bir yük gelmektedir. Bunlara "Dur." diyelim, vermeyelim. Londra mahkemelerine mi başvuruyorlar, tahkime mi gidiyorlar, ne yaparlarsa yapsınlar. Ne yapalım bu parayı? Bu parayı gerçekten işte, beyaz yürüyüş yapan Tabipler Birliğinin söyledikleri hekimlerle ilgili özlük haklarıyla, sağlık çalışanlarına yönelik gerçekleştirelim. Ne yapalım bu parayı? Bu parayı özellikle aile, sağlık biriminde çalışan, birinci basamakta çalışan hekim ve sağlık çalışanlarına yönelik kullanalım. Ne yapalım bu parayı? İlaç sıkıntısı olabilecektir, kanser ilaçları, başka ilaçlar belki bulunamayacaktır; onlarla ilgili önlem alalım. Ne yapalım bu parayı? Sağlıkta koruyucu sağlık için harcayalım. O nedenle, biz, Sağlık Bakanlığının bütçesine 22 milyarlık bir ek bütçe öneriyoruz. Bunları da arkadaşlarımızın onaylamasını istiyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sağlık Bakanlığının bütçesinin oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kesin hesabını okutuyorum:

(Sağlık Bakanlığının 2020 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünün bütçesini okutuyorum:

(Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünün 2022 yılı bütçesi okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Kesin hesabını okutuyorum:

(Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünün 2020 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun bütçesini okutuyorum:

(Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun 2022 yılı bütçesi okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Kesin hesabını okutuyorum:

(Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun 2020 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığının bütçesini okutuyorum:

(Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığının 2022 yılı bütçesi okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Kesin hesabını okutuyorum:

(Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığının 2020 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, böylece, gündemimizdeki bütçe ve kesin hesaplar kabul edilmiştir, hayırlı uğurlu olsun.

Sayın Bakanımıza, Bakan Yardımcılarımıza, milletvekillerimize, bürokratlara ve bütün katılımcılara katkıları için çok teşekkür ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, 26 Kasım 2021 Cuma günü saat 10.00’da toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 21.21